

Στη μάχη για τις πρώτες ύλες μπαίνει τώρα η Ε.Ε. Σελ. 10

ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ «Αγκάθια» η χρηματοδότηση και το κόστος των εξορύξεων

ΟΙ ΕΡΕΥΝΕΣ Μεγάλο κοίτασμα εντοπίστηκε στη Σουηδία

Ο ΣΤΟΧΟΣ Απεξάρτηση από την Κίνα στα κρίσιμα μέταλλα

Η ΣΠΟΝΔΑΙΟΤΗΤΑ Οι σπάνιες γαίες θα γίνουν πιο σημαντικές από το πετρέλαιο

Δείκτης & Όγκος του ΧΑΚ

Μικρή ανάσα από τη μείωση επιτοκίων

Συγκρατημένη αισιοδοξία για επιχειρήσεις και νοικοκυριά – Μειώνονται οι δόσεις, αυξάνεται η κατανάλωση

Ανάσα – έστω και μικρή – σε επιχειρήσεις και νοικοκυριά θα δώσει η αναμενόμενη μείωση των επιτοκίων κατά 0,25%. Η ανακοίνωση της ΕΚΤ αναμένεται να γίνει την ερχόμενη Πέμπτη, 6 Ιουνίου

2024. Οι Κύπριοι δανειολήπτες θα δουν μικρή μείωση στη δόση του δανείου τους. Το επιτόκιο αποδοχής καταθέσεων που είναι πλέον στο 4% θα μειωθεί στο 3,75% και θα είναι ένα βήμα πιο κοντά

στην επαναφορά του πληθωρισμού στον στόχο του 2%, που διαχρονικά έχει τεθεί από τους Ευρωπαίους επίδοτες. Η 6η Ιουνίου ωστόσο δεν είναι τυχαία. Είναι τρεις ημέρες πριν από τις ευρω-

εκλογές της 9ης Ιουνίου και αποτελεί κίνηση που θα σημάνει τη σταθερότητα των τιμών και ένα βήμα πριν από το τέλος του πληθωρισμού και της ακρίβειας. Σχετικά με τις τράπεζες, μέχρι

να αρχίσει η μείωση των επιτοκίων έχουν κατατεθειμένη την πλεονάζουσα ρευστότητα τους και τοκίζεται με το καλύτερο δυνατό σενάριο όσον αφορά στο ποσοστό επιτοκίων. Σελ. 4

ΜΕΤΡΑ ΚΑΤΑ ΥΠΕΡΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Μπλόκαραν τη θέα του Φούτζι οι Ιάπωνες

Όπως πολλές χώρες έτσι και η Ιαπωνία παίρνει μέτρα για να αντιμετωπίσει τη λαίλαπα του υπερτουρισμού. Την περ. Τρίτη, όπως αναφέρουν οι Financial Times, ομάδα Ιαπώνων οικοδόμων όρθωσε φράγμα 2,5 μέτρων με δίκτυο μαύρου χρώματος, για να εμποδίσει τη θέα για τους τουρίστες, του όρους Φούτζι, ενός μνημείου φυσικού κάλλους. Σελ. 13

ΑΥΞΗΣΗ ΑΦΙΞΕΩΝ ΚΑΙ ΕΣΟΔΩΝ

Προς νέο τουριστικό ρεκόρ οδεύει η Ελλάδα

Εναν από τους πιο ισχυρούς ρυθμούς ανάπτυξης εμφάνισε ο ελληνικός τουρισμός κατά το πρώτο τρίμηνο, ξεπερνώντας ακόμη και τα επίπεδα-ρεκόρ του 2019, σε ένα τρίμηνο που είναι το πιο αδύναμο του έτους. Οι αφίξεις τουριστών στην Ελλάδα αυξήθηκαν κατά 24,5% και οι σχετικές εισπράξεις κατά 28,2% σε σχέση με το α' τρίμηνο του 2023. Σελ. 14

ΣΤΑ ΥΨΗ Η ΤΙΜΗ ΤΟΥ

Οι Κινέζοι αγοράζουν πυρετωδώς χρυσό

Ως παραδοσιακά ασφαλές καταφύγιο, ο χρυσός ήταν αναμενόμενο να εκτοξευθεί μετά τη ρωσική εισβολή στην Ουκρανία και τον πόλεμο στη Μέση Ανατολή. Εκτιμάται ότι ο μοκλός που ανεβάζει την τιμή είναι η Κίνα. Η κεντρική τράπεζα της χώρας, οι επενδυτές ακόμα και μικροεπενδυτές αγοράζουν πυρετωδώς το πολύτιμο μέταλλο σαν να μην υπάρχει αύριο. Σελ. 11

ΑΝΕΤΟΙΜΟΙ ΟΙ ΔΗΜΟΙ

Στις καλές νύχτες το σύστημα «Πληρώνω όσο Πετώ»

Στις καλές νύχτες φαίνεται να οδηγείται το σύστημα με υποχρεωτική διαλογή στην πηγή και χωριστή συλλογή των αποβλήτων σε συνδυασμό με το «Πληρώνω όσο Πετώ». Με εξαίρεση ένα δήμο, οι τοπικές αρχές παρουσιάζονται ανετοιμείς να εφαρμόσουν τη νομοθεσία για υποχρεωτική ανακύκλωση από την 1η Ιουλίου. Σταδιακά αναμένεται να εφαρμοσούν τη νομοθεσία. Σελ. 6

ΠΟΡΙΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

Μεγαλύτεροι μισθοί για άτομα με δεξιότητες AI

Σημαντικά υψηλότεροι είναι οι προσφερόμενοι μισθοί στις θέσεις που απαιτούν δεξιότητες σχετικές με την τεχνητή νοημοσύνη, σύμφωνα με νέα έκθεση της PwC βάσει αγγελιών που αναρτήθηκαν για ευρεία γκάμα επαγγελματιών. Οι αποδοχές τους στις ΗΠΑ ήταν 25% υψηλότερες, στη Βρετανία 14%, στον Καναδά 11%, στη Σιγκαπούρη 7% και στην Αυστραλία 6%. Σελ. 12

Υπό πίεση οι ευρωπαϊκές αυτοκινητοβιομηχανίες

Στενεύουν τα περιθώρια για τις ευρωπαϊκές αυτοκινητοβιομηχανίες, οι οποίες καλούνται να αναβαθμίσουν την παραγωγή και τις προμηθευτικές αλυσίδες τους για να ανταγωνιστούν «στα ίσα» την Κίνα. Το θέμα έχει λάβει μεγάλες διαστάσεις και οι Ευρωπαίοι αξιωματούχοι εξετάζουν το ενδεχόμενο επιβολής νέων δασμών στα ηλεκτροκίνητα οχήματα από την Κίνα. Ωστόσο, όπως ανέφεραν στελέχη της ευρωπαϊκής αυτοκινητοβιομηχανίας, οι απαιτούμενοι δασμοί δεν αρκούν για να προστατεύσουν τον κλάδο, ενώ η ζημία που έχει υπάρξει ήδη είναι πολύ δύσκολο να αναστραφεί. Σελ. 13

Αναζητείται «σωσίβιο» για το λιμάνι

Οι κινήσεις της κυβέρνησης

Σε περιπέτειες μπαίνει το έργο της ανάπτυξης του λιμανιού Λάρνακας, που πέρασε στα χέρια της Αρχής Λιμένων μετά την καταγγελία της σύμβασης. Τα επόμενα βήματα της κυβέρνησης, το επενδυτικό ενδιαφέρον και η μάχη στις δικαστικές αίθουσες. Σελ. 5

Ενδιαφέρον από το Κατάρ για επενδύσεις

Ενίσχυση διμερών σχέσεων

Η επίσκεψη του σέικα του Κατάρ Αλ Θάνι είναι ενδεικτική της σημασίας που δίνουν Ντόχα και Λευκωσία στην ενίσχυση των διμερών τους σχέσεων. Η οικονομία και θέματα πολιτικού ενδιαφέροντος ξεχώρισαν στις συναντήσεις. Ενδιαφέρον για επενδύσεις στην Κύπρο επέδειξε το Κατάρ. Σελ. 6

ΠΟΛΙΤΙΚΗ Σελ. 8

■ **Η μάχη της συσπείρωσης**
Οι διαρροές και οι εισροές των παραδοσιακών κομμάτων σύμφωνα με την έρευνα της Symmetron Market Research.

■ **Οι κουρασμένοι ψηφοφόροι**
Ο συγγραφέας και πολιτικός αναλυτής Ανδρέας Αρμυιάτης μιλάει για το τι επιφυλάσσουν οι ευρωεκλογές στην Ελλάδα.

ΚΥΠΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Η προσοχή είναι στραμμένη στα επιτόκια

Τα οικονομικά δεδομένα δικαιολογούν μείωση των επιτοκίων ύψους 25 μονάδων βάσης. Η ΕΚΤ επέλεξε να λειτουργήσει με διαφάνεια και να προαναγγείλει την εξέλιξη ενόψει της συνεδρίασης της 6ης Ιουνίου. Τα δύσκολα αφορούν στη συνέχεια, όπου επικρατεί αβεβαιότητα, η οποία δεν επιτρέπει καμία συζήτηση για περαιτέρω μειώσεις ή έστω για εκτιμήσεις όσον αφορά τον αριθμό των μειώσεων εντός του έτους. Σε σχέση με τη μελλοντική πορεία του πληθωρισμού, τίποτα δεν μπορεί να θεωρείται βέβαιο αφού τα εσωτερικά ζητήματα που έχουν να κάνουν με τη χαμηλή ανταγωνιστικότητα και τα ρηκά περιθώρια κερδοφορίας βαραίνουν την κατάσταση.

Το τρίγωνο: αύξηση στα ημερομίσθια – βελτίωση στην παραγωγικότητα – και συγκράτηση στα περιθώρια κέρ-

δους αποτελούν τους κύριους παράγοντες διαχείρισης του πληθωρισμού για προσέγγιση του στόχου του 2%. Εφόσον οι δυναμικές που αναπτύσσονται στα τρία αυτά μεγέθη λειτουργήσουν θετικά και εφόσον το εξωτερικό περιβάλλον παραμείνει μακροοικονομικά ουδέτερο, τότε ανοίγει ο δρόμος για συγκεκριμένο οδικό χάρτη αποκλιμάκωσης των επιτοκίων. Με βάση τις έως τώρα εκτιμήσεις ο στόχος του 2% αναμένεται να επιτευχθεί το καλοκαίρι του 2025.

Καθώς τα επιτόκια παραμένουν σε ιστορικά ψηλά και ο οδικός χάρτης αποκλιμάκωσης παραμένει αδιευκρίνιστος, οι τράπεζες συνεχίζουν να μεγεθύνουν τον λογαριασμό κερδών τους. Η συγκυρία είναι θετική γιατί θωρακίζει περαιτέρω το ευρωπαϊκό τραπεζικό σύστημα από εισαγόμενες

κρίσεις. Δεν θα πρέπει να ξεχνάμε την ανθεκτικότητα που επέδειξαν οι ευρωπαϊκές τράπεζες στην πρόσφατη μίνι τραπεζική κρίση των ΗΠΑ και στην καταναγκαστική συνένωση των δύο ελβετικών τραπεζικών κολοσσών, UBS και Credit Suisse. Η θετική εικόνα των τραπεζών δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να εφησυχάζει αφού οι προκλήσεις παραμένουν ανοικτές και σχετίζονται με τους κινδύνους από την κλιματική κρίση και τις κυβερνοεπιθέσεις. Παράλληλα, το τραπεζικό επιχειρηματικό μοντέλο απειλείται από την αναμενόμενη υποχώρηση της ποιότητας του ενεργητικού και την ανταγωνιστική πίεση που ασκούν στις παραδοσιακές τραπεζικές εργασίες νέοι παίκτες. Η συζήτηση για τα επιτόκια δεν μπορεί να αγνοήσει το κρατικό χρέος το οποίο παλαιότερα

βρέθηκε στο μάτι του κυκλώνα προκαλώντας την μεγαλύτερη κρίση από συστάσεις της Ευρωζώνης. Σήμερα οι συνθήκες δεν προκαλούν ανησυχία καθώς οι χώρες του ευρωπαϊκού νότου, αν και με ψηλά ποσοστά χρέους, παρουσιάζουν πλεονάσματα και ανάπτυξη πάνω από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο. Επιπλέον, οι τράπεζες αυτών των χωρών είναι σαφώς πιο θωρακισμένες από τη διετία 2009-2010, όταν η Ευρωζώνη «βίωσε» την δική της κρίση χρέους. Για την ώρα, οι αγορές λειτουργούν σε κατάσταση ηρεμίας και οι αποδόσεις των κρατικών ομολόγων του ευρωπαϊκού νότου ακολουθούν πτωχική τροχιά αφαιρώντας έναν πονοκέφαλο από την ΕΚΤ, η οποία μέσα από μια διευρυμένη εργαλειοθήκη εμφανίζεται έτοιμη να παρέμβει εάν χρειαστεί. Η συνέχεια αναμένεται με

ενδιαφέρον καθώς η προσοχή είναι στραμμένη στα μετά τον Ιούνιο δεδομένα. Η ανάκτηση της ανταγωνιστικότητας της ευρωπαϊκής οικονομίας δεν θα επιτευχθεί επειδή θα χαμηλώσουν τα επιτόκια. Τα τελευταία χρόνια η Ε.Ε. υποφέρει από έλλειμμα επενδύσεων το οποίο αν δεν καλυφθεί από ξένους επενδυτές η κατάσταση θα γίνεται ολοένα και δυσκολότερη. Η επικέντρωση βρίσκεται στην προσέλκυση επενδύσεων και καθόλου άσχετη δεν θα πρέπει να θεωρείται η πρόσφατη παρέμβαση της ΕΣΜΑ, που είναι επιφορτισμένη με τις αγορές κεφαλαίων. Η Ευρώπη προσανατολίζεται στη δημιουργία κοινής πλατφόρμας επενδύσεων ούτως ώστε να επιτραπεί η εύκολη και ομοιόμορφη πρόσβαση των επενδυτών στα ευρωπαϊκά επενδυτικά εργαλεία.

5 291296 000378

Έχεις κάρτα της Ελληνικής Τράπεζας; Έχεις cashback!

KATEBASE ΤΟ ΤΩΡΑ

HELLENIC BANK | μπλε

ΣΧΟΛΙΟ / Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ

Ασθενεί ο ΘΟΚ;

Με ιδιαίτερο προβληματισμό αντιμετωπίζω το γεγονός ότι ο ΘΟΚ δεν κατάφερε να επαναπρογραμματίσει την παράσταση «Μια ιστορία αγάπης» του Αλέξι Μιχαλίκ, σε σκηνοθεσία Ελένης Αναστασίου, η οποία δεν είχε ευτυχώς κατάλληλη. Το έργο ανέβηκε για τρεις μόνο παραστάσεις στη Νέα Σκηνή του ΘΟΚ και εξαιτίας τραυματισμών σημαντικών συντελεστών του τελικά κατέβηκε.

Είναι κρίμα ότι η παράσταση αυτή δεν βρήκε τον χώρο της και δεν βρέθηκε καμία λύση από το Δ.Σ. του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου ώστε τουλάχιστον να γίνει κάποιου είδους απόσβεση για τα χρήματα που ο Οργανισμός δαπάνησε για την παραγωγή της. Διότι μιλάμε για χρήματα που ήδη δόθηκαν σε όσους και όσες εργάστηκαν για να δημιουργηθεί η παράσταση. Δεν πρόλαβα να παρακολουθήσω την παράσταση, έτσι δεν έχω άποψη για το καλλιτεχνικό αποτέλεσμα, ωστόσο δεν μπορώ να μη σημειώσω ότι με τον μη επαναπρογραμματισμό της ακυρώνεται το όραμα της σκηνοθέτριας, ο κόπος των ηθοποιών και των υπολοίπων συντελεστών της και συνεπακόλουθα ο ρόλος του ίδιου του ΘΟΚ. Δεν γίνεται να μην υπάρχει πρόνοια εξ αρχής για αντικαταστάσεις από τον Οργανισμό, ώστε να αποφευχθούν τέτοια προβλήματα, τα οποία μόνο κακό κάνουν στον ΘΟΚ και κατ' επέκταση στο θεατρικό κοινό και τη θεατρική μας παιδεία.

Και για να είμαι ειλικρινής ο προβληματισμός μου δεν είναι καινούργιος, δεν ήλθε δαλαδί από την ακύρωση της παράστασης «Μια ιστορία αγάπης». Με μπκάνια αντιμετωπίσα και την ακύρωση της παράστασης «Η Κύπρος είναι... κλπ» του Γιώργου Νεοφύτου, για το πρόγραμμα Εκτός Έδρας και την αντικατάστασή του με τη «βγγέρα» του Ηλία Καπετανάκη, σε σκηνοθετική επιμέλεια Πολυξένης Σάββα και Αντωνίας Χαράλαμπος, οι οποίες είχαν αναλάβει και την προηγούμενη πρόταση. Επί του παρόντος δεν εξετάζω τους λόγους που επέβαλαν την αλλαγή. Αυτό όμως που με ενδιαφέρει είναι η επιλογή του νέου έργου, από ένα πολιτικό έργο, πήγαμε σε μια ηθογραφία, σε ένα κωμικό έργο του 19ου αιώνα, που περιόδεψε τον Απρίλιο και τον Μάιο για επτά παραστάσεις, σε αντίστοιχες κοινότητες, σχεδόν εν κρυπτώ. Απορίας άξιον, τουλάχιστον για τα δικά μου μέτρα, πώς είναι δυνατόν οι ηθοποιοί και όλοι οι υπόλοιποι συντελεστές να κατάφεραν να αποδώσουν σε μία εντελώς νέα συνθήκη. Πώς η Πολυξένη Σάββα και η Αντωνία Χαράλαμπος θα μπορούσαν να δουν τη παράσταση ήθελαν;

Και αβίαστα στη συζήτηση μπαίνει και το θέμα του γενικού διευθυντή – καλλιτεχνικού διευθυντή, μία θέση που παραμένει κενή, και όσο παραμένει κενή τέτοια προβλήματα δεν θα βρίσκουν ποτέ λύση, όπως και ποτέ δεν θα γίνει κατορθωτό ο Οργανισμός να αποκτήσει ρόλο και λόγο στα θεατρικά πράγματα ολιστικά. Σαφώς και δεν ακυρώνω όσα γίνονται, αλλά δεν νομίζω πως είναι κάποιος ευχαριστημένος, όταν ο Οργανισμός θεατρικά είναι ανεργός... όταν τα προβλήματα συσσωρεύονται και όλοι περιμένουν τον από μηχανής θεό για να τα λύσει.

Μέχρι να λυθεί και να διοριστεί το κατάλληλο πρόσωπο στη θέση του διευθυντή, θα πρέπει επιτέλους να εγκαταλείψουν οι ιδρυνοτες του ΘΟΚ σε όλες τις στρεβλώσεις του Οργανισμού. Και είναι μια καλή ευκαιρία και για το νέο Διοικητικό Συμβούλιο να σκεφτεί πώς ο Οργανισμός τον οποίο διοικούν θα μπορέσει να αντιμετωπίσει τις θεατρικές προκλήσεις του τόπου, να αποδείξουν άπαντα τα μέλη του ότι έχουν όραμα για το ποιος θέλουν να είναι ο χαρακτήρας του κρατικού μας θεατρικού οργανισμού, και όταν με το καλό διοριστεί ο νέος διευθυντής ή η νέα διευθύντρια να δώσουν έναν τρόπο, και όχι να εγκριθούν ογκώδεις φακέλους εκκρεμοτήτων.

Ο οργανισμός μάλλον ασθενεί και χρειάζεται πάραυτα όχι παυσίπονα, αλλά πλήρη ανάταξη.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑΡΙΟ

Συνέντευξη στον ΔΡΟ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Ο Ελληνοαυστραλός σκηνοθέτης Bill Mousoulis στην «Κ»

«Δεν είμαι βέβαιος εάν μπορούν να δημιουργηθούν νέα είδη, σίγουρα όμως θα υπάρχουν νέα υβριδικά είδη. Και η μορφή τέχνης θα συνεχίσει να υφίσταται, δηλαδή η μορφή της ταινίας μεγάλου μήκους όπως την ξέρουμε».

Ο Ελληνοαυστραλός σκηνοθέτης με έδρα την Αδελείδα Bill Mousoulis είναι προσκεκλημένος του Φεστιβάλ «Εικόνες και Όψεις του Εναλλακτικού Κινηματογράφου» και θα παρουσιάσει σε συζητήσεις, masterclass και προβολές ταινιών, αναδεικνύοντας το σημαντικό έργο του. Για τη συμμετοχή του στο Φεστιβάλ μίλησε στον Δρό Δημήτριο, εκ των καλλιτεχνικών διευθυντών του Φεστιβάλ και επιμελητή του προγράμματος για τον Bill Mousoulis και η «Κ» δημοσιεύει μέρος της συνέντευξης που θα υπάρχει στο πρόγραμμα του Φεστιβάλ.

–Ο ορισμός του «εναλλακτικού κινηματογράφου» ανέκαθεν αποκαλούσε πρόκληση. Ποια είναι η δική σας προσέγγιση;

–Πιστεύω ότι οι αληθινά εναλλακτικοί ή πειραματικοί σκηνοθέτες επικεντρώνονται περισσότερο σε ένα συναίσθημά τους, ή σε μία αφηρημένη ιδέα ή σε μία φιλοσοφία από την οποία εκκινούν. Ένα άλλο καθοριστικό στοιχείο στην εναλλακτική κινηματογραφία είναι, κατ' εμέ, το προσεγγίζει ο σκηνοθέτης πάντοτε τη δική του πινελιά στο έργο του, ακόμη κι αν αυτό έχει δεχθεί επιρροές από άλλες ταινίες ή ιδέες. Αυτή ακριβώς είναι η δική μου προσέγγιση: σε πολλές από τις ταινίες μου συντάσσομαι ξεκάθαρα με το έργο άλλων σκηνοθετών, ωστόσο διατηρώ πάντοτε το δικό μου ύφος, το οποίο χρησιμοποιώ στις ταινίες μου

–Στις ταινίες σας διαπιστώνουμε ότι υπάρχουν πολλές επιρροές από τον γαλλικό κινηματογράφο, αλλά και από τη μουσική. Ποιες είναι αυτές οι κινηματογραφικές, μουσικές και άλλες επιρροές;

–Ναι, ανέκαθεν θεωρούσα το σινεμά της Γαλλίας ως τον καλύτερο κινηματογράφο στον κόσμο, εάν έπρεπε να ορίσω μία και μόνο χώρα. Όταν ανακάλυψα, νέος, τον Bresson και τον Godard, συνειδητοποίησα ότι ο κινηματογράφος είναι πράγματι μια συναρπαστική μορφή τέχνης. Η άλλη μορφή τέχνης που λατρεύω στη ζωή μου είναι η μουσική, κυρίως η πανκ και ποστ πανκ, και γενικώς η εναλλακτική μουσική. Μου αρέσει όμως και η κλασική ροκ και folk, ενώ πιο πρόσφατα ξεκίνησα να ακούω σόουλ και χιπ χοπ. Όλα αυτά τα χρόνια στο σκηνοθετικό μου έργο πειραματίστηκα πολλές φορές, συνδυάζοντας μουσική και σινεμά στις ταινίες μικρού μήκους που σκηνοθέτησα, ωστόσο στις μεγάλες μου πρόσφατα συναντάμε αυτόν τον συνδυασμό, κυρίως στην τελευταία μου μεγάλη μουσική «My Darling in Stirling» (2023), που ουσιαστικά πρόκειται για μιούζικαλ από κάθε άποψη.

–Θεωρείτε το «Wild And Precious» μία απαισιόδοξη ταινία; Ο υπαρξισμός και η φι-

λοσοφία είναι γενικώς σημαντικές έννοιες στο έργο σας;

–Ναι, θεωρώ ότι η ταινία «Wild and Precious» (2012) είναι πράγματι ένα απαισιόδοχο έργο, ενώ οι άλλες μου μεγάλες μουσικές ταινίες του 2017, «Songs of Revolution» και «Songs of the Underground» είναι πιο αισιόδοχες. Είναι αλήθεια αυτό που λέτε για τον υπαρξισμό και τη φιλοσοφία: κατέχουν πρωταγωνιστικό ρόλο στο έργο μου. Αν και, γενικώς, στη φιλμογραφία μου κεντρικό ρόλο κατέχει ο καθημερινός άνθρωπος, οι ελπίδες, τα όνειρα και οι απογοητεύσεις του, πάντοτε με ενδιέφερε η ψυχολογία και η φιλοσοφία, όταν ήμουν εικοσάρης. Διάβαζα πολλά λογοτεχνικά και φιλοσοφικά έργα που διεδόχον σε βαθιές και σκοτεινές πτυχές της ζωής: Ντοστογιέφσκι, Ναμπόκοφ, Σαρτρ, Νίτσε. Επίσης, αισθανόμουν ανέκαθεν μια ταύτιση με τη φιλοσοφική απόγνωση του Μπρεσσόν. Τρό-

πον τινά, το έργο μου καταπνέεται με τα άκρα: αγάπη και αθωότητα από τη μια, φόνος και χάος από την άλλη. Όπως, λόγω χάρη, ο φόνος στο «Lovesick» (2002) και η αθωότητα στο «My Darling in Stirling». Είμαι βέβαιος ότι πολλοί θεατές θα έχουν δυσκολία να συγκεράσουν αυτές τις δύο έννοιες!

–Το «My Darling In Stirling» είναι μια θαρραλέα ταινία, μια παιγνιώδης ταινία ή μια πειραματική ταινία;

–Πολύ καλή ερώτηση! Νομίζω πως είναι και τα τρία. Ασφαλώς, η ταινία είναι βασισμένη στο ζακουστό «Οι Ομπρέλες του Χερβούργου» (1964), του Ζακ Ντεμί, επομένως δεν είναι ακριβώς πρωτότυπη, αλλά ας μην ξεχνάμε ότι το συγκεκριμένο έργο του Ντεμί ήταν όντως θαρραλέο, παιγνιώδες και πειραματικό, τότε που έκανε πρεμιέρα. Το μιούζικαλ ως σινεμά είδους είναι πολύ γνωστό, ενώ το μεταλλαγμένο μιούζικαλ (όπως το ονόμασε ο κριτικός κινηματογράφου Adrian Martin) δεν είναι. Αυτό σημαίνει ότι η νέα μου ταινία πράγματι εκλαμβάνεται ως ασυνήθιστη από όσους την έχουν δει μέχρι στιγμής. Το τολμηρό σε αυτήν είναι ότι οι χαρακτήρες και η πλοκή είναι πολύ μπανάλ, ο διάλογος (ή οι στίχοι) είναι καθημερινοί και συνηθισμένοι, συνεισώς υπάρχει σύγκρουση ανάμεσα στη φαντασία (του τραγουδιού) και την πραγματικότητα (καθημερινή ζωή και τοποθεσίες). Πιστεύω, ωστόσο, ότι η ταινία είναι όντως θαρραλέα

καθώς υπογραμμίζει τις έννοιες της αθωότητας και της ευτυχίας που, κατά τη γνώμη μου, απουσιάζουν αισθητά από το σύγχρονο σινεμά.

–Ποια είναι η άποψή σας για τον κινηματογράφο σήμερα και τι αναμένετε από το μέλλον;

–Πιστεύω ότι, όπως (θα) συμβαίνει πάντα, θα συνεχίσουν να αναδύονται, να δημιουργούνται, να προβάλλονται «νέες» ταινίες. Το πρόβλημα είναι ότι ελάχιστα κινηματογραφικά είδη θα διεισδύουν στο κυρίαρχο σινεμά, με αποτέλεσμα οι αίθουσες, τα Φεστιβάλ και οι πλατφόρμες να περιορίζονται στα πιο εμπορικά φίλμ. Χάρη στην τεχνολογία, σήμερα υπάρχουν περισσότερες εναλλακτικές ταινίες από ποτέ, ωστόσο μόνο σε λίγες από αυτές δίδεται ευκαιρία να «ζήσουν» σε Φεστιβάλ και προβολές. Εξακολουθώ να πιστεύω ότι είναι υπέροχο το να μπορείς να παρακολουθείς μια ταινία σε κινηματογραφική αίθουσα, με κοινό. Είναι πολύ καλύτερη εμπειρία από το να βλέπεις ταινίες διαδικτυακά. Πιστεύω, επίσης, ότι μια νέα γενιά σκηνοθετών αναδύεται σήμερα, οι σκηνοθέτες που γεννήθηκαν σε αυτή τη χλιετηρίδα, έτοιμοι και έτοιμες να προσφέρουν υπέροχες, φρέσκιες ταινίες. Δεν είμαι βέβαιος εάν μπορούν να δημιουργηθούν νέα είδη, σίγουρα όμως θα υπάρχουν νέα υβριδικά είδη. Και η μορφή τέχνης θα συνεχίσει να υφίσταται, δηλαδή η μορφή της ταινίας μεγάλου μήκους όπως την ξέρουμε, ακόμη κι αν έρθουν στη μόδα νέα φόρμα (εικονική πραγματικότητα) ή 9:16).

–Τι αναμένετε από τη συμμετοχή σας στο Φεστιβάλ Εναλλακτικού Κινηματογράφου 24;

–Ένα χαλαρό κοινό και ατμόσφαιρα, ανθρώπους που να είναι σε θέση να εκτιμούν και να είναι ενήμεροι για την ιστορία του κινηματογράφου. Να γνωρίσω σοβαρούς και ευφυείς ανθρώπους του χώρου. Και ελπίζω ότι θα ξαναθυμηθώ τα ελληνικά μου μετά από πέντε χρόνια που έχω να συνομιλώ με ελληνοφωνούς. Ανυπομονώ για το Φεστιβάλ.

Μετάφραση στα Ελληνικά: Διαμάντω Στυλιανού

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ: – 3 Ιουνίου 2024, Δημοτικό Μουσείο Χαρακτικής Χαμπί, Λευκωσία (Αμμοκώστος 55-59).
Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το πρόγραμμα του Φεστιβάλ δείτε τη σελίδα Images & Views of Alternative Cinema Film Festival στο Facebook.
Το Φεστιβάλ στηρίζεται από το Δημοτικό Μουσείο Χαρακτικής Χαμπί και το Γαλλικό Ινστιτούτο Κύπρου.

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Επιμέλεια: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ

Ομαδική έκθεση
Land[e]scapes

Η Art παρουσιάζει το δεύτερο μέρος της ομαδικής έκθεσης «Land[e]scapes», που εγκαινιάζεται στις 29 Μαΐου 2024, σε επιμέλεια Μαρίας Στάθη. Η έκθεση «Land[e]scapes» διερευνά τη σχέση μας με τη φύση, τη γεωλογία, τον τόπο και τον χρόνο. Στην καρδιά της έκθεσης βρίσκεται η έννοια του «τοπίου» ως πολυδιάστατη κατασκευή που ενσωματώνει κοινωνικές, πολιτιστικές και περιβαλλοντικές αφηγήσεις. Το «τοπίο» λειτουργεί ως επιφάνεια στην οποία αποτυπώνονται και προβάλλονται προσωπικές, πολιτικές και κοινωνικές στάσεις. Στα έργα της έκθεσης, ο επισκέπτης θα αναγνωρίσει περιβαλλοντικές ανησυχίες, γοητευτικά παιχνίδια με τη γεωλογία, ενώ θα έχει την ευκαιρία για διερεύνηση του πώς ο πόλεμος αλλοιώνει τη γη, για συμβολικά ταξίδια σε χαμένες πατρίδες, ταξίδια σε άλλες ηπείρους, μέσα από παιδικές αναμνήσεις, ουτοπίες, παραδείσια και μυθολογικά οράματα. Συμμετέχουν οι καλλιτέχνες: Χρίστος Ακορδαλίτης, Παναγιώτης Ανδρέου, Βάσια Α. Βανέζη, Μαρίνα Γκενάντιεβα, Serena Caulfield, Βασίλης Ζωγράφος, Benjamin Deakin, Ανδρέας Καλλή, Κυριάκος Καλής, Νικόλας Κυρίλλου, Παναγιώτης Μιχαήλ, Βίκυ Περικλέους, Amy Stephens, Κοραλλία Στεργίδη, Amikam Toren, Shaheer Zaza και Νίκος Φιλίππου & Μαριλένα Ζαχαρίου.

Art Seen – Contemporary Art Projects, Λεωφόρος Μακαρίου 66Β, Λευκωσία. Πληροφορίες: τηλέφωνο 22006624 | www.art-seen.org. Διάρκεια έκθεσης ως 28 Ιουνίου.

Η Art παρουσιάζει το δεύτερο μέρος της ομαδικής έκθεσης «Land[e]scapes», που εγκαινιάζεται στις 29 Μαΐου 2024, σε επιμέλεια Μαρίας Στάθη.

Φεστιβάλ
Κινηματογράφου

Επικεντρώνεται και φέτος αυλαία το Φεστιβάλ «Εικόνες και Όψεις του Εναλλακτικού Κινηματογράφου», από τις 3 ως τις 9 Ιουνίου, στο Δημοτικό Μουσείο Χαρακτικής Χαμπί στη Λευκωσία. Το Φεστιβάλ «Εικόνες και Όψεις του Εναλλακτικού Κινηματογράφου» διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην ανάδειξη της κινηματογραφικής πρωτοπορίας στο τόπο μας, αφού εστιάζει την προσοχή του στον κινηματογράφο που απρόβλεπτο, ένας ελεύθερος, ριζοσπαστικός κινηματογράφος που ανταποκρίνεται στην ανάγκη να δούμε τον κόσμο με νέους τρόπους, να διεκρινόμαστε τους κινηματογραφικούς

μας ορίζοντες πέρα από τα αφηγηματικά και οπτικά όρια στα οποία έχουμε συνηθιστεί. Το Φεστιβάλ «Εικόνες και Όψεις του Εναλλακτικού Κινηματογράφου» 2024 αποτελείται από τα ακόλουθα προγράμματα: «Opera και Σινεμά: 3η Σκηνή», «Bill Mousoulis: Ο Άγγελος Πειραματίζεται – Έρωτας, Μουσική, Αντίσταση», «Φρίντα Λιάππα: Αποτυπώσεις μιας Φανταστικής Πραγματικότητας», «Olivier Assayas: Μετα-Θρίλερ», «Μαριάννα Χριστοφίδου: Κρατώντας τα Κλειδιά Κοινά στην Καρδιά», «Eamarked for Collision – Tearing Through Collage Animation». Δημοτικό Μουσείο Χαρακτικής Χαμπί, Αμμοκώστος 55 – 59, Λευκωσία. Η είσοδος για το κοινό είναι ελεύθερη. Όλες οι προβολές είναι για άτομα άνω των 18 ετών.

«Μαζί - έρωτας,
θάνατος και μετά»

Το Τμήμα Αρχαιοτήτων ανακοινώνει την εικαστική εγκατάσταση ΜΑΖΙ – ΕΡΩΤΑΣ, ΘΑΝΑΤΟΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑ, στην Αίθουσα Περιοδικών Εκθέσεων του Κυπριακού Μουσείου. Η εγκατάσταση, η οποία θα είναι ανοικτή στο κοινό από τις 31 Μαΐου μέχρι τις 31 Οκτωβρίου 2024, εστιάζει σε τρεις θεμελιώδεις υπαρξιακές συνθήκες που απασχολούν διαχρονικά την ανθρώπινη δημιουργία και διανοήση και μας προσκαλεί να αναλογιστούμε την εκπλήρωσή τους, εντός της παρούσας χρονικότητας. Το έργο εικονικής πραγματικότητας (VR) που αποτελεί κεντρικό στοιχείο της ε-

Αρχαιοτέτες από τις συλλογές του Τμήματος Αρχαιοτήτων συμβιώνουν με σύγχρονα έργα του εικαστικού Μιχάλη Χαράλαμπος σε ένα περιβάλλον άχρονο και λαβυρινθώδες, με σημειολογία αισθητικά προσβάσιμη στις νέες γενιές.

Η ταινία «Πέντε Σελίνια Νάυλον» (2022) σε σενάριο και σκηνοθεσία του Χρίστου Σιοπακά θα προβληθεί στο σινεμά Πάνθεον στη Λευκωσία από τις 23 Μαΐου για δύο εβδομάδες.

γκατάστασης, έγινε με τη συμβολή του ΠΙΤΑ του κέντρου Αριστείας CYENS. Αρχαιοτέτες από τις συλλογές του Τμήματος Αρχαιοτήτων συμβιώνουν με σύγχρονα έργα του εικαστικού Μιχάλη Χαράλαμπος σε ένα περιβάλλον άχρονο και λαβυρινθώδες, με σημειολογία αισθητικά προσβάσιμη στις νέες γενιές. **Εγκαινία** 31 Μαΐου, ώρα 7:00 μ.μ. Κυπριακό Μουσείο, Αίθουσα Περιοδικών Εκθέσεων. Είσοδος ελεύθερη.

Orchestra4All 4

Το πρόγραμμα Κοινωνικής Προσφοράς Orchestra4All 4, η ορχήστρα αγκαλιάζει ιδιαίτερα ευαίσθητες ομάδες συνανθρώπων μας με σκοπό να προσφέρει

χαρά και ψυχική ανάταση, μέσω ορχηστρικών έργων που ξεχωρίζουν για την ομορφιά, τη φαντασία, την ενέργεια και τα αισθήματα αισιοδοξίας που μεταδίδουν. Μετά από διάστημα πολλών χρόνων, η ορχήστρα επισκέπτεται ξανά τους χώρους του American Medical Center και των Κεντρικών Φυλακών, ενώ επιστρέφει και σε μία άλλη αγαπημένη κοινότητα, αυτή της Τάλας στην Πάφο. Τις συναυλίες θα διευθύνει ο ταλαντούχος νεαρός Κύπριος μάεστρος Ανδρέας Ασπίκκος στο ντεμπιούτο του με την ορχήστρα.

Λευκωσία: Τετάρτη 29 Μαΐου 2024 - American Medical Center, 10:00, Πάφος: Παρασκευή 31 Μαΐου 2024 - Αμφιθέατρο Τάλας, 20:00. Στις 30 Μαΐου η ορχήστρα θα παίζει στις Κεντρικές Φυλακές. Είσοδος ελεύθερη. Πληροφορίες: 22 463144, www.cyso.org.cy

«Πέντε Σελίνια Νάυλον»

Ακολουθώντας την πρεμιέρα της στο 64ο Διεθνές Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης 2023 και τη συμμετοχή της στο Cyprus Film Days 2024, η ταινία «Πέντε Σελίνια Νάυλον» (2022) σε σενάριο και σκηνοθεσία του Χρίστου Σιοπακά θα προβληθεί στο σινεμά Πάνθεον στη Λευκωσία από τις 23 Μαΐου για δύο εβδομάδες. Η ταινία είναι μια συμπαραγωγή της AMP Filmworks, Seahorse Films, Soundpath Studios και του Υπουργείου Πολιτισμού Κύπρου. **Καθημερινές** προβολές στις 8:30 μ.μ. Σαββατοκύριακο 1 και 2 Ιουνίου, δύο προβολές 6:00 και 8:30 μ.μ. Πάνθεον, Διαγούρου 29, Λευκωσία. Πληροφορίες τηλεφώνου 22675787.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτησία
«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Διευθύνων Σύμβουλος: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΟΤΤΙΔΗΣ • Σύμβουλος Εκδόσης: ΑΛΚΗΣ ΑΝΔΡΕΟΥ

Διευθύντρια: ΜΑΡΙΝΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ • Υπεύθυνος Υλικής Αποστολής: ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ • Υπεύθυνος Αιτιολογίας: ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

Νικόλαος Σαρπόλλου 2, 2401 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Διευθυντής: ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΧΑΛΛΗΣ • Διευθυνση συντάξεως: ΚΩΣΤΗΣ ΦΛΟΥΤΗΣ - ΝΩΤΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

VISA
Worldwide Partner

ΖΗΣΕ ΤΗΝ ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΤΩΝ ΟΛΥΜΠΙΑΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ ΠΑΡΙΣΙ 2024, ΧΑΡΗ ΣΤΗ VISA

Κάνε τις αγορές σου με κάρτες Visa της Ελληνικής Τράπεζας από 20/05 έως 20/06 και διεκδίκησε ένα από τα 2 διπλά ταξιδιωτικά πακέτα για να παρακολουθήσεις από κοντά τους Ολυμπιακούς ή Παραολυμπιακούς Αγώνες Παρίσι 2024, χάρη στη Visa.

Περισσότερα στο
www.hellenicbank.com/visawin

Ισχύουν όροι και προϋποθέσεις.

 HELLENIC BANK

Στις 6 Ιουνίου η πρώτη μείωση των επιτοκίων

Η «καλή κατηφόρα» του 0,25% δεν «θα φέρει αμέσως την άνοιξη» για τον Κύπριο καταθέτη-δανειολήπτη - Συγκρατημένη αισιοδοξία

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Βρισκόμαστε μία ανάσα πριν από την πολυαναμενόμενη πρώτη μείωση των επιτοκίων από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ), η οποία θα γίνει πράξη –καλώς εκόντων των πραγμάτων– την ερχόμενη Πέμπτη, 6 Ιουνίου 2024. Η ΕΚΤ αναμένεται να προχωρήσει στην προαναγγελλείσα «καλή κατηφόρα» των επιτοκίων, έστω και για 25 μονάδες βάσης, που θα δώσει μικρή ανάσα σε δανειολήπτες που έχουν δει τις δόσεις των δανείων τους να έχουν ανέβει αρκετά. Το επιτόκιο αποδοχής καταθέσεων που είναι πλέον στο 4% θα μειωθεί στο 3,75% και θα είναι ένα σημείο πιο κοντά στην επαναφορά του πληθωρισμού στον στόχο του 2%, που διαχρονικά έχει τεθεί από τους Ευρωπαίους επόπτες. Η 6η Ιουνίου ωστόσο δεν είναι τυχαία. Είναι τρεις ημέρες πριν από τις ευρωεκλογές της 9ης Ιουνίου και αποτελεί κίνηση που θα σημάνει τη σταθερότητα των τιμών, ένα βήμα πριν από το τέλος του πληθωρισμού και της ακρίβειας. Η ΕΚΤ αν και δεν ασκεί πολιτική άμεσα και η εντολή που της έχει ανατεθεί είναι να διατηρεί τις τιμές σταθερές, όπως αναφέρει και η

Τα επιτόκια των πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης καθώς και τα επιτόκια της διευκόλυνσης οριακής χρηματοδότησης και της διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων θα μειωθούν σε 4,25%, 4,50% και 3,75% αντιστοίχως.

ίδα, «όταν αλλάζει τα βασικά επιτόκια, η μεταβολή αντανακλάται σε μεγαλύτερο ή μικρότερο βαθμό σε ολόκληρη την οικονομία, μεταξύ άλλων και στα τραπεζικά δάνεια, τα δάνεια μέσω της αγοράς, τα ενυπόθηκα δάνεια, τα επιτόκια τραπεζικών καταθέσεων και άλλα επενδυτικά μέσα». Η Φρανκφούρτη έχει προαναγγείλει, δε, πως αναμένεται να προχωρήσει και σε άλλες μειώσεις επιτοκίων πέραν από αυτής του Ιουνίου, μειώνοντας περαιτέρω το συνολικό μέγεθος της σύσφιξης.

Περνώντας στο εσωτερικό, δυστυχώς ο Κύπριος δανειολήπτης δεν θα δει μεγάλη διαφορά στη δόση του δανείου που θα συνεχίσει να καταβάλλει. Η ψα-

Μέχρι να αρχίσει η μείωση των επιτοκίων, δηλαδή η 6η Ιουνίου, οι τράπεζες έχουν κατατεθειμένη την πλεονάζουσα ρευστότητα τους και τοκίζεται με το καλύτερο δυνατό σενάριο όσον αφορά στο ποσοστό επιτοκίων.

λίδα μεταξύ δανειστικών επιτοκίων και καταθετικών παραμένει μεγάλη, με την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου να επιβεβαιώνει την παραπάνω θέση. Για παράδειγμα, το επιτόκιο για καταθέσεις προθεσμίας έως ενός έτους από νοικοκυριά τον Μάρτιο του 2024 σημείωσε αύξηση στο 2,24%, σε σύγκριση με 1,98% τον Φεβρουάριο, ενώ το αντίστοιχο επιτόκιο για καταθέσεις από μη χρηματοδοτικές εταιρείες παρουσίασε μείωση στο 2,24%, σε σύγκριση με 2,53% επίσης τον Φεβρουάριο του 2024. Την τερμάτιση διαφορά επιβεβαιώνουν και τα στατιστικά στοιχεία. Το επιτόκιο που αφορά καταναλωτικά δάνεια σημείωσε αύξηση στο 6,19% τον

Μάρτιο, σε σύγκριση με 6,17% τον Φεβρουάριο του 2024. Το επιτόκιο που αφορά δάνεια για αγορά κατοικίας μειώθηκε στο 4,75% τον Μάρτιο, σε σύγκριση με 5,15% τον προηγούμενο μήνα, ενώ το επιτόκιο που αφορά δάνεια προς μη χρηματοδοτικές εταιρείες για ποσό μέχρι 1 εκατ. ευρώ παρουσίασε μείωση στο 5,52%, σε σύγκριση με 5,91% τον Φεβρουάριο.

Τέλος, το επιτόκιο που αφορά δάνεια προς μη χρηματοδοτικές εταιρείες για ποσό άνω του 1 εκατ. ευρώ κατέγραψε μείωση στο 5,88% τον Μάρτιο του 2024, σε σύγκριση με 6,07% τον Φεβρουάριο του ίδιου έτους. Η μείωση του 0,25% δεν «θα φέρει την άνοιξη»

για τον Κύπριο καταθέτη-δανειολήπτη.

Μετά την μείωση της 6ης Ιουνίου 2024, τα επιτόκια των πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης καθώς και τα επιτόκια της διευκόλυνσης οριακής χρηματοδότησης και της διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων θα μειωθούν σε 4,25%, 4,50% και 3,75% αντιστοίχως.

Κάμπεται η τρελή τροχιά

Η χρονιά έχει «τρέξει» με υψηλά ποσοστά επιτοκίων και οι τράπεζες έχουν καταγράψει κέρδη πολλών εκατομμυρίων ευρώ στο πρώτο μισό του έτους. Μέχρι να αρχίσει η μείωση των επιτοκίων, δηλαδή η 6η Ιουνίου, οι τράπεζες

έχουν κατατεθειμένη την πλεονάζουσα ρευστότητά τους και τοκίζεται με το καλύτερο δυνατό σενάριο όσον αφορά στο ποσοστό επιτοκίων, κάτι που αποδεικνύεται από τα οικονομικά αποτελέσματα που παρουσίασαν στο πρώτο τέταρτο του 2024. Οι μειώσεις των επιτοκίων θα «κάμψουν» ελαφρώς την «τρελή τροχιά» κερδών που έχουν διαγράψει από τον Σεπτέμβριο του 2023, αλλά αυτό δεν σημαίνει πως δεν θα προκύψουν πιθανώς μεγαλύτερα έτησα κέρδη το 2024 από τα αντίστοιχα έτησα κέρδη του 2023.

Ορεξη για δάνεια

Η ΕΚΤ προχώρησε τον Ιούλιο του

2022 στην ιστορική απόφαση της αύξησης των –αρνητικών τότε– επιτοκίων για να κάμψει τη ζήτηση των δανείων. Στην Κύπρο αν και δεν λειτουργήσε με τον ίδιο ρυθμό που λειτουργήσε σε άλλα κράτη, ο δανεισμός τα τελευταία δύο χρόνια παρουσίασε μικρές μειώσεις. Με τη μείωση των επιτοκίων ωστόσο, κατά 25 μονάδες βάσης στις 6 Ιουνίου, όσο και στις επόμενες μία με δύο μέχρι το τέλος του έτους (σύνολο τρεις μειώσεις το 2024 λένε οι αναλυτές), ο νέος δανεισμός στην Κύπρο θα βρει πάλι το «μομέντομ» του. Επιστρέφοντας τα επιτόκια σε καθοδική πορεία, τα δάνεια θα γίνουν πιο φθηνά, άρα και ο Κύπριος θα δανειζεται λιγότερο δύσκολα. Σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα στοιχεία της ΚΤΚ, τον Μάρτιο του 2024 τα συνολικά νέα δάνεια παρουσίασαν μείωση και έφτασαν στα 496,4 εκατ. ευρώ, σε σύγκριση με 575,5 εκατ. ευρώ τον Φεβρουάριο του τρέχοντος έτους. Τα νέα καταναλωτικά δάνεια μειώθηκαν στα 22,2 εκατ. ευρώ (εκ των οποίων 20,5 εκατ. καθαρά νέα δάνεια), σε σύγκριση με 23,2 εκατ. τον Φεβρουάριο (εκ των οποίων 21,3 εκατ. καθαρά νέα δάνεια). Τα νέα δάνεια για αγορά κατοικίας παρουσίασαν μείωση στα 119,6 εκατ. (εκ των οποίων 86,9 εκατ. καθαρά νέα δά-

Με την μείωση των επιτοκίων ωστόσο κατά 25 μονάδες βάσης στις 6 Ιουνίου, όσο και στις επόμενες μία με δύο μέχρι το τέλος του έτους, ο νέος δανεισμός στην Κύπρο θα βρει πάλι το «μομέντομ» του.

να), σε σύγκριση με 144,1 εκατ. τον Φεβρουάριο (εκ των οποίων 79,2 εκατ. καθαρά νέα δάνεια). Τα νέα δάνεια προς μη χρηματοδοτικές εταιρείες για ποσό μέχρι 1 εκατ. σημείωσαν αύξηση στα 69,3 εκατ. (εκ των οποίων 52,2 εκατ. καθαρά νέα δάνεια), σε σύγκριση με 57,3 εκατ. τον Φεβρουάριο (εκ των οποίων 37,6 εκατ. καθαρά νέα δάνεια). Τα νέα δάνεια προς μη χρηματοδοτικές εταιρείες για ποσό άνω του 1 εκατ. ευρώ κατέγραψαν μείωση στα 270,8 εκατ. τον Μάρτιο (εκ των οποίων 123,8 εκατ. καθαρά νέα δάνεια), σε σύγκριση με 340,7 εκατ. τον προηγούμενο μήνα (εκ των οποίων 124,4 εκατ. καθαρά νέα δάνεια).

Υπογράφουν την Πέμπτη ΧΑΚ και ΕΧΕ για ενέργεια

Στη συνομολόγηση Μνημονίου Συναντίληψης (ΜΟΥ) για πιστοποιητικά εγγυήσεων προέλευσης ΑΠΕ προχωρούν τα δύο μέρη

Στη συνομολόγηση Μνημονίου Συναντίληψης (ΜΟΥ), το οποίο θα διέπει την οικοδόμηση συνεργασίας των δύο μερών, για θέματα που αφορούν στη διαπραγμάτευση στη δευτερογενή Αγορά, των Πιστοποιητικών Εγγυήσεων Προέλευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας, από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, θα υπογράψουν την Πέμπτη 30 Μαΐου 2024 το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου και το Ελληνικό Χρηματιστήριο Ενέργειας (ΕΧΕ), σε συνάντηση που θα πραγματοποιηθεί στο Προεδρικό Μέγαρο. Η διαπραγμάτευση των πιστοποιητικών αυτών θα μπορεί να προσφέρεται σε συνεργασία με το Χρηματιστήριο Ενέργειας της Ελλάδας (ΕΧΕ).

Όπως αναφέρει ανακοίνωση του χρηματιστηρίου, το ΧΑΚ, στο πλαίσιο της προσπάθειας του για διαρκή διεύθυνση

Το ΧΑΚ, ευθυγραμμίζόμενο με τις σύγχρονες εξελίξεις, έχει, μεταξύ άλλων, δραστηριοποιηθεί αναπτυξιακά και στον τομέα της ενέργειας.

των αγορών, προϊόντων και υπηρεσιών του και ευθυγραμμίζόμενο με τις σύγχρονες εξελίξεις, έχει, μεταξύ άλλων πρωτοβουλιών του, δραστηριοποιηθεί αναπτυξιακά και στον τομέα της ενέργειας. Στο πλαίσιο αυτό, από τα τέλη του 2019, συμμετέχει με επιτυχία ως ιδρυτικός μέτοχος στο Ελληνικό Χρηματιστήριο Ενέργειας (ΕΧΕ EnEx), μέσω

του οποίου του παρέχεται, μεταξύ άλλων, η ευκαιρία για απόκτηση σημαντικού επιπέδου τεχνολογίας και εμπειριών στον τομέα αυτό και αξιοποίησης επιχειρηματικών ευκαιριών που παρουσιάζονται. Τέτοις συνολογότητος του μνημονίου αυτού και λαμβάνοντας υπόψη την ιδιαίτερη σημασία, που προσδίδεται στον τομέα της ενέργειας, θα προηγηθεί συνάντηση γνωριμίας και ανταλλαγής απόψεων του συμβουλίου του ΕΧΕ (EnEx) με την υφυπουργό παρά τω πρόεδρο, Ειρήνη Πικά και τον διευθυντή Γραφείου του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας Χαράλαμφο Χαράλαμπος, στο Προεδρικό Μέγαρο.

Πριν από την υπογραφή του Μνημονίου Συνεργασίας αυτού, θα φιλοξενηθεί στα γραφεία του ΧΑΚ στη Λευ-

κωσία τακτικά συνεδρία του Διοικητικού Συμβουλίου του Ελληνικού Χρηματιστηρίου Ενέργειας. Με την υλοποίηση της πρωτοβουλίας αυτής, αναφέρει το ΧΑΚ, στοχεύεται να γίνει επιτυχής η αξιοποίηση πόρων από τη διάθεση τέτοιων πιστοποιητικών και η διοχέτευση τους σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, οι οποίοι διαχρονικά δεν αξιοποιούνταν, ως επιπίπτει στο πλαίσιο της πράσινης μετάβασης και των προσαρμογών για μείωση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής.

Λήφθηκε επίσης υπόψη και το μέγεθος της κυπριακής αγοράς, όπου η πρωτοβουλία αυτή κρίθηκε ως σκόπιμη να εξεταστεί όπως τύχει χειρισμού, με την αξιοποίηση συνεργιών και οικονομιών κλίμακας.

ΑΝΑΛΥΣΗ / Τον ΧΟΛΓΚΕΡ ΣΜΙΕΝΤΙΝΓΚ, ΦΕΛΙΞ ΣΜΙΝΤ και ΣΑΛΟΜΟΝ ΦΙΝΤΛΕΡ*

Με αργό βηματισμό προχωρούν οι κεντρικές τράπεζες

Υστερα από τη ραγδαία σκλήρυνση της νομισματικής πολιτικής το 2022 και το 2023 ως ανάσχωμα στον πληθωρισμό, οι μεγάλες κεντρικές τράπεζες ένηθεν και ένηθεν του Ατλαντικού είναι αποφασισμένες να περικόψουν πλέον τα επιτόκια.

Ωστόσο, θα ανακοινώσουν την κίνηση τους αυτή είτε πιο αργά από όσο αναμένουν οι αγορές είτε η μείωση θα είναι πιο περιορισμένη, ή και τα δύο μαζί. Στα πρακτικά της τελευταίας συνεδρίασης της Fed ο τόνος δεν είναι μετριопαθής. Αφού του ανήλθε απροσδόκητα ο πληθωρισμός το πρώτο τρίμηνο, ορισμένα στελέχη της φέρνουν πρόθυμα για υψηλότερα επιτόκια, εάν δεν εξασθενούσαν οι πληθωριστικές πιέσεις. Αυτό βέβαια δεν εναρμονίζεται πλήρως με τις δηλώσεις του προέδρου της Fed, Τζερόμ Πάουελ, ότι δεν πιθανολογείται η επίσημη κίνηση να αφορά

Είναι πιθανόν Fed να προβεί σε μείωση επιτοκίων τον Δεκέμβριο, καθώς θα γνωρίζει το αποτέλεσμα των προεδρικών εκλογών.

αύξηση. Άλλα οικονομικά στοιχεία, πάντως, φανερώνουν την απώλεια δυναμισμού της ανάπτυξης, λειτουργώντας υπέρ της νομισματικής χαλάρωσης. Ωστόσο, εκτιμούμε ότι τα πρακτικά της Fed συνιστούν ακόμη μία επιβεβαίωση πως το εμπόδιο για περικοπή των επιτοκίων είναι μεγάλο.

Αυτό συνάδει με την πρόβλεψή μας ότι ίσως η Fed περιμένει και προβεί σε μείωση στις 18 Δεκεμβρίου. Ίσως έως τότε να έχει αντιληφθεί από τις προε-

δρικές εκλογές της 5ης Νοεμβρίου εάν οι προοπτικές της δημοσιονομικής πολιτικής των ΗΠΑ θα μεταβληθούν ή όχι. Η δε ΕΚΤ έχει στην ουσία προανακοινώσει την περιστολή του κόστους δανεισμού κατά 25 μ.β. τον Ιούνιο. Τις τελευταίες εβδομάδες, μάλιστα, υψηλόβαθμα στελέχη της έχουν αναφερθεί κυρίως στο εάν θα εφαρμόσει και δεύτερη αύξηση στις 18 Ιουλίου ή θα περιμένει νέες προβλέψεις για την ανάπτυξη και τον πληθωρισμό στις 12 Σεπτεμβρίου.

Ο γενικός δείκτης πληθωρισμού υποχώρησε στο 2,4% σε ετήσια βάση τον Απρίλιο. Εντούτοις, η ανάκαμψη των μισθών στο πλαίσιο των συλλογικών διαπραγματεύσεων έφθασε στο 4,7% σε ετήσια βάση το πρώτο τρίμηνο, ενώ το τελευταίο τρίμηνο του 2023 το ποσοστό ήταν 4,5%.

Τα ανωτέρω ενισχύουν τις προβλέ-

ψεις μας ότι η ΕΚΤ θα μειώσει τα επιτόκια άπαξ και όχι δύο φορές το τρίμηνο, ώστε το επιτόκιο καταθέσεων έως τη λήξη του 2024 να διαμορφωθεί στο 3,25% από το 4% σήμερα. Αποκλιμακούμενου του πληθωρισμού κάτω του 2%, ίσως το επιτόκιο καταθέσεων αγγίξει το 2,5% το επόμενο καλοκαίρι. Αναφορικά, τέλος, με την Τράπεζα της Αγγλίας, δεν υπάρχει λόγος βιασύνης. Ο πληθωρισμός αποδυναμώθηκε σε ετήσια βάση στο 2,3% τον Απρίλιο, αλλά δεν εναρμονίζεται πλήρως με την πρόβλεψη της τράπεζας για 2,1%, ενώ και μία κίνηση στη συνεδρίαση της 20ής Ιουνίου ίσως παρερμηνευόταν ως βοήθεια προς την κυβέρνηση ενόψει εκλογών στις 4 Ιουλίου.

* Οι κ. Χόλγκερ Σμιεντινγκ, Φέλιξ Σμιντ και Σαλόμον Φίντλερ είναι οικονομολόγοι της Berenberg Bank.

Σε περιπέτειες η ανάπλαση λιμανιού Λάρνακας

Οι επόμενες κινήσεις της κυβέρνησης μετά την καταγγελία της σύμβασης και το επενδυτικό ενδιαφέρον του Κατάρ

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ

Τίτλος τέλους έβαλε η κυβέρνηση στη διαφορά με την κοινοπραξία που είχε αναλάβει την ανάπλαση του λιμανιού και της μαρίνας της Λάρνακας. Τίτλοι τέλους που να μην εκοψαν ό,τι δεν έγινε κατορθωτό να λυθεί με διαβουλεύσεις, ήταν όμως ανοιχτούς νέες πηλές σε ένα έργο κεφαλαιώδους σημασίας για την πόλη και επαρχία της Λάρνακας. Η διαφορά Κυπριακής Δημοκρατίας και Kition Ocean Holdings Ltd είναι βέβαιο ότι θα οδηγηθεί στις δικαστικές αίθουσες, ωστόσο το θετικό, υπό τις περιστάσεις, είναι πως το λιμάνι Λάρνακας επέστρεψε στη δικαιοδοσία της Αρχής Λιμένων, εξέλιξη που δεν θα δημιουργήσει προβλήματα στη λειτουργία του λιμένα ενώ θα δώσει την ευκαιρία στο κράτος να αναζητήσει νέο επενδυτή. Όπως πληροφορείται η «Κ», ενδιαφέρον για επενδύσεις σε υποδομές στην Κύπρο επέδειξε το Κατάρ, θέμα που βρέθηκε στις επαφές του προέδρου της Δημοκρατίας με τον εμίρη του αραβικού κρατιδίου στη Λευκωσία. Από εκεί και πέρα η δημοτική αρχή της Λάρνακας βάζει στο τραπέζι και την επιλογή αναζήτησης επενδυτή από την Κύπρο,

Η Κυπριακή Δημοκρατία θα κινηθεί προς τη δικαιοσύνη προκειμένου να διεκδικήσει χρωστούμενα από την Kition Ocean Holdings Ltd, όπως η εγγυητική των €10 εκατ. που έχει λήξει και δεν έχει ανανεωθεί από την κοινοπραξία του έργου.

με τον δήμαρχο της πόλης Ανδρέα Βύρα να υποστηρίζει πως υπάρχουν Κύπριοι επενδυτές που θα ήθελαν να επενδύσουν στο λιμάνι της Λάρνακας. Στα άμεσα ζητήματα που προκύπτουν από την καταγγελία της σύμβασης, οι κρατικές υπηρεσίες ετοιμάζονται για τα όσα θα διεκδικήσουν από την Kition Ocean Holdings Ltd αναμένοντας τις συμβουλές της Νομικής Υπηρεσίας.

Μονόδρομος η καταγγελία

Η καταγγελία της σύμβασης δεν ήταν κεραυνός εν αιθρία. Ιδιαίτερα μετά τη σύσκεψη στο Προεδρικό Μέγαρο, όπου η εταιρεία εμφανίστηκε αρχικά ικανοποιημένη, ωστόσο συνέχισε τις επιθέσεις στο υπουργείο Μεταφορών, το βίαιο διαζύγιο ήταν θέμα χρόνου. Η γνωμάτευση της Νομικής Υπηρεσίας που είχε ζητήσει ο υπουργός Αλέξης Βαφειάδης ουσιαστικά άναψε το πράσινο φως για καταγγελία της σύμβασης, με ό,τι αυτό συνεπάγεται. Όπως σημειώνουν πολιτικο αναλυτές στην «Κ», η κυβέρνηση δεν είχε άλλη επιλογή από τη μετωπική σύγκρουση. Σε διαφορετική περίπτωση υπήρχε ο κίνδυνος διάχυσης των επιπτώσεων και σε άλλα μεγάλα έργα στα οποία φαίνεται να υπάρχουν προβληματικές συμβάσεις. Η κυβέρνηση, όπως σημειώνεται ευστόχως, δεν ήθελε να δώσει την εντύπωση της ανοχής απέναντι σε κραυγαλέες, όπως πιστεύεται, παραβιάσεις συμβατικών υποχρεώσεων δημοσίων συμβάσεων. Εποψίμανση που σαφώς φωτογραφίζει την άλλη προβληματική κατάσταση με τα έργα στο Βασιλικό. Οι ίδιες απόψεις επιμένουν πως η εξέλιξη στο λιμάνι της Λάρνακας αλλά και η αναφορά πως το κράτος δεν εκβιάζεται μπορεί να θεωρηθεί και ως ένα ιδιότυπο μήνυμα προς την κινεζική κοινοπραξία του Βασιλικού.

Οι επόμενες κινήσεις

Η επιστροφή της Αρχής Λιμένων στο λιμάνι Λάρνακας αποτελούσε την πρώτη προτεραιότητα του υπουργείου Μεταφορών προκειμένου να μην υπάρξει κενό στη λειτουργία του δεύτερου μεγαλύτερου λιμένα της Κύπρου. Και το υπουργείο Μεταφορών είναι της άποψης πως η επόμενη «μάχη» με την Kition Ocean Holdings Ltd θα δοθεί στις δικαστικές αίθουσες. Ο Αλέξης Βαφειάδης προανήγγειλε πως η Δημοκρατία θα κινηθεί δικαστικός προκειμένου να διεκδικήσει χρωστούμενα από την κοινοπραξία του έργου ανάμεσα σε αυτά και της εγγυητικής των €10 εκατ. η οποία έχει λήξει από τον περασμένο Ιανουάριο και δεν έχει ανανεωθεί από την Kition Ocean Holdings Ltd. Από εκεί και πέρα οι αρμόδιες υπηρεσίες

Ενδιαφέρον για επενδύσεις σε στρατηγικά έργα της Κυπριακής Δημοκρατίας, λιμάνια και ενέργεια, επέδειξε ο εμίρης του Κατάρ κατά τη συνάντησή με τον πρόεδρο της Δημοκρατίας Νίκο Χριστοδουλίδη.

ήδη κινήθηκαν για ρευστοποίηση των άλλων δύο εγγυητικών, η μία ύψους €4,9 εκατ., που αφορά στην ασφάλεια διενέργειας των κατασκευών (Constructions performance security), για την οποία η εταιρεία ζήτησε την έκδοση μονομερούς διατάγματος μη ρευστοποίησης, και η τρίτη εγγυητική αξίας €3,2 εκατ., που αφορά τη διασφάλιση πληρωμών προς το κράτος από την εταιρεία που λαμβάνει τα τέλη χρήσης του λιμανιού (payments security), για την οποία,

όπως ανέφερε ο κ. Βαφειάδης, το κράτος ζήτησε με επιστολή την περασμένη Παρασκευή τη ρευστοποίησή της.

Το έργο

Επί του παρόντος, το τι μέλλει γενέσθαι με τα έργα ανάπλασης περνούν σε δεύτερη μοίρα. Η ανάληψη διαχείρισης του λιμένα της Λάρνακας από την Αρχή Λιμένων διευκολύνει την κυβέρνηση να κινήσει τις διαδικασίες για νέα προ-

κήρυξη του έργου, κάτι που θα βρεθεί στο επίκεντρο συνάντησης του υπουργού Μεταφορών με τοπικούς φορείς της Λάρνακας τις επόμενες μέρες. Ο δήμαρχος της Λάρνακας Ανδρέας Βύρας, φιλοξενούμενος της ενήμερωτικής εκπομπής ΔΙΑΣΠΟΡΑ ΕΙΔΗΣΕΩΝ του Sport Fm 95,0, εμφανίστηκε θετικός στην προοπτική εμπλοκής Κυπρίων επενδυτών. Παράλληλα υπέδειξε πως τα έργα στο λιμάνι και τη μαρίνα θα πρέπει να διαχωρισθούν προκειμένου να γίνει πιο ρεαλιστικό πακέτο που ίσως να κινήσει και το ενδιαφέρον Κυπρίων επενδυτών.

Το Κατάρ

Μια επιλογή για τη διάδοχο κατάσταση στο λιμάνι της Λάρνακας είναι επενδυτές από το Κατάρ. Η συγκεκριμένη προοπτική απασχόλησε τον πρόεδρο της Δημοκρατίας και τον εμίρη του Κατάρ ο οποίος, σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», ανέφερε στον Νίκο Χριστοδουλίδη «πως τον ενδιαφέρουν οι στρατηγικές συνεργασίες, επιδιώκοντας συμμετοχή σε έργα με προοπτική και διάρκεια (π.χ. ενέργεια και λιμάνια). Στο κομμάτι της ενέργειας, πέραν της συμμετοχής στην αξιοποίηση φυσικού αερίου στην Κυπριακή ΑΟΖ, ενδιαφέρον επιδείχθηκε σε κατασκευή και διαχείριση υποδομών (φωτοβολταϊκά, αποθήκευση ενέργειας). Οι δύο ηγέτες συμφώνησαν στη σύσταση επιτροπής εργασίας (από Κ.Δ. επικεφαλής θα είναι η υφυπουργός παρά τω πρόεδρο, Ειρήνη Πιλά) και σε έξι μήνες να γίνει ανασκόπηση των αποτελεσμάτων. Ο εμίρης του Κατάρ επέδειξε ενδιαφέρον για συνεργασία στον χρηματοοικονομικό τομέα (τράπεζες), τεχνολογία (startup).

«Παράνομη η απόφαση της κυβέρνησης»

Εκληρό, όπως ήταν αναμενόμενο, ήταν η αντίδραση της Kition Ocean Holdings Ltd για τερματισμό της σύμβασης για την ενιαία ανάπτυξη λιμανιού και μαρίνας Λάρνακας. Η συμπεριφορά της κυβέρνησης, υποστηρίζει η εταιρεία, «υπονομεύει το κράτος δικαίου που θα έπρεπε να υπάρχει για να προστατεύει τους επενδυτές». Χωρίς να γίνεται ξεκάθαρη αναφορά, η εταιρεία αναμένεται να προσφύγει στη δικαιοσύνη. «Η νομική μας ομάδα, μας ενημέρωσε ότι η ειδοποίηση τερματισμού είναι παράνομη και παραβιάζει τους όρους της συμφωνίας και εξετάζουμε τις νομικές μας επιλογές». Η εταιρεία σημειώνει επίσης ότι «είμαστε έκπληκτοι με την περιφρόνηση της δικαστικής διαδικασίας, κάτι που δεν θα αναμενόταν από ένα κράτος. Καταθέσαμε αίτηση στο δικαστήριο πριν από δύο μήνες για να αναγκάσουμε την κυβέρνηση να ακολουθήσει τη δική της συμφωνία και να συναντηθεί για να επιλύσει τις διαφορές, σύμφωνα με τη συμφωνία». Η Kition Ocean Holdings έχει πάντα ενεργήσει στη βάση της συμφωνίας και του νόμου και ήταν πρόθυμη να προχωρήσει με το έργο, προσπαθώντας να επιλύσει τις όποιες διαφορές με την κυβέρνηση με εποικοδομητικό τρόπο.

Σε κάθε επόμενη κίνηση

Μάθε για τα προνόμια σου εδώ

Τράπεζα Κύπρου

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του ΠΙΕΡ ΜΠΡΙΑΝΣΟΝ / REUTERS BREAKINGVIEWS

Η Γερμανία δεν αντέχει να χάσει την κινεζική αγορά

Η γερμανική οικονομία από το 2021 και εντεύθεν αναπτύσσεται πιο αργά από την υπόλοιπη Ευρώπη, ενώ και οι προοπτικές της δεν είναι ευνοϊκές. Ενδεχομένως μια ακνή ελπίδα να προέρχεται από την ιδιωτική κατανάλωση, αλλά δεν επαρκεί να αναθερμάνει μια οικονομία ακόμη εξαρτημένη από τις εξαγωγές και απειλούμενη από τη συνεχιζόμενη συρρίκνωση της κινεζικής αγοράς. Το 2024 οι ιδιωτικές δαπάνες αναμένεται να ενισχυθούν 1%, ενώ το ΑΕΠ δεν θα αυξηθεί ούτε καν 0,2%, βάσει του ΟΟΣΑ. Παρά ταύτα, οι δαπάνες των νοικοκυριών για πλυντήρια, αμάξια ή ρουχισμό δεν επιδιορθώνουν μια δομικά ασθενή οικονομία. Η ιδιωτική κατανάλωση ισοδυναμεί σχεδόν με το 50% του γερμανικού ΑΕΠ, έναντι 60% στην Ιταλία, στη Γαλλία ή στη Βρετανία. Ο δυναμικός ρυθμός ανάπτυξης της Γερμανίας την τρέχουσα δεκαετία προβλέπεται στο ισχνό 0,4% ετησίως, σύμφωνα με το Συμβούλιο Σοφών, που συμβουλεύει το Βερολίνο. Τον Δεκέμβριο η Μόνικα Σνίτζερ, μέλος του συμβουλίου, υπογράμμισε πως αν και δεν είναι η Γερμανία η «ασθενής της Ευρώπης», εντούτοις είναι γρήγορα και η ΗΠΑ να αναδειχθούν

Το 2000, στα 100 άτομα τα 27 ήταν 65 ετών και άνω, εν συγκρίσει με τα 28 άτομα το 2023 και τα 50 το 2035, όπερ σημαίνει ελλείψεις εργαζομένων, δυσχερής χρηματοδότηση των συντάξεων και διόγκωση των δαπανών υγείας.

Το πλήγμα από την απώλεια του φθηνού ρωσικού αερίου ήταν ισχυρό για την οικονομία της χώρας.

Η μοναδική βάση στήριξης της οικονομίας το 2023 ήταν το εμπόριο και η χώρα εμφάνισε πλεόνασμα περίπου 210 δισ. ευρώ, μειωμένο 10% από εκείνο του 2019, αλλά σημαντικά υψηλότερο από τα 88 δισ. ευρώ του 2022. Η Γερμανία είναι πιο εκτεθειμένη στις μεταβολές του διεθνούς εμπορίου, το οποίο συνεισφέρει 40% στο ΑΕΠ, εν συγκρίσει με το κάτω του 30% σε Γαλλία ή Βρετανία.

Πάντως, οι συναλλαγές Γερμανίας - Κίνας ελαττώθηκαν πέρυσι σε τέτοιο βαθμό ώστε οι ΗΠΑ να αναδειχθούν

στον μεγαλύτερο εταίρο της πρώτης. Εντούτοις, το Βερολίνο εμφάνισε και πάλι μικρό πλεόνασμα 2,5 δισ. ευρώ με την Κίνα.

Οι αριθμοί μπορούν να δώσουν μια εξήγηση, γιατί ο καγκελάριος Ολαφ Σολτς ακροβατούσε σε τεταωμένο οχοινί όταν επισκέφθηκε το Πεκίνο τον Απρίλιο. Οι σκληρές δηλώσεις της Κομισιόν σχετικά με την εμπορική πολιτική της Κίνας δεν απηχούν τη στάση των γερμανικών επιχειρήσεων. Ο Σολτς είναι προσεκτικότερος στο να μην ενστερνιστεί την άκαμπτη στάση των Πρασίνων του κυβερνητικού συνασπισμού του. Αφού στερήθηκε έναν σημαντικό αναπτυξιακό πυλώνα της Γερμανίας, δηλαδή το φθινό ρωσικό αέριο, ίσως καθυστερήσει την απειλητική απώλεια ακόμη ενός, της κινεζικής αγοράς, όπου εξαγονται οχήματα και βιομηχανικά αγαθά.

Σύμφωνα με έρευνα του Κέντρου Ερευνών Οικονομικής Πολιτικής, το ΑΕΠ της Γερμανίας σε μια αφηνιά διακοπή του εμπορίου με την Κίνα θα βυθιστεί 3,5% έως 5% το πρώτο έτος, ενώ μια πιο σταδιακή απεξάρτηση θα το επηρεάζει λίγο πάνω από 1% μακροπρόθεσμα.

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του ΠΙΕΡ ΜΠΡΙΑΝΣΟΝ / REUTERS BREAKINGVIEWS

Δύσκολο να εφαρμοστεί η πρόταση Μακρόν

Η ιδέα της τοποθέτησης του Μάριο Ντράγκι σε ένα από τα δύο ύπατα αξιώματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που αναλύει με γλαφυρότητα στις σμιλίες του ο Εμανουέλ Μακρόν όταν μιλάει για το μέλλον της Γηραιάς Ηπείρου, μπορεί να συντριβεί από την πολιτική πραγματικότητα. Ο Γάλλος πρόεδρος ασκεί εντονότερες πιέσεις να αναλάβει ο τώως πρόεδρος της ΕΚΤ και τώως πρωθυπουργός της Ιταλίας τα νηπία είτε της Κομισιόν είτε του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.

Πιθανώς να στραφούμε σε έναν άνθρωπο που εξακολουθεί να απολαμβάνει τη φήμη του σωτήρα της Ευρώζωνης, παρόλο που η εισοδός του στην ιταλική πολιτική ως επικεφαλής μιας κυβέρνησης εθνικής ενότητας το 2021-2022 ήταν πιο αμφιλεγόμενη - πόσο μάλιστα όταν κατέληξε στην εκλογική νίκη του σκληροπυρηνικού δεξιού κόμματος της Τζόρτζια Μελόνι. Η Ευρωζώνη μετά δυσκολίας αναπτύσσεται, εφόσον το ΑΕΠ αυξήθηκε 0,4% πέρυσι και προβλέπεται να ενισχυθεί 0,8% φέτος, κατά το ΔΝΤ. Επιπλέον, οφείλει να επενδύσει μαζικά στην πράσινη μετάβαση, στις υποδομές και στην άμυνα.

Μακρόν και Ντράγκι συμφωνούν στην ανάγκη εξεύρεσης νέων κοινών πόρων είτε μέσω δανεισμού είτε μέσω φόρων, καθώς και στο ότι η Ευρώπη πρέπει να βελτιώσει την ανταγωνιστικότητά της - ο Ντράγκι ετοιμάζει

Η ιδέα τοποθέτησης του Μάριο Ντράγκι σε ένα από τα δύο ύπατα αξιώματα της Ε.Ε. μπορεί να συντριβεί από την πολιτική πραγματικότητα.

σχετική έκθεση για την πρόεδρο της Κομισιόν Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν. Ωστόσο, ο Γάλλος πρόεδρος θα βρει εμπόδια στην προσπάθειά του να τοποθετήσει τον Ιταλό φίλο του σε ένα από τα δύο ανώτατα αξιώματα μετά τις ευρωεκλογές του Ιουνίου.

Η φον ντερ Λάιεν έχει αποδουθεί σε μια πολύ δυναμική προεκλογική εκστρατεία για την ανανέωση της θητείας της, ενώ θα ήταν η φυσική επιλογή εάν τα κόμματα της ομάδας των

Συντηρητικών στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο κερδίσουν στις εκλογές. Οπότε, οι Φιλελεύθεροι σύμμαχοι του Εμανουέλ Μακρόν χρειάζεται να κάνουν επίδειξη δύναμης στην αναμετρηση στις κάλπες εάν πρόκειται να αιτιολογήσουν μια καθαίρεση της φον ντερ Λάιεν.

Η πρόωπηση του Ντράγκι ως επικεφαλής του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, όπου θα μπορούσε να συντονίζει την απτζέντα των ηγετών της Ε.Ε., δεν απαιτεί την κρίση των Ευρωπαίων πολιτών και πιθανώς να του ταίριαζε καλύτερα.

Όπως ή άλλως αμφότερες οι θέσεις προϋποθέτουν ομοφωνία των 27 κρατών-μελών, κάτι μη δεδομένο. Και η Ευρώπη θα δεχόταν την επιρροή από εκπροσώπους λαϊκιστικών κομμάτων ότι οι θεσμικοί ηγέτες της Ε.Ε. είναι πολύ συχνά μη εκλεγμένοι γραφειοκράτες χωρίς δημοκρατική εντολή. Είναι αλήθεια πως ο Ντράγκι δεν έχει θέσει ποτέ υποψηφιότητα σε εκλογές. Ο μόνος του ψηφοφόρος ήταν αρχηγός κυβέρνησης. Ο Μακρόν κάποια στιγμή ίσως συνειδητοποιήσει ότι η εκστρατεία του για τον Ντράγκι είναι απλώς ένα τεχνοκρατικό όνειρο.

Στις καλές νύχτες το «Πληρώνω όσο πετώ»

Με εξαίρεση έναν δήμο, ανέτοιμες οι τοπικές αρχές να εφαρμόσουν τη νομοθεσία για υποχρεωτική ανακύκλωση από την 1η Ιουλίου

Του ΠΑΥΛΟΥ ΝΕΟΦΥΤΟΥ

Πλάι στις προετοιμασίες για τη μεταρρύθμιση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και τις τοπικές εκλογές, φάνηκε ότι όλο αυτό το διάστημα το σύστημα με υποχρεωτική διαλογή στην πηγή και χωριστή συλλογή των αποβλήτων σε συνδυασμό με το «Πληρώνω όσο Πετώ», ήταν ο φτωχός συγγενής, στερούμενος πολιτικής βούλησης, προσπάθειών και χρόνου. Παρά το γεγονός ότι με βάση τη νομοθεσία, από 1η Ιουλίου θα πρέπει να εφαρμοστεί από όλους τους 20 νέους δήμους και τα 30 συμπλέγματα κοινοτήτων, την ίδια ώρα που ο χρόνος των καθυστερήσεων μετράει εις βάρος της Κύπρου, καθώς έχει στόχο το 2025 να έχει 55% ανακύκλωση, και τον επόμενο χρόνο 70%, σήμερα από τους 20 νέους δήμους μόνο ένας, της Αραδίππου, είναι έτοιμος, συγκεκριμένα από τον Σεπτέμβριο και με την οικονομική στήριξη του κράτους, να συμμετάσχει σε αυτή τη μεγάλη προσπάθεια, σε συνεργασία με το Τμήμα Περιβάλλοντος, από το οποίο αναφέρθηκε στην «Κ» ότι το σύστημα θα ξεκινήσει με σταδιακή εφαρμογή από ορισμένους δήμους, ενώ στη συνέχεια θα προχωρήσουν σε παγκύπρια βάση.

Οι υπόλοιποι δήμοι, με εξαίρεση το διαμέρισμα της ενταγμένης στον νέο Δήμο Λευκωσίας Αγλαντζιάς, όπου το «Πληρώνω Όσο Πετώ» – χωρίς να έχουν ενταχθεί τα οργανικά απόβλητα – λειτουργεί τα τελευταία χρόνια, προσανατολίζονται στο να εφαρμόσουν το σύστημα από τον νέο χρόνο, καθώς, σε άλλες περιπτώσεις εκκρεμεί ακόμη η εκπόνηση των Μελετών Τεκμηρίωσης της Βιωσιμότητας, ενώ σε άλλες οι μελέτες ολοκληρώθηκαν αλλά δεν επιδεικνύεται πολιτική βούληση για λήψη αποφάσεων που να επιταχύνουν την εφαρμογή, μετακυλώντας οι σημερινοί δήμαρχοι την ευθύνη των αποφάσεων στα νέα δημοτικά συμβούλια. Όσον αφορά τα συμπλέγματα κοινοτήτων, η εικόνα μοιάζει ακόμη πιο απογοητευτική, καθώς, όπως ανέφερε στην «Κ» ο πρόεδρος της Ένωσης Κοινοτήτων Ανδρέας Κιτρομυλίδης, άλλα βρίσκονται στο στάδιο εκπόνησης των μελετών βιωσιμότητας, ενώ άλλα ακόμη στο στάδιο ολοκλήρωσης των διαγωνισμών για την ανάθεση σε μελετητή. Τόσο η Ένωση Δήμων όσο και η Ένωση Κοινοτήτων θεωρούν ότι, παρά την προειδοποίηση που είχαν εδώ και δύο χρόνια, οι προετοιμασίες για τη μεταρρύθμιση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης δεν έχουν δώσει στις τοπικές αρχές τη δυνατότητα να αφοσιωθούν και σε ένα άλλο μεγάλο ζήτημα.

Διάφευση προσδοκιών

Ειδικά για τον νέο Δήμο Λευκωσίας, ενώ υπήρχαν προσδοκίες ότι θα εφαρμοζόταν άμεσα το υποχρεωτικό σύστημα ανακύκλωσης, λόγω της εμπειρίας του ενταγμένου Δήμου Αγλαντζιάς, αυτές

Το κρίσιμο ζήτημα είναι στον βωμό της βιωσιμότητας των δήμων και των κοινοτήτων, να μην κληθεί ο πολίτης να πληρώνει μεγαλύτερο ποσό για σκύβαλα, σε σύγκριση με σήμερα που είναι γύρω στα 180 ευρώ ετησίως.

Τόσο οι δήμοι όσο και οι κοινότητες, για σκοπούς βιωσιμότητας, έχουν κατασταλάξει στο να υπάρχει ένα μίγμα πάγιου ετήσιου κόστους και προπληρωμένης σακούλας.

έχουν διαφευστεί. Όπως πληροφορείται η «Κ», ενώ η μελέτη βιωσιμότητας είναι έτοιμη και έχει αποφασιστεί από τους σημερινούς δημάρχους να θεθεί σε εφαρμογή το «Πληρώνω όσο Πετώ» από την 1η Ιανουαρίου του 2025, πρόσφατα σε συνεδρίασή τους αποφασίστηκε να μεταφερθεί σε συνεδρίαση του νέου Δημοτικού Συμβουλίου η απόφαση να βγουν σε προσφοράς για την εξασφάλιση των προπληρωμένων σακουλών, κάτι το οποίο, σύμφωνα με αρμόδια πηγή, απαιτεί χρονικό διάστημα τουλάχιστον τεσσάρων μηνών. Δεδομένου ότι αυτό το θέμα δεν αναμένεται να το δει το νέο Δημοτικό Συμβούλιο στην πρώτη του συνεδρίαση, στις αρχές Ιουλίου, είναι πλέον αμφίβολο εάν στον Δήμο

Λευκωσίας θα εφαρμοστεί το «Πληρώνω Όσο Πετώ» την 1η Ιανουαρίου του 2025, τόνισε η ίδια πηγή.

Η περίπτωση της Αραδίππου

Για τον Δήμο Αραδίππου, που δηλώνει έτοιμος να εφαρμόσει το σύστημα από τον Σεπτέμβριο, ζητήματα όπως τα πιο πάνω είναι λυμένα, σύμφωνα με δηλώσεις στην «Κ» από τον νυν δήμαρχο, Ευάγγελο Ευαγγελίδη. Όπως σημείωσε, οι προπληρωμένες σακούλες και οι κάλαθοι είναι έτοιμα, τονίζοντας μάλιστα ότι θα συλλέγονται και τα οργανικά απόβλητα. Παράλληλα, είπε ότι σκόπευαν να ξεκινήσουν νωρίτερα, αλλά οι εκλογές μετέθεσαν τις αποφάσεις για ορισμένα ζητήματα, όπως η τιμή της προπληρωμένης σακούλας, να ληφθούν από το νέο Δημοτικό Συμβούλιο, καθώς, κατά την άποψή του, σε προεκλογική περίοδο, για τέτοιες συζητήσεις ελλοχεύει ο κίνδυνος της ψηφοθηρίας.

«Είναι μία προσπάθεια την οποία ως δήμος μελετάμε εδώ και αρκετό καιρό. Η καθυστέρηση έγινε διότι ήταν εμπλεκόμενο και το κράτος, έπρεπε να κάνουμε μαζί του μία συνεργασία. Κατ' αρχάς να ευχαριστήσουμε το υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και

Περιβάλλοντος, διότι με τη ευρωπαϊκά κονδύλια έχει καλύψει όλη τη μελέτη που κάναμε και όλα τα κόστη που θα έχουμε τον πρώτο χρόνο εφαρμογής. Η συμφωνία μας με τον πρώην υπουργό Γεωργίας, Κώστα Καδή, ήταν ο Δήμος Αραδίππου να ήταν δείγμα για το κράτος, για να δούμε ακριβώς ποια είναι τα κόστη, ποια είναι τα προβλήματα και να μπορέσει να εφαρμοστεί το σύστημα και στους υπόλοιπους δήμους», ανέφερε ο κ. Ευαγγελίδης.

Το ζήτημα του κόστους

Τόσο οι δήμοι όσο και οι κοινότητες, για σκοπούς βιωσιμότητας, έχουν κατασταλάξει στο να υπάρχει ένα μίγμα πάγιου ετήσιου κόστους σε κάθε νοικοκυριό, είτε ανακυκλώνει είτε όχι, και επιπλέον χρέωση για την προπληρωμένη σακούλα των συμμεικτών αποβλήτων. Παράγοντας μείωσης του δεύτερου είναι η ανακύκλωση των οργανικών, καθώς, σύμφωνα με μετρήσεις, αποτελούν το 50% του βάρους των αποβλήτων ενός νοικοκυριού, ενώ τα ανακυκλώσιμα είναι λίγο πάνω από το 10%, με το υπόλοιπο 40% να καταλήγει στην προπληρωμένη σακούλα, η οποία θα παραλαμβάνεται από τους δήμους ή τις

Ειδικά για τον νέο Δήμο Λευκωσίας, ενώ υπήρχαν προσδοκίες ότι θα εφαρμοζόταν άμεσα το υποχρεωτικό σύστημα ανακύκλωσης, λόγω της εμπειρίας του ενταγμένου Δήμου Αγλαντζιάς, αυτές έχουν διαφευστεί.

Καθυστερήσεις και γραφειοκρατία

Εκολογώντας τις καθυστερήσεις που παρατηρούνται, ο γενικός διευθυντής της γενικής διεύθυνσης Περιβάλλοντος του υπουργείου Γεωργίας, Κώστας Χατζηπαναγιώτου, είπε ότι οφείλονται στη γραφειοκρατία, την καλώς νοούμενη, λόγω διαδικασιών συμβάσεων. Όπως είπε, παρά τη μη ετοιμότητα της πλειοψηφίας των δήμων και των κοινοτήτων, που το εξέφρασαν εδώ και μήνες, δεν άλλαξε νομοθετικά η υποχρέωσή τους. Την ίδια ώρα τόνισε ότι το Τμήμα Περιβάλλοντος έχει σε εξέλιξη σημαντικά προγράμματα παροχής εξοπλισμών στους δήμους και τις κοινότητες, για να είναι έτοιμοι και να μειωθεί το κόστος τους για την εφαρμογή του συστήματος αυτού, όπως συμπιεστές, αυτοκίνητα, πράσινα περίπτερα και μεγάλα κέντρα επαναχρησιμοποίησης σε Λευκωσία και Λεμεσό.

κοινότητες όποτε γεμίζει. Σύμφωνα με τη σύσταση του Τμήματος Περιβάλλοντος, η τιμή της σακούλας είναι γύρω στα δύο ευρώ, όπως ισχύει σήμερα και στον Δήμο Αγλαντζιάς. Γύρω στα δύο ευρώ είναι και η τιμή που κατέδειξε η μελέτη για τον Δήμο Αραδίππου, σύμφωνα με τον κ. Ευαγγελίδη. Ωστόσο το κρίσιμο ζήτημα είναι στον βωμό της βιωσιμότητας των δήμων και των κοινοτήτων, να μην κληθεί ο πολίτης να πληρώνει μεγαλύτερο ποσό για σκύβαλα, σε σύγκριση με σήμερα που είναι γύρω στα 180 ευρώ ετησίως. Σε μία τέτοια περίπτωση, όπως διαφάνηκε από τις έντονες αντιδράσεις των βουλευτών της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος τον περασμένο Φεβρουάριο, που άκουσαν για διπλασιασμό του κόστους, το «Πληρώνω Όσο Πετώ» θα είναι κενό γράμμα για τους πολίτες, οδηγώντας τους σε άρνηση να αγκαλιάσουν τη νέα προσπάθεια, με αποτέλεσμα, όπως λέχθηκε, να γεμισούν οι ποταμοί και τα ρυάκια με σκουπίδια.

Κλειδί τα οργανικά

Σύμφωνα και με τα πιο πάνω, κλειδί για την επιτυχία της ανακύκλωσης είναι η συμπεριληψη της συλλογής των ορ-

γανικών αποβλήτων, όπως τόνισε στην «Κ» ο πρόεδρος της Επιτροπής Περιβάλλοντος της Βουλής, Χαράλαμπος Θεοπέμπτου. Επίσης, τόνισε ότι η διαδικασία αυτή δημιουργεί θέσεις εργασίας, όπως για την παραγωγή ηλεκτρισμού μέσω της αξιοποίησης του βιοαερίου όσο και για φυτώματα. Αναφέρθηκε ότι σήμερα το μεγαλύτερο μέρος της Κύπρου δεν ανακυκλώνει και δε συλλέγονται για να αξιοποιηθούν τα οργανικά, παραμονεύει η καρμπίνα από την Ε.Ε., καθώς έχουμε στόχο το 2025 να έχουμε 55% ανακύκλωση, και τον επόμενο χρόνο να τυπώσουμε το 70%. «Η πολιτική των αποβλήτων που έχουμε μέχρι σήμερα, είναι απογοητευτική. Στην ουσία δεν έχουμε πολιτική για τα απόβλητα. Τα παίρνουμε και τα πετάμε, στην ΟΕΔΑ Κόστους πετάμε 70.000 τόνο σκουπίδια κάθε χρόνο, χωρίς καν να αφαιρέσουν τα τενεκεδάκια. Εκστρατείες για ανακύκλωση δεν κάνει κανένας. Έχει η Πολιτεία υποχρέωση να παίρνει τα επικίνδυνα απόβλητα από τα σπίτια και ακόμα δεν οργανώθηκε για αυτό. Έχει υποχρέωση να κάνει ανακύκλωση των φαρμάκων και ακόμα δεν έκανε τίποτα», ανέφερε ο κ. Θεοπέμπτου.

Ενδιαφέρον από το Κατάρ για επενδύσεις στην Κύπρο

Ενισχύονται περαιτέρω οι οικονομικές σχέσεις μεταξύ των δύο χωρών

Του ΓΙΑΝΝΗ ΙΩΑΝΝΟΥ

Η διήμερη επίσκεψη στην Κύπρο του σέιχη του Κατάρ, η πρώτη μετά το 2010 σε επίσημο διμερές επίπεδο, αναδεικνύει τη σημασία που δίνουν τόσο η Λευκωσία όσο και η Ντόχα στην προοπτική εμπόρευσης των διμερών τους σχέσεων. Μετά το 2010 Κύπρος και Κατάρ προχώρησαν με την ανάπτυξη των σχέσεών τους σε πολιτικό και οικονομικό επίπεδο – με τις διαστάσεις του εξωτερικού εμπορίου, της οικονομικής συνεργασίας και της ενέργειας να ξεχωρίζουν.

Ηρθε για επενδύσεις

Στις διευρυμένες συνομιλίες των δύο αντιπροσωπειών, που πραγματοποιήθηκαν την Τρίτη στο Προεδρικό, η οικονομία αλλά και διμερή θέματα πολιτικού ενδιαφέροντος – με την τρέχουσα κατάσταση στη Λωρίδα της Γάζας και την ανθρωπιστική πρωτοβουλία του θαλάσσιου διαδρόμου «Αμάλθια» της Κ.Δ. – να ξεχωρίζουν. Ο σέιχης Αλ Θάνι ωστόσο, δείχνει να προσανατολίζεται στην περαιτέρω ενίσχυση των οικονομικών σχέσεων των δύο χωρών δεδομένου πως τα τελευταία χρόνια

βρίσκονται σε αυξητική πορεία και υφίσταται ενδιαφέρον – όπως μαθαίνει η «Κ» – για επενδύσεις. Χαρακτηριστικά υπενθυμίζεται πως το 2022 στην Ντόχα του Κατάρ οργανώθηκε η πιο πρόσφατη εμπορική αποστολή από την Κύπρο για την προώθηση κυπριακών προϊόντων, ενώ την επόμενη χρονιά, το 2023, αντίστοιχη αποστολή έστειλαν οι Καταριανοί στην Κύπρο. Η ενέργεια, δεδομένης και της παρουσίας της Qatar Petroleum στα δύο τεμάχια της κυπριακής Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης (ΑΟΖ), «10» και «5», όπου έχουν ανακαλυφθεί κοιτάσματα και υπάρχουν, δυναμικά, ευκαιρίες για νέες έρευνες, αποτελούν ένα επιπλέον πεδίο συνεργασίας δεδομένου πως το Κατάρ παραμένει μια ισχυρή χώρα στον τομέα του υδρογονάνθρακα φυσικού αερίου (LNG).

Εμβάθυνση σχέσεων

Τα τελευταία χρόνια, και ιδίως την διετία 2021-2023, το εξαγωγικό εμπόριο μεταξύ Κύπρου και Κατάρ βρίσκεται σε ανοδική πορεία με τις προοπτικές να είναι αισιόδοξες. Ενδεικτικά, οι εισαγωγές της Κύπρου από το Κατάρ αυ-

Η οικονομία αλλά και διμερή θέματα πολιτικού ενδιαφέροντος ξεχώρισαν στις διευρυμένες συνομιλίες των δύο αντιπροσωπειών.

Ο τουρισμός, η τεχνολογία και το επίπεδο των υπηρεσιών αποτελούν επίσης πεδία που η συνεργασία θα μπορούσε να εμβαθύνει περαιτέρω.

ήθηκαν στα 41,7 εκατομμύρια το 2023 από μόλις 787.037 το 2022 και 691.010 το 2021, πτυχή που καταδεικνύει μια θεαματική αυξητική τάση στο πεδίο της οικονομικής συνεργασίας. Αντίστοιχα η Κύπρος, εξήγαγε στο Κατάρ, το 2023, προϊόντα αξίας 7,4 εκατομμυρίων – τάση που σημειώνει, επίσης, αύξηση σε σχέση με το 2022 (7,3 εκατομμύρια) και το 2021 (5,7 εκατομμύρια). Η Κύπρος εξαγεί στο Κατάρ κυρίως συσκευασμένα φάρμακα, καπνικά προϊ-

όντα και τεχνολογικά μηχανήματα επεξεργασίας γάλακτος και τυροκομίας. Ο τουρισμός, η τεχνολογία και το επίπεδο των υπηρεσιών αποτελούν επίσης πεδία που η συνεργασία θα μπορούσε να εμβαθύνει περαιτέρω. Το Κατάρ εξαγεί στην Κύπρο, αντίστοιχα, πολυμερή αιθυλενίου, μεγάλα δομικά οχήματα για τον κατασκευαστικό τομέα και ένα μεγάλο εύρος σιδηροκατασκευών. Αξίζει να σημειωθεί πως η Κύπρος θα μπορούσε να λειτουργεί και ως εν-

Η πολιτική πτυχή

Το Κατάρ σαν μια σουνιτική μοναρχία του Κόλπου αποκτά ξεχωριστή σημασία και σε πολιτικό και διπλωματικό επίπεδο για την Κύπρο, δεδομένης της τεράστιας οικονομικής συνεργασίας που έχει με την Τουρκία, αλλά και των πολιτικο-ιδεολογικών δεσμών – πέραν του πολιτικού Ισλάμ – που διατηρεί με το κόμμα ΑΚΡ του τούρκου Προέδρου, Ταγίπ Ερντογάν. Το Κατάρ ανά καιρούς δραστηριοποιείται οικονομικά και με επενδύσεις στα Κατεχόμενα και ως χώρα διατηρεί ξεχωριστό ρόλο και εντός του Οργανισμού Ισλαμικής Διάσκεψης (ΟΙΔ) – πεδίο που αποτελεί, διαχρονικά, αντικείμενο δραστηριοποίησης της Κυπριακής Δημοκρατίας για θέματα που αφορούν την λεγόμενη «ΤΑΒΚ». Τέλος, ο συνεχιζόμενος πόλεμος Ισραήλ-Χαμάς μετά την 7η Οκτωβρίου, λόγω και των σχέσεων που διατηρεί το Κατάρ με την πολιτική ηγεσία της παλαιστινιακής οργάνωσης, αναδεικνύουν τον ρόλο που διαδραματίζει στην περιοχή και σε περιφερειακό επίπεδο – όπως αυτό της ανατολικής Μεσογείου, που τα τελευταία χρόνια απασχολεί έντονα και τη Λευκωσία.

Διάμεσος στις σχέσεις Ευρωπαϊκής Ένωσης-Κατάρ στους τομείς της οικονομικής συνεργασίας και του εξαγωγικού εμπορίου και το ζήτημα της επίσκεψης του σέιχη Αλ Θάνι εδράζεται, μεταξύ άλλων, στην κατανόηση των αγορών σε διμερές επίπεδο και στη δημιουργία κλίματος εμπιστοσύνης – δεδομένου ότι στον παρελθόν επενδύσεις Καταριανών στην Κύπρο που ανακινώθηκαν δεν πραγματοποιήθηκαν, τελικά, ποτέ.

ταξίδια

ΣΥΛΛΕΚΤΙΚΟ
ΤΕΥΧΟΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ
2/6

ΠΑΡΙΣΙ 2024

Ο ΠΑΛΜΟΣ ΜΙΑΣ ΜΥΘΙΚΗΣ ΠΟΛΗΣ
ΣΕ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟ ΠΥΡΕΤΟ

γειτονιές, γεύσεις, τέχνη, shopping

ΔΗΣΥ

Συσπείρωση 72,2%

ΕΙΣΡΟΕΣ	ΔΙΑΡΡΟΕΣ
ΑΚΕΛ	2,2%
ΔΗΚΟ	3,5%
ΕΛΑΜ	18,8%
ΕΔΕΚ	2,9%
ΔΗΠΑ	5,3%
ΟΙΚΟΛΟΓΟΙ	9,5%
ΑΛΛΟ	10,0%
ΑΠΟΧΗ	12,8%

ΑΚΕΛ

Συσπείρωση 81,7%

ΕΙΣΡΟΕΣ	ΔΙΑΡΡΟΕΣ
ΔΗΣΥ	1,7%
ΔΗΚΟ	5,3%
ΟΙΚΟΛΟΓΟΙ	9,5%
ΑΛΛΟ	4,0%
ΑΠΟΧΗ	15,6%

ΔΗΚΟ

Συσπείρωση 68,4%

ΕΙΣΡΟΕΣ	ΔΙΑΡΡΟΕΣ
ΔΗΣΥ	2,6%
ΕΔΕΚ	8,6%
ΟΙΚΟΛΟΓΟΙ	4,8%
ΑΛΛΟ	10%
ΑΠΟΧΗ	6,4%

ΕΛΑΜ

Συσπείρωση 75%

ΕΙΣΡΟΕΣ	ΔΙΑΡΡΟΕΣ
ΔΗΣΥ	11,3%
ΑΚΕΛ	2,2%
ΔΗΚΟ	10,5%
ΕΔΕΚ	17,1%
ΔΗΠΑ	5,3%
ΑΛΛΟ	4%
ΑΠΟΧΗ	6,4%

Φουντώνει η μάχη της συσπείρωσης

Οι διαρροές και οι εισροές των παραδοσιακών κομμάτων σύμφωνα με την έρευνα της Symmetron Market Research

Της ΜΑΡΙΝΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ

Ποιο άραγε θα είναι εκείνο το αποτέλεσμα που θα κάνει τα παραδοσιακά κόμματα και τους πολιτικούς αρχηγούς να δηλώνουν νικητές των εκλογών; Και ποιο είναι εκείνο που θα ενεργοποιήσει την εσωστρέφεια; Αυτό είναι το κύριο ερώτημα που εγείρεται στα επιτελεία των κομμάτων τις τελευταίες μέρες. Για να πετύχουν ένα καλό αποτέλεσμα, η κύρια επιδίωξη τους δεν είναι τόσο η εισροή νέων ψηφοφόρων, αλλά η μάχη της συσπείρωσης του υφιστάμενου εκλογικού τους ακροατηρίου και η αποτροπή των όποιων διαρροών προς άλλες ομάδες.

Επιστροφές αλλά και διαρροές από ΕΛΑΜ

Βάσει και της δημοσκοπήσης που διενήργησε για λογαριασμό της «Κ» η Symmetron Market Research, ο Δημοκρατικός Συναγερμός εξακολουθεί να διατηρεί την πρωτιά λαμβάνοντας 22,8% έναντι του ΑΚΕΛ που λαμβάνει 21,6%. Ο ΔΗΣΥ, παρά τη βαθιά εσωστρέφειά του αλλά και τις κρίσεις που είδαν το φως της δημοσιότητας, έχει καταφέρει να συσπειρωθεί στο 72,2%, ενώ σημαντικές είναι οι εισροές του από ΕΛΑΜ που λαμβάνει το 18,8% όσων ψήφισαν το κόμμα της Ακροδεξιάς στις βουλευτικές εκλογές. Καταγράφεται, παράλληλα, μία σημαντική εισροή από την αποχή του 2021 της τάξεως του 12,8% και 10% από ψηφοφόρους που έκαναν άλλες επιλογές. Την ίδια στιγμή λαμβάνει 2,2% από ψηφοφόρους που ψήφισαν ΑΚΕΛ στις βουλευτικές εκλογές του 2021, 3,5% από ΔΗΚΟϊκούς ψηφοφόρους, 2,9% από ψηφοφόρους της ΕΔΕΚ, 5,3% από ψηφοφόρους της ΔΗΠΑ και 9,5% από τους Οικολόγους. Οι εισροές του κόμματος ενδεχομένως να συνδέονται και με την αλλαγή της ηγεσίας του ΔΗΣΥ. Δυσασβεπτόμενοι με την Πινδάρου ψηφοφόροι του 2016, να επι-

στρέφουν τώρα με την αλλαγή της ηγεσίας. Δεν είναι τυχαίο που η Αννίτα Δημητρίου, αν και έχει μία σχετική πτώση στην εικόνα της από τον περασμένο Φεβρουάριο, παρουσιάζει θετική εικόνα, με το 49% των ψηφοφόρων να την βλέπουν θετικά και το 39% αρνητικά.

Όσο όμως κι αν ο ΔΗΣΥ έχει επιστροφές από το ΕΛΑΜ, παρουσιάζει παράλληλα διαρροή από αυτό της τάξεως του 11,3%, ενώ το 5,2% των Συναγερμικών ψηφοφόρων δηλώνουν αναποφασιστοί. Δεν είναι καθόλου τυχαίο συνεπώς το γεγονός ότι ο ΔΗΣΥ ενίσχυσε την αντιπαράθεση με το ΑΚΕΛ, με την προειδοποίηση πως ψήφος στο ΕΛΑΜ σημαίνει πρωτιά του ΑΚΕΛ στις επικείμενες εκλογές, αλλά και η στροφή της Πινδάρου συντηρητικότερα αποφεύγοντας ερωτήσεις για ΛΟΑΤΚΙ θέματα. Τις υψηλότερες εισροές ο ΔΗΣΥ τις παρουσιάζει στη Λευκωσία, με ποσοστό 24,3%, με την Αμμόκωστο να ακολουθεί στο 24%. Η Λάρνακα καταγράφει ποσοστό 22,8%, ακολουθεί η Λεμεσός με 21,4% και τελευταία η Πάφος με 21,1%. Η δυνατή ηλικιακή ομάδα για τον ΔΗΣΥ

Τα δύο μεγάλα κόμματα, ΔΗΣΥ-ΑΚΕΛ, παρουσιάζουν σημαντική συσπείρωση και επιστροφή ψηφοφόρων που επέλεξαν την αποχή.

είναι οι 40-59 που καταγράφει ποσοστό 25,3%, ακολουθεί με 23,2% οι 60 και άνω και λαμβάνει το 18,9% από την ηλικιακή ομάδα 18-39.

Αιμορραγία από το Volt αλλά και επιστροφή της αποχής

Το ΑΚΕΛ ακολουθεί σε απόσταση αναπνοής τον ΔΗΣΥ λαμβάνοντας ποσοστό της τάξεως του 21,6%, έχοντας

Η κύρια επιδίωξη των παραδοσιακών κομμάτων δεν είναι τόσο η εισροή νέων ψηφοφόρων, αλλά η μάχη της συσπείρωσης του υφιστάμενου εκλογικού τους ακροατηρίου.

ήδη συσπειρωθεί στο 81,7%. Ενδιαφέρον είναι το γεγονός ότι το κόμμα της Αριστεράς λαμβάνει 15,6% εισροές από όσους απείχαν στις εκλογές του 2021, που ίσως να συνδέεται με την αλλαγή σκυτάλης στην ηγεσία του ΑΚΕΛ. Λαμβάνει μόλις 1,7% των Συναγερμικών ψηφοφόρων, 5,3% των ΔΗΚΟϊκών και 9% από τους Οικολόγους. Αξίζει να σημειωθεί πως λαμβάνει 4% από όσους

έκαναν επιλογές στις βουλευτικές εκλογές που έμειναν εκτός Κοινοβουλίου, όπως για παράδειγμα ο συνδυασμός της Άννας Θεολόγου. Κύρια διαρροή ψηφοφόρων για το ΑΚΕΛ αποτελεί το νεοσύστατο Volt, από το οποίο χάνει ένα ποσοστό 5,4% ψηφοφόρων που στις εκλογές του 2021, στήριξαν το ΑΚΕΛ. Η πιο δυνατή επαρχία για το ΑΚΕΛ είναι η Λάρνακα, καθώς παρουσιάζει

ποσοστό 28,3%. Ακολουθεί η Λεμεσός με 21,7%, η Λευκωσία με 19,8%, η Πάφος με 18,7% και τελευταία η Αμμόκωστος με 18,3%. Η πιο δυνατή ηλικιακή ομάδα του ΑΚΕΛ είναι οι ψηφοφόροι των 60 και άνω με ποσοστό 29,8%, ακολουθεί η ηλικιακή ομάδα 18-39 με ποσοστό 18,8% και τελευταία η ηλικιακή ομάδα των 40-59 με 17,2%. Το γεγονός ότι το ΑΚΕΛ είναι εν πολλοίς συσπειρωμένο εξηγεί και τον λόγο που κρατά χαμηλούς τόνους σε αυτό τον προεκλογικό. Δεν είναι τυχαίο ότι απέφυγε με κάθε τρόπο τις εντάσεις με τον ΔΗΣΥ, καθώς θεωρεί -βάσει και των αποτελεσμάτων των βουλευτικών εκλογών- πως οι υψηλοί τόνοι απομακρύνουν τους πολίτες από την κάλπη. Την ίδια στιγμή όμως αποζητάει με αυτό τον τρόπο και ψήφο από την Κεντροδεξιά.

Κύρια διαρροή του ΕΛΑΜ

Το ΔΗΚΟ παρουσιάζεται στη δημοσκοπήση να λαμβάνει την τέταρτη θέση με ποσοστό της τάξεως του 9,1%. Το κόμμα έχει συσπειρωθεί στο 68,4%, και εδώ εξηγείται για ποιο λόγο έχει δώσει έμφαση στην ιστορία του κόμματος προεκλογικά, καθώς ελπίζει πως αυτό θα συμβάλει στη συσπείρωση. Ενδιαφέρον είναι πως λαμβάνει 8,6% από την ΕΔΕΚ, 4,8% από τους Οικολόγους, 6,4% από την αποχή του 2021. Αξίζει να σημειωθεί πως λαμβάνει 10% από ψηφοφόρους που επέλεξαν άλλους σχηματισμούς το 2021, όπως για παράδειγμα από την Αλληλεγγύη της Ελένης Θεοκάρους. Από το ΑΚΕΛ λαμβάνει 2,6%, ενώ δεν έχει εισροές από την Δημοκρατική Παράταξη. Κύρια διαρροή του Δημοκρατικού Κόμματος είναι το ΕΛΑΜ, από το οποίο χάνει το σημαντικό ποσοστό του 10,5% και έτσι εξηγούνται οι έντονες αντιπαράθεσεις το τελευταίο διάστημα μεταξύ των δύο. Δυνατή επαρχία για το ΔΗΚΟ είναι η Πάφος καταγράφοντας 11,9%, ακολουθεί η Αμμόκωστος με 10,3%, η Λάρνακα με 9,3%,

η Λευκωσία με 8,9% και τελευταία η Λεμεσός με 7,9%. Η πιο δυνατή ηλικιακή ομάδα για το ΔΗΚΟ είναι οι 60 και άνω όπου καταγράφει 14,4%, ακολουθούν οι 40-59 με ποσοστό 8,9%, και καταγράφει πολύ χαμηλά ποσοστά, της τάξεως του 3,3%, στις ηλικίες 18-39.

Εισροές από παντού

Το ΕΛΑΜ, βάσει και της δημοσκοπήσης της «Κ» κλειδώνει την τρίτη θέση με ποσοστό 10,7% και όπως όλα δείχνουν έχει εισροές από παντού. Ενώ επικρατεί η αίσθηση πως η κύρια πηγή άντλησης ψήφων του ΕΛΑΜ είναι ο ΔΗΣΥ, κάτι τέτοιο δεν επιβεβαιώνεται στην έρευνα. Αντίθετα, όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, ο Συναγερμός φαίνεται να έχει επιστροφές ψηφοφόρων από το ΕΛΑΜ σε σχέση με τις βουλευτικές εκλογές του 2021, καθώς το 18,8% των ψηφοφόρων που στήριξαν ΕΛΑΜ επιστρέφουν στο κόμμα της Δεξιάς. Το ΕΛΑΜ λαμβάνει Συναγερμικούς ψήφους που φτάνουν το 11,3%, η κύρια πηγή ψήφων ωστόσο προέρχεται από τα κόμματα του λεγόμενου ενδιάμεσου χώρου. Αυτό μπορεί να εξηγηθεί και από το γεγονός ότι το ΕΛΑΜ βρέθηκε πολλές φορές να έχει συγκλίνουσες απόψεις με τα εν λόγω κόμματα. Το είδαμε σε θέσεις που αφορούσαν το Κυπριακό, το μεταναστευτικό, με αποτέλεσμα οι διαχωριστικές τους γραμμές να μην είναι τόσο ευδιάκριτες που να ευνοούν τις μετακινήσεις.

Το ΕΛΑΜ λαμβάνει 10,5% των ΔΗΚΟϊκών ψήφων, 17,1% των Σοσιαλιστικών ψήφων, 5,3% από τους ψηφοφόρους της ΔΗΠΑ, 4% ψηφοφόρων που ψήφισαν στις τελευταίες βουλευτικές εκλογές κόμμα που έμεινε εκτός Βουλής και 6,4% από την αποχή. Αξίζει να σημειωθεί πάντως πως το ΕΛΑΜ έχει συσπειρωθεί στο 75%, λαμβάνοντας παράλληλα 2,2% ΑΚΕΛικές ψήφους. Σε σχέση με την δημοσκοπήση της «Κ» τον περασμένο Φεβρουάριο, το κόμμα της Ακροδεξιάς είχε μία άνοδο της τάξεως του 1,6%.

Οι κουρασμένοι Έλληνες ψηφοφόροι και οι κάλπες

Ο συγγραφέας και πολιτικός αναλυτής Ανδρέας Δρυμιώτης μίλησε για το τι επιφυλάσσουν οι ευρωεκλογές του 2024 στην Ελλάδα

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ

Με τις ευρωεκλογές της 9ης Ιουνίου να απέχουν μόνο δύο εβδομάδες, οι πολιτικούς αναλυτές, συγγραφείς και αρθρογράφοι Ανδρέας Δρυμιώτης βρέθηκε στη Λευκωσία, καλεσμένος του Εκπαιδευτικού Κέντρου Ατσάς και του Alpha Κύπρου, και μίλησε με θέμα «Τι μας επιφυλάσσουν οι ευρωεκλογές 2024». Ο κ. Δρυμιώτης, έχοντας πολύχρονη εμπειρία στα εκλογικά πράγματα στην Ελλάδα, στο Αιφίθειτρο της Λεβεντέιου Παναοθόκας στη Λευκωσία, κατέθεσε τη δική του εκτίμηση για τα πιθανά αποτελέσματα και την επόμενη μέρα στην ελληνική πολιτική σκηνή, όπως αυτή θα διαμορφωθεί, μετά το κλείσιμο των κάλπων της 9ης Ιουνίου. Τον κ. Δρυμιώτη πρόλογισε ο κ. Γεώργιος Α. Δαυίδ και τη συζήτηση που ακολούθησε συντόνισε ο αρχισυντάκτης ειδήσεων του Alpha Κύπρου Χριστόφορος Χριστοφί.

Όπως από την αρχή της ομιλίας του είπε ο κ. Δρυμιώτης, σημαντικές εκλογικές περιπτώσεις που αξίζουν να αναλυθούν είναι αυτές του 1981 και του 1989, χρονίες που στην Ελλάδα διεξήχθησαν ταυτόχρονα βουλευτικές και ευρωπαϊκές εκλογές. Σημιαδικές ήταν επίσης και οι ευρωεκλογές του 2014, όπως και εκείνες του 2019, τις οποίες ο κ. Δρυμιώτης θεωρεί καθοριστικές.

Το σημαντικό στην παρούσα συζήτηση είναι ότι δεν υπάρχει κανένα παρόμοιο προηγούμενο, αφού σε καμία από τις προηγούμενες περιπτώσεις δεν υπήρχαν οι πολιτικές προϋποθέσεις που κάνουν τις ευρωεκλογές του 2024 εντελώς ιδιαίτερες. Οι λόγοι, σύμφωνα με τον κ. Δρυμιώτη, είναι οι κουρασμένοι ψηφοφόροι, αφού μέσα σε 13 μήνες έχουν ψηφίσει σε έξι κάλπες, δύο βουλευτικές και σε αυτόδιοικτικές. Επίσης, υπάρχει

μία κατατροπωμένη αντιπολίτευση, η οποία δεν καταφέρνει να πάρει κεφάλι. Σημαντική παράμετρος επίσης είναι και η κυριαρχία του Κυριάκου Μητσοτάκη, λέγοντας χαρακτηριστικά πως είναι εντυπωσιακό πως ύστερα από πέντε χρόνια διακυβέρνησης ο κ. Μητσοτάκης παραμένει ο αδιαμφισβήτητος κυρίαρχος του ελληνικού πολιτικού σκηνικού. Είναι πρωτοφανές, επισήμανε ο κ. Δρυμιώτης, πως γνωρίζουμε τα πάντα για τις επερχόμενες εκλογές, εκτός από τα ακριβή ποσοστά των κομμάτων. «Ξέρουμε τον πρώτο, τον δεύτερο και τον τρίτο. Παίζεται η τέταρτη θέση και ποια μικρά νεοφυή κόμματα θα εκλέξουν βουλευτή. Θα μπορούσε κανείς να συνοψίσει κινικά αυτές τις εκλογές λέγοντας πως το μοναδικό αποτέλεσμα τους είναι να επιλέξουμε ποιους 21 Έλληνες θα κάνουν με πλούσιους την επόμενη πενταετία»...

Η αντιπολίτευση

Όσον αφορά την αξιωματική αντιπολίτευση, ο κ. Δρυμιώτης είπε πως σε αυτό το κομμάτι έχουμε να αντιμετωπίσουμε αχαρτογράφητα νερά. «Ο νέος πρόεδρος του ΣΥΡΙΖΑ είναι ο κ. Στέφανος Κασσελάκης, ο θαυματουργός», χαρακτηρισμό που του προσέδωσε ο κ. Δρυμιώτης. «Ο κ. Κασσελάκης προπαθεί» είπε ο κ. Δρυμιώτης «να καταλάβει την ελληνική πραγματικότητα αλλά δεν είναι βέβαιος ότι τα καταφέρει». Όλη η προεκλογική του εκστρατεία είπε ο κ. Δρυμιώτης, γίνεται σαν να γίνονται βουλευτικές εκλογές... υποσχόμενος πράγματα που δεν έχουν καμία σχέση με τη διακύβευμα των ευρωεκλογών. «Χαρακτηριστικό είναι το σύνθημα του κόμματος» τόνισε, «που είναι "Για μια καλύτερη ζωή"».

Σε σχέση με το ΠΑΣΟΚ, ο κ. Δρυμιώ-

της ανέφερε πως ο κ. Ανδρουλάκης έχει στρέψει το κόμμα του προς τα Αριστερά, ενώ ο κ. Κασσελάκης τον διαβρώνει από το Κέντρο. «Ενώ το ΠΑΣΟΚ είχε τη δυναμική να γίνει δεύτερο κόμμα, με τη στάση του έχει αφήσει χώρο στον Κασσελάκη, ο οποίος έχει στρίψει το κόμμα του προς το Κέντρο». Τα κόμματα της Άκρας Δεξιάς, τόνισε ο κ. Δρυμιώτης, είναι ένα πρόσθετο πρόβλημα για τη Νέα Δημοκρατία. «Υπάρχουν πολλοί δυσασβεπτόμενοι με την ψήφιση του νόμου για τον γάμο των ομόφυλων ζευγαριών

«Είναι εντυπωσιακό πως ύστερα από πέντε χρόνια διακυβέρνησης ο κ. Μητσοτάκης παραμένει ο αδιαμφισβήτητος κυρίαρχος του ελληνικού πολιτικού σκηνικού».

και υπάρχουν ακόμα αρκετοί συντηρητικοί ψηφοφόροι της Ν.Δ. που δεν εγκρίνουν ορισμένους από τους υποψήφιους ευρωβουλευτές». Αυτοί οι ψηφοφόροι κατά πάσα πιθανότητα, σύμφωνα με τον κ. Δρυμιώτη, θα ψηφίσουν κόμματα της Άκρας Δεξιάς.

Ο εκλογικός νόμος

Ο κ. Δρυμιώτης στην ομιλία του έκανε λόγο για μία μοναδική ελληνική παθογένεια, αυτή του εκλογικού νόμου, και, όπως ανέφερε, από το 1981, που ασχοκρητιστικό είναι το σύνθημα του κόμματος» τόνισε, «που είναι "Για μια καλύτερη ζωή"».

Κουρασμένοι ψηφοφόροι, κατατροπωμένη αντιπολίτευση και κυριαρχία του Κυριάκου Μητσοτάκη τα τρία βασικά χαρακτηριστικά των ευρωεκλογών στην Ελλάδα, σύμφωνα με τον κ. Ανδρέα Δρυμιώτη.

γκός νόμος έχει αλλάξει τρεις φορές: «Η καταστροφική αλλαγή» είπε ο κ. Δρυμιώτης «έγινε το 2014», τονίζοντας πως ο χαρακτηρισμός «καταστροφική» δεν είναι υπερβολή, προσθέτοντας πως μέχρι το 2014 υπήρχε η λίστα, και έτσι στην Ευρώπη πήγαιναν καταξιωμένοι πολιτικοί και επιστήμονες, όπως οι Ευάγγελος Αβέρωφ, Παρασκευάς Αυγερινός, Λεωνίδας Κύρκος, Παναγιώτης Λαμπρίδης κ.ά. Η αλλαγή από το σύστημα της λίστας στην εκλογή με σταυρό που έγινε από την κυβέρνηση Σαμαρά - Βενιζέλου, για να ξεπεραστούν τότε εσωτερικά προβλήματα, και από τότε άρχισαν τα προβλήματα, αφού στην Ευρώπη στέλνονται μη κατάλληλα πρόσωπα, και γενικά από ανθρώπους που χαρακτηρίζονται από την αναγνωρισιμότητά τους και όχι από τις ικανότητές τους. «Κινδυνεύουμε να στείλουμε στην Ευρώπη λαμπερά πρόσωπα και όχι λαμπερά μυαλά, και αυτό είναι κρίμα». Ο Κυριάκος Μητσοτάκης φοβούμενος την αδιαφορία των ψηφοφόρων και την έντονη πολιτικοποίηση που έδωσε η αντιπολίτευση, έκρινε πως ήταν καλύτερα να έχει περισσότερους υποψήφιους να περιδεύουν ανά την Ελλάδα, παρά να έχει στη φαρέτρα του μόνο εκείνους τους 8-9 που θα μπορούσαν να εκλεγούν, γι' αυτό και δεν προχώρησε στην αλλαγή.

Καίριο πρόβλημα επίσης για την εκλογική διαδικασία είναι η πληθώρα των κομματιδίων, «Το 2019 στις ευρωεκλογές συμμετείχαν 40 κόμματα και κομματίδια, τα οποία τα 34 δεν ξεπέρασαν το όριο του 3%, και αυτά συγκέντρωσαν συνολικά το ποσοστό του 21,01%, δηλαδή περισσότερο από το 1/5 των ψήφων πήγαν χαμένες», θεωρώντας ο κ. Δρυμιώτης πως αυτό δεν είναι υγιές φαινόμενο για τη δημοκρατία. Λύση που έχει κατά καιρούς προτείνει είναι η αύξηση

του παράβολου για τη συμμετοχή στις εκλογές, το οποίο να επιστρέφεται, αν το κόμμα συγκεντρώσει ένα ελάχιστο ποσοστό. Η απάντηση που έπαιρνε ο κ. Δρυμιώτης ήταν ότι «η δημοκρατία μας πρέπει να είναι φεβνική».

Επιστολική ψήφος

Για τη επιστολική ψήφο ο κ. Δρυμιώτης είπε πως είναι πραγματικά υπερήφανος, λέγοντας χαρακτηριστικά: «Με το άρθρο μου με τίτλο "Ευρωεκλογές 2024. Μία μοναδική ευκαιρία", της 23ης Ιουλίου 2023, ανέδειξα την ευκαιρία και μάλιστα υπέδειξα και τη διαδικασία για την εφαρμογή της... Δεν μπορώ να γνωρίζω αν το άρθρο μου ήταν ο καταλύτης, αλλά είμαι βέβαιος ότι επηρέασε την απόφαση». Η επιστολική ψήφος είναι η σημαντικότερη τομή στη φεβνική διαδικασία.

Προβλέψεις ποσοστών

Όσο για τα ποσοστά που αναμένεται να λάβουν τα κόμματα, ο κ. Δρυμιώτης έκανε τις παρακάτω προβλέψεις, ξεκαθαρίζοντας πως δεν φρόβεται να κάνει προβλέψεις, ακόμα και αν αυτές δεν επαληθευτούν, λέγοντας πως μόνο από τα λάθη του μαθαίνει κανείς. Για τη Ν.Δ. η εκτίμησή του είναι 33%-35% και πρώτο κόμμα. Αθροισμα για ΣΥΡΙΖΑ και ΠΑΣΟΚ 28%-30% με δεύτερο κόμμα τον ΣΥΡΙΖΑ, Ελληνική Λύση και ΚΚΕ 18%-20%, με την πιθανότητα την Ελληνική Λύση στην τέταρτη θέση. Για τα υπόλοιπα κόμματα ο κ. Δρυμιώτης δεν μπορεί να κάνει καμία πρόβλεψη, γιατί όλα βρίσκονται γύρω στο όριο του 3%. Η πρόβλεψη αυτή, είπε ο κ. Δρυμιώτης, βασίζεται στη λογική και σε όλες τις δημοσκοπήσεις που είδαν το φως της δημοσιότητας στην Ελλάδα τις τελευταίες ημέρες.

ΑΝΑΛΥΣΗ

Τα βαθύτερα αίτια του ελληνικού πληθωρισμού

Του ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ

Τα απλά ερωτήματα καμιά φορά δεν έχουν εύκολη απάντηση, ούτε στη Βουλή. Γιατί οι τιμές στην ελληνική αγορά αυξάνονται περισσότερο από άλλες χώρες, ακόμη και από εκείνες στις οποίες οι καταναλωτές έχουν υψηλότερο εισόδημα; Γιατί έχουμε την αίσθηση ότι ο πληθωρισμός στην Ελλάδα επιμένει περισσότερο; Η απάντηση ότι αυξήθηκαν το ενεργειακό κόστος, οι πόλεμοι είναι πρόχειρες δικαιολογίες. Η αλήθεια είναι ότι το επίπεδο του πληθωρισμού (1,4% τον Απρίλιο), ενώ πέρυσι αυξάνονταν δραματικά. Βέβαια, η διαπίστωση αυτή δεν ταιριάζει με τη σημαντική άνοδο του πετρελαίου θέρμανσης, ούτε και με την άνοδο τιμών (4,4%) στην κατηγορία «μεταφορά επιβατών με αεροπλάνο». Μήπως όμως η αύξηση τιμών στην κατηγορία «μη επεξεργασμένα τρόφιμα» συνδέεται με τις πλημύρες στη Θεσσαλία; Ακόμη και αν συμβαίνει αυτό, οι τιμές στην κατηγορία αυτή δείχνουν να υποχωρούν. Ωστόσο, μεγαλύτερη επίπτωση στον τιμάρθμο έχουν τα «επεξεργασμένα τρόφιμα» με αύξηση τιμών 4,6% το πρώτο τρίμηνο. Ποιες υπηρεσίες και προϊόντα σημειώνουν μεγάλη αύξηση τιμών; Ασφάλιση υγείας (14%), οδοντιατρικές υπηρεσίες (7,2%), υπηρεσίες εστίασης (6,9%), αθλητικές δραστηριότητες και δραστηριότητες ελεύθερου χρόνου (4,3%), αναψυκτικά και χυμοί φρούτων (12,3%), προϊόντα για κατοικίδια (9,8%), προϊόντα κήπου και άνθη / φυτά (9,2%), λαχανικά (8,1%). Καμιά από τις ανατιμήσεις αυτές δεν εξηγείται παρά

μόνο από την αυξημένη ζήτηση. Δηλαδή, ό,τι μπορεί να 팔ωθεί, πωλείται ακριβότερα. Το ενεργειακό κόστος έχει μειωθεί, οι επιπτώσεις από τις καταστροφικές πλημύρες δεν έχουν επίδραση στα περισσότερα από τα είδη και τις υπηρεσίες αυτές. Τι φταίει; Το γεγονός ότι οι περισσότερες ελληνικές επιχειρήσεις έχουν συνθήσει να αυξάνουν τα έσοδα και την κερδοφορία τους μόνο με αυξήσεις τιμών. Δεν γνωρίζουν άλλον τρόπο για να ευμερήςσουν και είναι αποτελεσματικές στην αξιοποίηση κάθε «πληθωριστικής ευκαιρίας». Οι περισσότερες ελληνικές επιχειρήσεις δεν μπορούν να βελτιώσουν την κατάστασή τους επενδύοντας, αλλά αυξάνοντας τιμές. Αυτό είναι ένα από τα μεγάλα προβλήματα της οικονομίας. Η άλλη όψη του ίδιου νομίσματος είναι η χαμηλή παραγωγικότητα. Πρακτικά πώς μετράμε την παραγωγικότητα; Είναι η αξία της παραγωγής ανά ώρα εργασίας. Αυξήθηκε η αξία όσον παράγουμε σε μία ώρα; Η αλήθεια είναι ότι αυτό δεν γίνεται με ταχυδακτυλουργία, με κόλλα. Χρειάζεται να αυξηθεί το κεφάλαιο που έχει τοποθετηθεί για κάθε θέση εργασίας, απαιτείται επένδυση στην τεχνολογία, έχει σημασία ο βαθμός που υιοθετούνται καινοτομίες και τεχνολογίες όπως η τεχνητή νοημοσύνη. Έχει επίσης σημασία να μπορούν εταιρείες και πανεπιστήμια να επενδύσουν στην παραγωγή καινοτομιών, τεχνολογίας. Όλα αυτά μοιάζουν δύσκολα, έχουν ρίσκο, ίσως δεν ταιριάζουν με περιορισμούς που έχει η χώρα αγορά κεφαλαίου. Ποιος είναι, λοιπόν, ο εύκολος δρόμος; Να αυξηθούν τα κέρδη με τον ίδιο όγκο δουλειάς. Βέβαια, τα πρόσφατα μέτρα για τον έλεγχο των ανατιμήσεων δείχνουν αποτελεσματικότητα επειδή παρεμβαίνουν στη λειτουργία της αγοράς. Μετράζουν το πρόβλημα, αλλά δεν θεραπεύουν τα αίτια. Χωρίς αμφιβολία, το πρόβλημα μεγεθύνεται εξαιτίας των πολυεθνικών που έχουν επενδύσει αλλά και τεχνολογία να αξιοποιούν αδυναμίες τοπικών αγορών.

Δύσκολα θα εφαρμοστούν οι νέοι κανόνες για το χρέος, λέει η Moody's

Απαιτούν μια πρωτοφανή δημοσιονομική εξυγίανση, προειδοποιεί ο οίκος

Της ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ

Οι νέοι δημοσιονομικοί κανόνες της E.E. είναι απίθανο να αλλάξουν σημαντικά την τροχιά του χρέους των χωρών της Ευρωζώνης, υποστηρίζει ο οίκος αξιολόγησης Moody's, ενώ για τις χώρες με υψηλό χρέος, όπως η Ελλάδα, απαιτούν μια πρωτοφανή δημοσιονομική προσαρμογή η οποία δεν αναμένεται να επιτευχθεί ούτε στο... μισό.

Ειδικότερα, όπως επισφαιρίζει η Moody's, οι νέοι κανόνες είναι πιο ευέλικτοι από τους προηγούμενους, ενώ υπάρχουν σημαντικές αλλαγές στην πορεία δημοσιονομικής προσαρμογής προς τους στόχους του 3% για το έλλειμμα και του 60% για τον δείκτη χρέους, με κεντρικό στοιχείο τους να είναι ένα μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό σχέδιο που εστιάζει στην πορεία των καθαρών πρωτογενών δαπανών και

Η δημοσιονομική προσαρμογή δεν αναμένεται να επιτευχθεί ούτε στο... μισό σε χώρες με υψηλό χρέος, όπως η Ελλάδα.

καλύπτει μια ελάχιστη περίοδο προσαρμογής τεσσάρων ετών, η οποία μπορεί να επεκταθεί σε επτά χρόνια εάν η χώρα δεσμευτεί για μια σειρά μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων που ενισχύουν την ανάπτυξη. Οι κανόνες εισάγουν επίσης νέους ποσοτικούς δείκτες που καθορίζουν το μέσο ετήσιο μέγεθος των προσαρμογών του χρέους: από 0,5% ετήσια μείωση του χρέους προς ΑΕΠ για χώρες με δείκτη χρέους μεταξύ 60% και 90%, έως 1% μείωση ετησίως για όσες χώρες έχουν χρέη άνω του 90% του ΑΕΠ.

Για τις χώρες υψηλού χρέους, όπως η Ιταλία, η Πορτογαλία, η Ισπανία, το Βέλγιο, η Γαλλία και η Ελλάδα, αυτό

Όσον αφορά την Ελλάδα, η Moody's υπολογίζει ότι το απαιτούμενο διαρθρωτικό πρωτογενές ισοζύγιο με βάση την τήρηση όλων των νέων κανόνων είναι περίπου 3,8% του ΑΕΠ το 2031, τη στιγμή που το προβλεπόμενο διαρθρωτικό πρωτογενές ισοζύγιο για το 2031 τοποθετείται μόλις στο 1,5%.

θα απαιτήσει πρωτοφανή δημοσιονομική εξυγίανση, τονίζει η Moody's, τόσο ως προς το μέγεθος όσο και ως προς τη διάρκεια της, σε σύγκριση με το ιστορικό των ίδιων των χωρών. Αν και η ετήσια μείωση του χρέους κατά 1% είναι λιγότερο «σκληρή» από τον προηγούμενο κανόνα του 1/20 του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης (δηλαδή της μείωσης του χρέους κάθε χρόνο κατά το 1/20 του υπερβάλλοντος ποσού του 60% του ΑΕΠ), εξακολουθεί να συνεπάγεται σημαντική ετήσια δημοσιονομική σύσφιξη. Επιπλέον, ο κανόνας του 1/20 για το χρέος δεν έγινε ποτέ πραγματικά σεβαστός από τα υπερκρωμένα κράτη-μέλη.

Η Moody's υπολογίζει το διαρθρωτικό πρωτογενές ισοζύγιο και τη διαδρομή μείωσης του χρέους για κάθε χώρα υψηλού χρέους χρησιμοποιώντας τη μεθοδολογία του think tank Bruegel (Σεπτέμβριος 2023) και ενσωματώνοντας τις δικές της μακροοικονομικές προβλέψεις. Αυτή η ανάλυση δείχνει ότι, ακόμη και αν οι χώρες υψηλού χρέους εφαρμόσουν όλες τις απαραίτητες μεταρρυθμίσεις για τη μεγαλύτερη, επιταχτη περίοδο προσαρμογής, θα πρέπει και πάλι να επιτύχουν εξαιρετικά φιλόδοξα διαρθρωτικά πρωτογενή ισοζύγια έως το 2031 σύμφωνα με τους νέους δημοσιονομικούς κανόνες.

Μάλιστα, κατά τους υπολογισμούς

του οίκου, μόνο η Πορτογαλία βρίσκεται σε καλό δρόμο για την επίτευξη του απαιτούμενου διαρθρωτικού πρωτογενούς ισοζυγίου έως το τέλος του 2031 χωρίς πρόσθετη σημαντική προσαρμογή της δημοσιονομικής πολιτικής. Σημειώνεται πως το απαιτούμενο διαρθρωτικό πρωτογενές ισοζύγιο είναι το ελάχιστο που πρέπει να επιτευχθεί στο τέλος της επταετούς περιόδου προσαρμογής, που συνάδει με την ικανοποίηση όλων των απαιτήσεων του νέου δημοσιονομικού πλαισίου – τα κριτήρια ανάλυσης βιωσιμότητας του χρέους, το ανώτατο όριο ελλείμματος 3%, την ανθεκτικότητα ελλείμματος και τη διασφάλιση της βιωσιμότητας του χρέους. Όσον αφορά την Ελλάδα, η Moody's υπολογίζει ότι το απαιτούμενο διαρθρωτικό πρωτογενές ισοζύγιο με βάση την τήρηση όλων των νέων κανόνων είναι περίπου 3,8% του ΑΕΠ το 2031, τη στιγμή που το προβλεπόμενο διαρθρωτικό πρωτογενές ισοζύγιο για το 2031 τοποθετείται μόλις στο 1,5%. Αίσθηση προκαλούν οι προβλέψεις για το Βέλγιο, την Ισπανία και τη Γαλλία, καθώς εκτιμάται ότι το 2031 θα καταγράψουν πρωτογενή ελλείμματα -2,8%, -0,3% -0,9%, αντιστοίχως, ενώ το απαιτούμενο πρωτογενές ισοζύγιο είναι στο 2,3%, 0,6% και 0,1%.

«Οι αυστηρές απαιτήσεις δημοσιονομικής πολιτικής θα παραμείνουν πολιτικά δύσκολο να εφαρμοστούν για αυτές τις χώρες. Αυτό εγείρει τον κίνδυνο το χρέος τους να παραμείνει υψηλό. Πρόσθετη πρόκληση είναι το ότι τα επιταχτη σχέδια προσαρμογής αναπόφευκτα θα υπερβούν τους εκλογικούς κύκλους και συνεπώς θα δεσμεύσουν τις μελλοντικές κυβερνήσεις σε επιλογές πολιτικής με τις οποίες μπορεί να διαφωνούν.

Τελικά, πολλά επιταχτη σχέδια μπορεί να καταλήξουν να ακυρωθούν από τις μελλοντικές κυβερνήσεις, μειώνοντας έτσι την προβλεψιμότητα της στρατηγικής δημοσιονομικής πολιτικής», καταλήγει ο οίκος.

GoGordian
REAL ESTATE

Ακίνητα υψηλής απόδοσης

Οικόπεδο με εμπορικό κτήριο στη λεωφ. Κυριάκου Μάτση, Λευκωσία

- Σε προνομιακή τοποθεσία στη λεωφόρο Κυριάκου Μάτση με συνολική πρόσωση δρόμου 45μ.
- Τρία καταστήματα στο ισόγειο και ένα γραφείο στον πρώτο όροφο.
- Τα καταστήματα 1 και 2 έχουν εμβαδόν 246 τ.μ. και το κατάστημα 3 έχει εμβαδόν 44 τ.μ..
- Τα γραφεία στον πρώτο όροφο έχουν εμβαδόν 269 τ.μ..
- Είναι χτισμένο σε οικόπεδο με εμβαδόν 722 τ.μ..
- Προσφέρει εξαιρετική πρόσβαση στο κέντρο της Λευκωσίας.

Ref: 7438

Η ιδανική επενδυτική ευκαιρία!

7777 5656
www.gogordian.com

Price drop
0%

Go Yield

ΑΚΙΝΗΤΑ ΥΨΗΛΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ!

από € 1,150,000 τώρα € 1,100,000

Η Ε.Ε. μπαίνει στη μάχη για τις πρώτες ύλες

Σε ισχύ το σχέδιο απεξάρτησης από την Κίνα στην παραγωγή και επεξεργασία κρίσιμων μετάλλων για την πράσινη μετάβαση

Της ΡΟΥΜΠΙΝΑΣ ΣΠΑΘΗ

Όταν τον Μάρτιο του 2023 η πρόεδρος της Κομισιόν Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν παρουσίασε τη νομοθετική Πράξη της Ε.Ε. για τα Στρατηγικής Σημασίας Μέταλλα και τις Πρώτες Ύλες, τόνισε πως μια αξιόπιστη ευρωπαϊκή βάση για τα στρατηγικής σημασίας μέταλλα είναι «ζωτική για την παραγωγή των καιριών τεχνολογιών της πράσινης μετάβασης, όπως η αιολική ενέργεια, η αποθήκευση υδρογόνου ή η κατασκευή μπαταριών». Με τη φράση αυτή συμπύκνωσε ένα κείμενο ζητούμενο της Ε.Ε., την απεξάρτησή της ή τουλάχιστον τη μείωση της εξάρτησης από την Κίνα και το σχεδόν παγκόσμιο μονοπώλιο που αυτή κατέχει στην παραγωγή και επεξεργασία των κρίσιμότερων μετάλλων, όπως δηλαδή είναι αναγκαία για τη μετάβαση στην πράσινη οικονομία.

Η νομοθετική αυτή Πράξη της Ε.Ε., που τέθηκε επισήμως σε ισχύ την περασμένη Πέμπτη, ορίζει συγκεκριμένους στόχους για την παραγωγή και ανακύκλωση στρατηγικής σημασίας μετάλλων και πρώτων υλών εντός της Γηραιάς Ηπείρου. Στόχους, όχι μόνον φιλόδοξους και δύσκολους να επιτευχθούν, αλλά από μία οπτική ίσως και ελαχίστα ρεαλιστικούς, αν λάβει κανείς υπόψη την επέλαση της Κίνας σε όσες χώρες ανά τον κόσμο έχουν στο υπέδαφός τους τον απαιτούμενο ορυκτό πλούτο. Η Γηραιά Ηπειρος βρίσκεται, όπως και η Δύση στο

Τα τελευταία χρόνια εντοπίζονται όλο και περισσότερα κοιτάσματα εντός της Γηραιάς Ηπείρου, που υπόσχονται πολλά για την αυτάρκεια της Ευρώπης σε πρώτες ύλες.

Το μεγάλο κοιτάσμα στη Σουηδία και η αναβάθμιση μονάδας επεξεργασίας στην Εσθονία.

σύνολό της, ενώπιον της επώδυνης διαπίστωσης πως η δεύτερη οικονομία στον κόσμο έχει κατορθώσει σχετικά αθόρυβα έως ένα σημείο και στη συνέχεια αρκετά θορυβωδώς, μέσω του νέου Δρόμου του Μεταξίου, να κλείσει όσες συμφωνίες χρειαζόταν με χώρες της Αφρικής και της Ασίας. Παράλληλα, όμως, έχει επιδοτήσει χωρίς φειδώ με όσα κεφάλαια απαιτούνταν τις βιομηχανίες της, ώστε να παρουσιάζει τεράστια παραγωγή των στρατηγικής σημασίας πρώτων υλών, από το λίθιο, το κοβάλτιο και το νικέλιο μέχρι τις σπάνιες γαίες. Και η κυριαρχία της πρωτίστως βασίζεται στις χαμηλές τιμές παραγωγής, που σχεδόν εξοντώνουν κάθε προσπάθεια ανταγωνισμού από πλευράς των δυτικών οικονομιών.

Όσο δύσκολο κι αν φαίνεται όμως το διακύβευμα, οι προσπάθειες σε ευρωπαϊκό έδαφος συνεχίζονται και αυξάνονται, ενώ τα τελευταία χρόνια εντοπίζονται όλο και περισσότερα κοιτάσματα μετάλλων εντός της Γηραιάς Ηπείρου, που υπόσχονται πολλά και αφήνουν ανοικτή την προοπτική να επιτύχει η Ευρώπη

ΓΙΑ ΤΟ 2030

10%

της ετήσιας κατανάλωσης να προέρχεται από εξορύξεις εντός Ε.Ε.

40%

της ετήσιας κατανάλωσης να έχει επεξεργαστεί εντός Ε.Ε.

25%

της ετήσιας κατανάλωσης να προέρχεται από εγχώρια ανακύκλωση

ΛΙΓΟΤΕΡΟ ΑΠΟ

65%

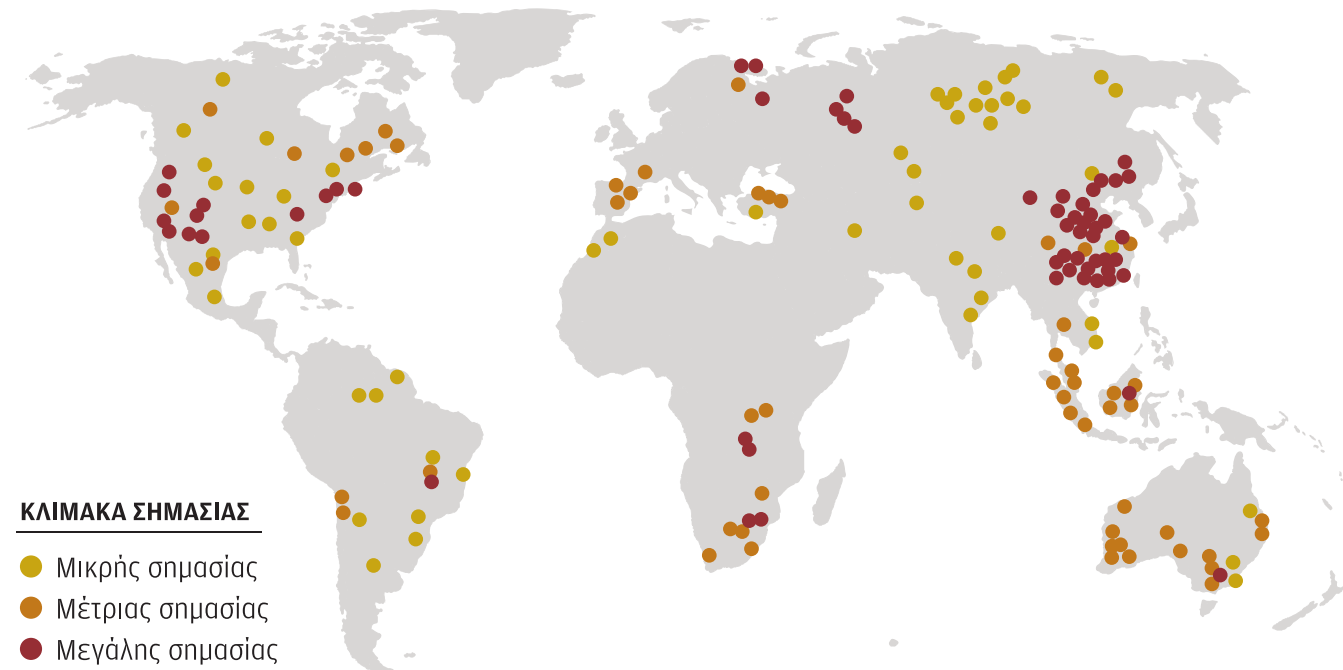
της ετήσιας κατανάλωσης να προέρχεται από άλλες πηγές

ΠΗΓΗ: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Γεωλογική Επιθεώρηση ΗΠΑ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Οι νέοι στόχοι για τα κρίσιμα μέταλλα

ΟΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΞΟΡΥΞΗΣ ΜΕΤΑΛΛΩΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ

ΚΛΙΜΑΚΑ ΣΗΜΑΣΙΑΣ

- Μικρής σημασίας
- Μέτριας σημασίας
- Μεγάλης σημασίας

την αυτάρκεια της στις στρατηγικής σημασίας πρώτες ύλες.

Στην Μπίτερφελντ - Βόλφεν, μια πόλη στην περιοχή Σαξονίας Αναχάλτ της Γερμανίας, σχεδιάζεται η ανέγερση μονάδας επεξεργασίας λιθίου για την παραγωγή μπαταριών. Πρόκειται για μια βιομηχανική περιοχή της Γερμανίας με παράδοση στη βαριά βιομηχανία και στην εξόρυξη λιγνίτη. Όχι όμως και στην επεξεργασία λιθίου, κάτι εντελώς καινούργιο στην περιοχή, με τη σχεδιαζόμενη μονάδα να είναι και η πρώτη του είδους της εντός Ευρώπης. Την ανέγερση της μονάδας σχεδιάζει η AMG Lithium, γερμανική θυγατρική της AMG Critical Materials N.V., που έχει έδρα στη ΗΠΑ και σύμφωνα με τον Στέφαν Σέρερ, διευθύνοντα σύμβουλό της, η εταιρεία ευελπιστεί πως μέχρι το 2028 θα κατορθώσει να αποκόψει από την εφοδιαστική της αλυσίδα τις κινεζικές εταιρείες.

Εν ολίγοις, ευελπιστεί πως θα συνδράμει, έτσι, καθοριστικά στους φιλόδοξους στόχους της Ε.Ε. για αυτάρκεια, ένας εκ των οποίων είναι να έχει δια-

σφαλίσει μέχρι το 2030 ότι το 40% της επεξεργασίας των κρίσιμων μετάλλων θα γίνεται στο εσωτερικό της.

Ανακαλύψτε σπάνιους γαίω

Το δυσκολότερο στοιχείο της Ε.Ε. στο πλαίσιο των προσπαθειών της για απεξάρτηση από την Κίνα στα στρατηγικής σημασίας μέταλλα αφορά πρωτίστως τις σπάνιες γαίες, την ομάδα αυτή 17 μετάλλων που απαιτούνται για όλες τις σύγχρονες τεχνολογίες, από τα κινητά και τους υπολογιστές μέχρι τις οθόνες των τηλεοράσεων και τα ηλεκτροκίνητα οχήματα.

Στο έδαφος της Γηραιάς Ηπείρου δεν γίνεται καμία εξόρυξη σπάνιων γαίων και η Ε.Ε. καλύπτει σχεδόν το σύνολο των αναγκών της σε σπάνιες γαίες από την Κίνα. Οι εγγενείς δυσκολίες στις προσπάθειες απεξάρτησης σχετίζονται με τους κινδύνους που ενέχουν οι εξορύξεις σπάνιων γαίων, ιδιαίτερες για το περιβάλλον και οι οποίες εξηγούν, άλλωστε, το ουσιαστικά παγκόσμιο μονοπώλιο που έχει η Κίνα στις εξορύξεις σπάνιων

γαίων. Ο εντοπισμός μεγάλων κοιτασμάτων των καιριών αυτών μετάλλων δεν παύει πάντως να είναι πολλά υποσχόμενη εξέλιξη για την Ευρώπη, καθώς ανοίγει προοπτικές για την εξόρυξη και εκμετάλλευσή τους. Το κυριότερο εξ αυτών εντοπίστηκε το περασμένο έτος στην αρκτική πλευρά της Σουηδίας και εκτιμάται ότι συγκεντρώνει πάνω από 1 εκατ. τόνους σπάνιων γαίων. Πρόκειται βέβαια για ένα πολύ μικρό τμήμα των παγκόσμιων αποθεμάτων σπάνιων γαίων, που υπολογίζονται σε τουλάχιστον 120 εκατ. τόνους. Δεδομένου, όμως, ότι η ζήτηση για σπάνιες γαίες αναμένεται να έχει τουλάχιστον πενταπλασιαστεί μέχρι το 2030, ο εντοπισμός του κοιτάσματος είναι καιρίας σημασίας για την Ευρώπη και η αρχή για την εκμετάλλευσή του.

Η Σουηδή υπουργός Ενέργειας και αντιπρόεδρος της κυβέρνησης, Έμα Μπους, έσπευσε να προδικάσει πως «σε αυτό το ορυχείο θα αρχίσει η στρωφή της Ε.Ε. στην ηλεκτρική οικονομία, η ενεργειακή αυτάρκεια της και η απεξάρτησή της από τη Ρωσία και την Κίνα».

Και ο Γιαν Μόστρομ, διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας ορυχείων LKAB, που σχεδιάζει να δραστηριοποιηθεί στο κοιτάσμα, κάλεσε τις Αρχές να επισπεύσουν τις σχετικές άδειες, που συνήθως καθυστερούν εξαιτίας των φόβων για το περιβάλλον. Ο ίδιος εκτίμησε πως οι σπάνιες γαίες από το εν λόγω κοιτάσμα δεν πρόκειται να βρεθούν στην αγορά προτού παρέλθουν 10 με 15 χρόνια.

Στο μεταξύ, όμως, η εταιρεία Silmet, εσθονική θυγατρική της καναδικής Neo Performance Materials (NPM), ετοιμάζεται να αναβαθμίσει την επεξεργασία σπάνιων γαίων στην Εσθονία, που φιλοδοξεί να γίνει η μεγάλη εναλλακτική της Ευρώπης εκτοπίζοντας την Κίνα.

Έχει από πέρυσι έχει δρομολογήσει την ανέγερση νέας μονάδας μαγνητών σπάνιων γαίων, με αρχικό προϋπολογισμό 100 εκατ. ευρώ στη Νάρβα της Εσθονίας και εκτιμά πως θα είναι πλήρως λειτουργική το 2025, οπότε και θα μπορεί να παράγει αρχικά 2.000 μαγνήτες σπάνιων γαίων και σύντομα να αυξήσει την παραγωγή σε 5.000 ετησίως.

Η σπουδαιότητα

Αναφερόμενος στη στρατηγική σημασία όσων μετάλλων απαιτούνται σήμερα για την υψηλή τεχνολογία, αλλά και την ηλεκτροκίνηση και τη στρωφή στην πράσινη οικονομία, ο επίτροπος Ενείας Αγοράς, Τιερί Μπρετόν, δήλωσε προσφάτως ότι «το λίθιο και οι σπάνιες γαίες σύντομα θα είναι πολύ πιο σημαντικές πρώτες ύλες από το πετρέλαιο και το φυσικό αέριο».

98%

των σπάνιων γαίων που χρησιμοποιούνται στην Ε.Ε. εισάγονται από την Κίνα.

Μεγάλο κοιτάσμα

Όταν το περασμένο έτος ανακαλύφθηκε στην αρκτική Σουηδία μεγάλο κοιτάσμα σπάνιων γαίων, η Σουηδή υπουργός Ενέργειας και αντιπρόεδρος της κυβέρνησης, Έμα Μπους, υπογράμμισε πως «σε αυτό το ορυχείο θα αρχίσει η στρωφή της Ε.Ε. στην ηλεκτρική οικονομία, η ενεργειακή αυτάρκεια της και η απεξάρτησή της από τη Ρωσία και την Κίνα».

87%

της παγκόσμιας επεξεργασίας σπάνιων γαίων γίνεται στην Κίνα.

Αναβάθμιση

Όταν η Canadian Neo Performance Materials ανακίνησε αναβάθμιση της μονάδας της επεξεργασίας σπάνιων γαίων στην Εσθονία, ο διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας, Κωνσταντίνος Καραγιαννόπουλος, τόνισε ότι «αυτή η μονάδα επεξεργασίας σπάνιων γαίων θα βοηθήσει την Ευρώπη να σημειώσει πρόοδο και να πλησιάσει τους στόχους που έχει θέσει για τη μέση τιμή των καιροσσειρών και τις ανάγκες προστασίας του κλίματος».

«Αγκάθι» η χρηματοδότηση και το κόστος των εξορύξεων

Η απαισιόδοξη εκτίμηση για το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί από τον εντοπισμό ενός κοιτάσματος σπάνιων γαίων μέχρι την ολοκλήρωση του ορυχείου και την παραγωγή των μετάλλων αποτελεί σίγουρα αρνητικό παράγοντα στις προσπάθειες της Ευρώπης να απεξαρτηθεί από την Κίνα στις προμήθειες μετάλλων. Ισχύει, άλλωστε, το ίδιο και σε ό,τι αφορά τα κοιτάσματα και τα ορυχεία λιθίου. Σύμφωνα με την Alis Γου, αναλύτρια στην S&P Global Commodity Insights, μεσολαβούν κατά μέσον όρο 17 χρόνια από τη στιγμή που εντοπίζεται ένα κοιτάσμα λιθίου μέχρι την ολοκλήρωσή του

Αρνητικό παράγοντα αποτελεί και το μεγάλο χρονικό διάστημα που μεσολαβεί από τον εντοπισμό ενός κοιτάσματος μέχρι την παραγωγή μετάλλων.

ορυχείου και την έναρξη της παραγωγής. Ομοίως αποθαρρυντικό μπορεί να είναι πολλές φορές το κόστος της ανάπτυξης των ορυχείων. Σύμφωνα με τον Στέφαν

Σέρερ της γερμανικής εταιρείας ορυχείων AMG Lithium, συνολικά το κόστος της επένδυσης για την παραγωγή υδροξειδίου του λιθίου σε μια νέα μονάδα κυμαίνεται συνήθως κάπου ανάμεσα στα 500 εκατ. ευρώ και το 1 δισ. ευρώ. Και το χειρότερο όλων είναι πως δεν διασφαλίζονται εύκολα επενδύσεις στα εμπορεύματα αυτού του είδους, καθώς οι τιμές τους είναι ιδιαίτερες ευμετάβλητες. Η τιμή του λιθίου, για παράδειγμα, έχει βρεθεί σε ελεύθερη πτώση και από το 2022 έχει μειωθεί κατά 80%.

Όπως τονίζει ο Σέρερ, «οι επενδυτές είναι πολύ, πάρα πολύ προσεκτικοί και το σκέπτονται προτού τοποθετήσουν

κεφάλαιά τους σε σχέδια λιθίου, εξαιτίας της τιμής του που τους αποθαρρύνει».

Έχει εκδηλωθεί πάντως κοινή πρωτοβουλία Γαλλίας, Ιταλίας και Γερμανίας για την άντληση κεφαλαίων ύψους 2,5 δισ. ευρώ με σκοπό τη χρηματοδότηση σχεδίων του ιδιωτικού τομέα για την εξόρυξη πρώτων υλών. Αναλυτές της αγοράς επισημειώνουν, πάντως, πως οι πόροι που προέρχονται μόνον από τα κράτη δεν θα είναι αρκετοί για να προσελκύσουν τις απαιτούμενες επενδύσεις.

Για να επιτύχει η Ε.Ε. τους στόχους που έχει θέσει για το 2040, μόνον για το λίθιο θα χρειαστούν δισεκατομμύρια ευ-

ρώ. Ένας αστάθμητος παράγοντας στο θέμα του κόστους και της ανεπάρκειας επενδύσεων είναι μια ενδεχόμενη κίνηση της Κίνας, που θα μπορούσε να προσφέρει ζεστό χρήμα για τη χρηματοδότηση σχεδίων των ιδιωτικών τομέα της Ε.Ε. Και βέβαια να επιβάλλει τη συμμετοχή της σε αυτά τα σχέδια και τους όρους της. Έως τώρα οι εταιρείες της Ε.Ε. συνεργάζονται με τις κινεζικές για τις επενδύσεις στην παραγωγή μπαταριών εντός Ε.Ε. Αν, όμως, το θέμα αφορά το λίθιο ή κάποιο άλλο από τα στρατηγικής σημασίας μέταλλα, το ζητούμενο είναι η απεξάρτηση από την Κίνα.

pwc

Corporate Statutory Compliance

Corporate Secretarial Services

Find out more

ΑΝΑΛΥΣΗ

Τα «οικονομικά» των αμερικανικών πανεπιστημίων

Της ΛΟΡΙΝ ΣΙΛΒΑ ΛΑΦΛΙΝ / REUTERS BREAKINGVIEWS

Ενα πτυχίο στις Μεσανατολικές Σπουδές θα ήταν χρήσιμο στα πανεπιστήμια των ΗΠΑ αυτές τις μέρες, αλλά οι απόφοιτοι των Σχολών Διοίκησης Επιχειρήσεων αποδεικνύονται πολύτιμοι. Από τη Νέα Υόρκη μέχρι το Λος Άντζελες τα πανεπιστήμια βρίσκονται ενώπιον βίαιων συγκρούσεων για το Ισραήλ και τη Γάζα, ακριβώς την περίοδο των τελικών εξετάσεων, των τελετών αποφοίτησης και των ορκωμοσιών. Ενα από τα θέματα που απασχολούν όσες και όσους διαμαρτύρονται είναι και τα χρήματα, αν και οι κινητοποιήσεις διακρίνονται πολύ περισσότερο. Σε ένα μόνο από τα δεκάδες πρόσφατα παραδείγματα, φοιτητές του Πανεπιστημίου Κολομβία κλείστηκαν σε κτίριο, ελπίζοντας να αναγκάσουν τη διοίκηση του να εκποιήσει κεφάλαια που επενδύθηκαν σε ισραηλινές εταιρείες. Οσο μεγαλύτερη επι-

Οσο μεγαλύτερη επιχείρηση καθίσταται ένα αμερικανικό πανεπιστήμιο, τόσο πιο εταιρικό είναι και το πλαίσιο λειτουργίας του.

Υπάρχουν δηλαδή οι πελάτες, οι οποίοι αντιπροσωπεύουν μια σημαντική πηγή εσόδων και πρόκειται για τους φοιτητές και τους γονείς τους, που πληρώνουν πάνω από 90.000 δολάρια ετησίως για διδάκτρα, στέγαση, φαγητό και βιβλία. Πλούσιοι και σημαντικόι δωρητές, εν τω μεταξύ, συμπληρώνουν ολόένα και μεγαλύτερες επιταγές για την κάλυψη των κεφαιολογικών δαπανών, της έρευνας και της ανάπτυξης και των επενδύσεων. Ο μεγιστάνας των ΜΜΕ Μάικλ Μπλουμμπεργκ, λόγω χάριν, δώρισε 1,8 δισ. δολ. στο Πανεπιστήμιο Τζόνς Χόπκινς. Οι επιθετικές διαδηλώσεις διακυ-

βούν τα οικονομικά μιας μονάδας κι αυτό το γνωρίζει κάθε διευθυντής σύμβουλος, ο οποίος μπαίνει στο στόχαστρο ενός ακτιβιστή επενδυτή. Αφού σκοτώθηκαν τέσσερις φοιτητές σε αντιπολεμικές διαδηλώσεις στο Πανεπιστήμιο Κεντ Στέιτ το 1970, οι εγγραφές μειώθηκαν επί χρόνια. Το 1980 ένας από τους τότε κοσμήτορες του πανεπιστημίου απέδωσε στην τραγωδία τα προκύπτοντα μείζονα οικονομικά προβλήματα. Στα τέλη του 2023 πλούσιοι ευεργέτες των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων των ΗΠΑ, συμπεριλαμβανομένου του μεγιστάνη των εξαγωγών Μαρκ Ρόουαν, ο οποίος διευθύνει τον επενδυτικό οίκο Apollo Global Management, απείλησαν να διακόψουν τις δωρές στο Πανεπιστήμιο της Πενσυλβανίας. Επιπλέον, συνέστησαν στους αποφοίτους να κάνουν το ίδιο λόγω του αμφιλεγόμενου χειρισμού των φοιτητικών διαμαρτυριών από την τότε πρόεδρο του Λιζ Μαγκιλ. Προσφάτως ο Ρόμπερτ Κραφτ, ιδιοκτήτης της ομάδας αμερικανικού ποδοσφαίρου Νιου Γκλαντ Πάτριος απέσυρε την υποστήριξη του από το Κολούμπια.

Ο καθηγητής Νομικής του Κολούμπια Τζον Μιτς χαρακτήρισε τη φοιτητική διαμαρτυρία «βία του όχλου». Θέση έχουν λάβει και τα Πανεπιστήμια του Τέξας και της Καλιφόρνιας. Την εξήγηση δίνουν τα διαφορετικά επιχειρηματικά μοντέλα. Επί παραδείγματι, τα διδάκτρα αντιστοιχούσαν σε λιγότερο από το 25% των εσόδων του Χάρβαρντ και στο 50% του Κολούμπια το 2023. Αμφότερα τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα διατηρούν έναν χαρακτήρα κάποιος αποκλειστικότητας, οπότε, ακόμη κι αν μειωνόταν ο αριθμός των αιτούντων, θα εξακολουθούσαν να έχουν μια μεγάλη δεξαμενή για να διαλέξουν. Δεν μπορεί κάθε πανεπιστήμιο, πάντως, να ισχυριστεί το ίδιο, εάν οι οικογένειες αρχίσουν να διαφωνούν με τη συμπεριφορά των φοιτητών ή την εποπτεία της πανεπιστημιοσύνης και στραφούν αλλού. Επιπροσθέτως, τα πανεπιστήμια διαθέτουν μεν μακροσκελείς καταλόγους δωρητών, αλλά εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τους πλουσιότερους, οι οποίοι ασκούν τη μέγιστη επιρροή. Συνεπώς, δεν προκαλεί έκπληξη ότι ορισμένα πανεπιστήμια ακολουθούν το επιχειρηματικό γχειρίδιο για να καταπνέουν τις αντιδράσεις των διαφωνούντων.

Στον «πυρετό» του χρυσού η κεντρική τράπεζα της Κίνας

Αντικαθιστά σταδιακά τα αμερικανικά ομόλογα του Δημοσίου με το πολύτιμο μέταλλο

Οι παραδοσιακά ασφαλές καταφύγιο σε καιρούς γεωπολιτικής αβεβαιότητας, ο χρυσός ήταν αναμενόμενο να εκτοξευθεί μετά τη ρωσική εισβολή στην Ουκρανία και να ενισχυθεί περαιτέρω όταν εξόσασε ένας ακόμη πόλεμος στη Μέση Ανατολή. Παρέμεινε, όμως, για μεγάλο χρονικό διάστημα σε επίπεδο πάνω από τα 2.400 δολ. η ουγγιά και βρίσκεται ακόμη σε επίμονα υψηλά επίπεδα, αν και έχει αποκλιμακωθεί κάπως τελευταία και κυμαίνεται γύρω στα 2.300 δολ. Στην αγορά επικρατεί ολόένα και ισχυρότερη η πεποίθηση ότι ο μοχλός που ανεβάζει πλέον το πολύτιμο μέταλλο δεν κινείται από οικονομικούς παράγοντες, αλλά από τις διαθέσεις των Κινέζων επενδυτών και της κεντρικής τράπεζας της Κίνας. Η Κίνα επιρράζει ανεκδοχολογία στην αγορά του χρυσού, αλλά τελευταία η επιρροή της είναι καθοριστική στην εκτόξευση της τιμής του πολύτιμου μετάλλου, που έχει αυξηθεί σχεδόν κατά 50% μέσα στην τελευταία διετία. Τόσο η

Αγόρασε περισσότερο χρυσό, όχι μόνον από οποιαδήποτε άλλη κεντρική τράπεζα, αλλά και περισσότερο από όσο είχε αγοράσει τα τελευταία 50 χρόνια.

κεντρική τράπεζα της Κίνας όσο και οι επενδυτές στη δεύτερη οικονομία του κόσμου, συμπεριλαμβανομένων των καθημερινών μικροεπενδυτών, αγοράζουν πυρετωδώς το πολύτιμο μέταλλο σαν να μην υπάρχει αύριο.

«Φεύγει» από το δολάριο

Εκτεταμένες αγορές χρυσού πραγματοποιεί πρωτίστως η κεντρική τράπεζα της Κίνας, που τον Μάρτιο αύξησε τα διαθέσιμα της σε χρυσό για 170 συναπτό μήνα. Αγόρασε περισσότερο χρυσό, όχι μόνον από οποιαδήποτε άλλη κεντρική τράπεζα, αλλά και περισσότερο από όσο είχε αγοράσει τα τελευταία 50 χρόνια. Ο λόγος είναι ότι το Πεκίνο έχει αποφασίσει να αλλάξει τη σύνθεση των διαθεσίμων του και να μειώσει την εξάρτηση της κινεζικής οικονομίας από το δολάριο, που θεωρείται το σημαντικότερο αποθεματικό νόμισμα εδώ και παρά πολλά χρόνια. Ουσιαστικά αντικαθιστά σταδιακά με χρυσό το αμερικανικό χρέος, καθώς εδώ και περισσότερο από μία δεκαετία μειώνει σταθερά τα ομόλογα του αμερικανικού δημοσίου στο χαρτοφυλάκιο της κεντρικής τράπεζας. Τον Μάρτιο είχε αμερικανικά ομόλογα αξίας 775 δισ. δολ., ποσό σαφώς μικρότερο από το 1,1 τρις. δολ. που είχε στην κατοχή της μόλις το 2021. Σύμφωνα μάλιστα με τον Γκούαν Τάο, κορυφαίο οικονομολόγο της BOC International στο Πεκίνο, τα τελευταία χρόνια πληρώνει τον χρυσό που αγοράζει

Η κεντρική τράπεζα της Κίνας διέθετε τον Μάρτιο αμερικανικά ομόλογα αξίας 775 δισ. δολ., ποσό σαφώς μικρότερο από το 1,1 τρις. δολ. που είχε στην κατοχή της μόλις το 2021. Το Πεκίνο τα τελευταία χρόνια πληρώνει τον χρυσό που αγοράζει με συναλλάγμα, μειώνοντας έτσι την έκθεσή του στο δολάριο και σε άλλα νομίσματα, σε αντίθεση με το παρελθόν, που αγόραζε χρυσό από την εγχώρια αγορά και πλήρωνε σε γουάν.

με συναλλάγμα, μειώνοντας έτσι την έκθεσή της στο δολάριο και σε άλλα νομίσματα, σε αντίθεση με το παρελθόν που αγόραζε χρυσό από την εγχώρια αγορά και πλήρωνε σε γουάν.

Μανία για χρυσό

Και δεν είναι μόνον οι αγορές της κεντρικής τράπεζας. Για τους Κινέζους ο χρυσός είναι πολύ πιο ελκυστικός ως επένδυση μετά τον κλονισμό που έχουν υποστεί οι πιο παραδοσιακές επενδύσεις:

η αγορά ακινήτων, που υπήρξε η προσηλυτική επένδυση για τις αποταμιεύσεις των περισσότερων οικογενειών, παραμένει σε κρίση ενώ έχει κλονιστεί και η εμπιστοσύνη των επενδυτών στα χρηματιστήρια της χώρας. Κατέρρευσε, άλλωστε, πολλά επενδυτικά funds που είχαν επενδύσει σε ακίνητα. Ετσι, ελλείψει καλύτερων εναλλακτικών οι Κινέζοι επενδύουν διοχετεύουν κεφάλαια στον χρυσό και σε επενδυτικές που τοποθετούνται σε χρυσό, ενώ πολλοί νέοι αγο-

ράζουν χρυσά κοσμήματα αλλά και κάποια συλλεκτικά χρυσά είδη. Ανάμεσά τους τα χρυσά «φασολάκια», όπως αποκαλούνται ορισμένα μικροσκοπικά χρυσά τιμαλάφη που παλούνται και online σε διάφορα σχήματα, με άλλα να μοιάζουν με φιστίκια και άλλα με μικρούς λωτούς. Είναι ιδιαίτερος δημοφιλή μεταξεί των νέων, που έναντι 87 δολαρίων συμμετέχουν στη γενικευμένη μανία για χρυσό που έχει καταλάβει τελευταία την Κίνα.

THE NEW YORK TIMES

Αμερικανός μεγιστάνας θέλει να αγοράσει την εφαρμογή TikTok

Ο Αμερικανός δισεκατομμυριούχος Φρανκ Μακόρτ, δριμύς επικριτής του τρόπου με τον οποίον οι τεχνολογικοί κολοσσοί χρησιμοποιούν τα δεδομένα των χρηστών, δείχνει ενδιαφέρον να αποκτήσει την πλατφόρμα ανταλλαγής βίντεο TikTok, θυγατρικής της ByteDance, και να τη μετααχμητίσει. Σε δηλώσεις του είπε ότι επεξεργάζεται σχέδιο προκειμένου να συγκροτήσει ομάδα πλειοδότη για να αγοράσει την εφαρμογή κοινωνικής δικτύωσης. Στόχος του είναι να επανεξετάσει τον τρόπο με τον οποίο το TikTok, και το Διαδίκτυο συνολικά, χρησιμοποιεί δεδομένα και λαμβάνει υπόψη τη συνθήκη του προσωπικού απορρήτου.

Σύμφωνα με σχετικό δημοσίευμα της αμερικανικής εφημερίδας New York Times, βρίσκεται ήδη σε συζητήσεις για το TikTok με ακαδημαϊκούς και όσους μελετούν τον αντίκτυπο της τεχνολογίας, όπως ο Τζόνθαν Χένιντ, του οποίου το βιβλίο «The Anxious Generation» (Η αγχωμένη γενιά) πραγματεύεται το πώς τα εξύπνα κινητά τηλέφωνα επηρεάζουν την ψυχική υγεία των εφήβων και βρίσκεται στον κατάλογο των ευπωλητών ένα μήνα και πλέον. Ο Φρανκ Μακόρτ, πρώην ιδιοκτήτης της ομάδας μπέιζμπολ Λος Άντζελες Ντότζερς, που σώρεσε πλούτο από τις δραστηριότητές του στην αγορά ακινήτων, επί μακρόν ενδιαφέρεται για τον ρόλο της τεχνολογίας στην κοινωνία. Σημειώθηκε ότι πρόσφατα το αμερικανικό Κογκρέσο νομοθέτησε για να α-

ναγκάσει την ByteDance ή να πουλήσει την πλατφόρμα ή να την κλείσει, οπότε το μείζον ερώτημα είναι ποιος θα το τολμήσει, δεδομένου του τεχνολογικού, πολιτικού και οικονομικού ρίσκου.

Ο δισεκατομμυριούχος έχει αποδωθεί σε μια σταυροφορία για να αναμορφώσει το Διαδίκτυο, αποσπώντας τον έλεγχο των δεδομένων των χρηστών από τους τεχνολογικούς γίγαντες τύπου Facebook και TikTok. Εξ ου και το 2021 συγκρότησε μια συναφή πρωτοβουλία, που ονομάζεται Project Liberty / Έργο Ελευθερία. «Αυτό φαινόταν σαν μια εξαιρετική ευκαιρία να δημιουργήσουμε πραγματικά την εναλλακτική λύση στο Διαδίκτυο, το οποίο έχει ενοικιστεί από μεγάλες πλατφόρμες, συμπεριλαμβανομένης της TikTok», είπε σε συνέντευξη του ο κ. Μακόρτ και αναφέρθηκε στο NYU. Διευκρίνισε, ακόμη, πως μια τέτοια εναλλακτική θα βοηθούσε τους χρήστες «να ελέγξουν την ταυτότητά τους, αλλά και να κατέχουν και να ελέγχουν τα δεδομένα τους». Πάντως, μια εξαγορά του TikTok θα ήταν απατηλή, η δε κινεζική κυβέρνηση έχει τη δυνατότητα να παρεμποδίσει την πώληση του πολύτιμου αλγορίθμου του, ενώ και ο διαχωρισμός των δραστηριοτήτων του στις ΗΠΑ από εκείνες της ByteDance δεν είναι απλός. Τέλος, το να αποκτηθεί η πλατφόρμα από μεγάλη εταιρεία υψηλής τεχνολογίας στη χώρα δεν θεωρείται πιθανό, διότι θα υπήρχαν προβλήματα στη λειτουργία του υγιούς ανταγωνισμού.

Σχέδια παραγωγής κινεζικών ηλεκτρικών αυτοκινήτων στην Τουρκία

Στο τραπέζι επενδύσεις από τις αυτοκινητοβιομηχανίες BYD και Chery Automobile

Η Κίνα κατασκευάζει νέα εργοστάσια παραγωγής ηλεκτρικών αυτοκινήτων στην Ευρώπη και μετά την Ουγγαρία και την Ισπανία η επόμενη της είναι η γειτονική Τουρκία. Ηδη η Αγκυρα βρίσκεται σε προχωρημένες διαπραγματεύσεις με τις αυτοκινητοβιομηχανίες BYD και Chery Automobile για ενδεχόμενες επενδύσεις.

Σύμφωνα με δηλώσεις του υπουργού Βιομηχανίας και Τεχνολογίας της Τουρκίας, Φατίχ Κασίρ, «θα θέλαμε να ολοκληρώσουμε τις επαφές μας όσο το δυνατόν γρηγορότερα». Αυτά δήλωσε σε συνέντευξή του στο πρακτορείο Bloomberg. Συμπλήρωσε δε ότι αντίστοιχες ξεχωριστές συνομιλίες διεξάγονται και με άλλες κινεζικές αυτοκινητοβιομηχανίες και συγκεκριμένα με τη SAIC Motor Corp., η οποία κατέχει το ευρωπαϊκό σήμα MG και την Great Wall Motor Co. – πέραν των επενδύσεων σε αυτοκίνητα καλοδεχούμενες είναι κι εκείνες σε μπαταρίες αυτοκινήτων, τόνισε ο υπουργός Βιομηχανίας και Τεχνολογίας της Τουρκίας, Φατίχ Κασίρ.

Παράλληλα, οι κινεζικές αυτοκινητοβιομηχανίες θα αποφύγουν πιθανές

Το Πεκίνο βρίσκεται σε προχωρημένες διαπραγματεύσεις με την Αγκυρα για να κατασκευάσει μονάδες παραγωγής ηλεκτρικών αυτοκινήτων. Πέραν των επενδύσεων σε αυτοκίνητα, καλοδεχούμενες είναι και εκείνες σε μπαταρίες αυτοκινήτων, τόνισε ο υπουργός Βιομηχανίας και Τεχνολογίας της Τουρκίας, Φατίχ Κασίρ.

νές έρευνες της Ε.Ε. επί των κρατικών επιδοτήσεων στον κλάδο, αλλά και τους επιπλέον φόρους της Τουρκίας στην πλειονότητα των εισαγόμενων ηλεκτρικών αυτοκινήτων. Η Τουρκία έχει συνάψει τελεωσιακή ένωση με τις Βρυξέλλες, αλλά και η ίδια έχει μία τεράστια αγορά με πολλούς ενδιαφερομένους. Το 2023 επί των συνολικών πωλήσεων αυτοκινήτων, το 7,5% ήταν ηλεκτρικά. Κατά την εκτίμηση της εθνικής Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας,

ο αριθμός των ηλεκτρικών ΙΧ στην Τουρκία θα αυξηθεί κατά σχεδόν 180.000 έως το 2025. Η δε εταιρεία ερευνών αγοράς BMI προβλέπει πως το μερίδιο αυτών των οχημάτων στη χώρα θα φθάσει το 30,4% έως το 2032. Πέραν τούτου, η Αγκυρα επιδιώκει να θωρακίσει την εγχώρια αυτοκινητοβιομηχανία της TOGG, την πρώτη που κατασκεύασε ηλεκτρικά οχήματα, έναντι του ανταγωνισμού, έως ότου εδραιώσει το συναφές εμπορικό της

σήμα. Αλλωστε, επί χρόνια η χώρα προσπαθεί να αναδείξει εαυτήν ως ι-δανική τοποθεσία ξένων επενδύσεων, διότι λειτουργεί ως γέφυρα Ασίας - Ευρώπης.

Από πλευράς Κίνας, η BYD ήδη ανακοίνωσε στα τέλη του 2023 ότι ετοιμάζει το πρώτο της εργοστάσιο στην Ουγγαρία για παραγωγή υβριδικών και ηλεκτρικών, που εκκινεί τη λειτουργία του σε 3 χρόνια, αλλά σχεδιάζει και ένα δεύτερο στη Γηραιά Ηπειρο. As μη λησμονούμε ότι στην Ουγγαρία η BYD, η μεγαλύτερη κινεζική αντίπαλος της Tesla, έχει ήδη παρουσία από το 2016 με μονάδα κατασκευής ηλεκτρικών λεωφορείων. Η Chery Auto, η μεγαλύτερη στην Κίνα με βάση τον όγκο εξαγωγών, συνήψε πρόσφατα κοινοπραξία με την ιαπωνική EV Motors για το πρώτο της εργοστάσιο ηλεκτρικών στην Καταλονία, με έναρξη παραγωγής φέτος. Επιπλέον, υπό επεξεργασία βρίσκεται και το σχέδιο της για μονάδα στη Βρετανία. Η κινεζική Leapmotor σε συνεργασία με την ευρωπαϊκή Stellantis θα ξεκινήσει την παραγωγή μικρών ηλεκτρικών οχημάτων στο εργοστάσιο της δεύτερης στην Πολωνία, ενώ, εν κατακλείδι, η SAIC, η δεύτερη μεγαλύτερη εξαγωγέας αμαζιών της Κίνας, αναζητεί τοποθεσία για εργοστάσιο στη Γηραιά Ηπειρο.

REUTERS, BLOOMBERG

Στην ίδια γραμμή για τους δασμούς Μπάιντεν - Τραμπ

Πανομοιότητα η προσέγγισή τους για προστατευτική εμπορική πολιτική

Οι δύο προεδρικοί υποψήφιοι, Ντόναλντ Τραμπ και Τζο Μπάιντεν, δεν συμφωνούν ουσιαστικά σε τίποτα, από τους φόρους μέχρι την κλιματική αλλαγή και από τη μετανάστευση έως το ρυθμιστικό πλαίσιο, έχουν σε όλα διαφορετικές αν όχι αντιδιαμετρικές θέσεις. Σε ό,τι αφορά, όμως, την εμπορική πολιτική, έχουν πανομοιότυπη προσέγγιση. Και αυτό σημαίνει ότι όποιος και αν είναι ο επόμενος πρόεδρος των ΗΠΑ, η υπερδύναμη θα διατηρήσει σε ισχύ την προστατευτική εμπορική πολιτική. Μια πολιτική που κατά τη γνώμη των ειδικών ενδέχεται να ανατροφοδοτήσει τις πληθωριστικές πιέσεις.

Την περασμένη εβδομάδα ο κ. Μπάιντεν ανακοίνωσε μερικούς νέους δασμούς στα ηλεκτροκίνητα οχήματα της Κίνας, στις μπαταρίες, στα φωτοβολταϊκά και σε διάφορα άλλα είδη τα οποία, σύμφωνα με τον Αμερικανό πρόεδρο, θα αποτρέψουν μια πλημμύρα από φτηνές κινεζικές εισαγωγές στην αγορά των ΗΠΑ. Η πανομοιότυπη στάση των δύο προεδρικών υποψηφίων αντανακλά την επικρατούσα αντίληψη στις ΗΠΑ ότι όσο πιο ανοικτή στα ξένα προϊόντα είναι η αμερικανική αγορά, τόσο θα χάνονται θέσεις εργασίας από τις αμερικανικές βιομηχανίες και θα κλείνουν μονάδες παραγωγής. Πρόκειται για ένα πανόχρυρο και δημοφιλές επιχείρημα στις μεσοδυτικές βιομηχανικές πολιτείες των ΗΠΑ που αναμένεται να κρίνουν το αποτέ-

Ανησυχία αναλυτών για επώδυνες επιπτώσεις και ανατροφοδότηση των πληθωριστικών πιέσεων.

λεγμα των προεδρικών εκλογών και να εκλέξουν τον επόμενο ένοικο του Λευκού Οίκου.

Οι δύο προεδρικοί υποψήφιοι, ο καθένας με τον δικό του τρόπο, έχουν διαγράψει τη δέσμευση των ΗΠΑ στο σχετικά ελεύθερο εμπόριο με τους χαμηλούς δασμούς και την ελάχιστη κρατική παρέμβαση που υπήρξε ακρογωνιαίος λίθος της αμερικανικής πολιτικής επί δεκαετίες μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Εκείνη η πολιτική βασιζόταν στη συλλογιστική ότι το ελεύθερο εμπόριο θα κρατήσει χαμηλά το κόστος και θα διευκολύνει καταναλωτές και επιχειρήσεις σε όλο τον κόσμο. Τα τελευταία χρόνια, όμως, επικράτησε η πεποίθηση πως το ελεύθερο εμπόριο ωφελεί μεν νοικοκυριά και επιχειρήσεις, αλλά πλήττει τους εργαζομένους, καθώς οι Αμερικανοί χάνουν θέσεις εργασίας που μεταφέρονται όπου είναι φθηνό το κόστος των εργατικών.

Ο προστατευτισμός, όμως, έχει και αυτός ένα τίμημα. Μπορεί να αυξήσει το κόστος των προϊόντων για τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις, ενώ η χώρα αγωνίζεται να τιθασεύσει τον πληθω-

Τα τελευταία χρόνια στις ΗΠΑ επικράτησε η πεποίθηση πως το ελεύθερο εμπόριο ωφελεί μεν νοικοκυριά και επιχειρήσεις, αλλά πλήττει τους εργαζομένους, καθώς οι Αμερικανοί χάνουν θέσεις εργασίας που μεταφέρονται όπου είναι φθηνότερο το εργατικό κόστος.

ρισμό. Τείνει, άλλωστε, να στηρίζει αναποτελεσματικές επιχειρήσεις, ενώ εξωθεί άλλες χώρες να προβούν σε κινήσεις αντεκδίκησης προς τις αμερικανικές εξαγωγικές επιχειρήσεις. Και συνήθως υπονομεύει τις σχέσεις της υπερδύναμης με φίλους και εχθρούς.

Ο Ντόναλντ Τραμπ, που αυτοαποκαλείται «άνθρωπος των δασμών», προσπάθησε να καταπονήσει τους εμπορικούς εταίρους της Αμερικής επιβάλλοντας δασμούς στα προϊόντα τους και υποσχόμενος να περιορίσει τα εμπορικά ελλείμματα της χώρας και ειδικότερα το έλλειμμα από το διμερές εμπόριο με την Κίνα. Άσκησε πιέσεις στο Μεξικό και στον Καναδά ώστε να αλλάξουν την εμπορική συμφωνία της Βόρειας Αμερικής, επιμένοντας πως ευθυνόταν για την απώλεια θέσεων εργασίας στις ΗΠΑ.

Παράλληλα όμως έπεισε την Κίνα να

συναινέσει σε αύξηση των εισαγωγών της σε αμερικανικά αγροτικά προϊόντα. Τίποτε από όλα αυτά, όμως, δεν τόνωσε τον μεταποιητικό τομέα των ΗΠΑ ούτε κατάφερε να μειώσει τα εμπορικά ελλείμματα της χώρας. Αντιθέτως οι θέσεις εργασίας στα αμερικανικά εργοστάσια αντιπροσωπεύουν μικρότερο ποσοστό της απασχόλησης σε σύγκριση με εκείνη πριν από τη δική του προεδρία. Και τώρα ο Τραμπ υποσχέεται μια από τα ίδια αλλά και περισσότερα από την προηγούμενη φορά. Απειλεί να επιβάλει δασμούς 10% σε όλες τις εισαγωγές και φόρο 60% στα κινεζικά προϊόντα. Ο Μαρκ Ζαντί, κορυφαίος οικονομολόγος του οίκου Moody's Analytics, προειδοποιεί ότι οι επιπτώσεις θα είναι επώδυνες. Τα σχέδια του Τραμπ για επιβολή δασμών, τονίζει ο ίδιος, «θα πυροδοτήσουν υψηλότερο πληθωρισμό, θα μειώσουν το ΑΕΠ και

τις θέσεις εργασίας και θα προκαλέσουν αύξηση της ανεργίας». Προβλέπει μάλιστα πως ένα έτος μετά την επιβολή τέτοιων δασμών, οι τιμές καταναλωτή θα βρίσκονται 0,7 εκατοστιαίες μονάδες υψηλότερα από τα επίπεδα στα οποία θα βρίσκονταν χωρίς τους δασμούς. Σχετική μελέτη των Κίμπερλι Κλόζινγκ και Μέρι Λάβλι του Ινστιτούτου Διεθνών Οικονομικών Peterson υπολογίζει πως για τις μεσαίες οικογένειες οι προτάσεις του Τραμπ ισοδυναμούν με φόρο ύψους τουλάχιστον 1.700 δολ. ετησίως.

Από την πλευρά του ο κ. Μπάιντεν υποστηρίζει τις επιδοτήσεις σε βιομηχανίες στρατηγικής σημασίας, όπως οι μικροεπεξεργαστές και τα ηλεκτροκίνητα οχήματα. Η στάση του αντανακλά τον φόβο του ότι η στρατιωτική και τεχνολογική ισχύς της Κίνας μπορεί να απειλήσει την εθνική ασφάλεια της Αμερικής.

Δεν διαφώνει ούτε με την επιβολή καινούργιων δασμών. Η εκπρόσωπος Εμπορίου, Κάθριν Τάι, έχει εγκαινιάσει έρευνες στις εμπορικές τακτικές της Κίνας στη ναυπηγική βιομηχανία, οι οποίες προοιωνίζονται νέες κυρώσεις κατά του Πεκίνου. Όπως κι αν έχουν τα πράγματα, τα τελευταία χρόνια έχει διαμορφωθεί ένα είδος συναίνεσης υπέρ μιας αλλαγής στην εμπορική πολιτική των ΗΠΑ. Οι επικριτές της επισημαίνουν πως η μεταφορά μονάδων παραγωγής σε χώρες με φτηνά εργατικά όπως το Μεξικό και η Κίνα, πολιτική της δεκαετίας του 1990 και των αρχών του 2000, διόγκωσε τα κέρδη των επιχειρήσεων και πλούτισε στελέχη και επενδυτές, αλλά κατέστρεψε τις αμερικανικές βιομηχανικές περιοχές που δεν μπορούσαν να ανταγωνιστούν τις φτηνές εισαγωγές.

Associated Press

Οικονομία δύο ταχυτήτων στις ΗΠΑ, παρά την υψηλή κατανάλωση

Τρία χρόνια υψηλού πληθωρισμού, γεωπολιτικού χάους και επιβράδυνσης στην Ευρώπη, και όμως η αμερικανική οικονομία παραμένει ισχυρή και ανθεκτική. Ο λόγος είναι η υψηλή κατανάλωση που αντιπροσωπεύει το 70% του αμερικανικού ΑΕΠ, καθώς οι δαπάνες των περισσότερων Αμερικανών παραμένουν σε υψηλά επίπεδα.

Ωστόσο, όσο και περισσότεροι οικονομικοί αναλυτές εκφράζουν φόβους πως η αμερικανική οικονομία είναι «η ιστορία δύο διαφορετικών αμερικανικών οικονομιών». Ορισμένες επιχειρήσεις και αρκετοί καταναλωτές ευημερούν ακόμη, αλλά κάποιοι άλλοι μένουν στο περιθώριο. Αυτό που πραγματικά συμβαίνει είναι πως η οικονομική δραστηριότητα στις ΗΠΑ παραμένει σχετικά ισχυρή, αλλά εμφανίζει τις πρώτες ενδείξεις επιβράδυνσης. Τον περασμένο μήνα η ανεργία αυξήθηκε στο 3,9%, οι καταναλωτές χαμηλού εισοδήματος αρ-

Ορισμένες επιχειρήσεις και αρκετοί καταναλωτές ευημερούν ακόμη, αλλά κάποιοι άλλοι μένουν στο περιθώριο.

χισαν να μειώνουν τις δαπάνες τους και οι επιχειρήσεις αρχίζουν να μειώνουν τις ώρες εργασίας και τις αμοιβές του προσωπικού. Όπως τονίζει ο Γκρέγκορι Ντάκο, επικεφαλής των οικονομολόγων της EY, «η εικόνα αυτή ενδέχεται να συγκαλύπτει κάποιες σοβαρότερες οικονομικές δυσκολίες για τα φτωχότερα 3/5 του αμερικανικού πληθυσμού που αντιμετωπίζουν ένα μείγμα υψηλών τιμών, μεγαλύτερων επιτοκίων και μειωμένων επαγγελματικών προοπτικών». Ο πλούτος των Αμερικανών παραμένει σε υψηλά επίπεδα και από τις αρχές του 2020 έως σήμερα έχει αυξηθεί κατά

Τον περασμένο μήνα η ανεργία αυξήθηκε στο 3,9% και οι καταναλωτές χαμηλού εισοδήματος άρχισαν να μειώνουν τις δαπάνες τους.

40 τρις. δολ., ενώ οι Αμερικανοί δεν έχουν διακόψει τις δαπάνες τους. Δεν είναι, όμως, ίδια τα οικονομικά δλών.

Σύμφωνα με τον Σκάιλερ Βέιναρντ, επικεφαλής του τομέα επενδύσεων στη Regan Capital, «η οικονομία είναι διχοτομημένη ανάμεσα στους έχοντες και τους μη έχοντες, καθώς η αμερικανική μεσαία τάξη αγωνίζεται να αντεπεξέλθει με τις υψηλές τιμές και τις μικρές αυξήσεις στους μισθούς». Τα αποτελέσματα και οι απόψεις των επιχειρήσεων δίστανται.

Ενώ η McDonald's υποστηρίζει πως ο κόσμος εξακολουθεί πάντα να αναζητάει την ποιότητα, η Starbucks εκτιμά πως οι πελάτες της γίνονται πολύ πιο προσεκτικοί στις δαπάνες τους και στελέχη της Mondelez αναφέρουν πως οι καταναλωτές παρατηρούν και ενδιαφέρονται περισσότερο για κάθε αύξηση των τιμών. Πρόσφατη έρευνα της τράπεζας Santander διαπιστώνει πως έχουν

μεν υποχωρήσει κάπως οι φόβοι των πελατών της για τον πληθωρισμό, αλλά οι Αμερικανοί μεσαίου εισοδήματος δλώνουν απαισιόδοχοι για την κατάσταση της οικονομίας. Σε ποσοστό 60% εκτιμούν πως η αμερικανική οικονομία θα διολισθησει σε ύφεση μέσα στους επόμενους 12 μήνες και το 62% δηλώνει ότι περικρίπτει σημαντικά τις δαπάνες του νοικοκυριού του.

Όπως τονίζει, άλλωστε, η Νανέτ Αμπούφ Τζάκομπσον, στρατηγική ανάλυτριά της Hartford Funds, «είναι κοινό μυστικό ότι οι καταναλωτές με τα χαμηλότερα εισοδήματα αγωνίζονται πραγματικά να αντεπεξέλθουν με τον πληθωρισμό, αλλά έτσι κι αλλιώς το πλουσιότερο 1/5 των καταναλωτών είναι αυτό που κάνει τις μεγαλύτερες δαπάνες». Ορισμένοι οικονομολόγοι υποθέτουν πως η αμερικανική οικονομία έχει μπει σε αυτό που λέγεται «κυλιόμενη ύφεση». Πρόκειται για το είδος της ύ-

φεσης που θίγει μόνον ορισμένους τομείς της οικονομίας. Αλλά υπάρχουν και είδη ύφεσης που πλήττουν κυρίως τους Αμερικανούς με τα χαμηλότερα εισοδήματα. Ορισμένα τμήματα της κοινωνίας μπορεί να γνωρίζουν νέα ανάπτυξη, ενώ άλλα εξακολουθούν να μένουν πίσω.

Η ανάκαμψη από την ύφεση του 2020 είχε δύο διαφορετικά σκέλη: οι φτωχότερες οικογένειες των μαύρων και των ισπανόφωνων επλήγησαν εις το έπακρον από την πανδημία, στη διάρκεια της οποίας εξανεμιόταν οι αποταμιεύσεις τους. Άλλοι που είχαν δουλειές γραφείου ανέκαμψαν γρήγορα, καθώς η κυβέρνηση τους προσέφερε στήριξη, ενώ σημείωσαν άνοδο οι μετοχές και οι τιμές των κατοικιών. Όσοι δεν είχαν αποταμιεύσεις και απασχολούνταν στον τομέα των υπηρεσιών, εξακολουθούν να έχουν πρόβλημα ακόμη και σήμερα.

CNN

Υψηλότερες αποδοχές για όσους έχουν δεξιότητες AI

Σημαντικά υψηλότεροι είναι οι προσφερόμενοι μισθοί στις θέσεις που απαιτούν δεξιότητες σχετικές με την τεχνητή νοημοσύνη, σύμφωνα με νέα έκθεση της PwC βάσει αγγελιών που αναρτήθηκαν πέρυσι για ευρεία γκάμα επαγγελμάτων, από προγραμματιστές μέχρι δικηγόρους και λογιστές. Ενδεικτικά, ανάμεσα στις 15 χώρες που εξετάστηκαν, οι αποδοχές για τέτοιους ρόλους στις ΗΠΑ ήταν 25% υψηλότερες σε σύγκριση με τις θέσεις που δεν απαιτούσαν δεξιότητες AI. Στη Βρετανία ήταν 14% υψηλότερες, στον Καναδά 11%, στη Σιγκαπούρη 7% και στην Αυστραλία 6%.

Οι διαφορές ήταν ιδιαίτερα έντονες ανάλογα με τον τομέα απασχόλησης. Στις ΗΠΑ, για παράδειγμα, οι δικηγόροι που μπορούν να διαχειριστούν εργαλεία

Στις ΗΠΑ, οι διαφορές στους μισθούς αγγίζουν το 49% στον κλάδο των δικηγόρων και φτάνουν στο 33% για τους οικονομικούς αναλυτές.

τεχνητής νοημοσύνης έχουν τη δυνατότητα να πάρουν έως και 49% υψηλότερες αποδοχές από συναδέλφους τους χωρίς τέτοιες δεξιότητες, ενώ οι οικονομικοί αναλυτές επιπλέον 33%.

«Οι χώρες και οι τομείς με υψηλή ζήτηση για δεξιότητες AI τείνουν να εμφανίζουν τις μεγαλύτερες διαφορές στους μισθούς, ιδίως εάν υπάρχει έλλειψη ε-

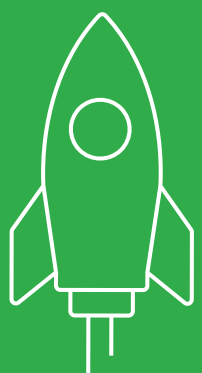
ξειδικευμένων εργαζομένων», εξήγησε ο Μέντι Σάκνε, οικονομολόγος στην PwC Βρετανίας. Μεταξύ 2012 και 2023, ο αριθμός των θέσεων που απαιτούν δεξιότητες AI αυξήθηκε 3,5 φορές ταχύτερα σε σύγκριση με το σύνολο των θέσεων σε όλες τις χώρες που εξετάστηκαν, σύμφωνα με την έρευνα. «Όσο συνεχίζεται η ανάπτυξη της AI, η τάση αυτή είναι πιθανό να ενισχυθεί, δημιουργώντας νέους ρόλους, ενώ παράλληλα θα μειώνεται η ζήτηση για ορισμένες δεξιότητες οι οποίες μπορούν να γίνουν πιο αποδοτικές με τη χρήση AI», τόνισε ο Σάκνε. Από τα στοιχεία προκύπτει ότι η παραγωγικότητα στους κλάδους που εκτινένται περισσότερο στην AI—όπου δηλαδή μπορεί να αξιοποιηθεί εύκολα για την υλοποίηση συγκεκριμένων εργασιών όπως

στις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες—αυξάνεται 4,8 φορές ταχύτερα σε σύγκριση με άλλους κλάδους. Μια επιχείρηση γίνεται πιο παραγωγική εάν παράγει την ίδια ή και μεγαλύτερη ποσότητα αγαθών και υπηρεσιών με λιγότερο προσωπικό ή με μικρότερα ωράρια. Η υψηλότερη εργασιακή παραγωγικότητα φαίνεται να είναι και το «κλειδί» για καλύτερες συνθήκες διαβίωσης.

«Η αύξηση της παραγωγικότητας είναι κρίσιμη για την ενίσχυση της αύξησης των πραγματικών μισθών και για τη διατήρηση της οικονομικής ανάπτυξης, ιδίως όταν ο αριθμός των ωρών εργασίας σε μια οικονομία ενδεχομένως μειώνεται όσο γερνεί ο πληθυσμός», δήλωσε χαρακτηριστικά σε ομιλία του αυτή την εβδομάδα ο Ράνταλ Κρόζνερ.

Μεταξύ 2012 και 2023, ο αριθμός των θέσεων που απαιτούν δεξιότητες AI αυξήθηκε 3,5 φορές ταχύτερα σε σύγκριση με το σύνολο των θέσεων.

B-start

Κάνε καλή αρχή με Business Start

Ισχύουν όροι | Cyta Business Call Center 150

Ολοκληρωμένες Λύσεις για νέες επιχειρήσεις
Σταθερή | Ίντερνετ | Υψηλές Cloud | Κινητή

Δωρεάν εγκατάσταση και πολλά προνόμια

Μέχρι 25% έκπτωση στη μηνιαία συνδρομή για 12 μήνες

Μαζί από την αρχή

Σε κέντρο τεχνητής νοημοσύνης μετατρέπεται η Μάλτα

Δεν φημίζεται για την τεχνολογική καινοτομία της, αλλά για τη χαλαρή νομοθεσία της που επιτρέπει στις online εταιρείες τυχερών παιχνιδιών να ξεφεύγουν από τους ελέγχους άλλων χωρών. Φημίζεται επίσης και για την επίμονη άρνησή της να καταργήσει τη «χρυσή βίζα» ώστε να συμμορφωθεί με τις προτάσεις της Κομισιόν. Τώρα, όμως, η Μάλτα φιλοδοξεί να αποσπασεί ένα μικρό κομμάτι από τη φρενιτιδα της τεχνητής νοημοσύνης και να εξελιχθεί σε κέντρο της νέας σαρωτικής τεχνολογίας. Εκτιμά πως μόνο έτσι μπορεί να αποφυγεί τις υπαρκτές απειλές: την κλιματική αλλαγή, την

το 30% των εργασιών κωδικοποιήσεων. Χρησιμοποιεί επίσης υπηρεσίες της λεγόμενης «δημιουργικής» τεχνητής νοημοσύνης για τον σχεδιασμό και τη σύνταξη των συμβολαίων της, τα οποία ελέγχονται στη συνέχεια από ανθρώπους. Γι' αυτό και η GO, που έχει γραφεία και στο Λονδίνο, καλεί τους 1.100 υπαλλήλους της να εκπαιδευτούν όλοι στη δημιουργική τεχνητή νοημοσύνη ώστε να γίνουν πιο παραγωγικοί.

Η προσπάθεια δεν εξαντλείται στην GO. Σε όλη την επικράτεια της Μάλτας επιχειρήσεις, σχολεία και κρατικός μηχανισμός προσπαθούν να αναδείξουν τη χώρα σε ηγετική δύναμη της τεχνητής νοημοσύνης. Κι ενώ κάτι τέτοιο θα έμοιαζε απίθανο για τη Μάλτα, όλοι αυτοί οι φορείς επιστρατεύουν τη νέα τεχνολογία ελπίζοντας πως θα τους λύσει τα προβλήματά τους. Η Μάλτα έχει και στο παρελθόν επιχειρήσει να κεφαλαιοποιήσει τις νέες τάσεις της τεχνολογίας και ενδέχεται να αποτελέσει πεδίο στο οποίο μπορούν να δοκιμαστούν τόσο οι υποσχέσεις όσο και τα όρια της τεχνητής νοημοσύνης και η φαντασίωση πως μπορεί να προσφέρει τη λύση στα πάντα. Το Πανεπιστήμιο της Μάλτας έχει στραφεί στην τεχνητή νοημοσύνη προκειμένου να συντηρήσει τη γλώσσα της νήσου, να καταγράψει τις ακτές της με drones και να προσαρμόσει αναλόγως τη διδασκτέα ύλη, στην οποία περιλαμβάνει πρόγραμμα ανάπτυξης «νεογνών τεχνητής νοημοσύνης» και «ιστορίες δημιουργημένες από την τεχνητή νοημοσύνη».

BLOOMBERG

Επιχειρήσεις, σχολεία και κρατικός μηχανισμός προσπαθούν να αναδείξουν τη χώρα σε ηγετική δύναμη της AI.

ανάγκη να προσελκύσει ξένες επενδύσεις αλλά και να καλύψει τα κενά ταλέντων.

«Δεν έχουμε δικηγόρους, δεν έχουμε λογιστές, μόνο η τεχνητή νοημοσύνη μπορεί να μας λύσει το πρόβλημα της έλλειψης ταλέντων», τονίζει ο Νικίλ Πατίλ, διευθύνων σύμβουλος της μαλτέζικης GO, κυριότερης εταιρείας τηλεπικοινωνιών της Μάλτας και από τις μεγαλύτερες στη μικροσκοπική νησιωτική χώρα. Η GO διεκπεραιώνει με εργαλεία τεχνητής νοημοσύνης το 20% των εργασιών περιεχομένου και περίπου

Υπό μεγάλη πίεση οι ευρωπαϊκές βιομηχανίες αυτοκινήτου

Στενεύουν τα περιθώρια για να μπορέσουν να ανταγωνιστούν την Κίνα

Στενεύουν τα περιθώρια για τις ευρωπαϊκές αυτοκινητοβιομηχανίες, οι οποίες καλούνται να αναβαθμίσουν την παραγωγή και τις προμηθευτικές αλυσίδες τους για να ανταγωνιστούν «στα ίσα» την Κίνα.

Το θέμα έχει λάβει μεγάλες διαστάσεις στους ευρωπαϊκούς κόλπους τους τελευταίους μήνες και οι αρμόδιοι αξιωματούχοι ετοιμάζονται για το σενάριο επιβολής νέων δασμών στα ηλεκτροκίνητα οχήματα από την Κίνα, βάσει των αποτελεσμάτων που προκύπτουν από την έρευνα για τις επιδοτήσεις του ΠΕ-

«Εχουμε δύο ή τρία χρόνια. Εάν δεν είμαστε γρήγοροι, η γερμανική βιομηχανία ενδέχεται να δυσκολευτεί πολύ να επιβιώσει» δηλώνει στέλεχος της Volkswagen.

κίνου στις κρίσιμες βιομηχανίες.

Ωστόσο, όπως ανέφεραν στέλεχος της ευρωπαϊκής αυτοκινητοβιομηχανίας σε σχετικό συνέδριο του Reuters, οι αυστηρότεροι δασμοί δεν αρκούν για να προστατεύσουν τον κλάδο, ενώ η ζημία που έχει υπάρξει ήδη είναι πολύ δύσκολο να αναστραφεί.

Σύμφωνα με στοιχεία της ερευνητικής εταιρείας Rhodium Group, οι κινεζικές αυτοκινητοβιομηχανίες, οι οποίες πωλούν σε πολύ χαμηλότερες τιμές έναντι των ευρωπαϊκών, απέκτησαν το 19% της ευ-

Οι γερμανικές βιομηχανίες προειδοποιούν ότι εάν η Κίνα πράγματι «απαντήσει» με δασμούς στο γαλλικό κονιάκ και στις εισαγωγές αυτοκινήτων Mercedes-Benz, VW ή BMW, τότε το τίμημα θα είναι πολύ ακριβό.

ρωπαϊκής αγοράς ηλεκτροκίνητων πέρσει από 16% το 2022.

«Το περιθώριο στενεύει. Για εμένα, έχουμε δύο ή τρία χρόνια. Εάν δεν είμαστε γρήγοροι... (η γερμανική βιομη-

χανία), ενδέχεται να δυσκολευτεί πολύ να επιβιώσει», δήλωσε σε συνέδριο του Reuters ο Thomas Schmall, μέλος του Δ.Σ. της Volkswagen. «Σήμερα δεν είναι πλέον το μέγεθος που διασφαλίζει την

επιβίωση, αλλά η ταχύτητα», τόνισε.

Η άνοδος των κινεζικών εξαγωγών και το ενδεχόμενο δημιουργίας κινεζικών εργοστασίων στην Ευρώπη υποχρεώνουν τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις να εξετάσουν συνεργασίες με ανταγωνιστικές εταιρείες, να ασκήσουν μεγαλύτερη πίεση στους προμηθευτές τους για τα κόστη και να εντείνουν τις διαπραγματεύσεις με τα σωματεια σχετικά με το μέλλον των εργοστασίων και των θέσεων εργασίας.

Για παράδειγμα, το θέμα της μείωσης του κόστους εργασίας ήταν ανέκαθεν δύσκολο στην Ευρώπη λόγω της μεγάλης πολιτικής και νομικής δύναμης των σωματείων.

Στην τρέχουσα κατάσταση, όμως, οι διαπραγματεύσεις μεταξύ των δύο πλευρών φέρεται να είναι ποιοτικές, διότι έχει γίνει πλήρως κατανοητό το μέγεθος του προβλήματος. «Συγκεκριμένα, τα γερμανικά μας εργοστάσια πρέπει να προετοιμαστούν για σκληρότερο ανταγωνισμό», δήλωσε ο οικονομικός διευθυντής της Volkswagen, Arno Antlitz.

Οι λύσεις αυτές εξετάζονται με στόχο να πέσει το κόστος των αυτοκινήτων και να κλείσει το χάσμα με τα κινεζικά. Οι δασμοί έχουν τη δυνατότητα να περιοριστούν ή και να κλείσουν προσωρινά αυτή τη διαφορά.

Ωστόσο, οι γερμανικές βιομηχανίες προειδοποιούν ότι εάν η Κίνα πράγματι «απαντήσει» με δασμούς στο γαλλικό κονιάκ και στις εισαγωγές αυτοκινήτων Mercedes-Benz, VW ή BMW, τότε το τίμημα θα είναι πολύ ακριβό.

Ενδεικτικά, η Mercedes παράγει περίπου το 16% των εσόδων της στην Κίνα.

Ιαπωνική πόλη μπλόκαρε τη θέα του όρους Φούτζι για τους τουρίστες

Γενικεύεται η αντίδραση Αρχών και πολιτών ενάντια στη λαίλαπα του υπερτουρισμού, ο οποίος για να ανακοπεί είτε χρειάζεται επιβολή περιορισμών, όπως, λόγω χάριν, τα ημερήσια εισιτήρια στη Βενετία και η απαγόρευση πώλησης οινόπνευματων και σνακ μετά τα μεσάνυχτα στο Μιλάνο είτε απαιτείται η παρεμπόδιση ατένιων ενός βουνού, όπως στην Ιαπωνία.

Την περασμένη Τρίτη, συγκεκριμένα, όπως αναφέρουν οι Financial Times, ομάδα Ιαπώνων οικοδόμων ολοκλήρωσε την αποστολή της να ορθώσει φράγμα 2,5 μέτρων με δίχτυ μαύρου χρώματος, για να εμποδίσει τη θέα του όρους Φούτζι, ενός μνημείου φυσικού κάλλους της χώρας και φημισμένου τοποσπίου της. Τους τελευταίους μήνες στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης έχει διαδοθεί ιδιαίτερα μία φωτογραφία με τη θέα του όρους πάνω από την πρόσφυση καταστήματος στο Καουαγκουτσικό, που κείται στους πρόποδες του. Στο Instagram, στο TikTok και αλλού έχει κυκλοφορήσει ευρύτατα και διαμορ-

Αντιδράσεις και δέσμη μέτρων για την αντιμετώπιση του υπερτουρισμού.

φώνει τάση. Χιλιάδες τουρίστες συνωστιζονται σε ένα στενό δρομάκι, προκαλώντας χάος (μας θυμίζει λίγο τα εκατομμύρια που απαθανατίζουν το ηλιοβασιλέμα στην Οία...). Υπάρχει ομάδα στο Facebook που προωθεί την επίσκεψη για τη θέα του Φούτζι και αρκετοί ακολουθούν τις συστάσεις της για ένα ταξίδι στην Ιαπωνία συνολικά.

Η αποφασιστικότητα των Αρχών να εμποδίσουν τη θέα προς το όρος Φούτζι δείχνει με έντονο τρόπο τις εντάσεις που δημιουργούνται από το ζαφνικό τουριστικό κύμα της Ιαπωνίας. Λόγω

Ομάδα Ιαπώνων οικοδόμων ορθωσε φράγμα 2,5 μέτρων για να εμποδίσει τη θέα του όρους Φούτζι στο Καουαγκουτσικό, όπου συνωστιζονται χιλιάδες τουρίστες.

του ότι έχει διαμορφωθεί και η ευνοϊκότερη συναλλαγματική ισοτιμία των τελευταίων δεκαετιών, 11,6 εκατ. επισκέπτες έχουν φθάσει στη χώρα από τις αρχές του 2024 - αριθμός ρεκόρ. «Πρέπει να επιτύχουμε μια ισορροπία μεταξύ της υποδοχής τουριστών και της διασφάλισης της ποιότητας ζωής για τους κατοίκους της περιοχής», δήλωσε ο Ισίρο Τακαχάσι, πρόεδρος του Ιαπωνικού Οργανισμού Τουρισμού σε πρόσφατη συνέντευξη Τύπου.

Ειδικά στο Καουαγκουτσικό μερικοί ντόπιοι διαμαρτυρήθηκαν, διότι οι ξένοι

σταματάνε επικίνδυνα την κυκλοφορία, αφήνουν σκουπίδια και μπαίνουν με θράσος στους κήπους για να πετύχουν την τέλεια φωτογραφία για το Instagram, όπως αναφέρεται στους F.T. Παράλληλα, όμως, οι καταστηματαρχές, η εστίαση και τα ξενοδοχεία επιδιώκουν οι επισκέπτες να ροδέουν πιο πολλά. «Τα πάντα εδώ φαίνεται να αφορούν το Φούτζι. Υπάρχουν εστιατόρια με θέα στο όρος, μέρη ενοικίασης εξοχισμίου για αναρρίκηση, αλλά και κέικ σε σχήμα Φούτζι. Είναι δύσκολο να καταλάβουμε τον λόγο που παρεμποδίζεται το να το βλέπεις», είπε ένας Γάλλος επισκέπτης.

Η Ιαπωνία επί σειράν ετών προσπαθούσε να τονώσει την τουριστική κίνηση, το πέτυχε, αλλά έχουν προκληθεί τριβές ειδικά στις δημοφιλείς περιοχές. Εκεί η κατάσταση επιδεινώνεται περαιτέρω, διότι το κόστος διαβίωσης για τους κατοίκους διογκώνεται και τα έξοδα μετακινήσεων επίσης. Εξάλλου, υπό τους όρους αυτούς αποκάλυπτονται οι μεγάλες ελλείψεις στα ξενοδοχεία και την εστίαση, οπότε αυξάνονται απότομα οι μετανάστες εργαζόμενοι και οι κρατικές επιδοτήσεις για μηχανήματα, που ελέγχουν την άφιξη και την αναχώρηση στα ξενοδοχεία. Το 72% των ξένων επισκεπτών διέμεινε στις τρεις μεγαλύτερες πόλεις της Ιαπωνίας πέρσει, ήτοι το Τόκιο, την Οζάκα και τη Ναγκόγια, εν συγκρίσει με το 63% το 2019. Η κυβέρνηση προώθησε δέσμη μέτρων, όπως οι κάμερες ασφαλείας και η κοινή χρήση

τελευταίων δεκαετιών, 11,6 εκατ. επισκέπτες έχουν φθάσει στη χώρα από τις αρχές του 2024 - αριθμός ρεκόρ. «Πρέπει να επιτύχουμε μια ισορροπία μεταξύ της υποδοχής τουριστών και της διασφάλισης της ποιότητας ζωής για τους κατοίκους της περιοχής», δήλωσε ο Ισίρο Τακαχάσι, πρόεδρος του Ιαπωνικού Οργανισμού Τουρισμού σε πρόσφατη συνέντευξη Τύπου. Ειδικά στο Καουαγκουτσικό μερικοί ντόπιοι διαμαρτυρήθηκαν, διότι οι ξένοι

Μεγάλη μάχη και αποκλεισμοί για μια τσάντα Birkin της Hermes

Το 1837 ο τεχνίτης Thierry Hermes ανοίγει στη Γαλλία ένα κατάστημα για να πουλάει σέλες και άλλα είδη ιππασίας. Τις επόμενες δεκαετίες, η μάρκα επεκτείνεται σε ρούχα, κοσμήματα, φουλάκια και καλλυντικά, αλλά παραμένει γνωστή για τα δερμάτινα προϊόντα της. Σήμερα, η ίδια μάρκα έχει αξία περίπου 216 δισ. δολαρίων, τα κέρδη της είναι εκρηκτικά ακόμη και σε περιόδους ύφεσης ανάμεσα στις εταιρείες πολυτελών ειδών και ως αποτέλεσμα της επιτυχίας της η ιδρυτική της οικογένεια είναι η πλουσιότερη στην Ευρώπη, με συνολική περιουσία 151 δισ. δολαρίων. Μάλιστα, η οικογένεια αυτή εξακολουθεί να κατέχει τα δύο τρίτα της εταιρείας, γεγονός το οποίο συμβάλλει στη θωράκιση της φήμης της μάρκας.

Μεταξύ των πιο φημισμένων δερμάτινων προϊόντων της εταιρείας είναι αδιαμφισβήτητα οι τσάντες Birkin, οι

Ευκολότερο να μπει κάποιος στο Χάρβαρντ ως προπτυχιακός φοιτητής παρά να αποκτήσει το διάσημο αξεσουάρ.

οποιες βγαίνουν σε εξαιρετικά περιορισμένο αριθμό και τα τελευταία χρόνια φιγουράρουν σε δυσθεώρητες τιμές. Οι Birkin, εξάλλου, εξακολουθούν να κατασκευάζονται εξ ολοκλήρου «στο χέρι» από τεχνίτες οι οποίοι εκπαιδεύονται επί χρόνια σε εξειδικευμένα εργαστήρια της Hermes. Περίπου 20 με 40 ώρες απαιτούνται προκειμένου να ολοκληρωθεί μόνο μία τσάντα.

Η εταιρεία έχει βέβαια ενισχύσει το ειδικό προσωπικό και έχει δημιουργήσει περισσότερες μονάδες κατασκευής τσαντών, αποφεύγοντας ό-

Ειδικό του κλάδου υπολογίζουν ότι η Hermes κατασκευάζει περίπου 12.000 τσάντες Birkin κάθε χρόνο.

μως την τυποποίηση και τη στρατηγική ανάπτυξης άλλων εταιρειών πολυτελείας. Παρότι δεν δημοσιεύει πόσες τσάντες Birkin κατασκευάζονται, ειδικοί του κλάδου υπολογίζουν ότι πρόκειται για περίπου 12.000 κάθε χρόνο.

Το παράδοξο στον κόσμο των ειδών πολυτελείας είναι ότι για να πωλούνται περισσότερο τα σχετικά προϊόντα, πρέπει να είναι ελκυστικά. Οσο όμως πωλάει κανείς περισσότερα είδη, τόσο λιγότερο ελκυστικό γίνεται το προϊόν. Η Hermes φαίνεται πως έχει επιτύχει την τέλεια ισορροπία μεταξύ

των δύο: «Είναι απίστευτα πειθαρχημένη και πολύ πολύ υπομονετική», δήλωσε στο The Hustle ο John Zhang, καθηγητής μάρκετινγκ στο The Wharton School.

Ορισμένες μάρκες δημιουργούν τεχνητά έλλειψη των προϊόντων τους, προκειμένου να τα κάνουν πιο επιθυμητά, για παράδειγμα μέσω περιορισμένης κυκλοφορίας ή συνεργασιών με άλλες μάρκες. Η Hermes, όμως, έχει δημιουργήσει πραγματική έλλειψη τσαντών στην αγορά. Ως αποτέλεσμα, υπάρχουν μύθοι γύρω από τις δερμάτινες τσάντες και προτεινόμενες τακτικές για να τις αποκτήσει κανείς.

Όπως κάθε συλλεκτικό κομμάτι, η Birkin έχει ένα πελατολόγιο και θαυμαστές που διατυπώνουν με πάθος διάφορες θεωρίες σχετικά με τον καλύτερο τρόπο απόκτησής μιας τσάντας. Ορισμένοι ειδικοί παρομοιάζουν το καταναλωτικό κοινό της Hermes με «εθισμένους» και ναρκωμανείς.

Στην πραγματικότητα, όμως, δεν υπάρχουν συγκεκριμένα βήματα που μπορούν να διασφαλίσουν ότι θα αποκτήσει κανείς σίγουρα μια τέτοια τσάντα. Κανείς δεν ξέρει ακριβώς πώς θα πάρει προσφορά από την Hermes ή πόσος καιρός θα χρειαστεί μέχρι να τη λάβει. Κάποιοι πελάτες δέχονται προσφορά την πρώτη φορά που επισκέπτονται το κατάστημα και άλλοι ποτέ. Σύμφωνα άλλωστε με την πλατφόρμα PurseBop, οι πιθανότητες να λάβει κάποιος προσφορά από την Hermes για Birkin είναι μία στις 167 (0,6%). Είναι δηλαδή υψηλότερες οι πιθανότητες να περάσει κάποιος που έχει κάνει αίτηση στο Χάρβαρντ ως προπτυχιακός φοιτητής.

Ορισμένοι ενδιαφερόμενοι βέβαια αποκλείονται, διότι η Hermes, διατηρώντας την αποκλειστικότητα των προϊόντων της, αρνείται να πουλήσει τσάντες σε άτομα που ενδέχεται να τις μεταπωλούν σε υψηλότερες τιμές.

Υψηλής ποιότητας λύσεις ομαδοποιημένων μεταφορών. Ανταγωνιστικές τιμές και ταχύτητα.

Σαρώστε αυτόν τον QR κωδικό και μάθετε περισσότερα!

We add value to your business. | gagroup.com

Νέο άλμα του τουρισμού το πρώτο τρίμηνο

Οι αφίξεις αυξήθηκαν κατά 24,5% και οι εισπράξεις κατά 28,2% σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του περασμένου χρόνου

Του ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ

Εναν από τους πιο ισχυρούς ρυθμούς ανάπτυξης παγκοσμίως εμφάνισε ο ελληνικός τουρισμός κατά το πρώτο τρίμηνο φέτος, ξεπερνώντας σημαντικά ακόμα και τα επίπεδα-ρεκόρ του πρώτου τριμήνου του 2019. Έτσι, την ώρα που σημαντικοί διεθνείς προορισμοί, ειδικά στην αμερικανική ήπειρο και την Ασία αλλά και την Ευρώπη, δεν έχουν ακόμα ανακτήσει πλήρως τα επίπεδα των αφίξεων της προπανδημικής περιόδου, η Ελλάδα καταγράφει νέα ιστορικά υψηλά και μάλιστα σε μια περίοδο του έτους που δεν αποτελεί παρά το πιο αδύναμο τρίμηνο του έτους για τον τουρισμό.

Η Ελλάδα καταγράφει νέα ιστορικά υψηλά και μάλιστα στο διάστημα Ιανουαρίου - Μαρτίου, που αποτελεί την πιο αδύναμη περίοδο του έτους.

Οι αφίξεις μη κατοίκων ταξιδιωτών στην Ελλάδα αυξήθηκαν κατά 24,5% και οι σχετικές εισπράξεις κατά 28,2% σε σχέση με το πρώτο τρίμηνο του 2023, σύμφωνα με τα στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος. Ειδικότερα, οι εισπράξεις διαμορφώθηκαν στα 942 εκατ. ευρώ έναντι 746,5 εκατ. ευρώ το πρώτο τρίμηνο του 2019 και 735 εκατ. ευρώ το αντίστοιχο διάστημα του 2023. Μάλιστα τον Μάρτιο μόνον οι αφίξεις μη κατοίκων ταξιδιωτών αυξήθηκαν κατά 31,2% και οι σχετικές εισπράξεις κατά 34,2% στα 372,3 εκατ. ευρώ, έναντι του ίδιου μήνα του 2023 (277,5 εκατ. ευρώ). Με αυτά τα δεδομένα ο ελληνικός τουρισμός εμφανίζεται στο 120% περίπου των μεγεθών του κατά το πρώτο τρίμηνο του 2019, επίδοση σημαντικά υψηλότερη από αυτήν που σημειώνει η πλειοψηφία

Την ώρα που σημαντικοί διεθνείς προορισμοί, ειδικά στην αμερικανική ήπειρο, την Ασία αλλά και την Ευρώπη, δεν έχουν ακόμα ανακτήσει πλήρως τα επίπεδα των αφίξεων της προπανδημικής περιόδου, η Ελλάδα σπάει το ένα ρεκόρ μετά το άλλο.

των προορισμών παγκοσμίως.

Πρωταθλητές ωστόσο στην ανάπτυξη του τουρισμού με βάση τις αφίξεις κατά το πρώτο τρίμηνο φέτος σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του 2019 ήταν το Κατάρ (+177% έναντι του α' τριμήνου 2019), η Αλβανία (+121%), η Σαουδική

Αραβία (+98%), η Τανζανία (+53%), το Κουρασάο (+45%), η Σερβία (+43%), τα νησιά Τερκς και Κάικος (+42%), η Γουατεμάλα (+41%) και η Βουλγαρία (+38%). Πολλοί από αυτούς τους προορισμούς είτε είναι αναδυόμενοι νέοι προορισμοί, όπως η Αλβανία, είτε προ-

ορισμοί που υστέρησαν πολύ κατά την ανάκαμψή τους από την πανδημία τα προηγούμενα χρόνια.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, που δημοσίευσε ο Οργανισμός Τουρισμού των Ηνωμένων Εθνών (UN Tourism), οι διεθνείς τουριστικές αφίξεις ανέκαμ-

ψαν μόλις στο 97% των προπανδημικών επιπέδων κατά το πρώτο τρίμηνο του 2024. Επίδοση που αντιστοιχεί σε λίγο περισσότερους από 285 εκατ. τουρίστες που ταξίδεψαν διεθνώς από τον Ιανουάριο έως και το Μάρτιο του 2024. Πρόκειται για αύξηση της τάξης του 20%

όμως σε σχέση με την αντίστοιχη περιόδου (2023). Σημειώνεται πως οι διεθνείς τουριστικές αφίξεις το 2023 διαμορφώθηκαν στο 89% εκείνων του 2019 και οι εισπράξεις έφτασαν τα επίπεδα του 2019.

Υπό το φως των παραπάνω εξελίξεων οι αναλυτές του Οργανισμού Τουρισμού των Ηνωμένων Εθνών εκτιμούν πως φέτος οι διεθνείς αφίξεις θα κινηθούν υψηλότερα από ό,τι την τελευταία πριν από την πανδημία χρονιά, δηλαδή το 2019.

Η Ευρώπη, ο μεγαλύτερος προορισμός στον κόσμο, ξεπέρασε τα προπανδημικά επίπεδα τριμήνου για πρώτη φορά φέτος αν και οριακά (+1% έναντι του α' τριμήνου του 2019). Η περιοχή κατέγραψε 120 εκατ. διεθνείς τουρίστες τους πρώτους τρεις μήνες του έτους, υποστηριζόμενη από την ισχυρή ενδοευρωπαϊκή κινητικότητα.

Η Μεσόγειος ξεπέρασε τα προπανδημικά επίπεδα κατά 1%, ενώ η Νότια Αμερική έφτασε ουσιαστικά τα επίπεδα του 2019. Η Βόρεια Ευρώπη ανέκαμψε στο 98% των προπανδημικών επιπέδων. Η Μέση Ανατολή σημείωσε την ισχυρότερη επίδοση, με τις διεθνείς αφίξεις να ξεπερνούν κατά 36% τα προπανδημικά επίπεδα του α' τριμήνου. Η Αφρική υποδέχθηκε 5% περισσότερες αφίξεις, ενώ η Αμερική ανέκαμψε στα επίπεδα προ πανδημίας, με τις αφίξεις να αγγίζουν το 99% των επιπέδων του πρώτου τριμήνου του 2019. Στην Ασία και τον Ειρηνικό οι αφίξεις έφτασαν το 82% των προπανδημικών επιπέδων το πρώτο τρίμηνο.

Το 2023 οι διεθνείς τουριστικές εισπράξεις έφτασαν το 1,5 τρις. δολάρια, επίπεδο που μεταφράζεται σε πλήρη ανάκαμψη των προπανδημικών επιπέδων σε ονομαστικούς όρους, αλλά 97% των εισπράξεων του 2019 αν συνηγορηθεί ο πληθωρισμός. Η Ευρώπη σημείωσε τις υψηλότερες εισπράξεις το 2023, που έφτασαν τα 660 δισ. δολάρια, υπερβαίνοντας τα προπανδημικά επίπεδα κατά 7% σε πραγματικούς όρους.

Συνεχίζεται η άνοδος των τιμών στα ξενοδοχεία της Αθήνας

Αύξηση της τάξης του 40% εμφανίζει η μέση τιμή δωματίου των ξενοδοχείων στην πρωτεύουσα κατά το πρώτο τετράμηνο του έτους σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του 2022, έτος κατά το οποίο οι περιορισμοί στα ταξίδια λόγω πανδημίας πιέζαν τις τιμές και τα έσοδα από τον τουρισμό. Ειδικότερα, οι τιμές αυξήθηκαν από 77 ευρώ το πρώτο τετράμηνο του 2022 σε 110,77 ευρώ φέτος καθώς η Αθήνα έχει εξελιχθεί σε αυτοτελή, δωδεκάμηνο τουριστικό προορισμό, με τις αφίξεις ξένων επισκεπτών να ενισχύονται με διψήφιους αριθμούς το τελευταίο διάστημα.

Ακόμα όμως και σε σχέση με το περυσινό πρώτο τετράμηνο, οπότε και οι τιμές είχαν αυξηθεί σημαντικά, η μέση τιμή δωματίου στην πρωτεύουσα εμφανίζεται 7% υψηλότερη, ενώ τον Απρίλιο η αύξηση ήταν ακόμα πιο μεγάλη, της τάξης του 11,6% στα 138,81 ευρώ από 124,35. Αυτά προκύπτουν από τα στοιχεία κίνησης και απόδοσης ξενοδοχείων Αθήνας

Στα 138,81 ευρώ η μέση τιμή δωματίου τον Απρίλιο. Αυξήθηκε κατά 40% στο τετράμηνο σε σχέση με το 2022.

- Αττικής που δημοσίευσε την Παρασκευή η Ενωση Ξενοδόχων Αθηνών - Αττικής και Αργοσαρωνικού (ΕΞΑΑΑ).

«Η Αθήνα ως προορισμός βρίσκεται και το 2024 σε άνοδο, σε πείσμα των εγγενών και χρόνιων αδυναμιών της και επιβεβαιώνει εκ νέου τη δυναμική της, τη διαχρονικότητα και τη μοναδικότητά της, ενώ επιβεβαιώνεται η ευστοχία των προβλέψεων όσον επένδυσαν τα τελευταία χρόνια σε ανακαινίσεις ξενοδοχείων και νέες μονάδες», σχολιάζει χαρακτηριστικά η διοίκηση της ΕΞΑΑΑ.

Μαζί με τις τιμές ανεβαίνουν και οι πληρότητες αλλά και το μέσο έσοδο ανά διαθέσιμο δωμάτιο, βελτιώνοντας τις οικονομικές επιδόσεις των ξενοδοχείων παρά τον έντονο ανταγωνισμό που δέχονται τα τελευταία χρόνια από τις βραχυχρόνιες μισθώσεις ακινήτων. Η μέση πληρότητα για τα

Η Αθήνα έχει εξελιχθεί σε αυτοτελή, δωδεκάμηνο τουριστικό προορισμό, με τις αφίξεις ξένων επισκεπτών να ενισχύονται με διψήφιους αριθμούς.

ξενοδοχεία της Αθήνας στο πρώτο τετράμηνο φέτος διαμορφώθηκε στο 68,7% έναντι 63,9% το αντίστοιχο περυσινό διάστημα. Το έσοδο ανά διαθέσιμο δωμάτιο (RevPar) διαμορφώθηκε στα 76,12 ευρώ, έναντι 66,13 ευρώ, σημειώνοντας αύξηση της τάξης του 15,1%.

Οι βελτιωμένες αυτές επιδόσεις της πρωτεύουσας έρχονται μέσα σε ένα ευρύτερο κύμα ανάκαμψης και σε άλλα μητροπολιτικά κέντρα της Ευρώπης. Συγκεκριμένα, η μέση τιμή δωματίου στη Βαρκελώνη διαμορφώθηκε στα 169,88 ευρώ, στη Μαδρίτη στα 153,57 ευρώ, στη Ρώμη στα 195,97 ευρώ, στο Παρίσι στα 295,11 ευρώ, στο Λονδίνο στα 194,09 ευρώ και στο Αμστερνταμ στα 161,97 ευρώ.

Ο Απρίλιος, για την Αθήνα, καθώς ήταν ο θετικότερος μήνας της περιόδου και συμπάρεψε ανοδικά τα αποτελέσματα του τε-

τραμήνου. Η μέση πληρότητα του Απριλίου 2024 έφτασε το 84,7%, η μέση τιμή δωματίου (ADR) διαμορφώθηκε στα 138,81 ευρώ από 124,35 τον περυσινό Απρίλιο (θετική μεταβολή της τάξης του 11,6%) και το έσοδο ανά διαθέσιμο δωμάτιο (RevPar) έφτασε στα 117,56 ευρώ έναντι 94,15 του Απριλίου 2023 (θετική μεταβολή της τάξης του 24,9%).

«Επειτα από σειρά δισεκτών εμποχών για τον τουρισμό της Αθήνας (οικονομική κρίση, πανδημία κ.λπ.) έφτασε η στιγμή για την απευθείας συνεργασία μεταξύ δημοσίων και ιδιωτικών κρατικών, εισηγητικών και επαγγελματιών φορέων, για τα ζητήματα της Αθήνας και της περαιτέρω τουριστικής ανάπτυξής της, καθώς η ανάπτυξη αυτή πρέπει να είναι πρωτίστως βιώσιμη», επισημαίνει η ΕΞΑΑΑ.

ΗΛΙΑΣ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥΣ

Η κεφαλαιοποίηση των startups της διασποράς ξεπερνάει τα 100 δισ.

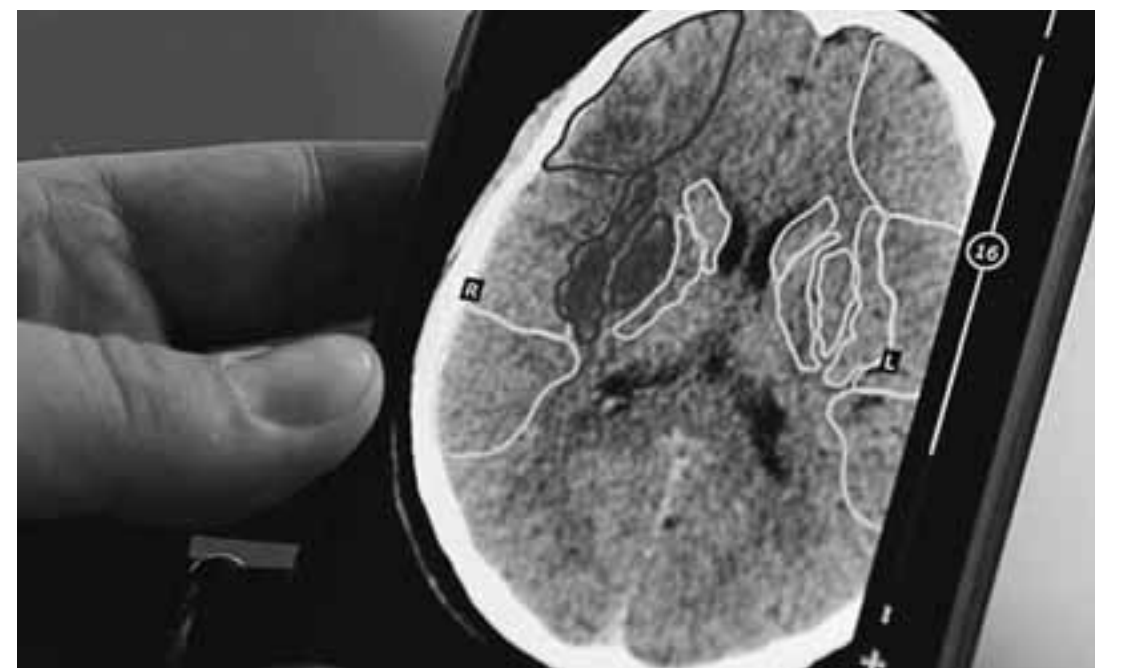
Αναπτύσσονται δυναμικά σε ΗΠΑ, Ευρώπη και έχουν ελληνικό DNA

Της ΔΕΣΠΟΙΝΑΣ ΚΟΝΤΗ

Βοστώνη, Λονδίνο, Νέα Υόρκη, Σαν Φρανσίσκο κ.ά. είναι μερικά από τα τεχνολογικά hubs όπου μπορεί κανείς να εντοπίσει ανερχόμενες εταιρείες τεχνολογίας με ελληνικό DNA, από τον κλάδο της βιοτεχνολογίας μέχρι και της τεχνητής νοημοσύνης (generative AI). Και η κρίσιμη μάχη αυτών των startups έχει μία αξία... πολύτιμη, καθώς, όπως παραδέχονται και στελέχη που παρακολουθούν την αγορά των startups, για κάθε νέα startup που αναδύεται στην Ελλάδα γεννιούνται άλλες 5-6 εταιρείες τεχνολογίας από Έλληνες ιδρυτές σε χώρες του εξωτερικού. «Από αυτά που εμείς έχουμε καταγράψει, συμπεραίνουμε ότι το οικοσύστημα των startups, όπως αυτό έχει αναπτυχθεί από Έλληνες του εξωτερικού, είναι 10-20 φορές μεγαλύτερο από αυτό της Ελλάδας», λέει στην «Κ» ο Παναγιώτης Καραμπίνης, διευθύνων σύμβουλος της Endeavor Greece, οργανισμός για την ενίσχυση και δικτύωση εταιρειών.

Έρευνα που είχε δημοσιεύσει η Endeavor Greece το 2022 με τίτλο «2021 Greek-Tech Ecosystem Insights & Predictions for 2022», η κεφαλαιοποίηση των εταιρειών που έχουν ιδρυθεί στο εξωτερικό από Έλληνες ιδρυτές χωρίς να έχουν -για την ώρα- αξιοσημείωτη παρουσία στη χώρα μας, είχε ξεπεράσει το 2021 τα 100 δισ.

Η αξία τους διπλασιά, με βάση τα δεδομένα εκείνης της περιόδου, όπου οι αποτιμήσεις κινούνταν σε πολύ υψηλότερα επίπεδα σε σύγκριση με σήμερα, ήταν 13 φορές μεγαλύτερη από εκείνη των startups με έδρα ή παρουσία στην Ελλάδα. Αντίθετα, η αξία των τελευταίων διαμορφώνεται περίπου στα 8 δισ. δολ. Οι «εταιρείες της διασποράς», όπως τις αποκαλεί η Έκθεση, ανέρχονται στις 523 το 2021. Βέβαια, λόγω και της διάρθρωσης που σημειώθηκε στον κλάδο της τεχνολογίας, από τα επίπεδα-ρεκόρ του 2021 οι επενδύσεις μειώθηκαν αργότερα

Μία από τις καινοτόμες «ελληνικές» εταιρείες του εξωτερικού είναι η Brainmix, τεχνολογικός του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης με συνιδρυτή τον Μιχάλη Παπαδάκη. Η εταιρεία έχει αναπτύξει λογισμικό που βοηθάει στη διάγνωση και στη θεραπεία ασθενών με εγκεφαλικά επεισόδια.

Η αξία των ελληνικών νεοφυών στο εξωτερικό είναι 13 φορές μεγαλύτερη από εκείνες που έχουν έδρα την Ελλάδα.

σημαντικά, χωρίς βέβαια αυτό να σημαίνει πως η αγορά συρρικνώνεται. Σύμφωνα με στοιχεία του ελληνικού Marathon Venture Capital, οι νεοφυείς εταιρείες Ελλήνων της διασποράς άντλησαν το 2022 κοντά στα 2 δισ. δολ., ποσό που υποχώρησε στα 823 εκατ. δολ. την επόμενη χρονιά, εξαιτίας των γεωπολιτικών εντάσεων, της ανόδου του κόστους δανεισμού και της συνεπακόλουθης «εγκράτειας» που έδειξαν οι επενδυτές στη διοχέτευση κεφαλαίων.

Ποιο το προφίλ των Ελλήνων ιδρυτών της διασποράς; «Στην Αγγλία και στην Αμερική συγκεντρώνονται αρκετοί ιδρυτές νεοφυών επιχειρήσεων, ενώ μεγάλη παρουσία έχουν και στην Ευρώπη. Πρόκειται για Έλληνες που

έχουν σπουδάσει σε ελληνικά πανεπιστήμια, αλλά την περίοδο της οικονομικής κρίσης έφυγαν στο εξωτερικό. Ταυτόχρονα, αρκετά δραστήριοι είναι και Έλληνες δεύτερης ή τρίτης γενιάς από διάφορες χώρες του εξωτερικού», λέει ο κ. Καραμπίνης. Οι δημιουργοί αυτών των startups κατευθύνονται εκεί όπου υπάρχουν κεφάλαια καθώς και ένα ραγδαία αναπτυσσόμενο οικοσύστημα. Οι κλάδοι στους οποίους δραστηριοποιούνται συνδέονται άρρηκτα και με τη φήμη της κάθε πόλης. Στη Βοστώνη κυριαρχούν εταιρείες βιοεπιστημών, στη Νέα Υόρκη εταιρείες του χρηματοπιστωτικού κλάδου (fintech) και marketplaces, ενώ στο Λονδίνο φτιάχνουν δικές τους εταιρείες Έλληνες επιστήμονες από τον κλάδο της βιοπληροφορικής, της υγείας κ.λπ. Κάποιες από αυτές είναι και τεχνολογικοί μεγάλοι πανεπιστημίου, κατορθώνοντας να μεταουσιώσουν την ιδέα τους σε εμπορικό προϊόν. Τέτοια είναι η περίπτωση του Μιχάλη Παπαδάκη, συνιδρυτή της εταιρείας Brainmix, τεχνολογικός του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης. Η εταιρεία έχει αναπτύξει λογι-

σμικό που βοηθάει στη διάγνωση και στη θεραπεία ασθενών με εγκεφαλικά επεισόδια. Το προϊόν της δίνει στους γιατρούς σαφή εικόνα για το τι συμβαίνει στον εγκέφαλο του ασθενούς μέσα από την ακριβή ανάλυση των τομογραφιών του εγκεφάλου, τεχνολογία που έχει λάβει τη στήριξη φαρμακευτικών εταιρειών, όπως η γερμανική Boehringer Ingelheim, καθώς και από τον κινεζικό τεχνολογικό κολοσσό Tencent.

Δημιουργοί τατινών

Ταινίες μικρού μήκους, ακόμη και σκηνές από οσκαρικά αριστουργήματα έχουν δημιουργηθεί μέσω του λογισμικού τεχνητής νοημοσύνης (generative AI) της Runway. Συνδριτώς της εταιρείας με έδρα τη Νέα Υόρκη είναι ο Αναστάσιος Γερμανίδης, ο οποίος μαζί με την υπόλοιπη ομάδα έχει φτιάξει ένα εργαλείο να το φτιάξει. Την εταιρεία έχουν χρηματοδοτήσει η Nvidia, η Google και η Salesforce.

Γιατί δεν μειώνονται οι φόροι στην κατανάλωση

Στόχος, η αλλαγή οικονομικού μοντέλου με αύξηση παραγωγικών επενδύσεων

Της ΕΙΡΗΝΗΣ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ

Εξηγώντας στη γενική συνέλευση του Συνδέσμου Ελληνικών Βιομηχανιών Τροφίμων, την περασμένη εβδομάδα, γιατί δεν προτίθεται να ικανοποιήσει το αίτημα για μείωση του συντελεστή ΦΠΑ, ο υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών Κωστής Χατζηδάκης δεν είπε μόνο ότι δεν είναι διατεθειμένος να διακινδυνεύσει τη δημοσιονομική ισορροπία για μια μείωση, που είναι αμφίβολο αν θα περάσει στον καταναλωτή. Πρόσθεσε, επίσης, ότι δεν θέλει και να ενθαρρύνει περαιτέρω την κατανάλωση, η οποία ήδη είναι υψηλή ως ποσοστό του ΑΕΠ. Ένα σχόλιο που δεν έγινε τυχαία.

Ενίσχυση παραγωγικότητας

«Θέλουμε επενδύσεις, όχι κατανάλωση», εξηγεί μιλώντας στην «Κ», ο κ. Χατζηδάκης. «Δεν έχει νόημα να μειώνουμε τους φόρους που ενισχύουν την κατανάλωση. Από τη μια πλευρά ασκείται κριτική γιατί δεν έχουμε αρκετές επενδύσεις, ενώ η κατανάλωση είναι υψηλή και από την άλλη μας καλούν να μειώσουμε τους φόρους που αυξάνουν την κατανάλωση». Μια τέτοια πολιτική, καταλήγει, δεν θα ήταν συνεπής με το αφήγημα της κυβέρνησης για αλλαγή του παραγωγικού προτύπου στην κατεύθυνση της ενίσχυσης της παραγωγικότητας.

Τα στοιχεία της Eurostat επιβεβαιώνουν την ανισορροπία επενδύσεων-κατανάλωσης στο ελληνικό ΑΕΠ, σε

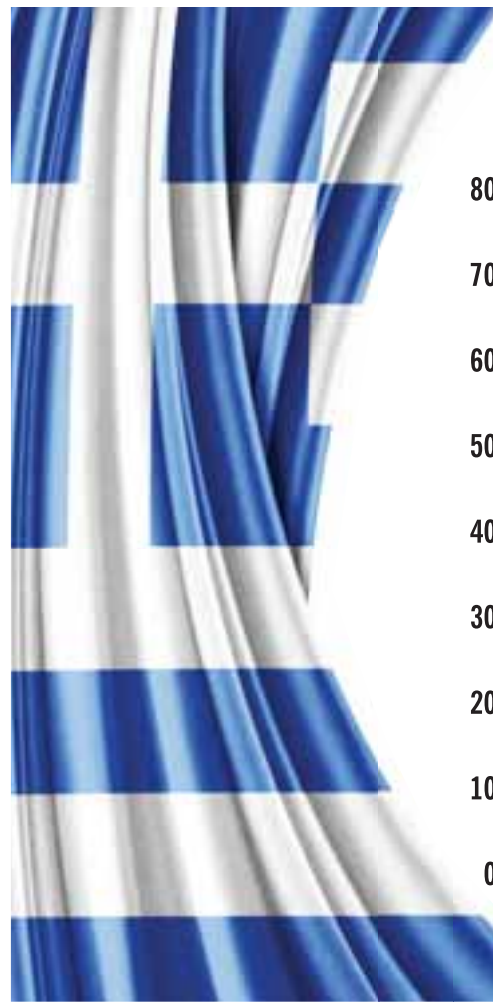
σύγκριση με τον μέσο όρο της Ευρωζώνης:

- Η κατανάλωση αντιπροσωπεύει το 70% του ΑΕΠ σε σχέση με 52% της Ευρωζώνης. Μάλιστα, η απόκλιση Ελλάδας - Ευρωζώνης διαχρονικά μεγαλώνει.
- Οι επενδύσεις είναι 14% του ΑΕΠ στην Ελλάδα, έναντι 21% στην Ευρωζώνη.

Ο διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος Γιάννης Στουρνάρας βρίσκεται στην ίδια γραμμή, υποστηρίζοντας την ανάγκη αλλαγής του παραγωγικού προτύπου, με λιγότερη -αναλογικά- κατανάλωση και περισσότερες επενδύσεις. Η ανάλυσή του, την οποία θα αναπτύξει αύριο σε εκδήλωση για την παρουσίαση μελέτης του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών για την αποταμίευση στην Ελλάδα, επισμαίνει ως μια βασική αιτία του αναλογικά υψηλού ποσοστού κατανάλωσης τη φοροδιαφυγή. Κι αυτό γιατί τα μη δηλωθέντα εισοδήματα σε μεγάλο βαθμό καταναλώνονται.

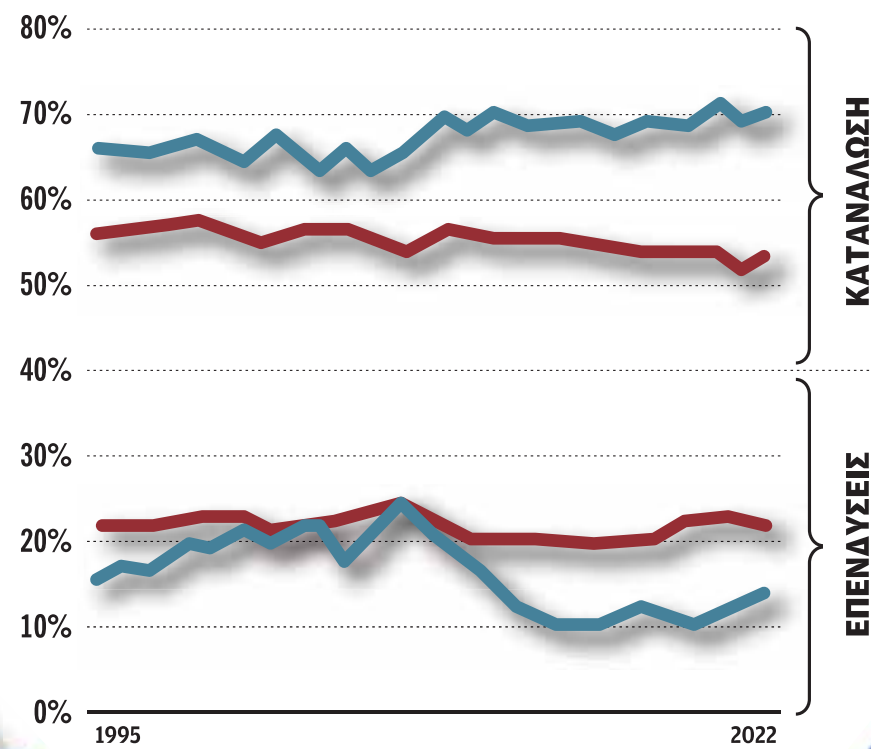
Δεν αρκεί, όμως, προειδοποιούν οι οικονομολόγοι, να αυξηθούν οι επενδύσεις για να αλλάξει το παραγωγικό πρότυπο. Πρέπει και να κατευθυνθούν σε παραγωγικές δραστηριότητες.

Σύμφωνα με τα στοιχεία, την περίοδο προ κρίσης, το 2007-08, οι επενδύσεις στην Ελλάδα αντιπροσώπευαν το 22% του ΑΕΠ, όσο και στην Ευρωζώνη. Ωστόσο, περίπου το 10% αφορούσε ακίνητα, λόγω της μείωσης των επιτοκίων δανεισμού, μετά την ένταξη της χώρας στην Οικονομική και Νομισματική Ε-

ΠΗΓΗ: Eurostat

Οι συνιστώσες του ΑΕΠ σε Ελλάδα και Ε.Ε.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

νωση. Το ποσοστό των επιχειρηματικών επενδύσεων βρισκόταν το 2007-08 στο 8%-9%, όπου και επέστρεψαν σήμερα, μετά μια περίοδο υποχώρησης στα χρόνια της κρίσης.

«Το σημαντικό», λέει ο επικεφαλής οικονομολόγος της Τράπεζας της Ελλάδος Δημήτρης Μαλλιάρου, «είναι να αυξηθούν οι παραγωγικές επενδύσεις, οι επενδύσεις των επιχειρήσεων σε μηχανολογικό εξοπλισμό, νέες τεχνολογίες, έρευνα και ανάπτυξη, καθώς και επενδύσεις σε ανθρώπινο κεφάλαιο. Παρά την εντυπωσιακή ανάκαμψη των επενδύσεων τα τελευταία χρόνια, σε όρους παραγωγικών επενδύσεων η Ελλάδα βρίσκεται ακόμη πολύ χαμηλά στην κατάταξη, καθώς απέχουμε ακόμη 5 ποσοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ από τον μέσο όρο της Ευρωζώνης. Αν κλείσει αυτή η ψαλίδα θα είμαστε μια πολύ διαφορετική οικονομία από αυτήν που ήμασταν πριν από 15 χρόνια. Αυτό μετράει περισσότερο κατά την άποψή μου και όχι τόσο να φτάσουμε στον μέσο όρο

της Ευρωζώνης στο σύνολο των επενδύσεων».

Η αποταμίευση

Ο κ. Στουρνάρας υποστηρίζει ότι στο ίδιο κάρδο της συζήτησης σχετικά με τις επενδύσεις πρέπει να μπουν και οι αποταμίευσεις, οι οποίες μακροπρόθεσμα πρέπει να μπορούν να τις χρηματοδοτούν. Στην Ελλάδα, σήμερα, οι επενδύσεις χρηματοδοτούνται σε μεγάλο βαθμό από εξωτερικό δανεισμό, αφού αντιπροσωπεύουν το 14% του ΑΕΠ, ενώ οι αποταμίευσεις, δημόσιες και ιδιωτικές, είναι μόνο περίπου 8% του ΑΕΠ. Αυτό αντανακλάται στο έλλειμμα του ισοζυγίου πληρωμών. Ομως, η ανισορροπία αυτή, την οποία επισήμανε και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην πρόσφατη έκθεσή της, δεν μπορεί να κρατήσει για πάντα.

Ο κίνδυνος

Στο παρελθόν, τονίζει ο κ. Στουρνάρας, όταν μπήκαμε στην κρίση, το δη-

μοσιονομικό έλλειμμα ήταν αυτό που τροφοδοτούσε το έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών. Τώρα, το έλλειμμα αυτό του Δημοσίου εξαλειφθηκε, αλλά παραμένει το ιδιωτικό κομμάτι του, το οποίο είναι μεγάλο, 6,4% του ΑΕΠ, διπλάσιο από τα όρια που βάζει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο Macroeconomic Imbalances Procedure. Με τόσο μεγάλο έλλειμμα παραμένουμε ευάλωτοι σε ενδεχόμενη εξωτερική κρίση, σύμφωνα με τον κεντρικό τραπεζίτη. Γι' αυτό πρέπει να αυξήσουμε το ποσοστό χρηματοδότησης των επενδύσεων από εγχώριες αποταμίευσεις και όχι από το εξωτερικό.

Αύξηση των ΑΣΕ

Οι επενδύσεις είναι το μεγάλο στοιχείο φέτος, καθώς το 2023 άφησε μια μάλλον απογοητευτική γεύση: έναντι αρχικού στόχου για αύξησή τους κατά 15,5% σε σύγκριση με το 2022, αυτή περιορίστηκε τελικά στο 3,9%. Ειδικά δε οι άμεσες ξένες επενδύσεις μειώ-

θηκαν κατά 40% σε σύγκριση με το ρεκόρ του 2022. Για φέτος, το στοιχείο που είναι διαθέσιμο μέχρι στιγμής είναι η πορεία των άμεσων ξένων επενδύσεων, το α' τρίμηνο του έτους, όπως προκύπτει από το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών της Τράπεζας της Ελλάδος. Σύμφωνα με αυτό, σημειώνεται αύξηση από 1,052 δισ. ευρώ το α' τρίμηνο του 2023 σε 1,156 δισ. ευρώ το α' τρίμηνο φέτος. Η αύξηση μέχρι στιγμής δεν είναι βεβαίως αρκετή για να επιστρέψουμε στα μεγέθη του 2022, όπου οι ξένες επενδύσεις είχαν φτάσει στο ρεκόρ των 7,5 δισ. ευρώ.

Ωστόσο, οι οικονομικοί αναλυτές εκτιμούν ότι θα ισορροπήσουν κάπου μεταξύ του 2022 και του 2023, όταν έφτασαν τα 4,5 δισ. ευρώ. Όσο για το σύνολο των επενδύσεων, η κυβέρνηση εκτιμά στο Πρόγραμμα Σταθερότητας ότι θα αυξηθούν κατά 9,1%, έχοντας αναθεωρήσει τον αρχικό της στόχο για αύξηση 15,1%. Άλλοι οικονομολόγοι είναι πιο απαισιόδοχοι.

2024
ΕΚΚΛΟΓΕΣ

9 ΙΟΥΝΙΟΥ
Συμμετέχουμε.

ΥΠΗΡΕΣΙΑ

Πού και Τι Ψηφίζω

Μπορείς να ενημερωθείς, συγκεκριμένα για το άτομό σου, για το εκλογικό ή τα εκλογικά κέντρα που θα ψηφίσεις, τα ψηφοδέλτια που θα λάβεις και τον αριθμό των σταυρών προτίμησης που μπορείς να χρησιμοποιήσεις ανάλογα με το είδος της εκλογής, με την υπηρεσία «Πού και Τι Ψηφίζω» στο elections.gov.cy

elections.gov.cy

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ
ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Τρόφιμα και υπηρεσίες οι βασικοί παράγοντες του πληθωρισμού

Στο 2,6%-3% εκτιμά η Alpha Bank ότι θα διαμορφωθεί κατά μέσον όρο ο πληθωρισμός φέτος, ενώ το 2025 θα υποχωρήσει στο 2%-2,3%. Η κυβέρνηση στο πρόσφατο Πρόγραμμα Σταθερότητας εκτιμά πληθωρισμό 2,6% φέτος και 2% το 2025.

Η ανάλυση της τράπεζας στο εβδομαδιαίο Δελτίο Οικονομικών Εξελίξεων (επεξεργαστής οικονομολόγος Παναγιώτης Καπόπουλος) επισημαίνει την ιδιαίτερη συμβολή των τροφίμων στη διατήρηση του δείκτη σε υψηλά επίπεδα. Το α' τρίμηνο φέτος καθοριστικό ρόλο έπαιξαν οι τιμές των μη επεξεργασμένων τροφίμων, που αυξήθηκαν κατά 9%, πιθανώς και εξαιτίας των καταστροφικών πλημμυρών στη Θεσσαλία, η οποία είναι ιδιαίτερα σημαντική στην αγροτική παραγωγή της χώρας, όπως επισημαίνουν οι αναλυτές. Ωστόσο, τη μεγαλύτερη αύξηση, 40%, κατέγραψαν τα έλαια και λίπη (που δεν είναι το κατεξοχόν προϊόν της Θεσσαλίας) και ακολουθούσαν τα φρούτα με 13%. Στα μη επεξεργασμένα τρόφιμα, την ίδια περίοδο, η αύξηση των τιμών ήταν 4,6%, αλλά η συμβολή τους στον πληθωρισμό ήταν υψηλότερη λόγω της μεγαλύτερης στάθμισής τους στον δείκτη. Το μεταλλικό νερό, τα αναψυκτικά και οι χυμοί φρούτων αυξήθηκαν κατά 12,3%.

Το α' τρίμηνο φέτος τη μεγαλύτερη αύξηση, 40%, κατέγραψαν τα έλαια και λίπη, και ακολουθούσαν τα φρούτα με 13%.

Γιασμένων τροφίμων, που αυξήθηκαν κατά 9%, πιθανώς και εξαιτίας των καταστροφικών πλημμυρών στη Θεσσαλία, η οποία είναι ιδιαίτερα σημαντική στην αγροτική παραγωγή της χώρας, όπως επισημαίνουν οι αναλυτές. Ωστόσο, τη μεγαλύτερη αύξηση, 40%, κατέγραψαν τα έλαια και λίπη (που δεν είναι το κατεξοχόν προϊόν της Θεσσαλίας) και ακολουθούσαν τα φρούτα με 13%. Στα μη επεξεργασμένα τρόφιμα, την ίδια περίοδο, η αύξηση των τιμών ήταν 4,6%, αλλά η συμβολή τους στον πληθωρισμό ήταν υψηλότερη λόγω της μεγαλύτερης στάθμισής τους στον δείκτη. Το μεταλλικό νερό, τα αναψυκτικά και οι χυμοί φρούτων αυξήθηκαν κατά 12,3%.

Γενικότερα, οι αναλυτές της τράπεζας επισημαίνουν ότι οι τιμές των υπηρεσιών και των τροφίμων αποτελούν τους βασικούς παράγοντες του πληθωρισμού τους 4 πρώτους μήνες του 2024. Στις υπηρεσίες, από την αρχή του χρόνου, οι αυξήσεις έχουν επιβραδυνθεί. Τον Απρίλιο αυξήθηκαν κατά 3,7% σε ετήσια βάση, έναντι 6,8% τον Απρίλιο του 2023. Η συμβολή τους στον δείκτη ήταν 1,8 ποσοστιαίες μονάδες. Τα τρόφιμα, αν και με μεγαλύτερες αυξήσεις, είχαν μικρότερη συμβολή στον δείκτη τον Απρίλιο, με 1,2 ποσοστιαίες μονάδες, λόγω στάθμισής τους.

Τα βιομηχανικά προϊόντα, εξαιρουμένων της ενέργειας, συνέβαλαν μόνο κατά 0,4 μονάδες στον δείκτη τον προηγούμενο μήνα, αναφέρει η ανάλυση της τράπεζας, ενώ η συμβολή των τιμών της ενέργειας ήταν οριακά αρνητική (-0,1 ποσοστιαία μονάδα). Οι αναλυτές επισημαίνουν ότι έχουν σχεδόν μηδενιστεί οι αρνητικές επιδράσεις των τιμών της ενέργειας που παρατηρήθηκαν κατά τη διάρκεια του 2023, καθώς η πτώση τους τον Απρίλιο ήταν 1,4%, ενώ τον ίδιο μήνα το 2023 ήταν 18%.

Οι τιμές του φυσικού αερίου και του ηλεκτρισμού συνέχισαν να υποχωρούν το α' τρίμηνο κατά 46% και 2% αντιστοίχως, αναφέρει το δελτίο. Η τιμή του πετρελαίου θέρμανσης κατέγραψε σημαντική άνοδο τους τελευταίους μήνες, αντανάκλωντας, μεταξύ άλλων, την αβεβαιότητα, εξαιτίας των γεωπολιτικών εντάσεων στην περιοχή της Ερυθράς Θάλασσας, αλλά και μεταξύ Ισραήλ και Ιράν, τον περασμένο μήνα. Το πρώτο 15ήμερο του Μαΐου, ωστόσο, η τιμή του πετρελαίου Brent ήταν ελαφρώς μειωμένη σε σύγκριση με τον Απρίλιο.

Οι αναλυτές της τράπεζας σημειώνουν ότι η ελληνική οικονομία βρίσκεται σε φάση «ομαλής προεξόφλησης», σε μια περιοχή που χαρακτηρίζεται από σχετικά ήπιο πληθωρισμό και αντιστοίχως ήπιους ρυθμούς οικονομικής μεγέθυνσης, μετά τον συνδυασμό υψηλού πληθωρισμού και υψηλών ρυθμών μεγέθυνσης των προηγούμενων ετών. Θα παραμείνει έτσι το 2024 και το 2025.

ΕΙΡΗΝΗ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ

Στα υψηλότερα επίπεδα της 5ετίας 2019-2023 ο τζίρος των επιχειρήσεων

Αυξήθηκε κατά 11,24 δισ. πέρυσι λόγω μεγαλύτερης κατανάλωσης και ακριβείας

Του ΠΡΟΚΟΠΗ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ

Η κατανάλωση και η ακριβεία ενίσχυσαν τους τζίρους των επιχειρήσεων το προηγούμενο έτος και ταυτόχρονα τόνωσαν τα φορολογικά έσοδα. Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΑΑΔΕ, το λιανικό εμπόριο κατέγραψε τις υψηλότερες πωλήσεις σε απόλυτα μεγέθη (φορολογητέες εκροές) το 2023, ενώ πολύ κοντά βρίσκεται και ο κλάδος του αυτοκινήτου. Τρίτος κλάδος ήταν η εστίαση και τέταρτος η βιομηχανία τροφίμων. Σύμφωνα με τα στοιχεία βεβαίωσης ΦΠΑ που περιλαμβάνονται στο επιχειρησιακό σχέδιο της ΑΑΔΕ, οι 71 επιχειρηματικοί κλάδοι σε σύνολο 87 σημείωσαν αύξηση πωλήσεων μέσα στο 2023, 16 κλάδοι σημείωσαν υποχώρηση μετάξι αυτόν ο ενεργειακός, ο οποίος παρουσίασε μείωση πωλήσεων ύψους 17,44 δισ. ευρώ, λόγω της μείωσης των τιμών. Η συνολική αύξηση των πωλήσεων το 2023 σε σχέση με το 2022 διαμορφώθηκε

Λιανικό εμπόριο, κλάδος αυτοκινήτου και εστίαση κατέγραψαν τις υψηλότερες πωλήσεις.

στα 11,24 δισ. ευρώ (+3%). Με βάση τα στοιχεία της ΑΑΔΕ το μέγεθος των πωλήσεων του έτους 2023 είναι το υψηλότερο της πενταετίας 2019-2023. Σημειώνεται ότι το 2020 μόλις 23 κλάδοι της ελληνικής οικονομίας άντεξαν στην υγειονομική κρίση και είχαν καταγράψει αύξηση των πωλήσεων σε σύγκριση με το 2019. Αντίθετα οι υπόλοιποι 64 παρουσίασαν σημαντική μείωση των πωλήσεων.

Η μεγαλύτερη αρνητική ποσοστιαία μεταβολή είχε καταγράψει στον κλάδο καταλυμάτων, ο οποίος έχει υποστεί μεγάλη πτώση λόγω των συνεπειών της πανδημίας και γενικότερα σε κλάδους δραστηριότητας που προϋποθέτουν υψηλό βαθμό ανθρώπινης επαφής και ελευθερία μετακινήσεων μεταφορών. Συγκεκριμένα το 2020 οι κατασκευές

Κλάδοι με τις υψηλότερες θετικές και αρνητικές μεταβολές πωλήσεων	ΠΟΣΑ ΣΕ ΔΙΣ. ΕΥΡΩ	ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2022-23	ΠΟΣΑ ΣΕ ΔΙΣ. ΕΥΡΩ	ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2022-23
Λιανικό εμπόριο, εκτός από το εμπόριο μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσικλετών	4,95	9%	Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού	-17,44 -29%
Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσικλετών	3,36	27%	Παραγ. βασικών μετάλλων	-1,02 -14%
Δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης	2,07	23%	Δημόσια διοίκηση και άμυνα, υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	-0,26 -37%
Βιομηχανία τροφίμων	1,84	12%	Συλλογή, επεξεργασία και παροχή νερού	-0,20 -16%
Έργα πολιτικού μηχανικού	1,74	33%	Δραστηριότητες προγραμματισμού και ραδιοηλεκτρονικών εκπομπών	-0,13 -20%
Καταλύματα	1,67	17%	Παραγωγή χημικών ουσιών	-0,12 -3%
Φυτική και ζωική παραγωγή, θήρα και συναφείς δραστηριότητες	1,24	20%	Παραγωγή οπτανθρακικών και προϊόντων διύλισης πετρελαίου	-0,10 -6%
Εξειδικευμένες κατασκευαστικές δραστηριότητες	0,99	26%	Χαρτοποιία και κατασκευή χαρτίων προϊόντων	-0,10 -4%

ΠΗΓΗ: ΑΑΔΕ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

εξοπλισμού μεταφορών, η παραγωγή φαρμακευτικών προϊόντων και φαρμακευτικών σκευασμάτων, η αλιεία και υδατοκαλλιέργεια και οι ταχυμεταφορικές δραστηριότητες είχαν αυξήσει σημαντικά τις πωλήσεις τους. Σε απόλυτα μεγέθη λοιπόν ο κλάδος με τη μεγαλύτερη αύξηση των πωλήσεων πέρυσι ήταν το λιανικό εμπόριο. Συγκεκριμένα, οι δραστηριότητες που φέρουν κωδικό αριθμό και περιλαμβάνουν κάθε είδους λιανικό εμπόριο, εκτός των οχημάτων, ανήλθαν σε περίπου 60 δισ. ευρώ, σημειώνοντας αύξηση 4,95 δισ. ευρώ σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά. Το εμπόριο οχημάτων (χονδρικό και λιανικό) ακολουθεί και μάλιστα παρουσίασε αυξημένες πωλήσεις ύψους 3,5 δισ. ευρώ το 2023 σε σύγκριση με το 2022. Το σύνολο των πωλήσεων στον κλάδο ανήλθε σε 13,3 δισ. ευρώ, σημειώ-

νοντας αύξηση 27% σε σχέση με το 2022. Πρόκειται για τη δεύτερη υψηλότερη αύξηση σε απόλυτα μεγέθη που εντοπίζεται μεταξύ των κλάδων της οικονομίας. Τρίτος κατά σειρά κλάδος επιχειρηματικής δραστηριότητας με τη μεγαλύτερη αύξηση σε απόλυτα μεγέθη ήταν και πάλι στην κατανάλωση.

Συγκεκριμένα, οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον χώρο της εστίασης κατέγραψαν αύξηση 23% των πωλήσεων σε σχέση με το 2022 ή διαφορά 2,071 δισ. ευρώ. Τα συνολικά δε έσοδα των επιχειρήσεων εστιατορίων, αναψυκτηρίων κ.λπ. ανήλθαν σε 11,1 δισ. ευρώ. Στην τέταρτη θέση είναι η βιομηχανία τροφίμων με αύξηση των πωλήσεων κατά 12% ή 3,8 δισ. ευρώ. Ακολουθούν στην πέμπτη θέση τα κατασκευαστικά έργα (πλην οικοδομών) με αύξηση των πωλήσεων κατά 33% ή

1,7 δισ. ευρώ. Την έκτη θέση καταλαμβάνουν τα καταλύματα με αύξηση πωλήσεων 17% ή 1,67 δισ. ευρώ και την 7η θέση ο πρωτογενής τομέας με αύξηση πωλήσεων ύψους 1,2 δισ. ευρώ (ζωική και φυτική παραγωγή). Στην 8η θέση βρίσκονται οι εξειδικευμένες κατασκευές (παραγωγικές μονάδες κ.λπ.) και στην 9η οι μεταφορές, οι οποίες τα χρόνια της πανδημίας ήταν στις πρώτες θέσεις. Τέλος, στη 10η θέση βρίσκονται οι κατασκευές κτιρίων (κατοικίες, γραφεία κ.λπ.). Αντίθετα τις μεγαλύτερες απώλειες κατέγραψαν οι κλάδοι: • Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού με μείωση των πωλήσεων κατά 17,4 δισ. ευρώ (ΚΑΔ 35) ή 29%. • Παραγωγή βασικών μετάλλων με μείωση 1,02 δισ. ευρώ ή 14%. • Συλλογή, παροχή και επεξεργασία νερού με μείωση της τάξης 16%.

Επειτα από 13 χρόνια, οι άνεργοι μειώθηκαν κάτω από 900.000

Της ΡΟΥΛΑΣ ΣΑΛΟΥΡΟΥ

Χαμηλό 13 ετών παρουσιάζει η εγγεγραμμένη ανεργία, σύμφωνα με τα στοιχεία της Διεύθυνσης Υπηρεσίας Απασχόλησης (ΔΥΠΑ), καθώς για πρώτη φορά μετά τον Απρίλιο του 2011 ο αριθμός των ανέργων έπεσε κάτω από 900.000 άτομα. Η έναρξη της τουριστικής περιόδου για τις ημέρες του Πάσχα, αλλά και οι εκτιμήσεις για αύξηση της θερινής τουριστικής κίνησης, έχουν δημιουργήσει κλίμα αυξημένων προσδοκιών, κάτι που καταγράφεται στην εικόνα της απασχόλησης.

Έτσι, τον περασμένο μήνα στο μπρώ του ΔΥΠΑ καταγράφηκαν 871.314 άνεργοι, με μόνη αντιστοίχη περίοδο τον Απρίλιο του 2011, 13 χρόνια πριν, να καταγράφεται καλύτερη «απόδοση», με τους εγγεγραμμένους ανέργους στον τότε ΟΑΕΔ να ανέρχονται σε 815.927. Μάλιστα, ο τότε Απρίλιος ακολουθούσε μια εξίσου καλή απόδοση του Μαρτίου 2013, με 854.462 ανέργους, ενώ και κατά τους δύο πρώτους μήνες του έτους (Ιανουάριος και Φεβρουάριος 2013) οι εγγεγραμμένοι άνεργοι ήταν σε επίπεδα κάτω από 900.000 άτομα (834.292 και 838.640 αντίστοιχα). Ο φετινός Ιανουάριος μπήκε με 1.039.475 άτομα εγγεγραμμένα στη λίστα ανεργίας της ΔΥΠΑ, ο αριθμός των ανέργων παρέμεινε τον Φεβρουάριο πάνω από το 1 εκατομμύριο, έπεσε στα 976.373 άτομα τον Μάρτιο

Τον Απρίλιο, στη λίστα ανέργων της ΔΥΠΑ υπήρχαν 871.314 άτομα - Οι μισοί βρίσκονται εκτός αγοράς εργασίας πάνω από 12 μήνες.

για να μειωθεί περαιτέρω, στα 871.314 άτομα τον Απρίλιο του 2024, δείχνοντας σημαντική δυναμική. Αναλυτικά, τα επίσημα στοιχεία της ΔΥΠΑ δείχνουν ότι ο αριθμός των ανέργων, συγκριτικά με τον αντίστοιχο περυσινό μήνα που ήταν 927.793, τον φετινό Απρίλιο μειώθηκε κατά 56.479 άτομα (-6,1%), με τους ειδικούς να επισημαίνουν πως η αύξηση κατά κύριο λόγο της εποχικής απασχόλησης σηματοδοτεί μια εξαιρετική χρονιά σε τουρισμό - επισιτισμό. Σημαντικά λιγότεροι είναι οι εγγεγραμμένοι στη ΔΥΠΑ άνεργοι και σε σχέση με τον Μάρτιο του τρέχοντος έτους, κατά 105.059 άτομα (-10,8%).

Βέβαια, τα στοιχεία δείχνουν επίσης ότι παρά τη συνολική μείωση παραμένει υψηλό ως πλήθος (407.287 άτομα) και ως ποσοστό (46,7%) και ως πλήθος (407.287) ο αριθμός των μακροχρόνιων ανέργων, όσον δηλαδή βρίσκονται εκτός αγοράς εργασίας για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των 12 μηνών. Παράλληλα, φαίνεται ότι τον περ-

Η πορεία των εγγεγραμμένων ανέργων

ΣΕ ΧΙΛΙΑΔΕΣ ΑΤΟΜΑ

ΠΗΓΗ: ΔΥΠΑ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

σμένο Απρίλιο αυξήθηκαν οι επιδοτούμενοι άνεργοι, που ανήλθαν σε 172.678, αρκετά περισσότεροι από τους μόλις 55.438 που είχαν καταγραφεί πριν από ένα έτος (άνοδος 117.240 ατόμων ή 211,5%). Αν όμως η σύγκριση γίνει με τον Μάρτιο του 2024, προκύπτει μείωση επιδοτούμενων ανέργων κατά 26.180

άτομα (-13,2%). Συγκριτικά με το σύνολο των εγγεγραμμένων ανέργων, κάποιες μορφές επιδότησης έλαβε το 19,81%, δηλαδή κάτι λιγότερο από ο ένας στους πέντε.

Οι γυναίκες που βρίσκονται χωρίς δουλειά, εγγεγραμμένες στο μπρώ της ΔΥΠΑ, είναι υπερδιπλάσιες από

τους άνδρες, ήτοι 571.052 άτομα ή 65,5%, έναντι 300.262 ή 34,5% οι άνδρες. Όσο για την ηλικία τους, τα στοιχεία δείχνουν πως η κατηγορία 30-44 ετών συγκεντρώνει σχεδόν το 1/3 του συνόλου των ανέργων (275.980 άτομα ή 31,7%). Πάντως, υψηλό διατηρείται και το πλήθος των ανέργων στην αμέσως επόμενη

ηλικιακή κατηγορία, 45-54 ετών, με 208.382 άτομα (ποσοστό 23,9%). Αναφορικά με το μορφωτικό τους επίπεδο, σχεδόν οι μισοί από τους εγγεγραμμένους ανέργους (47,7% ή 415.414 άτομα) είναι δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ενώ ένα επιπλέον 16,4%, ή 142.491 άτομα, βρίσκεται χωρίς δουλειά παρά το γεγονός ότι διαθέτει πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Τέλος, σε σχέση με την περιφερειακή διαστρωμάτωση, η Αττική και η Κεντρική Μακεδονία καταγράφουν τον μεγαλύτερο αριθμό εγγεγραμμένων ανέργων, 283.636 άτομα (ποσοστό 32,6%) και 171.512 άτομα (ποσοστό 19,7%) αντίστοιχα.

Εν τω μεταξύ, μεγάλη ανταπόκριση φαίνεται πως έχει η νέα εφαρμογή και πλατφόρμα JOBmatch της ΔΥΠΑ για την άμεση διασύνδεση των επιχειρήσεων τουρισμού και εστίασης με όσους ψάχνουν για δουλειά σε συναφείς αντίστοιχες ειδικότητες. Συγκεκριμένα, μέσα στην πρώτη εβδομάδα λειτουργίας της, έχουν ήδη εγγραφεί 1.124 επιχειρήσεις - κυρίως ξενοδοχεία, εστιατόρια, καφέ-μπαρ και υπηρεσίες τουρισμού - καθώς και 5.664 πολίτες που αναζητούν εργασία, 2.555 (45%) εκ των οποίων είναι άνεργοι. Μάλιστα, ήδη, έχουν γίνει 3.911 αντιστοιχισμοί (matches) μέσω JOBmatch by DYPΑ ανάμεσα σε επιχειρήσεις και υποψήφιους και έχουν ολοκληρωθεί 1.949 συνεντεύξεις χωρίς καμία διαμεσολάβηση.

Πρωτογενές πλεόνασμα 3,253 δισ. στο τετράμηνο έναντι στόχου 631 εκατ.

Συνεχίστηκαν και τον Απρίλιο οι υπερβάσεις του στόχου του προϋπολογισμού, αυτή τη φορά κυρίως λόγω της πρόωξης εισπραχθέντων πρώτων δόσεων του ΕΝΦΙΑ, αλλά όχι μόνον. Έτσι, το τετράμηνο Ιανουαρίου - Απριλίου το πρωτογενές πλεόνασμα ήταν 3,253 δισ. ευρώ, έναντι στόχου για 631 εκατ. ευρώ. Όπως εξηγεί το υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, τον Απρίλιο εισπράχθηκε η πρώτη δόση του ΕΝΦΙΑ, που είχε προβλεφθεί ότι θα εισπραχθεί τον Μάιο, εκτιμώμενου ποσού 940 εκατ. ευρώ. Επιπλέον, το υπουργείο σημειώνει ότι σημαντικό μέρος της διαφοράς έναντι του στόχου δεν προμετράται στο πρωτογενές αποτέλεσμα του 2024. Ενδει-

Τα έσοδα από φόρους ήταν 20,368 δισ. ευρώ, αυξημένα κατά 2,203 δισ. ευρώ.

κτικά αναφέρεται ότι ποσό ύψους 159 εκατ. ευρώ που αφορά έσοδα του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας δεν επηρεάζει το αποτέλεσμα σε δημοσιονομικούς όρους, ενώ σημαντικό μέρος της διαφοράς στις εισπράξεις των φορολογικών εσόδων ύψους 647 εκατ. ευρώ προμετράται στο δημοσιονομικό αποτέλεσμα του έτους 2023. Επομένως, το πρωτογενές αποτέλεσμα σε δημο-

Η πρόωξη εισπράξης της πρώτης δόσης του ΕΝΦΙΑ ήταν μία από τις αιτίες που οδήγησαν στο πολύ καλό αποτέλεσμα.

σιονομικούς όρους διαφέρει σημαντικά από το αποτέλεσμα σε ταμειακούς όρους. Επισημαίνεται ότι τα ανωτέρω αφορούν το πρωτογενές αποτέλεσμα της κεντρικής διοίκησης και όχι το σύνολο της γενικής διοίκησης, που περιλαμβάνει και τα δημοσιονομικά αποτελέσματα των νομικών προσώπων και των υποτομέων των ΟΤΑ και ΟΚΑ. Το τετράμηνο, τα έσοδα από φόρους ήταν 20,368 δισ. ευρώ, αυξημένα κατά 2,203 δισ. ευρώ ή 12,1% έναντι του στόχου που έχει περιληφθεί στην εισηγητική έκθεση του προϋπολογισμού 2024. Η υπερεκτέλεση αυτή προέρχεται κυρίως:

α) Από την εισπράξη τον Απρίλιο της πρώτης δόσης του ΕΝΦΙΑ, ενώ είχε προβ-

λεφθεί ότι θα εισπραχθεί τον μήνα Μάιο, εκτιμώμενου ποσού 940 εκατ.

β) Από την καλύτερη απόδοση των φόρων εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων του προηγούμενου έτους που εισπράχθηκαν σε δόσεις μέχρι και το τέλος Φεβρουαρίου 2024 (σημειώνεται ότι εκτιμώμενο ποσό ύψους 647 εκατ. ευρώ προσμετρείται στο δημοσιονομικό αποτέλεσμα του έτους 2023), όσο και από την καλύτερη απόδοση στην εισπράξη των φόρων του τρέχοντος έτους (ΦΠΑ, ΕΦΚ κ.λπ.).

Τον Απρίλιο, τα έσοδα από φόρους ανήλθαν σε 5,525 δισ. ευρώ, αυξημένα κατά 1,605 δισ. ευρώ ή 40,9% έναντι του στόχου. Η αύξηση αυτή οφείλεται

κυρίως:

α) Στην εισπράξη της πρώτης δόσης του ΕΝΦΙΑ που είχε προβλεφθεί ότι θα εισπραχθεί τον μήνα Μάιο, εκτιμώμενου ποσού 940 εκατ. ευρώ.

β) Στο γεγονός ότι εξαιτίας της τραπεζικής αργίας στις 29 Μαρτίου και 1η Απριλίου η προθεσμία καταβολής των βεβαιωμένων οφειλών στη φορολογική διοίκηση, οι οποίες έληξαν τις ως άνω ημερομηνίες, παρατάθηκε μέχρι και τις 2 Απριλίου.

Έτσι, ποσό περίπου 300 εκατ. ευρώ, που αφορά φορολογικές οφειλές μινός Μαρτίου, εξοφλήθηκε στις 2 Απριλίου και συμπεριλαμβάνεται στα έσοδα μινός Απριλίου.

Χωρίς ασφάλιση η περιουσία των Ελλήνων

Της **ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΖΩΡΤΖΗ**

Αύξηση κατά 5% ετησίως (έναντι αύξησης 2% ετησίως κατά την περασμένη δεκαετία) εκτιμά ότι θα καταγράψει η ελληνική ασφαλιστική αγορά την προερχόμενη 10ετία η Allianz, σύμφωνα με την τελευταία της έκθεση «Global Insurance Report», στην οποία αναλύεται η εξέλιξη των ασφαλιστικών αγορών παγκοσμίως. Όπως σημειώνει η Allianz, οι προοπτικές της ελληνικής ασφαλιστικής αγοράς είναι θετικές και ο εκτιμώμενος υψηλός ρυθμός αύξησης θα μπορούσε να αποτελέσει την ταχύτερη αύξηση στην περιοχή, αν δεν συνεκτιμηθεί με δεδομένο τον χαμηλό δείκτη διείσδυσης των ασφαλιστικών προϊόντων στη χώρα μας. Τα ασφαλιστικά

Από το 1990 έως το 2019, μόνο το 9% των ζημιών από πυρκαγιές ήταν ασφαλισμένο, σύμφωνα με την Τράπεζα της Ελλάδος.

ως ποσοστό του ΑΕΠ διαμορφώθηκαν το 2023 στο 2,3%, με αποτέλεσμα η ελληνική ασφαλιστική αγορά να χαρακτηρίζεται «ως η λιγότερο ανεπτυγμένη στην ευρύτερη περιοχή, καθώς ο περιφερειακός μέσος όρος διείσδυσης βρίσκεται στο 6,2%».

Η εικόνα αυτή επιβεβαιώνεται και από τα στοιχεία της ΤτΕ, καθώς σύμφωνα με την υποδιοικήτρια Χριστίνα Παπακωνσταντίνου, στη χώρα μας διαπιστώνεται «σημαντικό κενό ασφαλιστικής προστασίας σε ό, τι αφορά τους κινδύνους σεισμού και πυρκαγιές και ένα λιγότερο σημαντικό, αλλά κρίσιμο, ασφαλιστικό κενό όσον αφορά τους κινδύνους πλημμύρας και ανεμοθύελλας». Είναι ενδεικτικό ότι, από το 1990 έως το 2019, μόνο το 8% των συνολικών ζημιών που συνέβησαν κατά την περίοδο αυτή ήταν ασφαλισμένο. Πιο συγκεκριμένα, ασφαλισμένο ήταν μόνο

το 9% των ζημιών από πυρκαγιές, το 4% από ανεμοθύελλες και το 8% από πλημμύρες και σεισμούς.

Λόγω του σημαντικού κενού ασφαλιστικής προστασίας στην Ελλάδα, το άμεσο κόστος των φυσικών καταστροφών που συνδέεται με την αποκατάσταση των ζημιών καλύπτεται ως επί το πλείστον από την πολιτεία και όπως σημειώνει η κ. Παπακωνσταντίνου, «τα έτη 2020 και 2021 το μέσο ετήσιο ποσό που διατέθηκε από την πολιτεία για την αποκατάσταση ζημιών ήταν πάνω από 1 δισ. ευρώ. Αυτό αντιπροσωπεύει περίπου το 40% του ΕΝΦΙΑ που καταβάλλεται μέσα σε ένα χρόνο από το σύνολο των πολιτών. Επιπρόσθετα, προκύπτει και ένα έμμεσο κόστος που σχετίζεται με τις επιπτώσεις στα μακροοικονομικά μεγέθη λόγω της διαταραχής της οικονομικής δραστηριότητας». Οι ασφαλιστικές εταιρείες ανταποκρίθηκαν άμεσα στις ζημιές που προκάλεσε η κακοκαιρία «Daniel», καλύπτοντας άνω των 300 εκατ. ευρώ σε απαιτήσεις, με την αντασφάλιση να αποτελεί ένα πολύ σημαντικό εργαλείο μετριασμού του κινδύνου, καθώς το εκχωρημένο μέρος των παραπάνω απαιτήσεων υπερβαίνει το 75%.

Με βάση τα στοιχεία της ΤτΕ, οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις στη χώρα μας επιδεικνύουν υψηλή κεφαλαιακή επάρκεια, υπερκαλύπτοντας τις απαιτήσεις που απορρέουν από το εποπτικό πλαίσιο. Επιπλέον, διαθέτουν επαρκώς διαφοροποιημένα χαρτοφυλάκια περιουσιακών στοιχείων, τα οποία επενδύονται κυρίως σε τίτλους σταθερού εισοδήματος. Το σύνολο του ενεργητικού τους ανήλθε σε 20,3 δισ. ευρώ, σημαντικό μέρος του οποίου ήταν κρατικά και εταιρικά ομόλογα υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης. Η ασφαλιστική αγορά της Ελλάδας σημείωσε σταθερή ανάπτυξη το 2023, καθώς τα έσοδα από τα ασφαλιστικά αυξήθηκαν κατά 5,7%, «αγγίζοντας» τα 5,5 δισ. ευρώ. Ειδικότερα, τα ασφαλιστικά έσοδα αυξήθηκαν κατά 5,6%, οι ασφαλιστικές περιουσίες και ατυχημάτων κατά 3,3% και τα ασφαλιστικά υγείας κατά 28,1%. Ωστόσο, τα ασφαλιστικά υγείας εξακολουθούν να αποτελούν μια εξειδικευμένη αγορά συνολικής «αξίας» μικρότερης από μισό δισ. ευρώ.

Αύξηση τζίρου και EBITDA για την Aegean το α' τρίμηνο

Ο κύκλος εργασιών ενισχύθηκε 17%, στα 269 εκατ. ευρώ – Στα 2,9 εκατ. οι επιβάτες

Του **ΔΗΜΗΤΡΗ ΔΕΛΕΒΕΓΚΟΥ**

Σημαντική ενίσχυση εσόδων και λειτουργικών κερδοφορίας εμφάνισε η Aegean κατά το πρώτο τρίμηνο της φετινής χρονιάς, που είναι και το πιο αδύναμο εποχικά για τις αερομεταφορές λόγω μειωμένων ζήτησης για ταξίδια. Ειδικότερα, η αναπτυξιακή πορεία της εταιρείας σε συνδυασμό με τον περιορισμό του κόστους οδήγησε, σε ετήσια βάση σύγκρισης, κατά το διάστημα Ιανουαρίου-Μαρτίου της φετινής χρονιάς σε ενίσχυση του κύκλου εργασιών κατά 17%, σε περίπου 269 εκατ. ευρώ και αύξηση κατά 72%, σε 33,2 εκατ. ευρώ των κερδών προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων (EBITDA). Η αεροπορική βελτίωσε τα λειτουργικά της αποτελέσματα, περιορίζοντας τις ζημιές προ φό-

Μεγέθη α' τριμήνου 2024

ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ	α' τρίμ. 2023	α' τρίμ. 2024	ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ
Εσοδα	229,1	268,8	17%
EBITDA	19,3	33,2	72%
Κέρδη/Ζημιές προ φόρων και τόκων (EBIT)	-14,7	-7,2	-
Κέρδη/Ζημιές προ φόρων (EBT)	-18,6	-26,3	-
Κέρδη/Ζημιές μετά από φόρους	-14,4	-21,0	-

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Το πρώτο τρίμηνο του έτους είναι παραδοσιακά το πλέον αδύναμο του κλάδου, λόγω περιορισμένης ζήτησης για ταξίδια.

ρων και τόκων (Ebit) στα 7,2 εκατ. ευρώ από 14,7 εκατ. ευρώ το α' τρίμηνο του 2023. Παρά τη βελτίωση της λειτουργικής κερδοφορίας οι ζημιές μετά από φόρους διαμορφώθηκαν σε 21 εκατ. ευρώ (από -14,4 εκατ. ευρώ το πρώτο τρίμηνο του 2023). Και αυτό εξαιτίας της αρνητικής μεταβολής στην ισοτιμία του δολαρίου από την αρχή του έτους, που επηρεάζει την αποτίμηση των μελλοντικών ροών των μισθώσεων αεροσκαφών.

Το πρώτο τρίμηνο 2024, ο όμιλος Aegean εμφάνισε ισχυρές καθαρές ταμειακές ροές 188,6 εκατ. ευρώ, απόρροια και των υψηλών προ-πωλήσεων για τη θερινή περίοδο, με αποτέλεσμα τα ταμειακά διαθέσιμα, ισοδύναμα και λοιπές

χρηματοοικονομικές επενδύσεις να διαμορφώθηκαν σε 729 εκατ. ευρώ στις 31.03.2024, μετά και την εξαγορά των τίτλων κτήσης μετοχών (Warrants) του Δημοσίου και την καταβολή της αγοραίας αξίας, ύψους 85,4 εκατ., αρχές της χρονιάς. Σε συνέχεια της υψηλής δυναμικής του 2023, η Aegean συνέχισε την αναπτυξιακή πορεία της με περαιτέρω αύξηση της χωρητικότητας και τους χειμερινούς μήνες. Ο όμιλος προσέφερε 10% περισσότερες θέσεις στο δίκτυο εξωτερικού σε 85 απευθείας συνδέσεις με τα αεροδρόμια της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης. Συνολικά, προσέφερε 3,8 δισ. χιλιμετρικές θέσεις, 12% περισσότερες σε σχέση με το πρώτο τρίμηνο του 2023 και μετέφερε 2,9 εκατ. επιβάτες, 11% περισσότερους σε σύγκριση με το πρώτο τρίμηνο του 2023, εκ των οποίων 1,7 εκατ. επιβάτες από/προς προορισμούς του εξωτερικού. Ο συντελεστής πληρότητας (των αεροσκαφών) διαμορφώθηκε στο 82%.

Συνεχίζοντας να επενδύει σε νέο στόλο, ο αεροπορικός όμιλος έχει παραλάβει επτά νέα αεροσκάφη σε σχέση με τον Μάρτιο του 2023, ενώ έχει προβεί και σε επέκταση λειτουργικών μισθώσεων, φθάνοντας συνολικά τα 79 αεροσκάφη. Ως αποτέλεσμα, το κομμάτι των αποσβέσεων έχει αυξηθεί κατά 19% συγκριτικά με την αντίστοιχη περίοδο του 2023. «Η προσπάθεια της Aegean για τη βελτίωση της εποχικότητας είναι ορατή στην επένδυση στο δίκτυο εξωτερικού, αλλά και στη σημαντική αύξηση του κύκλου εργασιών και της κίνησης το πρώτο τρίμηνο. Για ακόμη ένα τρίμηνο, το εποχικά ασθενέστερο, η Aegean παρουσίασε υψηλότερη κερδοφορία EBITDA αποδεικνύοντας την ανθεκτική της βάση, την προσαρμοστικότητα και την ανταγωνιστικότητα στη διαχείριση του κόστους της. Είμαστε έτοιμοι για μια δυναμική θερινή σεζόν, με ενίσχυση δρομολογίων, αυξημένες συχνότητες εστιάζοντας

στην περαιτέρω ανάπτυξη μας, κυρίως από την Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη.

Εξακολουθούμε να βλέπουμε ισχυρή ζήτηση για την καλοκαιρινή περίοδο. Είναι όμως ακόμη νωρίς για συνολικές προβλέψεις για την απόδοση της καλοκαιρινής περιόδου, που όπως πάντα θα διαμορφώσει το αποτέλεσμα. Επιπλέον, είναι πολύ ενθαρρυντικό ότι η προσπάθεια για την ανάπτυξη του Κέντρου Συντήρησης Αεροσκαφών και του Κέντρου Εκπαίδευσης Πιλωτών ωριμάζει. Μέσα σε διάστημα 12 μηνών ολοκληρώθηκαν οι εργασίες αναβάθμισης του κτιρίου και ήδη οι πρώτοι 4 προσομοιωτές πτήσεων είναι σε λειτουργία, καλύπτοντας τις ανάγκες πληρωμάτων τόσο της Aegean όσο και τρίτων αεροπορικών εταιρειών. Ο όμιλος, παράλληλα, έχει ξεκινήσει να παρέχει και υπηρεσίες βαριάς συντήρησης στους πρώτους εξωτερικούς πελάτες», αναφέρει ο διευθύνων σύμβουλος της αεροπορικής, Δημήτρης Γεργιάννης.

Η διαδικασία πώλησης ενός ακινήτου, μπορεί συχνά να μετατραπεί σε μια χρονοβόρα και πολύπλοκη πρόκληση. Περιλαμβάνει πολλά στάδια μέχρι η συναλλαγή να ολοκληρωθεί με επιτυχία. Στην πορεία και για να υπάρξει μια θετική κατάληξη, η συμβουλή ενός εξειδικευμένου δικηγόρου είναι πάντα αναγκαία, καθώς η νομική του εμπειρία και γνώση είναι απαραίτητες για να κατευθύνει τον ενδιαφερόμενο, αποτελεσματικά, μέσα από τις πολύπλοκες διαδικασίες της πώλησης ακινήτου. Ο δικηγόρος μπορεί να συμβουλευθεί για γενικά και ειδικά νομικά θέματα, να συντάξει ή να ελέγξει συμβόλαια και να προστατεύσει τα νομικά συμφέροντα του πωλητή καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας.

Ο οδηγός πρακτικών συμβουλών που ακολουθεί παρουσιάζει όλα τα στάδια και τις κύριες διαδικασίες για την πώληση ενός ακινήτου, αναδεικνύοντας τη σημασία της ορθής νομικής συμβουλής και κατάλληλης εμπειρογνομωσύνης.

Διαφήμιση του Ακινήτου
Η διαφήμιση του ακινήτου αποτελεί ένα βήμα ζωτικής σημασίας για την επιτυχημένη πώλησή του.

Ένας από τους πιο αποτελεσματικούς τρόπους για να γίνει αυτό είναι μέσω του διορισμού ενός κτηματομεσίτη.

Ο κτηματομεσίτης διαθέτει την εμπειρία και τις δεξιότητες για να προωθήσει το ακίνητο στην αγορά και να το προτείνει σε ενδεχόμενους αγοραστές. Μέσω μιας δυναμικής προώθησης και διαφήμισης, ο κτηματομεσίτης αυξάνει την έκθεση του ακινήτου σε πιθανούς ενδιαφερόμενους, ενισχύοντας έτσι τις πιθανότητες επιτυχούς πώλησης.

Συμφωνία Κράτησης
Αφού επιτευχθεί μια πώληση, είναι σημαντικό να υπογραφεί η λεγόμενη Συμφωνία Κράτησης (Reservation Agreement) με τον αγοραστή. Αυτή καθορίζει τις βασικές παραμέτρους της συναλλαγής και επιβεβαιώνει την πληρωμή της αρχικής προκαταβολής από τον αγοραστή.

Μέθοδος Πληρωμής
Σε αυτό το στάδιο, ο πωλητής είναι απαραίτητο να αποφασίσει

ΠΩΛΗΣΗ ΑΚΙΝΗΤΟΥ

Οδηγός Πρακτικών Συμβουλών

πως και πού επιθυμεί να λάβει τα έσοδα από την πώληση, καθώς και να επικονιωθήσει με το χρηματοπιστωτικό του ίδρυμα, προκειμένου να επιβεβαιώσει ότι ο αγοραστής συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις του, και ειδικότερα με τους κανόνες δέουσας επιμέλειας.

Συμφωνία Πώλησης
Μετά την υπογραφή της συμφωνίας κράτησης και πληρωμής της προκαταβολής, ο δικηγόρος του πωλητή θα διαπραγματευτεί, με τον δικηγόρο του αγοραστή, σχετικά με το περιεχόμενο της συμφωνίας πώλησης προς υπογραφή.

Διαδικασία Φοροαπαλακτικών

Στη συνέχεια, όταν υπογραφεί και χαρτοσημανθεί η συμφωνία πώλησης, ο πωλητής πρέπει να επισκεφθεί το Τμήμα Φορολογίας και τον Δήμο η την κοινότητα στα όρια της οποίας βρίσκεται το ακίνητο, για να εκδώσει τα φοροαπαλακτικά που σχετίζονται με την πώληση του ακινήτου και τα οποία είναι απαραίτητα για την ολοκλήρωση της πώλησης.

Τα συγκεκριμένα φοροαπαλακτικά περιλαμβάνουν όλες τις απαραίτητες βεβαιώσεις πληρωμής όλων των δικαιωμάτων, τελών και φόρων, που επιβαρύνουν το υπό μεταβίβαση ακίνητο, όπως για παράδειγμα:

- Βεβαίωση πληρωμής τέλους 0,4% σύμφωνα με τον, περί του Κεντρικού Φορέα Ισοτιμίας Κατανομής Βαρών νόμο,
- Βεβαίωση πληρωμής φόρου κεφαλαιουχικών κερδών,
- Βεβαίωση πληρωμής των τελών αποχέτευσης
- Βεβαίωση πληρωμής δημοτικών ή κοινοτικών τελών

Παράδοση της Κατοχής του Ακινήτου και Μεταβίβαση του Τίτλου Ιδιοκτησίας στον Αγοραστή

Το τελευταίο στάδιο μιας επιτυχημένης πώλησης, περιλαμβάνει την κατάθεση όλων των προαναφερθέντων εγγράφων στο αρμόδιο κτηματολογικό γραφείο, το οποίο θα επιβεβαιώσει την ακριβή ημερομηνία μεταβίβασης του Τίτλου Ιδιοκτησίας στον Αγοραστή.

Ο τίτλος ιδιοκτησίας του ακινήτου και η κατοχή του ακινήτου μεταβιβάζονται και παραδίδονται στον αγοραστή, μόλις καταβληθεί το πλήρες τίμημα πώλησης. Σε όλα αυτά τα στάδια είναι πολύ σημαντική η εμπειρία, επαγγελματική και τεκμηριωμένη νομική συμβουλή. Δημιουργεί

μια ασπίδα προστασίας για τον πωλητή και τον προφυλάσσει από πιθανές κακοποιήσεις σε μια, συνολικά, πολύπλοκη διαδικασία με πολλά σημεία που χρήζουν προσοχής.

Η ουσία, από την πλευρά του πωλητή, βρίσκεται στην ηρεμία και τη διασφάλιση μιας ομαλής και επιτυχημένης συναλλαγής. Για να είναι αυτό εφικτό, ένας εξειδικευμένος δικηγόρος:

- διασφαλίζει ότι η σύμβαση είναι νομικά ορθή, προστατεύοντας τα δικαιώματα του πωλητή, ελαχιστοποιώντας τους πιθανούς κινδύνους

- διασφαλίζει την τήρηση όλων των νομικών απαιτήσεων, αποτρέποντας μελλοντικές επιπλοκές

- προσφέρει εμπειρογνομωσύνη σε θέματα διαπραγμάτευσης, επιτυγχάνοντας τους καλύτερους δυνατούς όρους

- επιλύει αποτελεσματικά ενδεχόμενες διαφορές που μπορεί να προκύψουν διότι διαθέτει σχετική γνώση και εμπειρία
- δημιουργεί την αναγκαία εμπιστοσύνη, καθώς η νομική καθοδήγηση επιτρέπει στον πωλητή να νιώθει αυτοπεποίθηση, στη διάρκεια της διαδικασίας
- Καταλαβναικά, με τους τρόπους αυτούς μειώνονται δραστηρικά οι πιθανότητες δαπανηρών λαθών, καθυστερήσεων ή απρόβλεπτων προβλημάτων. Ο πωλητής είναι επικεντρωμένος στο καθαρό αντικείμενο της επιτυχημένης πώλησης του ακινήτου, γνωρίζοντας ότι οι νομικές του βάσεις είναι στέρεες.

*του Χαράλαμπου Χριστοφί, Δικηγόρου Associate Partner, Andreas Demetriades&Co LLC Disclaimer

Λίγα λόγια για την Andreas Demetriades&Co LLC

Ο Νομικός Οίκος Ανδρέας Δημητριάδης & Σια ΔΕΠΕ, με διεθνή καταξίωση, διαθέτει πολυετή εμπειρία και εξειδικευμένη τεχνονομία στην εκπροσώπηση επενδυτών στην αγορά ακινήτων στην Κύπρο. Υπεύθυνα και αξιόπιστα, καθοδηγεί με ασφάλεια τους υποψήφιους επενδυτές, μέσα από κάθε στάδιο της διαδικασίας πώλησης ακινήτου.

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ & ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

ΣΑΒΒΑΣ ΚΟΣΙΑΡΗΣ

ΣΑΒΒΑΤΟ
10:00-12:00

Στο τραπέζι η αύξηση του τέλους για την «πράσινη» ενέργεια

Το έλλειμμα του ειδικού λογαριασμού ΑΠΕ αναμένεται να ξεπεράσει τα 600 εκατ.

Της ΧΡΥΣΑΣ ΛΙΑΓΓΟΥ

Σε αύξηση του τέλους που πληρώνουν οι καταναλωτές μέσω των λογαριασμών ρεύματος για τις ΑΠΕ (ΕΤΜΕΑΡ) προαναγγέλλεται η πολιτική ηγεσία του υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας για να αντιμετωπίσει το έλλειμμα του Ειδικού Λογαριασμού ΑΠΕ (ΕΛΑΠΕ) πριν η κατάσταση εκτροχιαστεί πλήρως. Από μήνα σε μήνα το έλλειμμα του ΕΛΑΠΕ διογκώνεται και σύμφωνα με τις πιο πρόσφατες ανεισημίες εκτιμήσεις του Διαχειριστή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΔΑΠΕΕΠ) στο τέλος του 2024 αναμένεται να ξεπεράσει τα 600 εκατ. ευρώ, έναντι πρόβλεψης για 449,8 εκατ. ευρώ τον Μάρτιο και 167 εκατ. ευρώ στις αρχές του έτους.

Ο ΔΑΠΕΕΠ εκτιμά ότι θα έχει ένα πρόσθετο έσοδο της τάξης των 200 εκατ. ευρώ από τις επιστροφές μειωμένου ΕΤΜΕΑΡ που κατέβαλαν επιχειρήσεις που δεν το δικαιούνταν τα έτη 2019, 2020 και 2021 και επίσης περίπου 103 εκατ. ευρώ από το «πράσινο» τέλος που επιβλήθηκε με νόμο στο ντιζέλ κίνησης για να ενισχύσει τον ΕΛΑΠΕ. Ακόμη όμως και με αυτά τα πρόσθετα έσοδα το έλλειμμα παραμένει στα υψηλά επίπεδα των 300 εκατ. ευρώ, έναντι αντίστοιχης πρόβλεψης για 232,56 εκατ. ευρώ τον Μάρτιο.

Η σημαντική απόκλιση των προβλέψεων είναι αποτέλεσμα της αποκλιμάκωσης της κονδρεμπορικής τιμής ρεύματος. Η μείωση της τιμής της μεταβάρως στη κονδρεμπορική αγορά περιορίζει τα έσοδα των παραγωγών ΑΠΕ, οι οποίοι όμως απολαμβάνουν με νόμο εγγυημένες τιμές που θα πρέπει να καλυφθούν από τις εισροές του ΕΛΑΠΕ. Με ακόμη μεγαλύτερο έλλειμμα, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του ΔΑΠΕΕΠ, προβλέπεται να κλείσει το έτος 2025 εάν δεν ληφθούν μέτρα, γι' αυτό και προτείνεται στο ΥΠΕΝ αναπροσαρμογή προς τα πάνω στο ΕΤΜΕΑΡ και παράλληλα αύξηση του ποσοστού από τα έσοδα δημοπρασιών ρύπων που καταυθύνονται στον ΕΛΑΠΕ.

Το ΕΤΜΕΑΡ που πληρώνεται από τους καταναλωτές ως ρυθμιστική χρέωση στους λογαριασμούς ρεύματος, αποτελεί τη βασικότερη εισροή του ΕΛΑΠΕ. Οι οικιακοί καταναλωτές πληρώναν πριν από το 2019 για τη δια-

Η διόγκωση του ελλείμματος υποχρεώνει το υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας να εξετάσει σοβαρά την πρόταση Διαχειριστή των ΑΠΕ για επιστροφή του ΕΤΜΕΑΡ στα επίπεδα προ 2019, δηλαδή στα 24 ευρώ/MWh, που σημαίνει αύξηση κατά 25% για τους οικιακούς καταναλωτές και 35% για τους λοιπούς καταναλωτές χαμηλής τάσης.

Η μείωση της τιμής της μεταβάρως στη κονδρεμπορική αγορά περιορίζει τα έσοδα των παραγωγών ΑΠΕ.

σφάλιση της εγγυημένης τιμής των παραγωγών ΑΠΕ 24 ευρώ/MWh. Με απόφαση της ΠΑΕ και προκειμένου να αντισταθμιστούν οι αυξήσεις στα τιμολόγια της ΔΕΗ που κρίθηκαν τότε απαραίτητες για να αποφευχθεί ο κίνδυνος της χρεοκοπίας, η χρέωση στο ΕΤΜΕΑΡ μειώθηκε στα 17 ευρώ/MWh

για τα έτη 2019 και 2020. Στα ίδια επίπεδα παραμένει μέχρι σήμερα, μετά και την τελευταία απόφαση της ΠΑΕ στις αρχές του έτους, που έκρινε ότι στη μεταβατική περίοδο από τα επιδοτούμενα στα «χρυσά» τιμολόγια θα έπρεπε να αποφευχθεί επιπλέον επιβάρυνση των καταναλωτών, παρά τις έμμεσες επιφυλάξεις που εξέφρασε για τη βιωσιμότητα του ΕΛΑΠΕ.

Η διόγκωση του ελλείμματος σε επίπεδα που εάν δεν ληφθούν μέτρα θα διαταράξει την ομαλή πορεία των πληρωμών των παραγωγών ΑΠΕ, υποχρεώνει την πολιτική ηγεσία του ΥΠΕΝ να εξετάσει σοβαρά την πρόταση της διοίκησης του ΔΑΠΕΕΠ για επιστροφή του ΕΤΜΕΑΡ στα επίπεδα προ 2019, δηλαδή στα 24 ευρώ/MWh, που σημαίνει αύξηση κατά 25% για τους οικιακούς καταναλωτές και 35% για τους λοιπούς καταναλωτές χαμηλής τάσης. Οι αποφάσεις αναμένονται μετά τις ευρωεκλογές με το ΥΠΕΝ να εξαντλεί, σύμφωνα με αρμόδιες πηγές, τα περιθώρια για την ελάχιστη δυνατή επιβάρυνση των καταναλωτών.

Οι όποιες αναπροσαρμογές βάσει της υφιστάμενης νομοθεσίας θα πρέπει να ισχύσουν από τις αρχές του 2025 αν και η κατάσταση είναι τέτοια που σε επίπεδο αρμοδίων Αρχών εξετάζεται η δυνατότητα αναπροσαρμογής σε επίπεδο εξαμηνίου με νομοθετική ρύθμιση. Σε αυτή την περίπτωση οι αυξήσεις θα πρέπει να αναμένονται από 1ης Ιουλίου φέτος.

Παράλληλα με την αναπροσαρμογή του ΕΤΜΕΑΡ το ΥΠΕΝ εξετάζει και την πρόταση του ΔΑΠΕΕΠ για αύξηση του ποσοστού των εσόδων από δημοπρασίες δικαιωμάτων ρύπων. Το ποσοστό αυτό έχει ήδη αυξηθεί για φέτος στο 14,61% από 3,8% το 2023. Αποψη του διευθύνοντος συμβούλου του ΔΑΠΕΕΠ κ. Γιάννη Γιαρένη είναι ότι θα μπορούσαν να μεταφερθούν κονδύλια από το ΤΕΜ (Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης) που συστάθηκε μέσα στην ενεργειακή κρίση για τις ανάγκες χρηματοδότησης των επιδοτήσεων στους λογαριασμούς ρεύματος, οι οποίες σήμερα είναι σημαντικά περιορισμένες (καλύπτουν ευάλωτες ομάδες). Το ποσοστό από τα έσοδα των ρύπων που καταυθύνονται στο ΤΕΜ έχει ήδη μειωθεί το 2024 στο 45,82% από 77,25% το 2023.

Δεν έχουν ακόμη αξιοποιήσει την τεχνητή νοημοσύνη

Χαμηλά παραμένει η διείσδυση της τεχνητής νοημοσύνης (AI) στις επιχειρήσεις, εμφανίζοντας όμως σημαντικές προοπτικές ανάπτυξης, όπως προκύπτει από παγκόσμια έρευνα που πραγματοποίησε η ελληνική τεχνολογική εταιρεία Dialectica σε περισσότερες από 1.300 επιχειρήσεις με τζίρο άνω του μισού δις. δολαρίων σε Ευρώπη, ΗΠΑ, και με κύκλο εργασιών άνω των 100 εκατ. δολαρίων στον υπόλοιπο κόσμο.

Οπως εξηγεί στην «Κ» ο Γιώργος Δουκίδης, καθηγητής Ηλεκτρονικής Επιχειρείν στο Τμήμα Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας της Σχολής Διοίκησης του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών, η χρήση εφαρμογών και λογισμικού AI που σχετίζεται, ως επί το πλείον, με τη μηχανική μάθηση, τους ψηφιακούς βοηθούς και την παραγωγική τεχνητή νοημοσύνη είναι υψηλή, ξεπερνώντας το 70%.

«Ωστόσο, η αξιοποίηση της τεχνητής νοημοσύνης είναι χαμηλή,

επειδή μόλις το 20% των επιχειρήσεων αυτοματοποιεί σήμερα το 5% των εργασιών του.

Οι επιδόσεις τους όμως αναμένεται να βελτιωθούν εντυπωσιακά τα επόμενα έτη, επειδή προβλέπεται ότι μέχρι το 2025 το 40% θα αυτοματοποιεί άνω του 20% των εργασιών του», όπως αναφέρει ο κ. Δουκίδης.

Ενίσχυση παραγωγικότητας

Μέσω της χρήσης της τεχνητής νοημοσύνης οι εταιρείες προσβλέπουν κυρίως στην ενίσχυση της παραγωγικότητας τους και στη μείωση του κόστους, και λιγότερο στην ενίσχυση των πωλήσεων.

Η υιοθέτηση της τεχνητής νοημοσύνης δεν θα μπορούσε να μην είναι αντιμετώπιση με προκλήσεις που αφορούν, μεταξύ άλλων, την ανησυχία για το εργασιακό μέλλον, την ιδιωτικότητα των δεδομένων, την εταιρική διακυβέρνηση και τη χρηματοδότηση.

Προχωράει η μίσθωση 300 καινούργιων λεωφορείων

Σε εξέλιξη βρίσκεται εδώ και κάποιες μέρες διαγωνισμός για τη μίσθωση 300 λεωφορείων μέσω leasing, τα οποία αναμένεται να παραμείνουν στον στόλο των ΟΣΥ (εκτελεί το συγκοινωνιακό έργο των λεωφορείων) για δέκα χρόνια – με δικαίωμα παράτασης για ακόμη ένα έτος. Ο συνολικός προϋπολογισμός ανέρχεται στα 249,9 εκατ. ευρώ (μαζί με ΦΠΑ).

Βασική διαφορά σε σύγκριση με την τρέχουσα μίσθωση οχημάτων, που ισχύει μέχρι τον Απρίλιο του 2025, είναι πως τα λεωφορεία θα είναι καινούργια και όχι μεταχειρισμένα. Σημειώνεται πως τώρα κυκλοφορούν μέσω leasing 293 μεταχειρισμένα λεωφορεία, που έχουν ηλικία κοντά στα 12-13 έτη και θεωρούνται μάλιστα από τη νεότερη γενιά του στόλου των ΟΣΥ.

Ειδικότερα, ο διαγωνισμός περιλαμβάνει τη μίσθωση 100 καινούργιων πετρελαιοκίνητων αρθρωτών λεωφορείων κατηγορίας EURO VI, 100 πετρελαιοκίνητων κανονικών λεωφορείων κατηγορίας EURO VI και 100 καινούργιων ηλεκτρικών οχημάτων midi 8.6 ελάχις αυτονομίας 180 κλμ. Σύμφωνα με την προκήρυξη του διαγωνισμού, η α-

νώτατη τιμή του μηνιαίου μισθώματος ανά λεωφορείο δεν θα ξεπερνάει τα 6.000 ευρώ για τα πετρελαιοκίνητα αρθρωτά, τα 5.300 ευρώ για τα πετρελαιοκίνητα κανονικά και τα 5.500 ευρώ για τα ηλεκτρικά. Μάλιστα η προσφερόμενη τιμή παραμένει σταθερή καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης.

Εκτιμάται ότι τα νέα λεωφορεία θα κυκλοφορήσουν την άνοιξη του 2025. Οι ΟΣΥ αναμένουν πως μέχρι το 2025 ο στόλος τους έχει αναλωθεί με 951 καινούργια λεωφορεία. Εκτός από τα 300 που θα προστεθούν μέσω leasing, 140 νέα ηλεκτρικά λεωφορεία θα έχουν βγει στους δρόμους της Αθήνας.

Παράλληλα, σταδιακά τους επόμενους μήνες, η εταιρεία ΟΣΥ λέει πως θα αρχίσουν να παραλαμβάνονται 300 νέα λεωφορεία φυσικού αερίου (CNG), ενώ 211 καινούργια λεωφορεία πετρελαιοκίνητων εκτελέσουν τα δρομολόγια της «ταλαιπωρίας», που σήμερα πραγματοποιούν τα ΚΤΕΛ. «Η σύμβαση βρίσκεται στο Ελεγκτικό Συνέδριο», λένε από τον ΟΑΣΑ, τονίζοντας πως προτεραιότητα έχει η Ανατολική Αττική.

ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΚΟΝΤΗ

Η έλλειψη φορτιστών κρατάει στο αμαξοστάσιο 94 ηλεκτρικά λεωφορεία

Της ΔΕΣΠΟΙΝΑΣ ΚΟΝΤΗ

Κάποιοι μήνες θα χρειαστούν ώστε να τεθεί σε κυκλοφορία το σύνολο των 140 καινούργιων ηλεκτρικών λεωφορείων, με στελέχη του υπουργείου Μεταφορών να δίνουν ραντεβού για... τέλη Αυγούστου με αρχές Σεπτεμβρίου. Μέχρι τότε αυτά θα κυκλοφορούν σε... δόσεις. «Και τα 140 ηλεκτρικά λεωφορεία έχουν ενσωματωθεί στο συγκοινωνιακό έργο της πρωτεύουσας. Εξ αυτών, τα 46 λεωφορεία σήμερα – για πρώτη φορά – εξυπηρετούν τους πολίτες. Και τις επόμενες εβδομάδες, ο αριθμός αναμένεται να διπλασιαστεί», διεμήνυσε σε ανακοίνωσή του την προηγούμενη Παρασκευή το υπουργείο Μεταφορών. Από τα 140 δηλαδή λεωφορεία μπορούν τώρα να κυκλοφορούν τα 46, με τα υπόλοιπα 94 να... βρίσκονται «παρ-

Από τα 140 οχήματα που έχουν αγοραστεί, μόλις 46 εξυπηρετούν το επιβατικό κοινό.

καρισμένα» στα αμαξοστάσια. Ο λόγος; Δεν έχει ολοκληρωθεί εγκαίρως το έργο της μόνιμης εγκατάστασης των υποδομών φόρτισης. Δηλαδή, ενώ οι ΟΣΥ έχουν προμνηστεύσει 140 ηλεκτρικά λεωφορεία, η μόνιμη εγκατάσταση των υποδομών φόρτισης που θα επέτρεπε την ομαλή λειτουργία και κυκλοφορία τους στους δρόμους της Αθήνας δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί. Στο μεταξύ, καθώς τα λεωφορεία έφταναν επί ελληνικού εδάφους και για να βρεθεί τρόπος αυτά να βγουν σε κυκλοφορία, οι ΟΣΥ έφτιαξαν μία προσωρινή εγκατάσταση 10 φορτιστών σε 5 αμαξοστάσια για να υποστηρίξουν τη φόρτισή τους, υποδομή ωστόσο που δεν επαρκεί για τη φόρτιση όλων. Μέσω αυτής της προσωρινής εγκατάστασης βγήκαν για ένα μήνα σε δοκιμαστική λειτουργία 32 εκ των 140 ηλεκτρικών λεωφορείων. Αυτά τα δοκιμαστικά δρομολόγια ολοκληρώθηκαν πριν από λίγες ημέρες, πραγματοποιή-

Οι ΟΣΥ έφτιαξαν μία προσωρινή εγκατάσταση 10 φορτιστών σε 5 αμαξοστάσια για να υποστηρίξουν τη φόρτισή των 140 λεωφορείων, υποδομή ωστόσο που δεν επαρκεί για τη φόρτιση όλων.

ντας διαδρομές χωρίς επιβάτες σε καθημερινές συνθήκες κυκλοφορίας. Στο μεταξύ, τις καθυστερήσεις του έργου της μόνιμης εγκατάστασης των υποδομών φόρτισης, που αφορά την εγκατάσταση 70 φορτιστών βραδείας φόρτισης με δύο υποδοχές σε 4 αμαξοστάσια των ΟΣΥ για την ομαλή φόρτιση και των 140 λεωφορείων, αποδίδει το υπουργείο Μεταφορών στις διευκρινίσεις που ζητήθηκαν από το Ελεγκτικό Συνέδριο. «Το έργο στη Θεσσαλονίκη χρειάζεται 35 ημέρες μέχρι να ολοκληρωθεί. Στην Αθήνα μας καθυστέρησε 1,5 μήνα το Ελεγκτικό Συνέδριο (σχόλια, διευκρινίσεις) και άρα είμαστε 1,5 μήνα πίσω από τη Θεσσαλονίκη», λένε πηγές του υπουργείου Μεταφορών. Ωστόσο, ακόμη και η προκήρυξη του διαγωνισμού καθυστέρησε, με την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών –έπειτα από μετάθεση της αρχικής ημερομηνίας– να ορίζεται στις αρχές Ια-

νουαρίου 2024. Βάσει και της προκήρυξης, ο χρόνος ολοκλήρωσης της προμήθειας και εγκατάστασης ορίζεται σε 3 μήνες από την προκήρυξη του έργου.

Πάντως, οι ΟΣΥ δεν φαίνεται να συμμερίζονται όλα τα παραπάνω. Πηγές της εταιρείας λένε πως η κυκλοφορία των 46 ηλεκτρικών λεωφορείων «δεν σχετίζεται με τις φορτίσεις, είναι γιατί θέλουμε να κάνουμε μετρήσεις σε πραγματικές συνθήκες. Δεν σημαίνει ότι με τις προσωρινές εγκαταστάσεις φόρτισης υπολείπομαστε σε φορτίσεις». Μάλιστα, υποστηρίζουν πως μέσα στην εβδομάδα ο αριθμός των λεωφορείων θα αυξηθεί και μέχρι τέλος Ιουνίου, με βάση την πρόχειρη εγκατάσταση και ό, τι παραδίδει ο ανάδοχος, θα μπορούν να βγαίνουν σε ομαλή λειτουργία και τα 140. «Δεν θα κυκλοφορήσουν ταυτόχρονα και τα 140 στον δρόμο, σε κάποια γίνονται συντηρήσεις, υπάρχουν εφεδρείες κ.λπ.».

Το ακριβό στοίχημα σε νεότευκτα τάνκερ

Του ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ

Παρά το γεγονός πως οι επί του παρόντος διαθέσιμες τεχνολογικές λύσεις πρόωσης και καυσίμων για τον περιορισμό των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα της ποταπόρου ναυτιλίας παραμένουν επικίνδυνες περιορισμένες, αν όχι ανύπαρκτες, ένα κύμα νέων παραγγελιών για δεξαμενόπλοια και φορτηγά πλοία αλλά και άλλους τύπους σκαφών βρίσκεται σε εξέλιξη. Πρόκειται για ένα στοίχημα αξίας μεγαλύτερης των 5 δις. δολαρίων. Όλα αυτά μόλις έξι χρόνια πριν από το πρώτο ορόσημο για περιορισμό κατά 50% των εκπο-

Οι θετικές προοπτικές της ναυλαγοράς υπερεισχύουν των επιφυλάξεων για τα εναλλακτικά καύσιμα.

μπών διοξειδίου του άνθρακα το 2030, που έχει θέσει στόχο η Ευρωπαϊκή Ένωση, και δυόμισι δεκαετίες πριν από το 2050 –διάρκεια ζωής πολλών εκ των υπαρχόντων πλοίων του παγκόσμιου στόλου– οπότε και έχει τεθεί ως στόχος παγκοσμίως ο μηδενισμός των εκπομπών άνθρακα.

«Οι πολυεπίπεδες εκτιμήσεις πως πολλές από αυτές τις προθέσεις είναι ανεδαφικές και έτσι θα μετατεθούν σε μακρινότερο χρονικό ορίζοντα, ενώ παράλληλα πρέπει να αντιμετωπιστούν ζητήματα εκσυγχρονισμού του στόλου τους, που δεν συνδέονται απαραίτητα μόνο με αυτόν», εξηγεί μιλώντας στην «Κ» μεγάλο στέλεχος ελληνικού ναυλομεσιτικού οίκου. «Πολλά από τα πλοία που παραγγέλλονται τώρα έχουν δυνατότητα διπλού καυσίμου, στην ουσία δηλαδή διαθέτουν προδιαγραφές που απαιτούνται ώστε να αντικατασταθούν τα συστήματα πρόωσης τους όταν εναλλακτικά καύσιμα όπως η αμμόνια ή η μεθανόλη θα γίνουν ευρύτερα διαθέσιμα», εξηγεί η ίδια πηγή. Ωστόσο, τα προηγούμενα χρόνια πολλοί απείχαν από τη δραστηριότητα ναυπήγησης νέων πλοίων επικαλούμενοι μεταξύ άλλων και την αβεβαιό-

Σύμφωνα με στοιχεία ναυλομεσιτικών οίκων, 148 δεξαμενόπλοια άνω των 10.000 dwt έχουν παραγγελθεί μέχρι στιγμής στη διάρκεια του 2024.

Τούτων λεχθέντων, ολοένα και περισσότερο μεγάλοι κυρίως ναυτιλιακοί όμιλοι φαίνεται πως αποφάσισαν να προχωρήσουν, ούτως ή άλλως, σε νέες ναυπηγήσεις και μάλιστα παρά το γεγονός πως οι τιμές για νεότευκτα εμπορικά πλοία κινούνται σε υψηλά επίπεδα και παράλληλα το κόστος δανεισμού παραμένει αυξημένο.

Στοιχεία από τον ελληνικό ναυλομεσιτικό οίκο Xclusiv Shipbrokers, που δημοσιεύει η έγκυρη ναυτιλιακή επιθεώρηση Trade Winds, δείχνουν ότι η αναλογία των νέων συμβολαίων για ναυπήγηση δεξαμενοπλοίων χωρητικότητας άνω των 10.000 dwt προς τον υπάρχοντα στόλο (έναν βασικός

δεικτής που χρησιμοποιείται στη ναυτιλιακή αγορά για να μετρηθεί τόσο ο επενδυτικός όρεξη όσο και η προβλεπόμενη προσφορά μεταφορικής δυναμικότητας) είναι 9,6%, το υψηλότερο επίπεδο τα τελευταία πέντε χρόνια.

Για τα δεξαμενόπλοια μεταφοράς διυλισμένων πετρελαιοειδών, το επίπεδο είναι ακόμη υψηλότερο, στο 15,1%. Αυτή είναι η μεγαλύτερη αναλογία από τον Απρίλιο του 2016. Η τρέχουσα αναλογία παραγγελιών δεξαμενοπλοίων μεταφοράς αργού προς τον υπάρχοντα στόλο είναι 7,4%. Η Xclusiv καταγράφει 148 δεξαμενόπλοια άνω των 10.000 dwt που έχουν παραγγελθεί μέχρι στιγμής το 2024. Ένας άλλος παράγοντας για την αύξηση των παραγγελιών φέρεται να σχετίζεται με τη δυσκολία διενέργειας αξιόπιστων δέουσας επιμέλειας στα μεταχειρισμένα δεξαμενόπλοια των τρέχουσας συγκυρίας, κατά την οποία οι κυρώσεις από τις Ηνωμένες Πολιτείες και την Ευρωπαϊκή Ένωση σε πλοία που σχετίζονται με παραβίαση του εμπάργκο εξαγωγών πετρελαίου της Ρωσίας και του Ιράν τρωθούν ακόμη και τους αγοραστές των πλοίων που έχουν εμπλακεί σε τέτοια δραστηριότητα.

Το μερίδιο της απασχόλησης σε κλάδους με μη διεθνώς εμπορεύσιμη παραγωγή μειώθηκε από 65,3% το 2020 σε 63,8% το 2023.

Αύξηση απασχόλησης σε κλάδους που παράγουν διεθνώς εμπορεύσιμα αγαθά

Οριακή μετατόπιση της απασχόλησης προς κλάδους με διεθνώς εμπορεύσιμη παραγωγή διαπιστώνει μελέτη της Eurobank που δημοσιεύθηκε στο χθεσινό τεύχος της έκδοσης «7 Ημέρες Οικονομία». Οι αναλυτές της τράπεζας (επικεφαλής οικονομολόγος Τάσος Αναστασάτος) ερμηνεύουν τη μετατόπιση αυτή ως ένδειξη οριακής μετατόπισης του συνολικού αναπτυξιακού υποδείγματος της ελληνικής οικονομίας προς την αντίστοιχη κατεύθυνση.

Ωστόσο προσθέτουν ότι η αύξηση αυτή μέχρι στιγμής είναι αφηνός μικρή και αφετέρου στηρίζεται από κλάδους παροχής υπηρεσιών. «Είναι σημαντικό, όμως», προσθέτουν, «να ενισχυθεί καθοριστικά η απασχόληση και στους κλάδους που παράγουν διεθνώς εμπορεύσιμα προϊόντα. Η ενίσχυση της παραγωγής των συγκεκριμένων κλάδων θα είχε πολλαπλές ωφέλειες για την ελληνική οικονομία, αφού θα συνεχιζόταν η μείωση της ανεργίας και η δημιουργία περισσότερων και μονιμότερου χαρακτήρα θέσεων απασχόλησης, συγκριτικά με κλάδους διεθνώς εμπορεύσιμων υπηρεσιών που παρουσιάζουν έντονη εποχικότητα, ενώ θα βελτιωθεί και το εξωτερικό ισοζύγιο.

Η σημαντικότερη, όμως, ωφέλεια που θα προκύψει για την ελληνική οικονομία θα προέλθει από τις επενδύσεις σε αναγκαία κεφαλα-

ιοχικό εξοπλισμό, δηλαδή σε αμιγώς παραγωγικές επενδύσεις, οι οποίες θα συμβάλουν στον περιορισμό του μεγάλου επενδυτικού κενού που παρουσιάζει η Ελλάδα συγκριτικά με το σύνολο της Ευρώζωνης».

Σύμφωνα με τα στοιχεία που παρουσιάζει η έκδοση, το μερίδιο της απασχόλησης σε κλάδους με μη διεθνώς εμπορεύσιμη παραγωγή μειώθηκε από 65,3% το 2020 σε 63,8% το 2023.

Ως κλάδοι με διεθνώς εμπορεύσιμη παραγωγή θεωρήθηκαν ο πρωτογενής τομέας, οι κλάδοι ορυχείων-μεταλλείων, μεταποιήσεων, καταλύματος-εστίασης και μεταφοράς-αποθήκευσης, ακολουθώντας την προσέγγιση των Αναστασάτου-Χαρδούβελη (2012). Η άνοδος της απασχόλησης, όμως, προέκυψε από τους κλάδους των καταλυμάτων-εστίασης, μεταφοράς-αποθήκευσης και τον πρωτογενή τομέα, ενώ στους κλάδους μεταποιήσεων και ορυχείων-λατομείων ακολουθήθηκε καθοδική πορεία. Ειδικά, ο κλάδος δραστηριοτήτων υπηρεσιών παροχής καταλύματος και εστίασης είναι αυτός που παρουσίασε τη δεύτερη μεγαλύτερη αύξηση του μεριδίου του στη συνολική απασχόληση την περίοδο 2008-2023 (μετά τις υπηρεσίες υγείας).

Σε δύο χρόνια οι servicers ρύθμισαν κόκκινα δάνεια 15,2 δισ.

Μονόδρομος για τους δανειολήπτες οι απευθείας διακανονισμοί των οφειλών

της **ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΖΩΡΤΖΗ**

Κόκκινα δάνεια ύψους 15,2 δισ. ευρώ έχουν ρυθμίσει από το 2022 οι εταιρείες διαχείρισης (servicers), ενώ το σύνολο των οφειλών που διαχειρίζονται ανέρχεται σε 90 δισ. ευρώ. Πρόκειται για οφειλές 2.271.548 δανειοληπτών, εκ των οποίων το 80% είναι δάνεια που έχουν πουληθεί σε funds, ενώ το υπόλοιπο αφορά δάνεια που ανήκουν ακόμη στις τράπεζες.

Ήδη κατά το α' τρίμηνο του 2024 οι συνολικές ρυθμίσεις δανείων έφτασαν το 1,2 δισ. ευρώ και από αυτές οι διμερείς ρυθμίσεις και οι ρυθμίσεις μέσω του νόμου 3869 (νόμος Κατσέλη) έφτασαν το 1,1 δισ. ευρώ, ενώ το υπόλοιπο των 100 εκατ. ευρώ ρυθμίστηκε μέσω του εξωδικαστικού μηχανισμού. Έτσι, οι πρωτοβουλίες για απευθείας ρυθμίσεις αποτελούν σχεδόν μονόδρομο από τους οφειλέτες, οι οποίοι από την 1η Απριλίου έχουν τη δυνατότητα για την πλήρη ενήμερωση των οφειλών τους μέσω της πλατφόρμας που έχουν δημιουργήσει οι εταιρείες διαχείρισης. Η πλατφόρμα παρέχει πρόσβαση σε πληροφορίες που αφορούν:

1. Τα ποσά που οφείλει ο δανειολήπτης, με αναλυτική καταγραφή αυτών που οφείλονται ως κεφάλαιο, τόκοι, προμήθειες, τυχόν άλλες χρεώσεις, καθώς και το ισχύον επιτόκιο.

2. Την περιοδικότητα των δόσεων, το ύψος τους, την ημερομηνία πληρωμής κάθε δόσης, το τρέχον υπόλοιπο, καθώς και τον λογαριασμό εξυπηρέτησης της οφειλής.

Σε ανακοίνωσή της η Ένωση των Εταιρειών Διαχείρισης από Δάνεια και Πιστώσεις (ΕΕΔΑΔΠ), που αποτελεί τον επίσημο φορέα των servicers, καλεί «ακόμη και όσους δανειολήπτες έχουν εικόνα των δανειακών εκκρεμοτήτων τους, να επικοινωνήσουν με τα στοιχεία επικοινωνίας τους, ώστε να αποκαταστήσουν την επαφή με την εταιρεία που διαχειρίζεται τις αντίστοιχες οφειλές και να συνεργαστούν για τη ρύθμισή τους, που

Από την 1η Απριλίου οι δανειολήπτες μπορούν να ενημερωθούν πλήρως για τις οφειλές τους μέσω της πλατφόρμας που έχουν δημιουργήσει οι εταιρείες διαχείρισης (servicers). Οι οφειλέτες βλέπουν τα ποσά που χρωστούν, με αναλυτική καταγραφή αυτών που οφείλονται ως κεφάλαιο, τόκοι, προμήθειες, τυχόν άλλες χρεώσεις, καθώς και το ισχύον επιτόκιο.

αποτελεί τον πρωταρχικό στόχο όλων των εμπλεκόμενων στη διαδικασία».

Οι συνεργάσιμοι οφειλέτες, σημειώνει στην ανακοίνωσή της η ΕΕΔΑΔΠ, «έχουν πλέον τη δυνατότητα να εκτιμήσουν πλήρως τα δεδομένα που τους αφορούν συνολικά και να προχωρήσουν στα επόμενα βήματα για τη διευθέτηση των οφειλών τους, είτε απευθυνόμενοι στις αντίστοιχες ΕΔΑΔΠ για διμερή ρύθμιση, είτε αξιοποιώντας τα διαθέσιμα εναλλακτικά κανάλια. Υπενθυμίζεται, σημειώνει η ΕΔΑΔΠ, ότι «το κύριο και πλέον αποτελεσματικό μέχρι σήμερα εργαλείο για τη διευθέτηση οφειλών είναι οι διμερείς ρυθμίσεις σε εξατομικευμένη βάση, λαμ-

βάνοντας υπόψη το εισόδημα και τις αντικειμενικές προσωπικές, οικογενειακές και κοινωνικές συνθήκες για κάθε περίπτωση ξεχωριστά, αλλά και την αξία των περιουσιακών στοιχείων όλων των ενεχομένων. Επιπροσθέτως λειτουργούν:

• Η πλατφόρμα του εξωδικαστικού μηχανισμού μέσω της οποίας ρυθμίζεται το σύνολο των οφειλών, είτε προς ιδιώτες είτε προς το Δημόσιο και τους φορείς του. Ειδικά για την κατηγορία των ευάλωτων νοικοκυριών, οι ΕΔΑΔΠ αποδέχονται τη ρύθμιση που προκύπτει από τον αλγόριθμο του μηχανισμού, χωρίς άλλη παρέμβαση.

• Το ενδιάμεσο πρόγραμμα κρατικής στήριξης πρώτης κατοικίας, μέσω του οποίου τα ευάλωτα νοικοκυριά μπορούν να εξασφαλίσουν την παραμονή στο ακίνητο που καλύπτει τις στεγαστικές τους ανάγκες, σύμφωνα με τις προβλέψεις του ν. 4916/2022 και παράλληλα να λάβουν και κρατική επιδότηση για σημαντικό μέρος του ενοικίου για το ίδιο διάστημα.

Τα στοιχεία που δημοσίευσε πριν από λίγες μέρες η Γενική Γραμματεία Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους επιβεβαιώνουν ότι ο εξωδικαστικός μηχανισμός αποτελεί βασικό εργαλείο ρυθμίσεων κυρίως για οφειλές προς το Δημόσιο, μέσω του οποίου τα χρέη μπορούν να εξοφληθούν έως 120 δόσεις. Οι ρυθμίσεις που έχουν επιτευχθεί μέχρι σήμερα μέσω του εξωδικαστικού μηχανισμού ανέρχονται σε 16.704, που αντιστοιχούν σε 5,9 δισ. ευρώ αρχικών οφειλών.

Το μεγαλύτερο μέρος αυτών των οφειλών αφορά χρέη προς το Δημόσιο (3,8 δισ. ευρώ), ενώ στα 2,1 δισ. ευρώ ανέρχονται τα χρέη που ρυθμίστηκαν προς τους χρηματοπιστωτικούς φορείς, δηλαδή τράπεζες και funds. Το μέσο «κούρεμα» για οφειλές προς το Δημόσιο διαμορφώθηκε στο 16,7% και στο 28% για οφειλές προς χρηματοπιστωτικούς φορείς, αλλά μία στις δύο περίπτωσης περιπτώσεις έλαβε «κούρεμα» άνω του 30%. Το συνολικό ποσό διαγραφής ανέρχεται σε 1,7 δισ. ευρώ.

Συνολικά 65.790 αιτήσεις, που αντιστοιχούν σε οφειλές 32,1 δισ. ευρώ έχουν υποβληθεί είτε οριστικά είτε βρίσκονται σε στάδιο επεξεργασίας και ολοκληρωμένες εξ αυτών είναι περίπου οι μισές, δηλαδή 32.170, ύψους 12,2 δισ. ευρώ, με τις μισές από αυτές να θεωρούνται επιτυχείς – δηλαδή να έχουν καταλήξει σε κάποιο είδος συμφωνίας. Άλλες 9.630 αιτήσεις με οφειλές 5,1 δισ. ευρώ έχουν υποβληθεί οριστικά, αλλά βρίσκονται ακόμη σε στάδιο διαπραγματεύσεων, ενώ 23.990 αιτήσεις με οφειλές 14,9 δισ. ευρώ είναι στο στάδιο της αρχικής υποβολής.

Η ΜΠΥΡΑ ΚΕΘ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ ΤΗΝ ΚΩΜΩΔΙΑ ΤΟΥ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΟΥ:

ΓΙΑ
ΟΝΟΜΑ...

MATHIEU DELAPORTE
ALEXANDRE DE LA PATELLIERE

Μετάφραση - διασκευή: Θοδωρής Πετρόπουλος

Σκηνοθεσία:

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΑΡΚΟΥΛΑΚΗΣ

ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ:

ΙΕΡΟΚΛΗΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ

ΡΕΝΙΑ ΛΟΥΖΙΔΟΥ

ΚΡΑΤΕΡΟΣ ΚΑΤΣΟΥΛΗΣ

ΝΤΟΡΑ ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗ

ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΖΑΜΠΕΤΑΚΗΣ

EXTRA ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ

ΠΑΤΤΙΧΕΙΟ ΘΕΑΤΡΟ ΛΕΜΕΣΟΥ:

ΤΕΤΑΡΤΗ 12 ΙΟΥΝΙΟΥ

18.00 (ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ)

ΜΑΡΚΙΔΕΙΟ ΘΕΑΤΡΟ ΠΑΦΟΥ:

ΚΥΡΙΑΚΗ 16 ΙΟΥΝΙΟΥ:

21.00 (ΒΡΑΔΙΝΗ)

ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ:

ticketmaster^{cy}

AGS | 7777 7040

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ
ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ:
5-6-7 & 8 ΙΟΥΝΙΟΥ

ΠΑΤΤΙΧΕΙΟ ΘΕΑΤΡΟ
ΛΕΜΕΣΟΥ:
10-11 & 12 ΙΟΥΝΙΟΥ

ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΟ UCLAN
CYPRUS - ΠΥΛΑ
13 & 14 ΙΟΥΝΙΟΥ

ΜΑΡΚΙΔΕΙΟ ΘΕΑΤΡΟ
ΠΑΦΟΥ:
15 & 16 ΙΟΥΝΙΟΥ

ΜΕΓΑΛΟΙ ΧΟΡΗΓΟΙ:

cablenet

AstroBank

ΧΟΡΗΓΟΙ:

Electroline

ΟΠΑΠ
ΚΥΠΡΟΣ

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΕΣ:

Pharma
LEAD
PHARMACY
LIFE MEDICAL

Parex

Δ.Κ. ΔΗΜΗΤΡΑΔΗΣ ΛΤΔ.

COSMOS
insurance

McDonald's

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ:

LOVE
100.7
FM

Α

ΠΛΕ
ΩΡΕΣ

ΟΙ ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΗΘΟΠΟΙΩΝ
ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΜΕ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ ΤΗΣ

UNICARS

ΕΠΙΣΗΜΟΣ
ΑΕΡΟΜΕΤΑΦΟΡΕΑΣ:

SKY
express

ΜΕΡΟΣ ΤΩΝ ΚΑΘΑΡΩΝ ΕΣΟΔΩΝ
ΘΑ ΔΙΑΤΕΘΟΥΝ ΓΙΑ ΤΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΟΥ

ΚΚΚΚ

Αρνητικό κλίμα στο Χρηματιστήριο

Πτώση 0,65%, ο Γενικός Δείκτης έκλεισε στις 1.471,63 μονάδες

Πτωτικά κινήθηκαν οι τιμές των μετοχών στη χθεσινή συνεδρίαση του Χρηματιστηρίου, με την αγορά να υποχωρεί στα επίπεδα των 1.470 μονάδων, εν μέσω καθοδικής κίνησης και των ευρωπαϊκών αγορών.

Ο Γενικός Δείκτης Τιμών έκλεισε στις 1.471,63 μονάδες,

Η αξία των συναλλαγών για τέταρτη συνεχή συνεδρίαση κυμάνθηκε κάτω από τα 100 εκατ. ευρώ.

σημειώνοντας πτώση 0,65%. Ενδοσυνεδριακά κατέγραψε υψηλότερη τιμή στις 1.487,42 μονάδες (+0,42%) και κατώτερη τιμή στις 1.470,44 μονάδες (-0,73%).

Η αξία των συναλλαγών για τέταρτη συνεχή συνεδρίαση κυμάνθηκε κάτω από τα 100 εκατ. ευρώ. Διαμορφώθηκε στα 96,44 εκατ. ευρώ, ενώ διακινήθηκαν 18.257.176 μετοχές.

Ο δείκτης υψηλής κεφαλαιοποίησης σημείωσε πτώση σε ποσοστό 0,79%, ενώ ο δείκτης της μεσαίας κεφαλαιοποίησης ενισχύθηκε οριακά σε ποσοστό 0,03%.

Από τις μετοχές της υψηλής κεφαλαιοποίησης, άνοδο κατέγραψαν μόνο οι μετοχές της

Coca-Cola HBC (+2,27%), του ΟΛΠ (+1,26%) και των ΕΛΠΕ (+0,18%).

Αντιθέτως, τη μεγαλύτερη πτώση σημείωσαν οι μετοχές των Viohalco (-4,04%), Alpha Bank (-2,21%), Autohellas (-1,98%) και Τιτάν (-1,75%).

Τον μεγαλύτερο όγκο συναλλαγών παρουσίασαν η Eurobank και η Πειραιώς διακινώντας 4.355.790 και 3.315.121 μετοχές, αντιστοίχως.

Τη μεγαλύτερη αξία συναλλαγών σημείωσαν η Εθνική με 14,38 εκατ. ευρώ και η Πειραιώς με 12,43 εκατ. ευρώ.

Ανοδικά κινήθηκαν 33 μετοχές, 74 πτωτικά και 13 παρέμειναν σταθερές. Τη μεγαλύτερη άνοδο σημείωσαν οι μετοχές: Μπίτρος +7,56% και Ιντρακόμ +5,49%. Τη μεγαλύτερη πτώση κατέγραψαν οι μετοχές: Χαϊδεμένος -10,95% και Λανακάμ(κ) -5,50%.

Στην αγορά συναλλάγματος, το ευρώ έναντι του δολαρίου σημείωσε χθες το απόγευμα άνοδο σε ποσοστό 0,17% και διαμορφωνόταν σε 1,0879 δολ. Το ευρώ βρισκόταν στα 170,4360 γεν, στο 0,8505 με τη στερλίνα και στο 0,9901 με το ελβετικό φράγκο.

Η ισοτιμία του δολαρίου υποχωρούσε σε ποσοστό 0,11% έναντι του γεν και διαμορφωνόταν στα 156,6810 γεν. Η στερλίνα έναντι του δολαρίου κατέγραφε άνοδο 0,15%, σε 1,2790 δολ.

Οι παράγοντες της αγοράς στοιχηματίζουν ότι υπάρχουν 91% πιθανότητες για μείωση επιτοκίων από την ΕΚΤ την επόμενη εβδομάδα, ενώ 50% είναι οι πιθανότητες για μια πρώτη περικοπή του κόστους δανεισμού από τη Fed τον Σεπτέμβριο.

Πτώση στην Ευρώπη με το βλέμμα στον πληθωρισμό

Με απώλειες ολοκληρώθηκαν οι χθεσινές συναλλαγές στα ευρωπαϊκά χρηματιστήρια, ενώ κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης οι δείκτες αναπτύχθηκαν κατευθυνση. Βρισκόνταν υπό την επηρροή αφενός της έρευνας της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, η οποία δείχνει ότι εξασθένισαν οι προσδοκίες των καταναλωτών τον Απρίλιο σχετικά με την πορεία του πληθωρισμού, αφετέρου του κλάδου ακινήτων, ο οποίος προσέλκυε το ενδιαφέρον τους.

Ωστόσο, κυριάρχησαν οι ανησυχίες για τον πληθωρισμό και τις κινήσεις των κεντρικών τραπεζών έναντι και ένηθεν του Ατλαντικού. Ο πανευρωπαϊκός δείκτης STOXX 600 έκλεισε χθες στο -0,60%, σημειώνοντας τη χειρότερη ημερήσια επι-

δοση μνός. Στη Φρανκφούρτη ο DAX έκλεισε στο -0,52%, αν και ενδοσυνεδριακά είχε ανέλθει 0,3% χάρη στα στοιχεία για τον Απρίλιο, βάσει των οποίων οι τιμές κορυφώθηκαν στη Γερμανία υποχώρησαν 1,8% σε ετήσια βάση. Στο Λονδίνο ο FTSE 100 ολοκλήρωσε τις χθεσινές συναλλαγές στο -0,76%, στο -0,92% ο CAC

40 στο Παρίσι, στο -0,29% ο FTSE MIB στο Μιλάνο και στο -0,44% ο IBEX στη Μαδρίτη. Συνολικά επενδυτές και αναλυτές στρέφονται στα ζωτικά στοιχεία για τον πληθωρισμό, που δημοσιεύονται εντός της εβδομάδας, ενώ τα συγκρατημένα σχόλια στελεχών της Ομοσπονδιακής Τράπεζας των ΗΠΑ (Fed) επηρέασαν επίσης δυσμενώς το κλίμα. Ειδικότερα, ο πρόεδρος της Fed Μινεάπολης, Νιλ Κασκάρι, δήλωσε σε συνέντευξή του στο CNBC πως η Ομοσπονδιακή Τράπεζα οφείλει να περιμένει να υπάρξει σημαντική πρόοδος στο μέτωπο του πληθωρισμού προτού προχωρήσει σε μειώσεις επιτοκίων. Στην Ευρώπη οι μετοχές των ομίλων με δραστηριότητες στα ταξίδια και στην αναψυχή εμφάνισαν ζημιές της τάξεως

του 2,8%, διότι η μετοχή της βρετανικής Flutter Entertainment εξασθένησε κατά 7,4%. Πτώση 1% είχε και ο κλαδικός δείκτης των ομίλων παροχής υπηρεσιών υγείας, ενώ αντίθετη πορεία ακολούθησε ο τομέας ακινήτων με κέρδη 0,7%. Μεθαύριο Παρασκευή αναμένονται οι τιμές καταναλωτή Μαΐου για την Ευρωζώνη, ενώ μεμονωμένα θα δημοσιοποιηθούν και οι δείκτες για τη Γερμανία, τη Γαλλία και την Ισπανία νωρίτερα. Οι παράγοντες της αγοράς στοιχηματίζουν ότι υπάρχουν 91% πιθανότητες για μείωση επιτοκίων από την ΕΚΤ την επόμενη εβδομάδα, ενώ 50% είναι οι πιθανότητες μιας πρώτης περικοπής του κόστους δανεισμού από τη Fed τον Σεπτέμβριο.

REUTERS, BLOOMBERG

(Πηγή: Reuters)

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

New York/Νέα Υόρκη				London/Λονδίνο				Zurich/Ζυρίχη				Tokyo/Τόκιο				Paris/Παρίσι			
Εταιρεία	Πριν από το κλείσιμο	Μετ.	Μετ. %	Εταιρεία	Χθες	Μετ.	Μετ. %	Εταιρεία	Χθες	Μετ.	Μετ. %	Εταιρεία	Χθες	Μετ.	Μετ. %	Εταιρεία	Χθες	Μετ.	Μετ. %
3M COMPANY	97,865	-1,811	-1,81	ANGLO AMERICAN	2567	-218	-8,5	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	0,2	ACCOR	40,64	-0,49	-1,2	ASAI GROUP HL	5851	-1,17	-2,0
ALCOA CORP	42,94	3,122	7,3	A.B.FOOD	2636	-2,976	-11,3	CITIZEN WATCH	1011	-0,39	-3,9	AIR LIQUIDE	181,54	-1,17	-0,6	ASTELLAS PHARM	1562,5	-0,45	-0,3
ALTRIA GROUP	45,255	-0,5166	-1,1	ADM	106,05	0,519	0,5	CREDIT SAISON	3361	0,69	2,0	ALSTOM	18,77	0,85	4,6	BRIDGESTONE CO	6959	0,35	0,4
AMAZON COM	181,32	0,3154	0,2	ADMIRAL GRP	2687	-1,211	-4,5	CANON INC	4514	0,16	0,4	AXA	33,37	-0,95	-2,8	CANON INC	4514	0,16	0,4
AMER EXPRESS C	235,94	-0,9405	-0,4	ASHTED GRP	5770	0,98	1,7	CASIO COMPUTER	1141	-0,83	-7,3	BNP PARIBAS	67,79	1,09	1,6	CASIO COMPUTER	1141	-0,83	-7,3
AMER INTL GROU	76,8	-1,5763	-2,0	ANTOFAGASTA	2311	2,894	12,5	CITIZEN WATCH	1011	-0,39	-3,9	BOUYGUES	35,97	-0,47	-1,3	CITIZEN WATCH	1011	-0,39	-3,9
AMGEN	299,1	-2,2038	-0,7	AVIVA	482,4	-1,332	-2,8	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1	CARGEMINI	210,10	-1,78	-8,3	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1
APPLE INC	190,3099	0,1736	0,1	ASTRAZENECA	11098	-2,18	-2,0	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1	CARREFOUR	15,19	-1,75	-11,4	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1
BANK OF AMERIC	39,205	-1,2469	-3,2	BABCOCK INTL	558	0	0,0	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1	CASINO GUICHAR	0,04	-4,28	-100,0	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1
BAXTER INTL IN	33,785	-0,3392	-1,0	BAE SYS	1370,5	-1,046	-0,8	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1	CREDIT AGRICOL	15,92	0,41	2,6	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1
BOEING CO	173,55	-0,5558	-0,3	BARCLAYS	218,6	1,365	6,2	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1	DANONE	210,10	-1,78	-8,3	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1
BRISTOL MYERS	40,5169	-1,7534	-4,3	BURBERRY GRP	103,65	-0,145	-0,1	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1	DASSAULT SYSTE	38,32	-1,39	-3,6	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1
CAMPBELL SOUP	44,355	-2,1725	-4,9	BT GROUP	128,35	1,18	0,9	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1	L'OREAL	445,65	-0,82	-1,8	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1
CATERPILLAR IN	346,53	-0,6793	-0,2	COCACOLA HBC A	2766,862	-0,935	-0,3	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1	L.V.M.H.	745,40	-1,43	-1,9	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1
THE CIGNA GP O	333,285	0,2029	0,6	CARNIVAL	110,25	3,377	3,0	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1	LAGARDERE	21,55	-0,46	-2,1	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1
CHEVRON	158,28	0,3036	0,2	CENTRICA	141,05	-0,354	-0,3	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1	MICHELIN	36,72	1,35	3,7	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1
CISCO SYSTEMS	46,28	-0,3016	-0,6	COMPASS GROUP	2177	-1,891	-0,9	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1	PERNOD RICARD	139,30	-1,42	-1,0	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1
CITIGROUP	62,745	-1,3133	-2,1	CAPITA GROUP	6300	-1,936	-3,1	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1	KERING	331,15	-0,62	-0,2	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1
CERVEZARIAS	12,94	0,5439	4,2	CRH	6300	-1,936	-3,1	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1	PUBLICIS GROUP	106,75	-0,14	-0,1	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1
COCA-COLA CO	61,545	-0,7339	-1,2	DCC	5675	-0,613	-1,1	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1	RENAULT	51,70	2,62	5,1	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1
COLGATE PALMOL	91,755	-1,6559	-1,8	DIAGEO	2628,5	-2,377	-0,9	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1	L'OREAL	445,65	-0,82	-1,8	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1
DANAS CORP	88,26	-2,572	-2,9	DIRECT LINE	206,6	-1,901	-0,9	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1	L.V.M.H.	745,40	-1,43	-1,9	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1
DIANA SHIPPING	3,05	-31,746	-1042,3	EXPERIAN	3722	0,35	0,9	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1	SAINT-GOBAIN	81,66	-0,34	-0,4	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1
DOW INC	58,02	0,4501	0,8	EASVJET	460,3999	-1,75	-0,4	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1	SANOFI	88,58	-1,42	-1,6	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1
DUPONT DE NMOU	82,09	1,1958	1,5	FRESHNLO	610,5	3,02	0,5	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1	SCHNEIDER ELEC	232,70	-0,62	-0,3	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1
GLBL X EM MR E	26,8912	-0,052	-0,2	GLENORE	489,55	1,043	0,2	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1	SOCIETE GENERA	27,25	0,94	3,4	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1
ENTERGY CP	108,075	-0,9758	-0,9	GSK	1742	-1,944	-1,1	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1	SOLEXO	85,55	-0,58	-0,7	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1
EXXON MOBIL	114,23	0,7142	0,6	HARMERSON	27,48	0,438	1,6	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1	TEF	8,87	-0,34	-3,8	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1
FEDER CORP	247,38	-0,0848	-0,0	HARGREAVES LAN	1072,5	-1,697	-0,2	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1	THALES	164,00	-1,8	-1,1	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1
FORD MOTOR CO	11,75	-3,3717	-29,0	HSBC HLDGS.UK	685,6	-0,779	-0,1	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1	VEOLIA ENVIRON	31,02	-0,8	-2,5	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1
INTL BUS MACHI	169,21	-0,9831	-0,6	INTL CONSOL AI	172,85	0,55	0,3	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1	WOLTERS KLUWER	149,6	-0,99	-0,7	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1
GENERAL DYNAMI	298,15	-0,4906	-0,2	INTERCOM. HOTE	7832	-1,285	-0,2	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1
GE AEROSPACE O	167,14	-0,1135	-0,1	3I GRP	2918	-0,949	-0,3	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1
GOLDM SACHS GR	461	-0,039	-0,0	IMPBRANDS	1917	-0,878	-0,4	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1
HALLIBURTON CO	36,505	1,0939	3,0	INTERTEK GROUP	4915,06	-2,408	-0,5	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1
HARTFORD FINL	100,605	-0,6665	-0,7	ITV	77,65	1,101	1,4	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1
HP INC	33,135	1,1756	3,6	JOHNSON MATTHE	1794	0,561	0,3	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1
HOMER DEPOT INC	327,76	0,8182	0,2	KINGFISHER	265,4	1,259	0,5	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1
INTEL CORP	31,0701	1,1396	3,7	LAND SECS.	648	-0,539	-0,1	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1
JOHNSON JOHNSO	144,32	-1,8031	-1,3	LEGAL&GEN.	252,1	1,977	0,8	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1
JPMORGAN CHASE	199,355	-0,6751	-0,3	LLOYDS GRP	55,7	1,423	2,5	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1
LAZARD INC ORD	40,925	-1,6226	-4,0	MARKS & SP	4876,490	0,936	0,0	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1
MCDONALD'S COR	253,44	-1,8093	-0,7	MONDI	1586,5	0,566	0,0	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1	DAIWA SEC GROU	1187	2,5	2,1	DAIWA SEC GROU	1187		

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ				
	Κλείσιμο	Προηγ.	Διαφορά	Μετ.
ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΧΑ	1.471,63	1.481,23	-9,60	-0,65%
FTSE/Χ.Α. LARGE CAP	3.571,86	3.600,40	-28,54	-0,79%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ Χ.Α.	14.155,89	14.137,15	18,74	0,13%
FTSE/Χ.Α.ΥΠΗΛΗΣ ΜΕΡΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	4.108,19	4.127,90	-19,71	-0,48%
FTSE/Χ.Α. MID CAP	2.358,02	2.357,35	0,67	0,03%
FTSE/Χ.Α. ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ	853,49	859,12	-5,63	-0,66%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΤΗΧ ESG	1.679,58	1.692,14	-12,56	-0,74%
ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ MID & SMALL CAP	2.094,71	2.112,61	-17,90	-0,85%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΕΙΚΤΗ Χ.Α.	2.697,29	2.714,72	-17,43	-0,64%
FTSE/Χ.Α. ΤΡΑΠΕΖΕΣ	1.306,88	1.325,21	-18,33	-1,38%
FTSE/ΑΤΗΧ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ & ΘΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	5.577,42	5.558,99	18,43	0,33%
FTSE/ΑΤΗΧ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	6.141,64	6.226,75	-85,11	-1,37%
FTSE/ΑΤΗΧ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	4.724,21	4.742,27	-18,06	-0,38%
FTSE/ΑΤΗΧ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	5.093,86	5.159,49	-65,63	-1,27%
FTSE/ΑΤΗΧ ΒΑΣΙΚΑ ΑΓΑΘΑ	6.308,20	6.283,19	25,01	0,40%
FTSE/ΑΤΗΧ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	6.246,80	6.310,79	-63,99	-1,01%
FTSE/ΑΤΗΧ ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ	5.176,42	5.294,18	-117,76	-2,22%
FTSE/ΑΤΗΧ ΕΝΕΡΓΕΙΑ & ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ	5.312,22	5.349,89	-37,67	-0,70%

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΞΙΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	
ΤΡΑΠΕΖΕΣ	43.567.317,33
ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΧΥΔΙΑ	8.651.592,16
ΠΟΛΥΠΛΗΘΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ	7.735.447,26
ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	4.441.104,76
ΔΙΔΥΜΕΤΗΡΙΑ	4.237.291,18
ΣΥΜΒΑΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	3.848.994,21
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	3.471.244,62
ΣΤΑΘΕΡΗ ΘΗΛΕΦΩΝΙΑ	2.944.610,60
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	2.917.957,97
ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	2.572.986,60
ΔΙΔΥΜΕΤΗΡΙΑ & ΕΜΠΟΡΙΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΚΙΩΔΩΝ	1.823.770,58
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ	1.771.347,62
ΤΣΙΜΕΝΤΑ	1.676.872,30
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	1.016.190,27
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΝΑΠΤΥΧΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	981.113,22
ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	942.557,24
ΑΝΑΦΥΚΤΙΚΑ	903.668,46
ΕΙΔΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ	349.912,90
ΜΗ ΣΙΔΗΡΟΥΧΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	344.513,46
ΤΑΞΙΔΙΑ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	312.331,18
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	288.829,72
ΕΞΕΔΙΚΕΜΕΝΟ ΜΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	165.227,78
ΥΔΡΕΥΣΗ	146.064,22
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΓΡΑΦΕΙΩΝ	134.054,58
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ & ΘΕΜΑΤΟΦΥΛΑΚΕΣ	131.544,38
ΤΡΟΦΙΜΑ	114.803,02
ΕΜΠΟΡΙΚΑ ΟΧΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΦΟΡΤΗΓΑ	109.569,24

* Το Χρηματιστήριο Αθηνών και ο οίκος FTSE Russell ανακοινώνουν τους νέους Συντελεστές Στάθμισης (Capping Factors) των μετοχών που συμμετέχουν στη σύνθεση των δεικτών FTSE/Χ.Α. Οι αλλαγές θα ισχύσουν από τη συνεδρίαση της Δευτέρας 18 Δεκεμβρίου 2023.

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ

ΑΝΟΔΟΣ	Κλείσιμο	Μετ.	ΠΤΩΣΗ	Κλείσιμο	Μετ.
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	3,840	5,49%	ΜΟΤΟΔΥΝΑΜΙΚΗ (ΚΟ)	2,880	-4,64%
ΡΕΒΟΪΛ (ΚΟ)	1,715	2,39%	ΠΑΠΟΥΣΑΝΗΣ (ΚΟ)	2,400	-4,38%
ΚΡΙ - ΚΡΙ (ΚΟ)	11,200	2,28%	ΒΙΟΗΑΛCO SA/NV (ΚΑ)	6,180	-4,04%
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	32,400	2,27%	UNIBIOS (ΚΟ)	1,315	-2,59%
ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ (ΚΟ)	8,780	1,62%	ΕΥΑΘ (ΚΟ)	3,120	-2,50%
CRJ (ΚΟ)	0,690	1,47%	ΙΛΥΔΑ (ΚΟ)	1,710	-2,29%
ΟΛΘ (ΚΟ)	21,600	1,41%	ALPHA ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜ. (ΚΟ)	1,680	-2,21%
ΟΛΠ (ΚΟ)	24,200	1,26%	IDEAL HOLDINGS (ΚΟ)	5,980	-2,13%
ΓΕΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΟΥ (ΚΟ)	1,545	0,98%	ΑΥΤΟHELLAS (ΚΟ)	11,860	-1,98%
ΑΤΠGA ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	2,440	0,83%	ΤΙΤΑΝ CEMENT INTER. (ΚΑ)	30,850	-1,75%

ΟΙ ΜΕΤΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ FTSE 25

	Κλείσιμο	Μετ.%
ΒΙΟ (ΒΙΟΧΑΛΚΟ)	6,18	-4,04
CENER (CENERGY HOLDINGS SA)	8,46	0,36
ΤΙΤC (ΤΙΤΑΝ)	30,85	-1,75
ΕΕΕ (COCA COLA HBC)	32,4	2,27
ΟΤΕ (ΟΤΕ)	14,11	-0,35
ΑΡΑΓΓ (ΑΕΓΕΑΝ ΑΙΡΛΙΝΕΣ)	11,9	-1,65
TENERG (ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ)	18,26	0
ΣΑΡ (ΣΑΡΑΝΤΗΣ)	11	-1,61
ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΕΛΛΑΚΤΩΡ)	2,55	-1,54
ΓΕΚΤΕΡΝΑ (ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ)	16,48	-0,72
ΜΥΤΙΛ (ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ)	37,16	-0,91
ΛΑΜΔΑ (LAMBDA DEVELOPMENT)	6,81	-0,29
ΕΛΧΑ (ΕΛΒΑΛΧΑΛΚΟΡ)	1,946	-0,82
ΑΛΦΑ (ALPHA BANK)	1,68	-2,21
ΜΠΕΛΑ (JUMBO)	26,84	-0,89
ΕΤΕ (ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ)	8,39	-1,18
ΠΕΙΡ (ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ)	3,75	-1,55
ΕΥΡΩΒ (EUROBANK)	2,1	-0,94
ΕΛΠΕ (ΕΛΠΕ)	8,515	0,18
ΚΟΥΕΣ (QUEST)	5,26	-1,5
ΟΤΟΕΛ (ΑΥΤΟHELLAS)	11,86	-1,98
ΕΥΔΑΠ (ΕΥΔΑΠ)	5,98	-0,83
ΟΠΑΠ (ΟΠΑΠ)	14,78	-1,6
ΜΟΗ (MOTOR OIL)	28,08	-1,27
ΔΕΗ (ΔΕΗ)	11,54	-0,52

ΠΑΡΑΓΩΓΑ - ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ
Σ.Μ.Ε. σε Δείκτες	98	408	4.821
FTSE/Χ.Α. Τράπεζες	3	14	877
FTSE/Χ.Α. Large Cap	95	394	3.931
MSCI GREECE REBASED	0	0	13
Σ.Μ.Ε. σε Μετοχές	1.001	14.047	510.104
ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (ΚΟ)	11	204	28.003
ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΔΙΓΑΙΟΥ (ΚΟ)	25	94	4.055
ALPHA ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΥΜΜ (ΚΟ)	107	5.006	177.023
ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ ΑΘΗΝΩΝ(ΚΟ)	4	14	1.165
ΑΥΤΟHELLAS (ΚΟ)	0	0	205
ΑΒΑΞ Α.Ε. (ΚΟ)	0	0	969
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	6	26	65
CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	25	222	4.031
ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	60	400	4.784
ΕΛΒΑΛΧΑΛΚΟΡ (ΚΟ)	15	89	4.945
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	64	1.515	28.382
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	1	5	4.344
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	3	8	1.123
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	7	17	15.848
ΕΛΛΗΝ. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	28	205	8.684
HELLENIC ENERGY (ΚΟ)	12	49	5.593
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	74	458	7.956
INTRAKAT (ΚΟ)	3	20	2.174
JUMBO (ΚΟ)	2	4	551
LAMBDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	0	0	7.541
MIG (ΚΟ)	0	0	132
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	2	2	323
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	9	19	6.397
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	31	234	10.504
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	62	180	3.013
ΤΡΑΠΕΖΑ ΟΡΤΙΜΑ BANK (ΚΟ)	0	0	209
ΟΤΕ (ΚΟ)	26	112	6.074
ΟΛΠ (ΚΟ)	0	0	133
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLD (ΚΟ)	218	4.160	104.440
ΔΕΗ (ΚΟ)	77	311	33.793
QUEST ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	0	0	286
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	64	303	32.353
ΤΙΤΑΝ CEMENT (ΚΑ)	5	21	175
ΒΙΟΗΑΛCO SA/NV (ΚΑ)	60	369	4.831
Δικαιώματα σε Δείκτες	2	40	866
FTSE/Χ.Α. Large Cap	2	40	866
Δικαιώματα σε Μετοχές	2	21	497
ALPHA ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΥΜΜ (ΚΟ)	0	0	0
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	364
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	0	0	64
ΟΤΕ (ΚΟ)	1	10	18
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLD (ΚΟ)	0	0	0
ΔΕΗ (ΚΟ)	1	11	51
Συνολική Δραστηριότητα	1.103	14.516	516.288

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Τρίτη 28 Μαΐου 2024

ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑ	ΚΑΤΩΤΑΗ	ΑΝΩΤΑΗ	ΜΕΣΗ ΣΤΑΘΜ.**	ΔΙΑΦ.*	ΤΙΤΛΟΙ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΣΗ	ΤΙΜΗ ΚΛΕΙΣ.	% ΜΕΤΑΒ.
ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΕΛΗΤ	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD	2,6800	2,7000	2,6909	-1,6770	11,409	2,6800	2,6900	2,6900	0,75
ΤΡΚΗ	Bank of Cyprus Holdings Plc	4,5600	4,6000	4,5725	3,0360	17,824	4,5800	4,6000	4,6000	1,32
ΔΗΕΠ	Demetra Holdings Plc (EM)	0,9800	1,0000	0,9940	0,1750	13,009	0,9840	0,9900	0,9900	-1,00
ΛΕΠΕ	LCP HOLDINGS AND INVESTMENTS PUBLIC LTD (Σ)	0,1050	0,1140	0,1086	-0,7440	7,577	0,1050	0,1160	0,1050	-9,48
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΛΟΥΗ	LOUIS PLC	0,0575	0,0575	0,0575	-0,2360	2,730	0,0585	0,0610	0,0575	-4,17
Τεχνολογία										
ΛΟΥΤ	LOGICOM PUBLIC LTD	3,2000	3,3000	3,2266	-7,4760	1,634	3,2200	3,3000	3,2000	-4,76
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΑΤΑΣ	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	2,1000	2,1000	2,1000	-2,0000	3,000	2,0800	2,1200	2,1000	-0,94
ΚΟΖΑ	ΚΟΖΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ						0,1100	0,0000		
ΜΙΝΕ	ΜΙΝΕΡΒΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ	0,0140	0,0150	0,0144	0,0400	152,879	0,0140	0,0000	0,0145	3,57
ΑΙΕΠ	ΑΙΑΝΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (ΕΜ, Σ)	0,0450	0,0450	0,0450	0,0000	10,000	0,0450	0,0495	0,0450	0,00
ΑΚΕΠ	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0220		
ΕΛΛΗ	ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD						0,3900	0,4280		
ΙΝΕΠ	INTERFUND INVESTMENTS PLC (EM)	0,0340	0,0380	0,0356	0,0120	3,700	0,0340	0,0380	0,0380	7,04
ΙΣΕΠ	ΙΣΧΥ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (ΕΜ, Σ)						0,0000	0,0420		
ΡΕΕΠ	REGALLIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD (EM, Σ)						0,0000	0,0090		
ΧΑΕΠ	HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD (EM, Σ)						0,0175	0,0000		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΑΓΡΟ	"ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΑΓΡΟΥ" "Η ΠΡΟΟΔΟΣ" ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ *						1,2500	0,0000		
ΚΛΑΡ	CLARIDGE PUBLIC LTD						0,0200	0,0210		
ΚΟΝΣ	CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,1080		
ΛΕΠΤ	LEPTOS CALYPSO HOTELS PUBLIC LTD						0,0435	0,0495		
ΛΟΞΕ	LORDOS HOTELS (HOLDINGS) PUBLIC LTD						0,7950	0,8500		
ΣΑΛΑ	SALAMIS TOURS (HOLDINGS) PUBLIC LTD (Σ)	3,6800	3,6800	3,6800	0,0000	800	3,6600	3,7000	3,6800	0,00
ΤΟΚΙ	TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LTD (Σ)						0,0840	0,0000		
Βιομηχανία										
ΝΤΙΑ	DISPLAY ART PLC (Σ)						0,0000	0,0500		
ΡΟΛΑ	ROLANDOS ENTERPRISES PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
ΑΒΚΑ	ΔΑΣΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΚΥΠΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ						1,0000	1,1000		
ΚΕΤΕ	THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD	0,8000	0,8000	0,8000	-2,5330	4,813	0,8000	0,8250	0,8000	-3,61
ΚΥΘΡ	K. KYTHREOTIS HOLDINGS PUBLIC LTD						0,3060	0,3280		
ΤΣΙΒ	ΤΣΙΜΕΝΤΟΠΟΙΙΑ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ						3,8200	3,8600		
Βασικά Καταναλωτικά Αγαθά										
ΙΟΑΝ	CHRIS IOANNIDIS PUBLIC LTD (Σ)						0,0400	0,0000		

Το νερό «δοκιμάζει» τους Ευρωπαίους

Εκθεση για τις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής εστιάζει στις πλημμύρες, τη λειψυδρία και την ποιότητα των υδάτων

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΛΙΑΛΙΟΥ

Περίπου το 5% του πληθυσμού στην Ελλάδα κατοικεί σε παραποτάμιες περιοχές στις οποίες ο κίνδυνος πλημμύρας είναι αυξημένος – έναντι 12% του ευρωπαϊκού. Σχετικά με την ασφάλεια των υποδομών, σε επικίνδυνες για πλημμύρα περιοχές βρίσκεται το 21% των βιολογικών καθαρισμών της χώρας, αλλά μόλις το 1% των νοσοκομείων.

Όσον αφορά τη λειψυδρία, το 70% των πληθυσμών της νότιας Ευρώπης βρίσκεται ήδη σε κατάσταση εποχικής πίεσης, ενώ ειδικά για την Ελλάδα προβλέπεται ότι η υγρασία του εδάφους θα μειωθεί σημαντικά την επόμενη 50ετία στην Κρήτη, σχεδόν στο σύνολο των νησιών του Αιγαίου και του Ιονίου, καθώς και στην Πελοπόννησο και τη Στερεά Ελλάδα.

Τα στοιχεία αυτά προέρχονται από νέα έρευνα του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος, με τίτλο «Ανταπόκριση στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στην ανθρώπινη υγεία στην Ευρώπη», η οποία εστιάζει στις πλημμύρες, στη λειψυδρία και στην ποιότητα του νερού.

Η έρευνα καταγράφει τις πολυεπίπεδες συνέπειες της κλιματικής αλλαγής στη σχέση του ανθρώπου με το νερό στην ευρωπαϊκή ήπειρο και παρουσιάζει έναν μεγάλο αριθμό πρακτικών λύσεων που εφαρμόσαν ευρωπαϊκές χώρες τα τελευταία χρόνια, ανταποκρινόμενες στις έκτακτες συνθήκες.

Ανάμεσα στα ενδιαφέροντα σημεία της έκθεσης:

- Σήμερα, περίπου 53 εκατομμύρια άνθρωποι στην Ευρώπη (το 12% του πληθυσμού) ζουν σε περιοχές που είναι ευάλωτες από πλημμύρες ποταμών. Το μεγαλύτερο ποσοστό πληθυσμού σε ευάλωτες περιοχές βρίσκεται στην Ολλανδία (23,4%), στη Σλοβακία (21,7%) και στην Αυστρία (20,6%), ενώ στην Ελλάδα το αντίστοιχο ποσοστό είναι 4,7%.

- Ο ευάλωτος σε πλημμύρες πληθυσμός στην Ευρώπη αυξήθηκε κατά 935.000 ανάμεσα στο 2011 και το 2021, κάτι που υποδεικνύει την αύξηση των ανθρώπινων δραστηριοτήτων στις πλέον πλημμυρικές ζώνες των ποταμών. Η αύξηση αυτή (1,8%) είναι μικρότερη

από τη γενική αύξηση του πληθυσμού (2,9%). Ωστόσο, σε κάποιες χώρες όπως η Δανία οι πληθυσμοί αυτοί έχουν υπερδιπλασιαστεί. Στην Ελλάδα και στη Βουλγαρία, δύο χώρες με μειούμενο πληθυσμό, η μείωση του πληθυσμού σε ευάλωτες στις πλημμύρες περιοχές ήταν πολύ υψηλότερη από τη μείωση του γενικού πληθυσμού, επειδή τις εγκαταλείπουν.

- Ένα στα εννέα νοσοκομεία στην Ε.Ε. –το 11%– βρίσκεται σε σημείο ευάλωτο σε πλημμύρες (περισσότερες από 15.000 μονάδες υγείας). Τα υψηλότερα ποσοστά απαντούν στη Φινλανδία και στην Ολλανδία, ενώ αντίστοιχο ποσοστό στην Ελλάδα είναι πολύ μικρό (1%).

- Αντιθέτως, ένα πολύ σημαντικό ποσοστό –περισσότερο από το ένα τρίτο– των μονάδων επεξεργασίας λυμάτων στην Ε.Ε. έχει κατασκευαστεί σε ευάλωτες σε πλημμύρες περιοχές. Ο μέσος ευρωπαϊκός όρος είναι 36%, με πρώτες στη λίστα την Αυστρία και τη Σλοβακία, όπου ευάλωτες είναι τα δύο τρίτα των μονάδων τους. Στην Ελλάδα, οι ευπρόσβλητοι σε πλημμύρες βιολογικοί καθαρισμοί αντιστοιχούν στο 21,1%, πο-

Το 12% του ευρωπαϊκού πληθυσμού κατοικεί σε περιοχές οι οποίες είναι ευάλωτες από πλημμύρες ποταμών, ενώ στην Ελλάδα το αντίστοιχο ποσοστό είναι 4,7%.

σοστό μικρότερο από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο αλλά όχι ευκαταφρόνητο.

- Όσον αφορά τη λειψυδρία, η έκθεση επισημαίνει ότι περίπου το 30% του πληθυσμού στη νότια Ευρώπη κατοικεί σε περιοχές με μόνιμο πρόβλημα, ενώ το 70% σε περιοχές που αντιμετωπίζουν εποχικά σοβαρό ζήτημα επάρκειας νερού. Το ποσοστό αυτό αναμένεται να αυξηθεί.

- Η πιο ευάλωτη ομάδα στη λειψυδρία είναι οι αγρότες, εξαιτίας της επιπτώσεως στο επίπεδο ζωής τους και στην ψυχική τους υγεία, αλλά και όσοι χρησιμοποιούν

1. Καταστροφές στη γερμανική πόλη Ινσούλ από την υπερχειλίση του ποταμού Αρ, τον Ιούλιο του 2015, όταν η κακοκαιρία άφρασε πίσω της δεκάδες νεκρούς στη Γερμανία. **2. Ο Βλοχός** Καρδίτσας βυθισμένος στο νερό μετά το σαρωτικό πέρασμα του «Ντάνιελ», τον περασμένο Σεπτέμβριο. **3. Βάρκες** έχουν «εγκλωβιστεί» σε αποξηραμένη λιμνη στην πόλη Βελέντσε της Ουγγαρίας, τον Αύγουστο του 2022. Η έκθεση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος παραθέτει τις πολύπλευρες επιπτώσεις των πλημμυρών και της λειψυδρίας στην ανθρώπινη υγεία και καταλήγει στην ανάγκη να δοκιμαστούν λύσεις πέρα από την «πεπατημένη» σε όλους τους τομείς και τα επίπεδα διακυβέρνησης.

πηγάδια, λόγω της επιδείνωσής της ποιότητας των υπογείων υδάτων. Παλαιότερη (2019) έρευνα του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος υποδεικνύει ότι η αγροτική παραγωγή στην Ιταλία, την Ελλάδα, την Πορτογαλία, τη νότια Γαλλία και την Ισπανία θα μειωθεί κατά 9% σε ένα σενάριο αύξησης της θερμοκρασίας κατά 1 βαθμό Κελσίου, ενώ έως το 2100 η αξία της αγροτικής γης στις χώρες αυτές θα έχει μειωθεί κατά 80%. Η μεγαλύτερη απώλεια αγροτικής γης αναμένεται στην Ιταλία, όπου η αγροτική παραγωγή θεωρείται πολύ ευ-

άλωτη στις κλιματικές παραμέτρους.

- Όσον αφορά την επιδείνωση της λειψυδρίας, η έκθεση παραθέτει στοιχεία από την υπηρεσία παρακολούθησης της κλιματικής αλλαγής του Copernicus, σύμφωνα με την οποία μέσα στα επόμενα 50 χρόνια θα μειωθεί σημαντικά στη νότια Ευρώπη η υγρασία του εδάφους. «Στο κόκκινο» θα βρεθούν η νότια Ισπανία, η Σικελία, η Κρήτη, τα νησιά του Αιγαίου και του Ιονίου και τα βόρεια μικρασιατικά παράλια της Τουρκίας. Το πρόβλημα θα ενταθεί επίσης σε κεντρική Ισπανία, νότια Ιταλία, νότια μι-

κρασιατικά παράλια της Τουρκίας και, στην Ελλάδα, την Πελοπόννησο και τη Στερεά Ελλάδα.

- Πάντως, τις χειρότερες συνθήκες τα τελευταία χρόνια τις αντιμετωπίζει η Ιβηρική Χερσόνησος. Στη βόρεια Καταλωνία και στη νότια Ανδαλουσία, στην Ισπανία, οι επιγείοι υδροφόροι βρίσκονται στο 16% της δυναμικότητάς τους. Ως αποτέλεσμα, την 1η Φεβρουαρίου οι περιφερειακές αρχές της Καταλωνίας ανακοίνωσαν περιορισμούς στην οικιακή και δημοτική χρήση του νερού, ενώ αντίστοιχα μέτρα έχουν φέ-

τος ληφθεί και στη νότια Πορτογαλία και στη Σικελία.

Όρα για δράση

Η έκθεση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος παραθέτει τις πολύπλευρες επιπτώσεις των πλημμυρών και της λειψυδρίας στην ανθρώπινη υγεία. Και καταλήγει υποδεικνύοντας σε πρώτο επίπεδο την κατεπείγουσα ανάγκη για εφαρμογή της υφιστάμενης κοινοτικής νομοθεσίας και των εθνικών πολιτικών. Και σε δεύτερο επίπεδο την ανάγκη να δοκιμαστούν λύσεις πέρα από την «πεπατημένη» σε όλους τους τομείς και τα επίπεδα διακυβέρνησης.

«Η προστασία της ανθρώπινης ζωής και υγείας από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, συμπεριλαμβανομένων των πλημμυρών, της λειψυδρίας και την επιδείνωση της ποιότητας του νερού, είναι θέμα ύψιστης σημασίας. Οι υπάρχουσες κοινοτικές πολιτικές προσφέρουν μια ισχυρή βάση για δράση, αλλά πρέπει να εφαρμοστούν πιο ευρέως και συστηματικά», σχολιάζει η Λίνα Ύλα-Μονόνεν. «Για να διασφαλίσουμε τη μελλοντική μας ευζωία, πρέπει όλα τα

Το 70% του πληθυσμού στη νότια Ευρώπη ζει σε περιοχές που αντιμετωπίζουν εποχικά σοβαρό ζήτημα επάρκειας νερού, ποσοστό που αναμένεται να αυξηθεί.

επίπεδα διακυβέρνησης να θέσουν σε εφαρμογή αποτελεσματικές λύσεις, ώστε να προβλέψουμε και να μειώσουμε τις επιπτώσεις στη σωματική και ψυχική υγεία. Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος είναι εδώ για να τους υποστηρίξει με την επιστημονική τεκμηρίωση και τις δραστηριότητές του».

Η έκθεση καταλήγει με την παράθεση «καλών παραδειγμάτων» από όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση όσον αφορά την πρόληψη ή τη διαχείριση των συνεπειών πλημμυρών και λειψυδρίας, καθώς και των επιπτώσεών τους στην υγεία.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΟΥ ΚΑΙ ΚΕΡΔΙΣΕ

LOVE 100.7 FM 98.1 & 105.7

XENOS TRAVEL by Royal Holidays

ticketmaster.cy

Το LOVE FM 100.7, το XENOS TRAVEL και το ticketmastercy έχουν φροντίσει για να ζήσεις μια ανεπανάληπτη εμπειρία. Ένα τυχερό ζευγάρι θα βρεθεί στο Μόναχο, την Τετάρτη 14 Αυγούστου για να δει ζωντανά μια από τις μεγαλύτερες τραγουδίστριες του κόσμου.

Το πακέτο περιλαμβάνει:

1. Αεροπορικά εισιτήρια προς και από το Μόναχο
2. Διομνή σε ξενοδοχείο 4 αστέρων για δυο νύχτες μαζί με πρόγευμα.
3. Διακεκριμένα εισιτήρια στη Messe München arena

IN LOVE WITH ADELE !!!

NAVINGGUL BAKER THOMPSON PEDERSEN CORR MARIKA

ΨΗΛΟ-ΕΔΑΦΟΣ
HIGH-GROUND

ΚΥΡΙΑΚΗ 2 ΙΟΥΝΙΟΥ 21:00

HIGH GROUND / ΨΗΛΟ ΕΔΑΦΟΣ
ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑ

Σε μια προσπάθεια να σώσει ό,τι απέμεινε από την οικογένειά του, ένας νεαρός ιθαγενής της Αυστραλίας συνεργάζεται με έναν πρώην στρατιώτη για να εντοπίσουν τον πιο επικίνδυνο πολεμιστή της περιοχής, τον θείο του.

Το Κανάλι Διατίθεται:

cablenet **cyta** **vision** **MOVIES HD** **MESIMVRIA**

Θέση: 101 Θέση: 49

www.mesimvria.com

ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Προσφέρει 140 μισθό

Αναγνωρίζοντας την καθημερινή τους προσπάθεια να προσφέρουν αξία στον πελάτη και να μεγιστοποιήσουν την εμπειρία αγορών του, η Σκλαβενίτης Κύπρου ανακοινώνει την έναρξη καταβολής 140 μισθού προς το προσωπικό της. Παράλληλα, η εταιρεία εφαρμόζει ένα αποδοτικό πρόγραμμα ωφελιμάτων που ισχύει ανεξαρτήτως για τους 1.550 εργαζόμενους. Ανάμεσα στα ουσιαστικά ωφελήματα είναι παραχώρηση της ΑΤΑ (Αυτόματης Τιμηρίμικης Αναπροσαρμογής), ομαδικό πρόγραμμα Ασφάλισης Ζωής και Υγείας για όλους τους εργαζόμενους που επιθυμούν να ενταχθούν σε αυτό, ενώ οι εργαζόμενοι μπορούν να συμμετέχουν στο Ταμείο Προνοίας με συνεισφορά από τον εργοδότη. Πέραν των πιο πάνω, παρέχει κατά τη διάρκεια ολόκληρου του χρόνου σε όλους τους εργαζόμενους της σταθερή έκπτωση για αγορές ειδών ευρείας κατανάλωσης από τα καταστήματά της, καθώς και για τα είδη ορόφου, ενώ παρέχει και επίδομα γέννας (επίσης για όλους τους εργαζόμενους) με συγκεκριμένο ποσό. Επιπρόσθετα, με αφορμή τη γιορτή του Πάσχα και των Χριστουγέννων, παρέχεται στον κάθε εργαζόμενο δωροεπιταγή αξίας €100 έκαστον.

ASK BBF:

Η νέα πρωτοβουλία στην αγορά ακινήτων

Η bbf: συνεχίζει να επενδύει σε καινοτόμες υπηρεσίες με επίκεντρο τη συνεχή βελτίωση της εμπειρίας των πελατών της. Μετά την πρόσφατη παρουσίαση του καρτοφυλακίου της για το 2024, η εταιρεία παρουσιάζει το ask bbf: –μία πελατοκεντρική πρωτοβουλία ολοκληρωμένων υπηρεσιών που εξασφαλίζει άμεση, αποτελεσματική και εξατομικευμένη υποστήριξη μέσω ενός ενιαίου και αξιόπιστου σημείου εξυπηρέτησης. Δεδομένων των προκλήσεων που σχετίζονται με την αγορά κατοικίας ή τη μετεγκατάσταση μιας επιχείρησης, η ολοκληρωμένη πρόταση του ask bbf: συμβάλλει στην απλοποίηση της διαδικασίας προς όφελος του πελάτη, παρέχοντας απαντήσεις σε συχνές ερωτήσεις και άμεση πρόσβαση σε ομάδες ειδικών που είναι έτοιμοι να σταθούν δίπλα του σε κάθε βήμα. Για την ακόμη καλύτερη εξυπηρέτηση των πελατών, το ειδικό τμήμα E&A ανέπτυξε μια εύχρηστη εφαρμογή για τη διαχείριση των έξυπνων σπιτιών, την πληρωμή λογαριασμών συντήρησης, την πρόσβαση σε χρήσιμα έγγραφα και την επικοινωνία με την ομάδα ask bbf: απευθείας από το κινητό τους.

VASSOS ELIADES LTD

Κυκλοφορία νέας μπίρας

Με μεγάλη χαρά, το Variety of Experience by Vassos Eliades Ltd ανακοινώνει την κυκλοφορία της νέας μπίρας του γνωστού chef Πάνου Ιωαννίδη, την μπίρα Άλως. Η νέα αυτή δημιουργία υπόσχεται να κατακτήσει τις καρδιές και τους ουρανίσκους των λάτρων της μπίρας, συνδυάζοντας την παράδοση με την καινοτομία.

Η επίσημη παρουσίαση της νέας μπίρας πραγματοποιήθηκε εκ μέρους του Variety of Experience by Vassos Eliades Ltd την Πέμπτη, 23 Μαΐου, εν παρουσία του chef Πάνου Ιωαννίδη. Οι προσκεκλημένοι είχαν την ευκαιρία να δοκιμάσουν τη νέα δημιουργία του, συνοδευόμενη από ένα εκλεκτό menu που είχαν επιλεγεί ειδικά πιάτα για να αναδείξουν τις γεύσεις της μπίρας. Ο chef Πάνος Ιωαννίδης, γνωστός για την αφοσίωση και το πάθος του στη γαστρονομία, εισέρχεται δυναμικά στον κόσμο της ζυθοποιίας με μια μπίρα που ξεχωρίζει για την ποιότητά της. Η διαδικασία παραγωγής της νέας μπίρας περιλαμβάνει προσεκτικά επιλεγμένα υλικά και εξαιρετικές τεχνικές ζυθοποιίας, διασφαλίζοντας ένα αποτέλεσμα υψηλών προδιαγραφών. Ο ίδιος δήλωσε: «Η μπίρα Άλως γεννήθηκε από την ανάγκη έκφρασης και δημιουργίας μιας μπίρας ιδανικής για foodpairing, με έναν ιδιαίτερο, φινετσάτο και ισορροπημένο χαρακτήρα, με τη δική μου προσωπική γευστική κατεύθυνση και υπογραφή».

Αποκλειστικός διανομέας για την κυπριακή αγορά είναι η εταιρεία Βάσος Ηλιάδης Λτδ. Κυριότερη δραστηριότητα του ομίλου είναι η εισαγωγή, πώληση και διανομή προϊόντων ευρείας κατανάλωσης όπως τρόφιμα και ποτά, αλλά και άλλων ειδών τα οποία εντάσσονται στην κατηγορία ειδών πολυτελείας, όπως κοσμήματα και ρολόγια.

PHILIP MORRIS CYPRUS

Για κάθε αύριο αποφασίζουμε σήμερα

Τον φιλόδοξο στόχο της Philip Morris Cyprus, να καταστεί η Κύπρος η πρώτη smoke-free χώρα στην Ευρώπη, παρουσίασε ο γενικός διευθυντής της εταιρείας, κ. Σταύρος Δρακουλαράκος, στο πλαίσιο εκδήλωσης για τα εγκαίνια των νέων της γραφείων, μετά από 2,5 χρόνια παρουσίας στην κυπριακή αγορά, στο Labs Tower στην καρδιά της Λευκωσίας. Προτάσσοντας τη φιλοσοφία της εταιρείας, «Για κάθε αύριο αποφασίζουμε σήμερα», ο κ. Δρακουλαράκος έθεσε ενώπιον των καλεσμένων της εκδήλωσης τη δέσμευση της ομάδας της Philip Morris Cyprus να επιταχύνει περαιτέρω τις προσπάθειες για τη μετάβαση σε μια Κύπρο χωρίς τσιγάρο. Όπως τόνισε στην ομιλία του ο κ. Δρακουλαράκος «η Κύπρος, μπορεί να ηγηθεί της μετάβασης σε έναν κόσμο χωρίς τσιγάρο και να γίνει η πρώτη ευρωπαϊκή χώρα που θα το πετύχει. Έχουμε ήδη σημειώσει σημαντική πρόοδο, με περισσότερους από 55.000 Κύπριους να έχουν κάνει τη μετάβαση σε καλύτερες εναλλακτικές σε σύγκριση με το τσιγάρο». Την εκδήλωση τίμησε με την παρουσία του ο εφοκώτατος πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας, κ. Νίκος Χριστοδουλίδης, ο οποίος σε σύντομο χαιρετισμό του εξήρε το έργο της εταιρείας τόσο στο νησί όσο και παγκόσμια, για έναν κόσμο απαλλαγμένο από το τσιγάρο. Ακολούθως, περιηγήθηκε στα νέα γραφεία της εταιρείας.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ FREDERICK

Εργα φοιτητών σε δημοπρασία για παιδιά με καρκίνο

«Πώς μπορούμε να βοηθήσουμε τα παιδιά με καρκίνο που νοσηλεύονται στην ογκολογική μονάδα του Μακάριου Νοσοκομείου». Η ερώτηση ήρθε από έναν φοιτητή του προγράμματος «Τεχνικός Μηχανολογικών Εγκαταστάσεων» του Frederick Institute of Technology, και η συζήτηση με την υπόλοιπη ομάδα έδωσε την απάντηση.

Επιστρατεύοντας τη δημιουργικότητα και τις δεξιότητες που απέκτησαν κατά τις σπουδές τους, οι φοιτητές κατασκεύασαν 13 γλυπτά από μέταλλο, στο πλαίσιο του μαθήματος Ειδικών Συγκολλήσεων, με σκοπό να πωληθούν σε δημοπρασία και όλα τα έσοδα να διατεθούν για την οικονομική στήριξη παιδιών με καρκίνο. Οι φοιτητές εργάστηκαν υπό την καθοδήγηση του κ. Σίμου Μαρκαντή, μέλους του ακαδημαϊκού προσωπικού του Frederick Institute of Technology, ο οποίος είχε και την ιδέα της έκθεσης.

Η έκθεση και δημοπρασία των έργων θα γίνει την Κυριακή 2 Ιουνίου, Παγκόσμια Ημέρα του Παιδιού, στο πλαίσιο εκδήλωσης του Δήμου Λευκωσίας με τίτλο «Λευκωσία, ένα μωσαϊκό πολιτισμών», στη Λεωφόρο Μακαρίου, από τις 17:00 μέχρι τις 22:00. Για την κατασκευή των έργων χρησιμοποιήθηκαν κυρίως παλιά μέταλλα στο πλαίσιο της προσπάθειας ανακύκλωσης και επανάχρησης, και βαφές που διασφαλίζουν την ανθεκτικότητά τους.

ΟΙ ΤΟΠΟΙ ΜΑΣ ΕΙΝΑΙ ΠΑΝΤΑ ΣΤΗΝ ΚΑΡΔΙΑ ΜΑΣ

ΛΑΡΙΣΑ

ΚΥΡΙΑΚΗ 2/6

Το χθες και το σήμερα
Οι άνθρωποι και τα έργα τους

Η δημιουργικότητα, η έμπνευση και οι σύγχρονες προκλήσεις

Η ΨΥΧΗ ΜΙΑΣ ΠΟΛΗΣ ΣΕ 300 ΣΕΛΙΔΕΣ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΑΝΑΛΥΣΗ / EUROBANK

Εν αναμονή των χαμηλότερων επιτοκίων

Σημαντικές πείσεις δέχθηκαν τις τελευταίες ημέρες οι αγορές σταθερού εισοδήματος, ενώ το δολάριο ενισχύθηκε, καθώς τα ενθαρρυντικά οικονομικά στοιχεία από τις ΗΠΑ και την Ευρώζων σε συνδυασμό με την αυξημένη αβεβαιότητα για την πορεία του πληθωρισμού ενίσχυσαν περαιτέρω την επικρατούσα άποψη ότι η Fed και η EKT θα προχωρήσουν προσεκτικά στη χαλάρωση της νομισματικής πολιτικής τους.

Ο σύνθετος δείκτης υπεθύνων προμηθειών PMI αναφορικά με τη δραστηριότητα του ιδιωτικού τομέα ανήλθε τον Μάιο στις ΗΠΑ στο υψηλότερο επίπεδο δύο και πλέον ετών, εξέλιξη που θεωρείται συμβατή με την εκτίμηση για εκ νέου επιτάχυνση του ρυθμού μεγέθυνσης της οικονομίας το δεύτερο τρίμηνο. Ανοδικά εξέπληξε και ο αντίστοιχος δείκτης για την Ευρώζων, ο οποίος βρέθηκε στο υψηλότερο επίπεδο από τον Μάιο του 2023, αντανακλώντας σταθερό ρυθμό επέκτασης στον τομέα υπηρεσιών και υποχώρηση του ρυθμού συρρικνώσεως στον τομέα της μεταποίησης.

Παράλληλα, ο έντονος αποπληθωρισμός που παρατηρήθηκε στο μεγαλύτερο μέρος του 2023 έχει εξασθενήσει τους τελευταίους μήνες, εντείνοντας την αβεβαιότητα των μεγάλων κεντρικών τραπεζών για το πόσο γρήγορα ο πληθωρισμός θα βρεθεί σε σταθερή πτωτική πορεία προς

τον μεσοπρόθεσμο στόχο τους. Στις ΗΠΑ, τα στοιχεία για τις νέες αιτήσεις επιδόματος ανεργίας επιβεβαιώνουν ότι η αγορά εργασίας παραμένει ισχυρή, επιτρέποντας τη διατήρηση του ρυθμού αύξησης των μισθών σε επίπεδα υψηλότερα από αυτά που θεωρούνται συμβατά με τον πληθωριστικό στόχο της Fed. Αντίστοιχες ανησυχίες επικρατούν και στους κόλπους της EKT, γεγονός που δεν της επιτρέπει να δεσμευτεί σε έναν προκαθορισμένο ρυθμό μείωσης των επιτοκίων μετά την επόμενη συνεδρίαση στις 6 Ιουνίου, όπου το ενδεχόμενο της πρώτης μείωσης κατά 25 μ.β. προεμφαίνεται σχεδόν πλήρως από τις αγορές. Ο αποπληθωρισμός των τιμών ενέργειας έχει χάσει δυναμική, ο ρυθμός μείωσης των τιμών ενεργειακών βιομηχανικών αγαθών επιβραδύνεται, ενώ η εκ νέου απόρροια επιτάχυνση του ρυθμού αύξησης των μισθών που καθορίζονται με συλλογικές διαπραγματεύσεις το πρώτο τρίμηνο (4,69% ετησίως από 4,45%) εντείνει τις ανησυχίες για το ήδη υψηλό επίπεδο των τιμών υπηρεσιών. Υπό το πρίσμα αυτών των εξελίξεων, η αγορά δεν αναμένει πλέον ότι η Fed θα προχωρήσει στην πρώτη μείωση των επιτοκίων κατά 25 μ.β. πριν από το τέλος του έτους, ενώ για την EKT η συνολική αναμενόμενη μείωση μέχρι το τέλος του 2024 έχει περιοριστεί στις 60 μ.β.

EUROBANK RESEARCH

Εσοδα 1,8 δισ. από προμήθειες για τις τράπεζες το 2023

Προέρχονται κυρίως από τις πληρωμές, τις κάρτες και τις χορηγήσεις δανείων

Της ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΖΩΡΤΖΗ

Από τις χορηγήσεις δανείων, τις πληρωμές και τις συναλλαγές με κάρτες προέρχονται περίπου τα τρία πέμπτα των προμηθειών των ελληνικών τραπεζών, που αυξήθηκαν την τελευταία διετία κατά 17,5%. Τα συνολικά έσοδα από προμήθειες το 2023 ανήλθαν σε 1,8 δισ. ευρώ από 1,6 δισ. ευρώ το 2021, ενώ άλλα 477 εκατ. ευρώ ήταν τα κέρδη από προμήθειες των τεσσάρων συστημικών τραπεζών το α' τρίμηνο του 2024, που ενισχύονται σταθερά λόγω της αύξησης των ηλεκτρονικών συναλλαγών και των χορηγήσεων, κυρίως από το επιχειρηματικό χαρτοφυλάκιο. Σταθερή αύξηση εμφανίζουν τον τελευταίο ενάμιση χρόνο και τα έσοδα από το asset management, καθώς αξιοποιώντας και το θετικό κλίμα στις αγορές, οι τράπεζες διευρύνουν την παρουσία τους

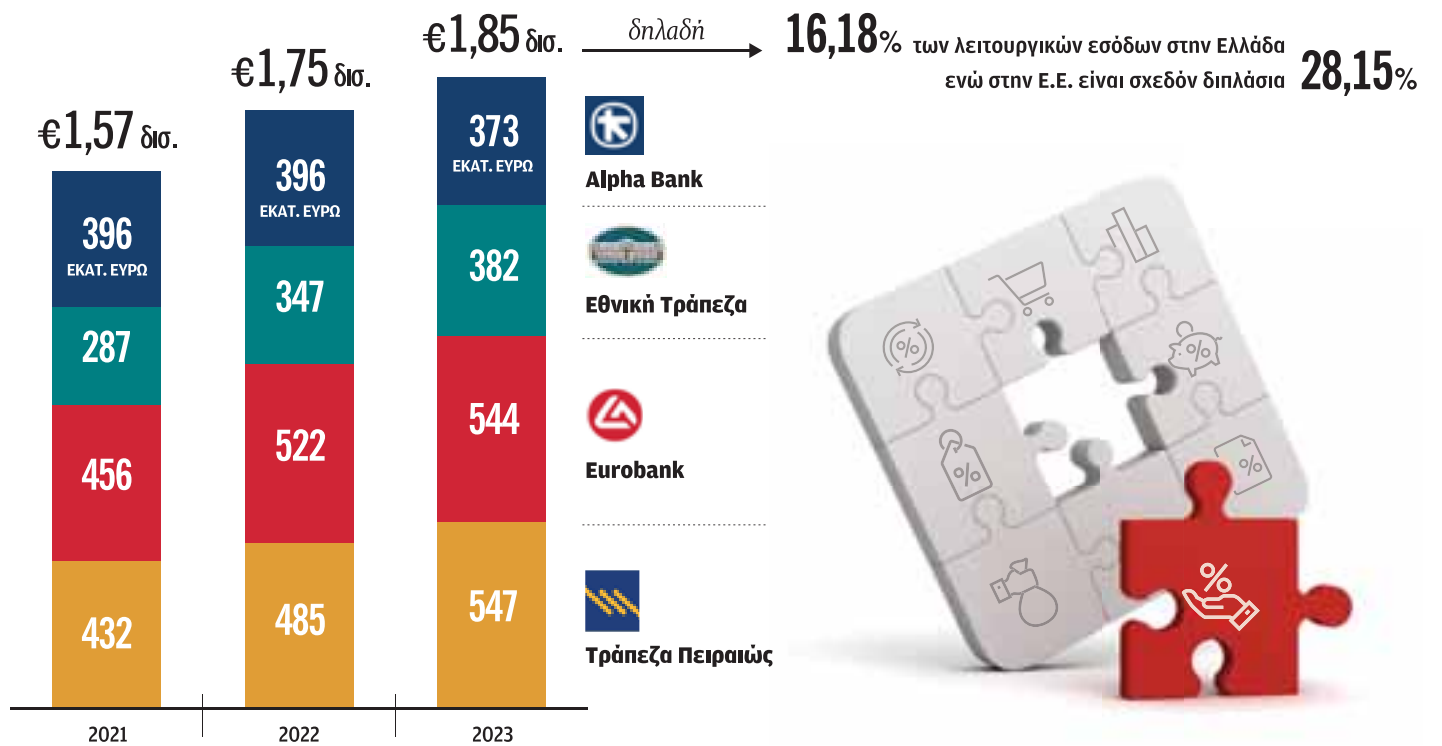
Μέσα σε μία διετία αυξήθηκαν κατά 17,5%. Ενισχύονται σταθερά λόγω των ηλεκτρονικών συναλλαγών.

σε προϊόντα διαχείρισης περιουσίας έναντι των απλών καταθέσεων.

Τα έσοδα από τις συναλλαγές με κάρτες αποτελούν σταθερή πηγή κερδοφορίας, παρά το γεγονός ότι οι τράπεζες έχουν πουλήσει τη δραστηριότητα της αποδοχής καρτών, δηλαδή τη διαχείριση των τερματικών POS σε τρίτους παρόχους. Η Τράπεζα Πειραιώς έχει πουλήσει το 100% της σχετικής δραστηριότητας στη Euronet, η Alpha Bank έχει πουλήσει το 90% στη Nexi, η Eurobank το 90% στη Worldline και η Εθνική Τράπεζα έχει μεταβιβάσει το 51% στην Global Payments, αλλά διατηρούν τα έσοδα ως εκδότες των καρτών, έχοντας πλέον καθιερωθεί και η συνδρομή, όχι μόνο για τις πιστωτικές κάρτες, αλλά και τις χρεωστικές ή τις dual κάρτες, με διαφορετική τιμολόγηση η κάθε μία.

Τα έσοδα από προμήθειες των ελληνικών τραπεζών αντιπροσωπεύουν το 16,18% των οργανικών εσόδων και η τάση είναι η αύξηση του ποσοστού αυτού προκειμένου

Εσοδα από προμήθειες

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Αμελητέα κέρδη κατέγραψε την Τρίτη το ΧΑΚ

Αμελητέα κέρδη κατέγραψε στη σημερινή συνάντηση το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου. Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε στις 165,94 μονάδες, σημειώνοντας αύξηση σε ποσοστό 0,04%. Η αξία των συναλλαγών διαμορ-

νώ ζημιές σημείωσαν ο δείκτης των Επενδυτικών σε ποσοστό 0,93% και της Κύριας Αγοράς 0,40%. Δεν παρουσίασε μεταβολή ο δείκτης των Ξενοδοχείων. Το μεγαλύτερο επενδυτικό ενδιαφέρον προσέφυκεσαν οι τίτλοι της Τράπεζας Κύπρου με €81,499.7000 (τιμή κλεισίματος €4.6000 – άνοδος 1,32%), της Ελληνικής Τράπεζας με €30.700.2600 (τιμή κλεισίματος €2.6900 – άνοδος 0,75%), της Petrolina (Holdings) με €25.322.5000 (τιμή κλεισίματος €0.8800 – άνοδος 4,14%), της Demetra Holdings με €12.930.5200 (τιμή κλεισίματος €0.9900 – πτώση 1%) και της ΚΕΟ με €8.137.0600 (τιμή κλεισίματος €2.2600 – άνοδος 5,61%). Από τις μετοχές που έτυχαν διαπραγματεύσεως, 6 κινήθηκαν ανοδικά, 7 κινήθηκαν καθοδικά και 4 αμετάβλητες. Ο αριθμός των συναλλαγών ανήλθε στις 123.

Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε στις 165,94 μονάδες, σημειώνοντας αύξηση σε ποσοστό 0,04%

φώθηκε στις €292,731.77. Ο Δείκτης FTSE/CySE 20 έκλεισε στις 100,94 μονάδες, καταγράφοντας αμελητέα άνοδο σε ποσοστό 0,03%. Όσον αφορά τους επιμέρους χρηματιστηριακούς δείκτες, κέρδη σε ποσοστό 0,54% κατέγραψε ο δείκτης της Εναλλακτικής Αγοράς,

Επενδύσεις 22 δισ. δολ. διεθνώς τον Απρίλιο σε startup εταιρείες

Της ΔΕΣΠΟΙΝΑΣ ΚΟΝΤΗ

Σε νεοφυείς εταιρείες του κλάδου της βιοτεχνολογίας, των υπηρεσιών υγείας και φυσικά τις τεχνητές νοημοσύνης διοχετεύθηκαν τα περισσότερα κεφάλαια από τα venture capitals τον Απρίλιο του 2024, με το σύνολο των επενδύσεων σε startups να αγγίζει παγκοσμίως τα 22 δισ. δολ. Στο μεταξύ στην Ελλάδα, οι επενδύσεις έχουν αρχίσει

Ξεχωρίζουν οι κλάδοι βιοτεχνολογίας, υπηρεσιών υγείας και τεχνητής νοημοσύνης.

να παίρνουν ξανά μπρος ενώ νέα ελληνικά funds – έπειτα από μια περίοδο επενδυτικής στασιμότητας – αναζητούν καινοτόμες ιδέες προκειμένου να δημιουργηθεί μία νέα γενιά ελληνικών startups.

Όπως σχολιάζει το Crunchbase, οι επενδύσεις «ούτε επιβραδύνθηκαν αλλά ούτε και αυξήθηκαν», κινούμενες σχεδόν στα ίδια επίπεδα με τον περσινό μήνα (21,5 δισ. δολ.). Το γεγονός αυτό επιβεβαιώνει και την πεποίθηση πολλών επενδυτών πως τα κεφάλαια που θα πέσουν στην αγορά, μπορεί να προσεγγίσουν τα περσινά επίπεδα. Ενδεικτικά, η αμερικανική startup βιοτεχνολογίας Xaira Therapeutics, η οποία έχει α-

Από τις αρχές του χρόνου, νεοφυείς εταιρείες που έχουν έδρα ή παρουσία στη χώρα μας έχουν αντλήσει περισσότερα από 165 εκατ. δολάρια.

ναπτύξει τεχνολογία τεχνητής νοημοσύνης (gen AI) που βοηθάει στην ανάπτυξη φαρμάκων, σημείωσε τον μεγαλύτερο γύρο χρηματοδότησης αντλώντας 1 δισ. δολ. Από τα 22 δισ. δολ., τα 5,7 δισ. δολ., ήτοι το 26% του όγκου των κεφαλαίων, απέσπασαν τον περασμένο Απρίλιο εταιρείες βιοτεχνολογίας και εταιρείες του κλάδου υγείας, ενώ οι εταιρείες τεχνητής νοημοσύνης σήκωσαν 3,9 δισ. δολ. ή περίπου 17% των συνολικών κεφαλαίων.

Παρά την επιβράδυνση των προηγούμενων χρόνων, οι επενδύσεις σε ελληνικές νεοφυείς εταιρείες έχουν αρχίσει να ενισχύονται, ενώ έχουν ολοκληρωθεί και μεγάλοι-

από 12 έως 17 ευρώ, ενώ η αντίστοιχη συναλλαγή μέσω e-banking ή mobile banking τιμολογείται μεταξύ 1,2 έως 1,4 ευρώ. Στα παράδοξα της τραπεζικής πρακτικής παραμένει πάντως η προμήθεια που εισπράττειται για το εισερχόμενο έμβασμα, δηλαδή όταν κάποιος λαμβάνει χρήματα, που στοιχίζει μεταξύ 3 έως 5 ευρώ, ανάλογα με την τράπεζα για ποσό 1.000 ή 5.000 ευρώ.

Όπως προκύπτει από την ανάλυση των εσόδων από προμήθειες, το μεγαλύτερο μερίδιο στα έσοδα είχε το 2023 η Πειραιώς με 547 εκατ. ευρώ, από τα οποία τα 215 εκατ. ευρώ είναι έσοδα από συναλλαγές και κάρτες. Αλλά 147 εκατ. ευρώ είναι τα έσοδα προμηθειών από τις χορηγήσεις, ενώ τα έσοδα από την πώληση τραπεζοασφαλιστικών προϊόντων και τη διαχείριση περιουσίας ανήλθαν το 2023 σε 106 εκατ. ευρώ.

Δεύτερη στα έσοδα από προμήθειες κατατάσσεται η Eurobank, με συνολικά έσοδα 543,8 εκατ. ευρώ το 2023, από τα οποία τα

422 εκατ. ευρώ προέρχονται από την Ελλάδα και τα υπόλοιπα από τις δραστηριότητες στο εξωτερικό. Τα έσοδα από τις συναλλαγές και τις κάρτες ανήλθαν στα 193 εκατ. ευρώ, ενώ άλλα 153 εκατ. ευρώ συνεισέφεραν οι χρηματοδοτήσεις και τα δάνεια, έναντι 73 εκατ. ευρώ που ήταν τα έσοδα προμηθειών από τη διαχείριση περιουσίας.

Με συνολικά έσοδα από προμήθειες 382 εκατ. ευρώ το 2023, η Εθνική Τράπεζα άνηψε τα 203 εκατ. ευρώ από τη λιανική τραπεζική, δηλαδή τις συναλλαγές με κάρτες, τις χορηγήσεις προς ιδιώτες και τις πληρωμές, ενώ άλλα 139 εκατ. ευρώ προήλθαν από τις χορηγήσεις επιχειρηματικής πίστης. Ακολουθεί η Alpha Bank με συνολικά έσοδα 373 εκατ. ευρώ το 2023, από τα οποία τα 104 εκατ. ευρώ είναι τα έσοδα από τις συναλλαγές με κάρτες. Συνολικά η λιανική τραπεζική συνεισέφερε έσοδα 134 εκατ. ευρώ, ενώ η επιχειρηματική πίστη συνεισέφερε άλλα 126 εκατ. ευρώ και το wealth management άλλα 83 εκατ. ευρώ.

πραγματοποιώντας επενδύσεις από 300.000 έως 1 εκατ. ευρώ. Το νέο επενδυτικό σχήμα «τρέχουν» ο Δημήτρης Καραβρός-Γουσίου που έχει επενδύσει σε εταιρείες όπως η Instacar αλλά και ο Νίκος Αντωνίου, ο οποίος υποστήριξε ελληνικές εταιρείες όπως η Accusonus (εξαγοράστηκε από τη Meta), Mist.io (εξαγοράστηκε από την Dell κ.λπ.). Στο νέο σχήμα έχουν συμμετάσχει πάνω από 40 επενδυτές καθώς και η EATE (Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα Επενδύσεων), ενώ αυτό εστιάζει σε τεχνολογίες που επιταχύνουν τον επιχειρηματικό μετασχηματισμό (b2b λογισμικά).

Στο μεταξύ, από τις αρχές του χρόνου, νεοφυείς εταιρείες που έχουν έδρα ή παρουσία στη χώρα μας έχουν αντλήσει περισσότερα από 165 εκατ. δολ. σε 23 γύρους χρηματοδότησης από 19 διεθνείς και Έλληνες επενδυτές. Πάντως, το συνολικό ποσό είναι μεγαλύτερο, δεδομένου πως υπάρχουν και γύροι χρηματοδότησης που δεν ανακινούνται. Ενδεικτικά, η εταιρεία Acumino εξασφάλισε 6,5 εκατ. δολ. από το ελληνικό Big Pi Ventures (πέρυσι ανακοίνωσε τη δημιουργία δεύτερου fund) και ξένους επενδυτές, ενώ η ελληνικών συμφερόντων LanzJet που δραστηριοποιείται στον τομέα της παραγωγής πράσινων καυσίμων για αεροσκάφη σήκωσε κεφάλαια από το «πρόσνο» fund της Microsoft (Microsoft Climate Innovation Fund), το ύψος των οποίων δεν έχει γνωστοποιηθεί.

Deloitte.

Connect to what is possible

www.deloitte.com/cy

MAKING AN IMPACT THAT MATTERS since 1845

PROUD TO CELEBRATE 65 YEARS IN CYPRUS